

Programa electoral

**Eleccions al Parlament
de Catalunya 2021**

Al costat de la gent.

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

**VIA
AMPLIA**
a la independència

PROGRAMA ELECTORAL

INTRODUCCIÓ	3
COMPROMÍS PER A LA RECONSTRUCCIÓ	4
AL COSTAT DE LA GENT	6
Fer front a la crisi	6
De la Reconstrucció a la República Catalana	7
Esquerra Republicana, al servei de la ciutadania i del país.....	8
1. REACTIVEM L'ECONOMIA PRODUCTIVA.....	9
Una república emprenedora amb una fiscalitat justa i prosperitat compartida	9
Un sector agrari fort i un sector pesquer sostenible	17
L'empresa, motor d'una economia productiva, innovadora i sostenible	25
Un model comercial equilibrat i connectat	30
Un turisme sostenible i equilibrat.....	34
Un mercat més democràtic i conscient.....	37
Una universitat capdavantera per a una república avançada	41
La recerca com a generadora d'oportunitats	46
La tecnologia al servei de la ciutadania.....	50
2. REFORCEM L'ESTAT DEL BENESTAR	59
Una república feminista amb igualtat efectiva entre dones i homes	59
Una república catalana per a una societat diversa.....	64
Una república respectuosa amb la diversitat sexual i la identitat de gènere	70
El jovent s'emancipa camí de la república	73
Un projecte educatiu de país	77
Una república de benestar que garanteixi els drets socials i que valori les cures.....	84
Un sistema de salut integral i universal	88
L'esport per a una societat saludable i cohesionada	95
3. RECONCILIEM LA FEINA AMB LA VIDA	101
Una república amb treball i condicions laborals dignes	101
Una república amb una economia democràtica, plural i justa.....	110

4. RECONNECTEM EL TERRITORI	114
Un territori equilibrat i ben connectat	114
Una república que garanteixi el dret d'accés a un habitatge digne.....	123
5. REACCIONEM DAVANT L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA	130
Un model mediambiental sostenible, integral i innovador	130
Una república que protegeixi els drets dels animals	137
6. RELLANCEM LA CULTURA.....	140
Una república creativa amb una ciutadania crítica.....	140
El català, llengua cohesionadora d'una societat plurilingüe.....	144
Un espai de comunicació i de cultura per a una ciutadania lliure i informada	151
7. RESPONSABILITAT I BON GOVERN	155
Una república democràtica amb dret a decidir	155
Una administració pública republicana: propera, eficient i transparent.....	159
Una justícia independent, que garanteixi els drets i les llibertats de tothom.....	162
Una república amb memòria democràtica	166
Un model de seguretat integral al servei de la ciutadania.....	170
8. REOBRIM-NOS AL MÓN	174
Una república europea compromesa amb una governança global més justa	174
Una república solidària compromesa amb la cooperació, la pau i els drets humans	179
9. REPÚBLICA DE DRETS I LLIBERTATS.....	183

INTRODUCCIÓ

Us presentem el programa electoral d'Esquerra Republicana amb vista a les eleccions al Parlament de Catalunya. Un programa per governar el país, basat en la nostra convicció republicana i en l'experiència de gestió, que vol fer front als reptes que ens ha plantejat la crisi sanitària, social i econòmica provocada per la covid-19.

Un programa que combina l'horitzó republicà amb els espais de sobirania i les propostes de governança republicana i que entén que la reconstrucció del país ha de situar els fonaments de la República Catalana.

A la vegada, es tracta d'una proposta de país que incorpora de manera transversal la perspectiva feminista i que està vinculada als reptes globals fixats a l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, dels quals a l'inici de cada un dels eixos d'aquest programa, trobareu la relació dels principals objectius de desenvolupament sostenible vinculats a aquell apartat.

Es tracta d'un document que, més enllà de la tasca de coordinació duta a terme des de l'equip redactor, ha comptat amb les aportacions de diversos àmbits del partit –singularment de les comissions sectorials– i el consell dels presos, preses i exiliades polítiques. Les línies mestres del programa, a més, han estat aprovades pel Consell Nacional.

COMPROMÍS PER A LA RECONSTRUCCIÓ

La candidatura d'Esquerra Republicana a les eleccions al Parlament de Catalunya té com a objectiu ajudar la gent d'aquest país i construir un futur millor per a la nostra societat. Per aquest motiu els homes i les dones que formem la candidatura volem la independència de Catalunya perquè sabem que és l'única manera de construir un país millor, més just, més lliure i més pròsper. Mentre seguim treballant per culminar el camí cap a la plena sobirania, no podem renunciar a cap instrument que ens permeti ajudar la gent d'aquest país avui, perquè volem una societat cohesionada, inclusiva i solidària d'acord amb els valors republicans i els drets humans. En aquest camí, aquests són els nostres compromisos amb el país i els valors republicans:

1. **Autodeterminació i Amnistia**

Forçar l'Estat espanyol a acceptar el dret a l'autodeterminació i l'amnistia com a úniques vies per resoldre el conflicte polític amb Catalunya, com un pas més per la via àmplia cap a la independència.

2. **Reconstrucció econòmica i social com a base per a la República**

Continuar bastint fonaments de la República Catalana, ara durant l'etapa de reconstrucció socioeconòmica del país després de la pandèmia. Aquesta etapa de regeneració ha de servir per impulsar totes les polítiques públiques que permetin avançar cap a la societat justa i lliure que anhelem per la Catalunya republicana, generant oportunitats, reactivant els sectors econòmics productius i sostenibles i reconciliant el treball amb la vida per una prosperitat compartida i plena justícia social.

3. **Garantia de l'Estat del benestar, dels drets i la cohesió social**

Reforçar i consolidar el sistema de serveis socials, pilar bàsic d'un estat del benestar modern i avançat, garantint la justícia social, i incrementant els serveis públics, com a garantia per no deixar ningú enrere amb l'objectiu d'assolir una societat inclusiva, cohesionada, diversa i solidària, i que prioritza drets bàsics com la salut, l'educació i l'accés a l'habitatge.

4. **Transparència i lluita contra la corrupció**

Oferir total transparència com a principi d'actuació de l'administració, en contraposició a un estat monàrquic i conservador, amb una democràcia de baixa qualitat i amb inquietants zones d'ombra i impunitat ens els àmbits judicial, policial i de l'alt funcionariat. Garantir que les institucions públiques catalanes es mantinguin sempre netes de qualsevol índex de corrupció i establir com a objectiu polític prioritari el reforç de la lluita contra la mateixa i la defensa de la integritat de les administracions i institucions generant aliances entre els agents públics, privats i socials.

5. **Transició ecològica i lluita contra l'emergència climàtica en cohesió territorial.**

Fer front a l'emergència climàtica, treballant de manera coordinada i transversal per assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030 de Nacions Unides, amb un canvi del model energètic més just i verd amb un horitzó proper del 100% d'energia renovable. Avançar cap el

residu zero i la mobilitat sostenible en el marc global de la transició ecològica, així com recórrer el territori per un país equilibrat i en xarxa.

6. Rellançar la cultura i la llengua

Recuperar la cultura com impulsora d'una ciutadania lliure i compromesa. Vetllar per l'ús del català en tots els àmbits perquè la ciutadania pugui disposar de l'ús real de la llengua, especialment en l'àmbit digital, i consolidar la immersió lingüística com a model eficaç per al seu coneixement.

7. Feminisme i LGTBI+

Establir el feminisme com un eix fonamental, sempre des d'una perspectiva interseccional, en la gestió de qualsevol acció i política pública del Govern de la Generalitat, així com en l'activitat legislativa. Només d'aquesta manera s'aconseguirà la veritable igualtat, sense cabuda per cap actitud discriminadora, i s'erradicarà qualsevol violència masclista i lgtbifòbica,.

8. Lluita compartida contra l'extrema dreta. Defensa dels drets humans.

Combatre l'amenaça real de l'extrema dreta, per arribar a una veritable democràcia avançada i consolidada, emplaçant al conjunt de forces polítiques a fer de l'antifeixisme una lluita compartida més com a símbol de la defensa dels drets humans.

AL COSTAT DE LA GENT

Fer front a la crisi

Ens trobem avui com a país en un doble repte, com fer front a l'emergència social i econòmica derivada de la crisi sanitària de la covid-19 i, alhora, com seguir fent camí cap la construcció de la República Catalana per disposar de totes les eines d'un estat i així poder donar resposta a les necessitats de la gent.

L'arribada de la pandèmia ha trasbalsat la nostra vida en tots els aspectes i en tots els àmbits posant en entredit, no només la salut, sinó també el desenvolupament econòmic i la mateixa societat del benestar. L'impacte que ha tingut en les nostres vides, en la limitació de les relacions socials o posant en risc la continuïtat de l'activitat laboral, està generant moltes dificultats en el desenvolupament normal de la vida de les persones. Això ha fet que, tots plegats, hàgim hagut d'adaptar-nos de manera sobtada a les circumstàncies i que haguem hagut de donar resposta a les necessitats amb la màxima celeritat possible, malgrat les dificultats i la limitació de competències i de recursos.

Tot això ens ha generat canvis importants com a societat, prenent consciència de la necessitat de mantenir relacions segures en vers les persones properes i cuidar de la pròpia salut, física i emocional. Un dels efectes principals que ha comportat la crisi ha estat la digitalització generalitzada de la nostra vida quotidiana, tant en l'àmbit personal com laboral, la qual s'ha convertit en un dels grans reptes de país per al manteniment dels serveis públics i el desenvolupament de l'activitat econòmica, com en el cas del teletreball.

Aquesta crisi sanitària ens ha fet adonar de la importància de moltes coses, com per exemple de la necessitat vital de viure en un habitatge digne, de disposar d'espais verds al nostre entorn o de gaudir de la cultura per al nostre creixement i benestar emocional. També ens ha fet adonar de la precarietat de determinats sectors, com els repartidors a domicili o els recol·lectors de la fruita, i de la importància del treball de les cures i de la neteja, un sector ocupat majoritàriament per dones i migrants, que cal dignificar i posar en valor. Tot plegat, ha fet adonar-nos-en de la importància d'apostar definitivament per una economia per la vida, en que no siguin les persones que estiguin al servei de l'economia, sinó al revés.

Alhora, cal fer front als reptes globals que ja teníem plantejats com a humanitat. L'emergència climàtica ha posat en qüestió el nostre sistema de vida i ens ha fet evident la necessitat de canviar cap a un model sostenible. L'aposta per la transició ecològica i el canvi del nostre model de vida ja no es pot fer esperar més. Hem de revertir la tendència del canvi climàtic i ser més respectuosos amb la natura. Per fer-ho, ens hem de fer nostres els reptes globals i actuar localment, aportant el nostre gra de sorra en tot el que tinguem al nostre abast.

De la Reconstrucció a la República Catalana

Davant d'aquesta situació d'emergència, el Govern de Catalunya, els ajuntaments i totes les institucions del país, han fet front a la crisi amb totes les eines i recursos de que disposaven. Amb aquesta finalitat es va posar en marxa el Pla per a la Reconstrucció Econòmica i la Protecció Social com a catalitzador de totes les polítiques públiques per ajudar a la gent i al teixit productiu. En aquest context de crisi, els recursos de que s'ha disposat no han estat suficients, però els esforços i la capacitat d'adaptació han estat ingents, tant des de les institucions com des dels professionals i les treballadores i treballadors que han estat a primera línia en l'atenció i serveis a les persones. En primer lloc, el Departament de Salut i tot el sistema sanitari per atendre a totes les persones i donar-los cobertura mèdica. I seguidament, els esforços per sustentar els serveis públics, mantenir les escoles obertes i segures i ajudar en el finançament de les persones autònomes, comerços i petites i mitjanes empreses que es veien obligades a interrompre la seva activitat.

Malgrat tot, la crisi persisteix. Si amb la vacunació podem dir que des d'un punt de vista de salut comencem a veure la llum al final del túnel, no podem dir el mateix en l'àmbit econòmic i social. El teixit productiu ha quedat molt malmès i la gran quantitat d'expedients de regulació temporal d'ocupació que s'han obert posen en perill la continuïtat dels llocs de treball i amenacen en estendre la precarietat. Per això, és indispensable fer un ús eficient dels recursos i redistribuir la riquesa de que disposem. I al costat d'això, esperar que l'Estat compleixi amb la seva responsabilitat de transferir a les autonomies els recursos provinents del fons de contingència europeu i els fons als que s'han compromès, i que haurien de ser transferits per ser competència de la Generalitat, com l'ingrés mínim vital. Si tot això es compleix, el Pla per a la Reconstrucció ha de ser una bona eina per parar el cop i fer front a la crisi immediata que vivim.

Tanmateix, per abordar tots els grans reptes que tenim plantejats com a país necessitem disposar de totes les eines que ens calen per afrontar-los. La República Catalana és la nostra millor aposta per disposar de totes les eines d'un estat que, en el marc de la Unió Europea i amb el compromís per la governança global, ens ha de permetre avançar cap a una societat més justa i solidària.

La situació de repressió que vivim, amb els presos i preses polítics i totes les persones exiliades i represaliades, no és el context més favorable que hauríem desitjat. Davant nostre hi tenim un Estat autoritari que no s'homologa a les democràcies més avançades i que no ens ho posarà gens fàcil. Davant d'això, l'aposta per la democràcia, el diàleg i el reconeixement polític del conflicte són les nostres millors armes de que podem disposar, sense renunciar a la desobediència civil i a la unilateralitat si una majoria democràtica així ho avala. És un pas més en el camí cap a la independència en el que ens hem d'anar obrint pas.

L'1 d'Octubre va significar un gran salt endavant en el nostre empoderament democràtic per aconseguir la llibertat, però hem de continuar. Ara, hem de seguir endavant convençuts que la República Catalana serà la nostra millor eina per donar resposta als reptes i necessitats que tenim plantejats les catalanes i els catalans, la millor eina per ser al costat de la gent.

Sabem que el camí cap a la independència de Catalunya és ja inevitable. La història ens demostra que, quan un poble té la voluntat d'exercir el dret a l'autodeterminació, l'acaba exercint. Estem convençuts que guanyarem la llibertat del país, però per fer-ho hem de ser més i preparar-nos encara millor.

Esquerra Republicana, al servei de la ciutadania i del país

Esquerra Republicana estem preparats per liderar el futur d'aquest país, una eina que posem a disposició de la ciutadania per afrontar els reptes que tenim plantejats com a societat. Som un partit amb fermes conviccions republicanes, que avantposem el bé comú i les necessitats de la gent davant de qualssevol altres interessos, amb ideals d'esquerres per avançar cap a la justícia social, una organització feminista i defensora de la igualtat i dels drets de totes les persones, amb un ferm compromís ecologista per afrontar l'emergència mediambiental, i fermament independentistes, convençuts de que la República Catalana és la millor manera de servir a la ciutadania i de que els Països Catalans tinguin veu pròpia i visquin en fraternitat amb els pobles d'Espanya, d'Europa i el Món.

Esquerra Republicana, un partit que enguany celebrarà els seus 90 anys d'història, té una llarga trajectòria de compromís amb el seu país i la seva gent, amb implantació arreu del territori i amb una dilatada experiència de govern en totes i cadascuna de les institucions d'aquest país. La nostra vocació de govern al servei de les persones, d'assumir responsabilitats i de treballar cooperativament amb la societat a la que representem, la posem a disposició de la gent d'aquest país.

Esquerra Republicana volem ser útils a la ciutadania, volem ser la millor eina per afrontar la crisi que vivim i encarar els reptes de futur. Som en política per ajudar a millorar la vida de la gent. Volem ser útils i ens sentim preparats per fer-ho.

I justament perquè el repte que tenim al davant és majúscul, necessitem ser molts més i ser més forts. Al davant hi tenim un Estat repressor disposat a fer servir tot el que té al seu abast per impedir-nos-ho. Malgrat tot, l'1 d'Octubre va ser una victòria de la gent d'aquest país i el 3 d'octubre la majoria social de Catalunya va omplir els carrers. Van ser els dies que ens vam mirar i ens vam agradar. Va ser la demostració de que si ens ho proposem i treballem cooperativament, institucions i societat civil, ens en sortirem.

Aquesta és la nostra vocació, ser al costat de la gent.

1. REACTIVEM L'ECONOMIA PRODUCTIVA

La situació de crisi econòmica i social derivada de la crisi sanitària provocada per la pandèmia ha posat més que mai de relleu la necessitat d'impulsar un model econòmic com el que Esquerra Republicana proposem en aquest programa electoral i que beu de tota aquella tasca que s'ha realitzat en el Govern de Catalunya en els darrers anys: un model d'economia productiva, arrelat al territori, amb la innovació i el coneixement com a components transversals que facin l'economia més eficient i, sobretot, capaç de generar els impactes socials i territorials necessaris per reduir les desigualtats entre catalanes i catalans, alhora que redueixi el seu impacte sobre el planeta i es converteixi en un aliat contra el canvi climàtic.

És per això que és necessària la sintonia entre el sector públic i els agents privats per tal de maximitzar aquests impactes i assolir els objectius esmentats assumint el seu paper central en la regulació i impuls d'aquest model. Des d'una fiscalitat realment progressiva i verda a propostes concretes per als sectors econòmics del nostre país, totes les mesures i propostes incloses en aquest programa neixen de l'aposta per una economia al servei de les persones.

Finalment, la situació actual ens obliga a tenir un elevat grau d'exigència cap a totes les institucions per tal d'actuar decididament i contundent per garantir la suficiència d'ingressos que permeti que ningú es quedi enrere i, alhora, generar les condicions per una recuperació de l'economia apostant per un model més resilient i equilibrat.

POLÍTICA ECONÒMICA I FINANCERA

Una república emprendedora amb una fiscalitat justa i prosperitat compartida

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha d'impulsar una economia que tingui com a objectiu principal el benestar de tota la seva ciutadania i on l'estat prengui un protagonisme actiu en l'estímul de la innovació i el

desenvolupament sostenible. Un país pròsper, de benestar sostingut i de prosperitat compartida, construït sobre una forta base industrial i amb unes institucions eficients i independents dels poders econòmics. Un model que avanci cap a una societat basada en la llibertat i la responsabilitat personal, que aconsegueixi l'absència de dominació de qualsevol tipus, en especial de les grans corporacions i dels poders econòmics.

1. **Garantir una economia per a la vida**, amb un nou model econòmic que estigui al servei de les persones, del teixit productiu de les empreses i del medi ambient, i no a l'inrevés.
2. **Aconseguir un estat emprenedor amb un protagonisme actiu en l'economia**, que impulsi els nous sectors productius i que faci una aposta sostinguda per la innovació, a través d'un Fons Nacional per a la Innovació vinculat a una nova banca pública.
3. **Implantar una fiscalitat justa, verda i eficient** que garanteixi l'estat del benestar i la funció redistributiva dels recursos, que incentivi un desenvolupament econòmic sostenible i fomenti la competitivitat i la prosperitat compartida.
4. **Rescatar les finances de l'especulació** per posar-les al servei de la prosperitat, l'economia productiva i els drets de les persones consumidores, de manera que canalitzi l'estalvi cap al crèdit i la inversió a l'economia productiva.
5. **Regular els mercats al servei de l'interès general** amb una política de competència que eviti les situacions de domini del mercat (energia, telecomunicacions, etc.) i que incorpori criteris de responsabilitat social i ambiental.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#SobiraniaFiscal

Desplegar una Agència Tributària de Catalunya amb capacitat per gestionar tots els impostos.

La plena capacitat normativa, de gestió i de recaptació per part del govern català de tots els tributs que es generen a Catalunya esdevé necessària per reduir la dependència financera de l'Estat, per adaptar la política tributària a la realitat econòmica i social de Catalunya, per garantir el finançament de l'estat del benestar i de les polítiques redistributives i per augmentar la responsabilitat de la Generalitat davant dels seus ciutadans. El fracàs del model de finançament autonòmic i la persistència d'un dèficit fiscal excessiu fan que existeixi un ampli consens per assolir la sobirania fiscal.

En els darrers quatre anys, l'Agència Tributària de Catalunya (ATC) ha desenvolupat al màxim les seves competències, d'acord amb la legalitat vigent, i s'ha convertit en prestadora de serveis tributaris per al conjunt de les administracions del país. Així mateix, ha ampliat el seu ventall de productes i serveis com a "tramitadora" o "gestora" dels impostos estatals que la Generalitat i el seu sector públic paga a l'AEAT (IRPF, IVA i impost de societats). Ara, cal seguir duent a terme les següents actuacions:

- a) **Gestió completa de tots els tributs propis i cedits**, la seva internalització ha suposat un estalvi de costos per a la Generalitat, ha garantit un tracte fiscal homogeni per a tots els contribuents i ha suposat un increment de la recaptació. També s'ha dut a terme la internalització de la recaptació executiva que tenia encarregada a l'AEAT. En concret, l'ATC va passar de gestionar el 67% dels seus deutes tributaris el 2015 al 97% l'any 2019.

- b) **Desplegament territorial i creixement del 150% del seu personal:** l'ATC ha passat de tenir 4 delegacions territorials (una a cada capital de província) a 32 oficines tributàries distribuïdes al llarg de tot el territori. També ha passat de 321 treballadors l'any 2015 a prop de 800 a finals del 2020.
- c) **Culminació de la xarxa Tributs de Catalunya:** amb les 4 diputacions, 5 consells comarcals i 11 ajuntaments: de 53 oficines l'any 2014 s'ha passat a 207 finestretes úniques i punts d'assistència tributària. A més de la nova seu electrònica (web) de l'ATC per facilitar l'accés progressiu dels contribuents als tràmits telemàtics dels tributs.
- d) **Elaboració i execució de plans de prevenció i lluita contra el frau fiscal.** Durant els anys 2015 i 2019 s'han dut a terme més de 250.000 actuacions que han permès aflorar prop de 1.000 milions d'euros.

#SobiraniaFinancera

Una banca pública i fons per a la reactivació

Durant la pandèmia de la covid-19, l'Institut Català de Finances (ICF) i Avalis, amb el suport de la Generalitat, han posat prop de 1.100 milions d'euros a disposició del teixit econòmic de Catalunya per fer front a les necessitats de liquiditat i per assegurar el manteniment de llocs de treball. Algunes de les línies que s'han habilitat són l'ICF covid-19, ICF eurocrèdit covid-19 i Reestructuracions covid-19; i n'hi ha d'altres de suport sectorial (a l'esport o al comerç, per exemple) que estan pendents d'obertura.

Cal una banca pública que aporti més competència al sector i que garanteixi el finançament al sector productiu, centrat en les petites i mitjanes empreses i en la col·laboració per a la inversió en grans projectes estratègics (infraestructures, recerca, etc.). Durant aquesta legislatura, l'Institut Català de Finances (ICF) ha fet passos decidits per evolucionar cap a un banc de promoció econòmica i per consolidar-se com un nou actor per facilitar el crèdit a inversions estratègiques pel país o d'un major nivell de risc que estan insuficientment finançades per la banca tradicional.

També és molt important que la Generalitat de Catalunya disposi d'un programa d'ajuts propi, dotat de suficients recursos per fer captació proactiva de projectes d'alt impacte, així com per promoure noves inversions d'empreses ja establertes a Catalunya. És a dir, la creació d'un **gran fons d'inversió publicoprivat que permeti al govern invertir i prendre participacions en l'accionariat d'empreses** amb elevat potencial de futur i capacitat d'endegar projectes estratègics per al benestar i l'economia de Catalunya.

La creació d'aquest fons d'inversió permetrà disposar d'una eina de creixement addicional per a la recuperació econòmica postcovid. En concret, l'objectiu és reforçar l'economia catalana, en l'horitzó posterior a la crisi de la covid-19, mitjançant la creació d'un instrument d'inversió que permeti impulsar projectes empresarials amb potencial de creixement i de valor afegit, principalment en sectors estratègics com poden ser el de la biomedicina, l'agroalimentació i la indústria 4.0.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'inici de l'actual legislatura ha estat marcat per la recuperació de la Generalitat, i del Departament d'Economia en particular, després de l'aplicació del 155. Una recuperació que s'ha vist trasbalsada

per la situació provocada per la pandèmia de la covid-19, que ha obligat a reajustar la política econòmica, pressupostària i financera. En aquestes circumstàncies, s'ha fet una gestió responsable, exigent i equilibrada dels recursos públics per tal de garantir la màxima sobirania econòmica del govern.

En relació amb l'Estat espanyol, s'han reclamat els deutes pendents de l'Estat amb Catalunya amb voluntat de corregir bona part dels greuges històrics i poder-los gestionar amb plena sobirania. Després de complir els objectius de dèficit, s'ha aconseguit la retirada de les mesures de supervisió del Ministeri d'Hisenda a la Generalitat. Arran de la pandèmia, també s'ha reclamat a l'Estat espanyol la dotació de fons addicionals i la supressió dels objectius de dèficit i deute.

Entre les principals mesures adoptades per fer front a la crisi de la covid, destaquem:

- Moratòria en el pagament de tributs de la Generalitat mitjançant l'ajornament i l'establiment de nous terminis de presentació i d'ingrés en període voluntari.
- Aprovació per part del govern de la Generalitat de Catalunya de línies de crèdits i avals de l'ICF i d'Avalis de Catalunya amb l'objectiu de mantenir la liquiditat en el teixit productiu.
- Manteniment del pagament dels contractes públics encara que la prestació efectiva del servei s'hagués suspès a causa de la crisi del coronavirus.
- Increment extraordinari de la despesa pública de la Generalitat, que el 2020 ha superat en gairebé 5.000 milions d'euros més la realitzada el 2019.
- Acord de govern per a l'impuls de l'elaboració del Pla per a la Reactivació Econòmica i Protecció Social en resposta a la crisi de la covid-19.

La pandèmia originada per la covid-19 ha sacsejat tot el món i ens ha portat a una situació econòmica molt complicada a la qual caldrà fer front amb criteris de justícia social per no deixar ningú enrere. Alhora, la profunditat d'aquesta crisi ens ofereix una oportunitat única per reinventar-nos i plantejar propostes econòmiques cap a un planeta més just i saludable.

Proposta destacada:

1. **Desplegar el Pla per a la reactivació econòmica i la protecció social.**

El Pla per a la reactivació econòmica i la **protecció social** va enfocat a reduir les desigualtats socials accentuades per la pandèmia, accelerar la transició cap a un model econòmic més sostenible, reforçar l'estat del benestar i enfortir la capacitat productiva de Catalunya.

El pla mostra la capacitat innovadora i de transformació del sector públic, a través d'una vintena de grans projectes que contenen fins a 145 actuacions específiques amb un cost total de 31.765 milions d'euros. Els projectes s'agrupen al voltant de cinc eixos:

- **Eix 1. Economia per a la vida.** Les conseqüències socioeconòmiques i sanitàries de la covid-19 mostren la vulnerabilitat del model econòmic en què vivim. La crisi sanitària ha posat de manifest la necessitat d'orientar el sistema econòmic cap a una economia al servei de les persones, és a dir, cap a una economia per a la vida. L'economia per a la vida ha de proveir els ciutadans de salut, cures, aliments, educació, protecció social, habitatge i cultura.
- **Eix 2. Digitalització.** El progrés tecnològic és un dels aspectes determinants del creixement econòmic a llarg termini. Durant la crisi de la covid-19, les eines digitals han permès reduir l'abast

de l'aturada de l'activitat econòmica. El canvi que la revolució digital està suposant per a la societat i l'economia és de gran magnitud i complexitat, i cal que es consolidin i s'ampliïn els avenços fets. Així ho ha posat de manifest també la Comissió Europea, que ha establert la transició digital com un dels pilars de la recuperació europea.

- **Eix 3. Transició ecològica.** La Comissió Europea ha emfatitzat la necessitat d'una recuperació verda que posi el focus en la neutralitat climàtica i en els objectius mediambientals. La reactivació de l'economia catalana ha de ser transformadora/regeneradora i compatible amb la neutralitat climàtica. Perquè sigui així, cal desplegar infraestructures d'energia renovable arreu del país i impulsar una estratègia ambiciosa per a la mobilitat sostenible, així com també per a l'economia circular i l'eficiència energètica. Del lideratge de Catalunya en l'economia verda, a Europa i a la Mediterrània, se'n derivaran les millors oportunitats per a la creació d'ocupació i benestar.
- **Eix 4. Societat del coneixement.** La crisi derivada de la covid-19 ha evidenciat el paper central del coneixement en l'elaboració d'una estratègia per a la reactivació econòmica. Catalunya disposa d'un ecosistema amb els elements necessaris per esdevenir un *hub* de l'economia del coneixement i de les noves tecnologies en l'àmbit europeu. Per això és necessari desplegar el Pacte Nacional per la Societat del Coneixement. D'altra banda, l'entorn laboral que deixa la pandèmia requerirà reforçar l'ocupabilitat dels treballadors i treballadores dels sectors més afectats. El capital humà, entenent-lo com l'educació que s'obté des de l'ensenyament infantil fins a l'aprenentatge actiu durant tota la vida, és la base de tot i és indispensable per ser un país capdavanter en innovació i per poder orientar l'activitat del nostre teixit empresarial i patró inversor cap a àmbits de creixent valor afegit.
- **Eix 5. Transversalitat.** El pla també consta d'actuacions transversals en tres àmbits diferents. La transversalitat de gènere al centre de la recuperació econòmica i social. El finançament compromès a llarg termini, per endegar grans projectes d'inversió productiva en sectors estratègics, atraure noves inversions per part d'empreses per mantenir la competitivitat i desenvolupar un ecosistema d'innovació financera basat en tres pilars (*fintech*, capital risc i finances sostenibles). La internacionalització per mantenir la presència internacional i el paper de Catalunya com a destinació atractiva per a inversors, però també per a la promoció dels productes catalans i de les seves indústries (agroalimentària, turística, manufacturera), així com per posar en valor la disponibilitat de talent qualificat i la capacitat d'atracció de Barcelona.

Bona part d'aquest Pla de Reactivació Econòmica i Protecció Social es desplegarà a través de l'aprofitament dels Fons Next Generation – EU (NGEU), que es començaran a executar a partir del 2021 i suposaran recursos addicionals per projectes amb capacitat de recuperar i transformar la nostra economia cap a un model de desenvolupament més competitiu, resilient i sostenible.

Política pressupostària

2. **Dur a terme una política pressupostària sostenible i contracíclica.** La gestió de les finances públiques els darrers anys s'ha centrat a deixar enrere l'austeritat, recuperant els nivells de despesa corrent d'abans de la crisi en els àmbits vinculats a l'estat del benestar, alhora que s'han eixugat importants dèficits públics. En el moment actual, i mirant endavant, s'ha d'aplicar una política pressupostària expansiva i orientada a un desenvolupament sostenible i de prosperitat compartida. L'assignació de recursos enforteix els serveis públics i prioritza les polítiques de benestar i igualtat, però també permet recuperar el pols inversor, emprendre accions per vertebrar el territori i apostar de manera decidida pel coneixement. Els fons provinents de NGEU, i en

particular el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), ens donen una oportunitat única de finançament de projectes clau pel desenvolupament sostenible del país a mig i llarg termini.

3. **Seguir apostant per l'assoliment de l'equilibri pressupostari**, combinant mesures en l'àmbit dels ingressos i una gestió acurada de les despeses amb, entre altres mesures, l'aplicació del pla d'eficiència als departaments de la Generalitat, amb una revisió de la despesa (*spending review*) permanent i planificada als departaments de la Generalitat i amb la continuació dels processos d'actualització, revisió i, en el seu cas, renegociació dels finançaments estructurats per tal de reduir els compromisos financers heretats.
4. **Instaurar un ecosistema de bones pràctiques pressupostàries**, centrat en la revisió contínua de la despesa, els escenaris pluriennals i l'avaluació. L'objectiu és que les finances públiques siguin una palanca per a la consecució de la millora del progrés social i el benestar i obtenir estalvis pressupostaris mitjançant l'anàlisi de l'estratègia, l'eficiència i l'efectivitat de la despesa. El disseny d'escenaris pluriennals sobre els ingressos i les despeses que es preveuen tenir els propers anys és una eina important de planificació. L'avaluació de polítiques públiques és essencial per millorar l'acció de govern, la transparència i el rendiment de comptes democràtic.
5. **Dur a terme la modificació de la llei d'estabilitat pressupostària** vigent per posar fi a les polítiques centrifugadores i d'austeritat excessiva. La llei d'estabilitat pressupostària espanyola vigent, impulsada pel govern del PP, suposa un excés de rigor en la gestió dels pressupostos públics que resulta clarament contraproductiu. L'aplicació de limitacions, com ara la regla de la despesa, limita de manera absurda, per exemple, la capacitat d'inversió d'administracions locals amb situació d'equilibri o superàvit pressupostari. La mateixa limitació obligaria la Generalitat a tancar els exercicis pressupostaris del 2020 i el 2021 amb un superàvit de més de 600 i 800 MEUR, respectivament.
6. **Eleva l'objectiu de dèficit per a les comunitats autònomes**. La despesa pressupostària sobrevinguda que ha comportat la pandèmia ha significat una minoració del pressupost disponible per a les comunitats autònomes, per a les quals els fons covid de l'Estat han estat clarament insuficients. A aquest fet cal sumar-hi que hi ha hagut un desequilibri sistemàtic del repartiment vertical dels objectius de dèficit (entre l'administració general de l'Estat, la Seguretat Social i les administracions locals).

Política financera

7. **Impulsar un nou marc regulador favorable a la innovació en el sector financer**. El sector financer a Catalunya està format per unes 450 empreses que ocupen, globalment (no sols a Catalunya), gairebé 100.000 treballadors. A banda dels bancs, el sector assegurador, les societats de gestió d'actius (*asset management*), la gestió de patrimonis i el capital risc, són alguns dels segments més importants. Catalunya té l'oportunitat d'esdevenir un *hub* europeu en sistemes de finançament alternatius al bancari a Europa. Aquestes iniciatives no només són clau per reforçar una de les principals "indústries de serveis" del país, sinó per disminuir la dependència del crèdit empresarial de la banca generalista: actualment, els cinc primers bancs de l'Estat concentren el 60% del crèdit empresarial. Per tal d'aconseguir-ho, es necessita un marc regulador que afavoreixi la innovació i l'aparició de nous productes i agents. En aquest sentit, el Regne Unit, que a través de la seva autoritat competent (Financial Conduct Authority – FCA) ha desenvolupat un marc normatiu que afavoreix l'experimentació (*sandbox*), pot ser un referent útil per aplicar-lo a la nostra realitat.

8. **Estudiar la possible implementació d'una moneda complementària de país**, en coordinació amb les entitats locals, amb l'objectiu d'incentivar el comerç de proximitat i l'activitat econòmica responsable que ajudi a dinamitzar i reactivar les economies locals, amb especial èmfasi en els nuclis comercials de pobles i ciutats. La implementació d'aquesta moneda en clau local pot afavorir la fidelització del consumidor vers un model econòmic més sostenible i que prioritza la qualitat del servei i el producte. L'existència d'aquesta moneda complementària pot tenir altres aplicacions en clau de comunitat i suport a col·lectius més vulnerables, sobretot en un escenari de recessió econòmica com l'actual, i afavorir una millor resposta i més coordinació entre les diferents administracions.

Estat emprenedor

9. **Implantar una política de contractació pública com a palanca transformadora.** La contractació pública és una potent eina econòmica de l'administració. Representa, a Catalunya, més d'un 30% del total de la despesa pública, i un 14% del PIB de la Unió Europea. Això fa que la compra pública hagi passat a ser una eina per al foment de determinades polítiques públiques. Cal utilitzar la contractació estratègicament per assolir objectius socials comuns, com mesures de foment de polítiques socials, ambientals, d'innovació i de participació de les PIME, aplicant criteris de bones pràctiques de responsabilitat social i lluita contra la corrupció.
10. **Impulsar una política d'atracció d'inversions d'empreses d'alt valor afegit.** La innovació i la transferència de coneixement han de formar part de l'ADN de la nostra societat, posant a l'abast les eines necessàries per a l'atracció d'empreses d'alt valor afegit, com per exemple les empreses que són intensives en coneixement (aprofiten el nostre capital humà i atrauen talent) i que contribueixen a la transferència del nostre teixit empresarial (digitalització, transició energètica, ecodisseny, etc.).
11. **Bonificar fiscalment les inversions realitzades a través d'entitats de capital risc** que inverteixin en *start-ups* que generin valor compartit. Les empreses susceptibles de rebre fons de capital risc, són unes de les més afectades per la crisi de la covid, atès que es troben en una fase inicial del seu desenvolupament. És per això que es considera necessari estimular la canalització d'inversió de persones físiques cap a aquest tipus d'empreses a fi que puguin continuar amb èxit el seu incipient desenvolupament. Es proposa la creació d'una nova deducció de l'IRPF per un període temporal de tres anys per inversions en entitats de capital risc amb requisits equivalents a la corresponent a inversions en empreses de nova creació amb l'excepció del requisit del manteniment de les participacions adquirides en el patrimoni del contribuent que hauria de ser per un període mínim de sis anys (en comptes de 3 anys).
12. **Aplicar una deducció en l'IRPF autonòmic per afavorir la captació de talent.** Amb el propòsit de reduir una de les principals barreres d'entrada d'empresaris, alts directius, professionals i investigadors estrangers per fixar la seva residència a Catalunya, com és el tractament fiscal del seu patrimoni en l'impost sobre el patrimoni, es proposa equiparar la seva tributació patrimonial al règim d'impatriats de l'IRPF, de manera que no tributin per tot el patrimoni mundial, sinó pels actius situats a l'Estat espanyol. Aquesta barrera es veu agreujada per la competència fiscal que exerceix la Comunitat de Madrid en bonificar en un 100% l'esmentat impost. Aquesta deducció tindria caràcter temporal i estaria condicionada al compliment de determinats requisits.
13. **Aplicar una deducció en l'IRPF autonòmic per incentivar les donacions a la recerca i la innovació.** En el moment actual, és imprescindible mobilitzar fons per promoure la recerca, el desenvolupament i la innovació, ja que aquests actuen com a palanca transformadora i motora

no només del creixement econòmic, sinó de les innovacions tecnològiques i científiques que fan avançar les societats. Cal assenyalar que la inversió en R+D+I a Catalunya se situa per sota de la mitjana europea i ens allunya dels països que marquen la frontera tecnològica. Es proposa una nova deducció temporal en l'IRPF autonòmic per a les donacions de persones físiques destinades a la recerca científica i el desenvolupament i innovació tecnològica.

14. **Crear una cartera de serveis per ajudar a la instal·lació de les empreses que són intenses en coneixement** i que contribueixen a la transferència del nostre teixit empresarial (digitalització, transició energètica, ecodisseny, etc.). Categories de serveis per oferir: ajuts i agilització dels tràmits de sòl, dels tràmits administratius relacionats amb la creació d'empreses i sucursals, de captació de talent (universitats, FP i SOC), de la xarxa de proveïdors i de clients (ACCIO), d'espais de treball per a "l'aterratge".

Fiscalitat justa

15. **Aplicar una fiscalitat justa orientada als objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030.** Davant els tres grans reptes que s'enfronten les societats actuals, com són la falta de finançament dels serveis públics, la creixent desigualtat econòmica i els greus problemes mediambientals, la política fiscal és una de les eines que té la Generalitat per fer-hi front. Per això també hem de continuar reclamant una tributació empresarial mínima, que limiti el dúmping fiscal entre territoris.
16. **Intensificar la lluita contra el frau i aplicar el Pla de prevenció i reducció del frau fiscal** i de foment de les bones pràctiques tributàries 2019-2022. Aquest pla consta de 75 mesures dividides en quatre grans àmbits d'actuació (prevenció del frau, actuacions de control, implicació social en la prevenció i reducció del frau i mesures organitzatives). El pla anterior va permetre detectar 740,54 milions d'euros de frau descobert com a conseqüència de les 207.685 actuacions de control dutes a terme durant els quatre anys d'aplicació del pla. El 2019 s'han efectuat 56.641 actuacions que han permès fer aflorar 203,7 milions d'euros.
17. **Aplicar les 25 actuacions definides en l'estratègia de lluita contra la corrupció**, durant els propers dos anys, per impulsar la integritat pública i la lluita contra la corrupció. Cal fer obligatòria l'elaboració de plans de prevenció de riscos de corrupció i aprovar codis de conducta per a tot el personal i els operadors que siguin prestadors de serveis públics o preceptors de fons públics. No obstant això, i per sobre de tot, cal recuperar la confiança ciutadana en la gestió pública.

Competència i drets de les persones consumidores

18. **Aprovar un estatut de l'inversor que protegeixi els inversors minoristes** i que apliqui la normativa europea de protecció dels consumidors en l'àmbit financer (directives MIFID).
19. **Implantar un marc regulador per al foment de les finances alternatives** efectuades mitjançant plataformes digitals, com ara el finançament col·lectiu de préstec (*crowdlending*) i el finançament col·lectiu (*crowdfunding*), per tal de garantir la protecció dels consumidors.
20. **Instaurar una política de competència transversal que vetlli pel bon funcionament dels mercats.** Necessitem una política procompetitiva i integrada en l'espai europeu en els mercats regulats, especialment en el de l'energia i les telecomunicacions, que impedeixi la creació d'oligopolis, que garanteixi la independència, la transparència i el retiment de comptes dels organismes reguladors, creant organismes o seccions independents per a cadascun dels mercats (energia, telecomunicacions, audiovisual, transports) i que incorpori elements com la responsabilitat social i ambiental.

21. **Intensificar la tasca de defensa i promoció de la competència.** Actualment, la Generalitat de Catalunya disposa de competències en matèria de promoció i defensa de la competència. Un àmbit estratègic per garantir un funcionament just i eficient dels mercats. Aquestes competències s'exerceixen a través de l'Autoritat Catalana de la Competència (ACCO), però ni són completes ni amb l'ordenament jurídic actual es poden executar amb plenitud. En aquest sentit, es reclamarà: 1) La facultat de l'ACCO de participar en organismes internacionals en matèria de competència, com poden ser l'European Competition Network, la UNCTAD i l'OCDE. 2) L'atribució a l'ACCO de l'anàlisi de qualsevol operació de concentració que tingui efectes significatius a Catalunya. 3) L'atribució de la competència sobre les infraccions en matèria de competència relatives a l'àmbit europeu (art. 101 i 102 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea) que tinguin lloc en territori català (es tractaria de posseir la mateixa facultat que tenen els lands alemanys en aquests casos).

AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA

Un sector agrari fort i un sector pesquer sostenible per a una alimentació de qualitat i saludable

A) HORITZÓ REPÚBLICA

A la República Catalana, el sector agrari ha de ser competitiu i sostenible. Competitiu perquè compleixi les funcions de producció d'aliments segurs i de qualitat, amb l'objectiu d'assolir el màxim nivell de sobirania alimentària, de manera que pugui subministrar amb garanties tant la demanda interna com l'externa. I sostenible, tant des del punt de vista del medi i dels recursos naturals com de la viabilitat econòmica, per assegurar la continuïtat d'unes empreses, moltes de base familiar, que aporten altres efectes positius per al país, i no menys importants, com la gestió i l'equilibri territorial i la consolidació de població al territori.

- 1) **La qualitat i la seguretat alimentària com a base de la confiança del consumidor** en el sector agrari, amb productes agroalimentaris sans, segurs i de qualitat, amb l'objectiu de consolidar els mercats i d'atendre les demandes dels consumidors.
- 2) **La competitivitat i la sostenibilitat com a base d'un sector agrari fort**, que orienti les seves produccions als mercats, amb varietats rendibles i adaptades al medi, i acompanyat d'una bona regulació de la cadena alimentària.
- 3) **La implementació de pràctiques agràries mediambientalment sostenibles** amb l'objectiu d'adaptar les condicions de conreu al canvi climàtic, de modernitzar el regadiu per a un ús més eficient de l'aigua, de custodiar el territori, d'afavorir la biodiversitat, la reducció dels residus

fitosanitaris i la gestió eficient dels fertilitzants orgànics i minerals, així com d'evitar la contaminació de les aigües, dels sòls i de l'aire i fomentar la ramaderia extensiva amb la transició de la ramaderia intensiva cap a un model més sostenible i de millora del benestar animal.

- 4) **La investigació, la recerca i la transferència tecnològica per garantir el futur**, amb l'obtenció de noves varietats pròpies orientades a les demandes del consumidor i del mercat, la modernització dels processos productius i de transformació dels productes agroalimentaris.
- 5) **La transformació digital del sector agroalimentari**, clau i necessària per mantenir la competitivitat i millorar-ne la sostenibilitat.
- 6) **L'enfortiment de la condició de potència marítima en l'àmbit euromediterrani**, amb l'establiment d'un sistema de governança marítima modern i eficient, que assegurï una gestió sostenible dels recursos pesquers i el ple desenvolupament dels sectors tradicionals i emergents de l'economia blava.
- 7) **El desenvolupament d'una política forestal sostenible** a partir del foment i la creació d'associacions i de la unió de la propietat forestal, per aprofitar els productes del bosc i valoritzar-lo com un element clau en la lluita contra el canvi climàtic i la prevenció d'incendis, amb la finalitat de buscar destins de major valor afegit, impulsant la construcció d'habitatges de fusta i fomentant la utilització de la biomassa forestal per a la generació d'energia.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#SobiraniaAlimentària

Impulsar un pacte nacional per a la sobirania alimentària, el desenvolupament rural i marítim i el relleu generacional

Liderarem un pacte nacional que ens permeti disposar d'una política agrària, pesquera i aquícola, forestal i alimentària pròpia amb una visió àmplia i transversal des de la producció fins al consumidor, que doni el protagonisme a la producció local d'aliments i de productes forestals de manera sostenible i a la nostra cultura gastronòmica. Un pacte que vetlli per la sanitat alimentària, la seguretat i la qualitat, i que promouï dietes saludables a partir de produccions d'aliments sans i sostenibles que contribueixin al desenvolupament del país d'acord amb les especificitats territorials, climatològiques, ambientals, socials i culturals.

Per avançar i assolir els objectius proposem dur a terme un conjunt d'actuacions concretes:

Per assolir major sobirania alimentària, tenint en compte la producció local d'aliments de productes forestals i el foment de la internacionalització cal:

- Desenvolupar el Consell Català de l'Alimentació, amb representants de tots els àmbits de l'alimentació, des dels productors fins als consumidors, i del Fòrum de Qualitat, com a òrgans institucionals de referència per posar en valor l'alimentació del país i tots els sectors productors.
- Desenvolupar el decret de governança de la pesca professional: establiment de plans de cogestió pesquera juntament amb el sector i altres actors al llarg de tot el territori marítim del país.
- Estendre a tots els sectors l'Observatori Agroalimentari de Preus i ampliació de l'àmbit d'actuació, incorporant la tecnologia *blockchain* com a mecanisme per assegurar l'objectivitat i la no vulneració de les dades, per tal de donar més transparència a la formació de preus agraris i forestals i generar més confiança en les relacions comercials.

- Desplegar la llei d'espais agraris, per preservar els espais d'alt valor agrari, evitar l'abandonament i la pèrdua de terra fèrtil i afavorir les explotacions professionals i la incorporació de joves al sector.
- Desplegar la llei de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari, per potenciar l'aprofitament dels aliments al llarg de la cadena alimentària, des de la producció primària fins al consumidor final.
- Desplegar el Pla de gastronomia de Catalunya i foment dels distintius de qualitat i proximitat.
- Reforçar el suport a la internacionalització i a la cooperació comercial internacional dels nostres sectors productius i industrials agroalimentaris.

Per fomentar la cohesió socioeconòmica i el desenvolupament rural cal:

- Continuar donant suport al Consell de Dones del món rural i marítim, per promoure la plena igualtat efectiva, elaborant el Programa de Dones del Món Rural i Marítim 2021-2025 amb la participació del Consell Assessor de Dones del Món Rural i Marítim.
- Continuar impulsant el regadiu a Catalunya com una eina clau per al desenvolupament territorial i de les empreses agràries, amb l'objectiu d'assegurar la producció d'aliments i el desenvolupament del territori basat en una economia diversa.
- Implantar estratègies de desenvolupament local participatiu en tots els territoris marítics, tot emfatitzant la generació de valor afegit i la producció local, així com la creació d'oportunitats en els sectors blaus per lluitar contra el despoblament funcional del nostre litoral.
- Impulsar, en el marc de l'Estratègia Marítima de Catalunya, el desenvolupament d'un conjunt de projectes transformadors i d'escala d'economia blava adaptats als diferents territoris.
- Impulsar els Grups d'Acció Local com una eina clau per al desenvolupament econòmic del territori a partir de les seves pròpies iniciatives i estratègies.
- Seguir treballant en el marc de la Comissió Interdepartamental sobre Despoblament Rural, la igualtat, el relleu generacional i la diversificació econòmica en el sector primari, agrari, forestal i marítim, amb l'establiment de l'Agenda Rural de Catalunya que ha de plantejar les necessitats, reptes i oportunitats de l'espai rural i la seva gent com un element clau d'equilibri territorial i social del país.
- Adaptar la formació de les escoles agràries a les necessitats del sector i treballar perquè actuïn com a centres de suport a la incorporació de joves a través de la formació contínua.

Per afavorir relleu generacional i la societat del coneixement:

- Fomentar l'R+D+I, la transferència tecnològica i la formació agroforestal, marítima i alimentària.
- Potenciar l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC), l'Institut Català de Recerca per a la Governança del Mar (ICATMAR) i els altres centres del país.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La crisi de la covid-19 no ha fet més que accentuar els reptes i les dificultats que el sector agrari i el sector pesquer arrosseguen, alhora que ens ha fet adonar de la necessitat d'assegurar la sobirania

alimentària per tal de disposar dels recursos necessaris per abastir els mercats i fer front a una situació de crisi. Per això, des del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA) es va treballar en un pla de xoc per mantenir l'activitat agrària i pesquera davant la davallada del consum, per intentar garantir la contractació per a la recol·lecció en condicions segures i per fomentar la venda de productes de proximitat.

En el marc de la Pla de reactivació econòmica del govern, el Departament va presentar el programa Reactivem/Transformem, amb una despesa prevista de més de 3.000 milions d'euros, en què es desenvoluparan 10 projectes transformadors per impulsar la bioeconomia i transformar el sector agroalimentari, forestal i marítim, un seguit de programes alineats amb els ODS i que permetran avançar cap a un canvi del model del sector. Es tracta d'assolir una producció agrària sostenible i respectuosa amb el medi ambient i la biodiversitat i de promoure una millor connexió entre el productor i el consumidor amb uns nous models de relació i comercialització. Així, es garanteix la qualitat de vida dels ciutadans impulsant la cohesió territorial i incentivant l'aparició de noves oportunitats de negoci i de nous filons d'ocupació a l'entorn de les economies verda i blava. El finançament i la consecució d'aquests 10 projectes dependrà, en bona mesura, de treure el màxim rendiment als fons provinents del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (NGEU) i del Marc Financer Pluriennal 2021-2027.

La tendència de concentració de la població en àmbits urbans ha posat de relleu la necessitat de gaudir de l'espai obert, de l'espai rural i de tots els béns que aquest ens ofereix: el paisatge, la natura, la producció d'aliments, la gastronomia, la tranquil·litat. Aquest espai és també una eina de lluita contra el canvi climàtic i per al foment de la biodiversitat. En aquest sentit, cal abordar tots els desequilibris per la falta d'oportunitats per desenvolupar iniciatives professionals, la falta d'infraestructures digitals o de mobilitat i la falta de serveis públics bàsics.

És necessari reconèixer la importància del sector primari i el paper que juga en la producció d'aliments i en la gestió territorial i de conservació del patrimoni natural. Aquest reconeixement s'ha de materialitzar treballant per aconseguir la igualtat d'oportunitats entre les persones i els territoris. Per un territori actiu, per un territori que continuï contribuint positivament a la natura i la societat, ens proposem desenvolupar les mesures que s'exposen a continuació.

Proposta destacada

- 1. Desplegar el programa d'accions per convertir Catalunya en un país d'excel·lència alimentària i de gestió de la biodiversitat amb un conjunt d'actuacions concretes:**
 - **Aconseguir un sector basat en la sostenibilitat de les produccions**, assegurant el respecte pel medi i els recursos naturals, en la producció de productes per a l'alimentació sans, bons, segurs i de qualitat.
 - **Aconseguir l'equilibri de la cadena alimentària**, amb la transparència necessària per tal que els marges de totes les baules els permetin desenvolupar la seva activitat dins dels estàndards de qualitat exigits pels consumidors i la normativa, mantenint un bon preu.
 - **Desenvolupar el Pla Estratègic d'Alimentació de Catalunya (PEAC) i del Fòrum de Qualitat**, que ha de culminar amb un gran pacte de país: el Pacte Nacional de l'Alimentació de Catalunya.
 - **Desenvolupar l'estratègia de bioeconomia del sector agroforestal de Catalunya.**

Crisi covid

2. **Impulsar un pla de xoc per ajudar els sectors més afectats per la crisi de la covid-19** amb mesures d'emergència de suport al sector: compra pública d'aliments a productors afectats (4 M€), suport al sector vitivinícola (5,3 M€), suport al sector pesquer (3,1 M€), suport al sector de la flor i la planta ornamental (1,5 M€) i suport al sector de l'oví, el cabrum, la cunicultura i les hípiques: línies de crèdit a través de l'Institut Català de Finances (ICF), a les quals es destinarà 1,5 M€.

Sostenibilitat

3. **Desplegar el Programa de Producció Sostenible** (65 M€ entre 2021-2025): Producció Agrícola Sostenible (PAS), Pla d'acció per al foment de la producció agroalimentària ecològica 2021-2025, un nou model d'agricultura compatible amb la urgència climàtica, la suficiència alimentària i els serveis ecosistèmics (AgriRegenCAT), Pla d'acció per a la biodiversitat cultivada, seguiment de l'estat dels sòls agraris de Catalunya.
4. Afavorir la utilització i l'obtenció de **varietats de conreus i races de bestiar adaptades a l'entorn**.
5. **Fomentar produccions agràries sostenibles amb una producció respectuosa amb l'entorn:** tendir a la minimització de restes de pesticides en fruites i verdures fins a nivells de detecció analítica, aplicant bones pràctiques agràries per poder aprofitar els recursos de la manera més eficient, complint les condicions de bon maneig en la transformació dels productes agraris.
6. **Dur a terme una gestió forestal sostenible i potenciadora de la biodiversitat** amb l'objectiu d'assolir una producció sostenible i respectuosa amb el medi i la biodiversitat, adaptada al canvi climàtic, potenciant la utilització de la biomassa com a font energètica i creant nous sector econòmics, com són el de la fusta per a la construcció.
7. **Fomentar la participació del sector primari en la transició energètica utilitzant energies renovables en els sistemes productius**, prioritzant aquelles que procedeixin de la seva pròpia activitat, com la biomassa i el biogàs, amb l'objectiu de reduir la petjada ecològica del sector primari, en línia del Pacte Verd Europeu i de l'estratègia "Del camp a taula".
8. **Executar el programa de Transició energètica** (400 M€ entre 2021-2025): instal·lació de panells fotovoltaics i ACS en edificacions vinculades a edificacions agràries (granges, magatzems, oficines, etc.) i indústries primera transformació, muntatge de panells fotovoltaics a les estacions de bombament de diferents regadius en tot el territori de Catalunya.
9. **Desplegar el programa de modernització de regadius** (692,5M€ entre 2021-2025 i 692,5M€ entre 2026-2032): modernització dels canals d'Urgell, modernització dels regadius de les conques internes, modernització del regadiu de Tremp, del canal de Pinyana i del canal d'Aragó i Catalunya.
10. **Impulsar un pla estratègic per a la ramaderia sostenible que inclogui la ramaderia extensiva de muntanya** com una eina clau per a la imprescindible viabilitat econòmica, social i territorial del sector, la prevenció dels incendis forestals i la convivència entre la ramaderia i la fauna salvatge protegida.
11. **Impulsar la redacció de la llei de producció sostenible i de la llei catalana de benestar animal**, dins d'un marc de futur d'una agricultura i ramaderia sostenible i respectuosa amb el medi i amb la seva responsabilitat de producció d'aliments bons, segurs i de qualitat.

12. **Definir una estratègia de bioeconomia circular de Catalunya com una oportunitat per desenvolupar una economia a escala local per abordar la valorització dels productes agraris i forestals**, creant noves cadenes de valor sobre la base de la producció de biomaterials, bioproductes i biocombustibles a partir de matèries primeres disponibles al país i, en aquesta línia, seguir desenvolupant l'estratègia per a la biomassa.
13. **Executar el programa de creació de noves cadenes de valor basades en la bioeconomia** (200 M€ entre 2021-2025): promoure els tractaments en origen de les dejeccions ramaderes; pla per a la promoció del biogàs a partir de dejeccions i residus/subproductes orgànics a Catalunya; acció per fomentar la creació de plantes de fertilitzants organominerals; instal·lació de la planta productora de CLT (taulers de fusta); foment del desenvolupament de projectes de bioeconomia circular blava i aprofitament dels subproductes de la pesca i l'aqüicultura; prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari...

Cadena alimentària

14. **Regular i promocionar les relacions entre els actors de la cadena alimentària** per a una distribució més equitativa dels marges comercials, perquè l'activitat agrària sigui econòmicament més rendible, animi la transmissió generacional i permeti la viabilitat del model català d'empresa agrària de base familiar.
15. **Treballar per la modificació de la Llei 12/2013, del 2 d'agost, per millorar el funcionalment de la cadena alimentària**, per incorporar-hi el RD Llei 5/2020, que estableix que cada operador ha de pagar al proveïdor un preu igual o superior al cost de producció del producte que adquireix, sota els contractes de venda dels productes agrícoles, ramaders i pesquers.
16. **Treballar en l'àmbit de totes les administracions per recuperar l'equilibri entre l'oferta i la demanda de raïm**, amb l'objectiu de mantenir uns preus justos al llarg de tota la cadena de producció. En el cas de la DO Cava, treballar per al manteniment de la no autorització de noves plantacions i replantacions i per limitar les ampliacions.

Producció i transformació

17. **Orientar i adaptar les produccions a l'evolució de la demanda** mitjançant la utilització de varietats, hibridacions i encreuaments moderns i ben adaptats a les actuals i futures condicions agroambientals, socioeconòmiques i climàtiques.
18. **Incentivar la inversió per dimensionar i modernitzar tant els processos productius com els processos de transformació i comercialització** per assegurar-ne la qualitat, la seguretat i la competitivitat i per facilitar la disponibilitat de productes de proximitat que millorin la remuneració al productors.
19. **Promocionar la participació del sector agrari i forestal en la construcció d'estructures associades que impulsin la transformació i la comercialització.**
20. Demanar al Ministeri **un pla de reconversió varietal/reestructuració del sector de la fruita de pinyol.**

Promoció i comercialització

21. **Executar el programa de circuits curts, promoció i comercialització** (35 M€ entre 2021-2025) per facilitar la disponibilitat de producte de proximitat al consumidor millorant la remuneració del productor i la promoció dels aliments catalans.

22. **Potenciar el Consell Català de l'Alimentació** com a eina transversal de debat i de governança per fer de Catalunya un país conegut per una alimentació i un sector productor d'excel·lència.
23. **Implantar mecanismes efectius de promoció dels productes amb distintius de qualitat i d'origen.**
24. **Reforçar les estructures necessàries que intervinguin en l'efectiva promoció internacional** de les produccions agroalimentàries catalanes, tant per consolidar els mercats com per obrir-ne de nous, i que col·laborin efectivament per posar en valor les produccions pròpies i posicionar-les en el mercat global.

Innovació

25. **Potenciar la formació professional agrària i forestal.**
26. **Desplegar el programa de transformació digital del sector agroalimentari català** (90 M€ entre 2020-2025).
27. **Reorientar i potenciar la investigació adreçada al benefici del país i a la realitat del que es necessita**, incrementant l'efectivitat i els recursos dels centres de recerca, especialment amb programes de lluita contra plagues i malalties per a la sanitat vegetal i animal
28. **Promocionar el desenvolupament, la innovació, la transferència de tecnologia i la tecnificació** dels processos productius del sector forestal.
29. **Impulsar el programa de recerca agroalimentària, forestal, marítima i de desenvolupament rural** (90M€ entre 2020-2025).

Governança

30. **Agrupar el sector primari sota una governança unificada**, que englobi i coordini tot el sector, que potenciï el canvi cap a estructures productives, sostenibles i viables, que salvaguardi la protecció i fomenti la biodiversitat i també que sigui el garant de la lluita contra el despoblament.
31. **Consolidar el pla de control dels contractes alimentaris (CadeCAT)** com a òrgan català per a l'avaluació i el control de tota la cadena alimentària, per garantir la seguretat alimentària al llarg de tota la cadena.

Equilibri territorial

32. **Desplegar un programa de cohesió territorial** (350 M€ entre 2021-2025 i 100 M€ entre 2026-2032): substitució de combustibles fòssils per biomassa de proximitat, creació d'un banc de barques de pesca públic territorialitzat i gestionat des de cooperatives, ramaderia extensiva, nous regadius, connectivitat viària, connectivitat digital i prevenció d'incendis.
33. **Desplegar un programa de noves oportunitats de negoci** (110 M€ entre 2021-2025): desenvolupar nous productes i procediments de manipulació; crear empreses o nous models de negoci que generin valor en base al coneixement i als recursos del territori revertint les tendències del despoblament rural; potenciar estructures associatives que puguin impulsar models de negoci que permetin generar més valor afegit; implementar plantes de concentració, manipulació i transformació dels productes agroalimentaris i pesquers; implementar un sistema centralitzat de logística, comercialització i distribució dels productes agroalimentaris i pesquers; facilitar la implementació d'un polígon multitròfic d'aqüicultura marina (peixos, mol·luscs bivalves i algues); facilitar instal·lacions d'aqüicultura continental i de producció agroalimentària en naus industrials

en desús, i desenvolupar serveis d'activitats marítimes i terrestres basats en els serveis ecosistèmics.

34. **Executar el programa de suport a la transformació del sector agroalimentari i marítim** (175M€ entre 2021-2025): assessorament (75 M€) i innovació (100 M€).

PAC i finançament

35. **Dur a terme un pla estratègic territorial per a la propera PAC 2021-2027**, tal com preveu que es pot fer la proposta de reglament, ja que la diversitat del sector a l'Estat espanyol fa que un sol pla estratègic per a tot l'Estat no s'ajusti a les necessitats del sector, ni del nostre ni del de la resta de territoris.
36. **Territorialitzar els ecoesquemes** que es preveuen en el primer pilar per donar coherència al paquet verd de la PAC, que inclou també les mesures agroambientals.
37. **Demandar que els fons FEADER es distribueixin seguint la referència de l'execució dels programes anteriors**, de manera que la distribució tingui en compte el percentatge d'execució.
38. **Exigir que l'Estat espanyol augmenti la seva aportació AGE al cofinançament del desenvolupament rural.**
39. **Instar l'Estat espanyol a demanar a Brussel·les l'activació més ràpida, i de manera automàtica, de les mesures de mercat que preveu l'OCM Única** en moments de pertorbació del mercat, ja sigui per entrada de producte de països tercers (crisi dels cítrics), per un excés de producció local i col·lapse del mercat (crisi de la fruita dolça) o per raons geopolítiques (crisi de la fruita dolça).

Afers marítimes

40. **Implementar l'Estratègia Marítima de Catalunya 2030** amb l'impuls d'una llei d'acció marítima que articuli, consolidi i proporcioni un marc coherent a tots els avenços en política marítima desenvolupats els darrers anys i en potenciï el seu ple desenvolupament, l'activació del Consell Català de Cogestió Marítima com a gran òrgan de govern participatiu de l'Estratègia Marítima de Catalunya 2030 i l'impuls, coordinat amb els actors locals mitjançant els Grups d'Acció Local Pesquer i Marítim, de projectes transformadors i innovadors en els sectors blaus (pesca professional, aqüicultura, pesca recreativa, activitats nauticorecreatives i esportives, construcció i reparació naval, renovables marines i biotecnologia marina, entre d'altres).
41. **Garantir que la nova política marítima catalana estigui plenament alineada amb el Pacte Verd Europeu (EU Green Deal) i amb els objectius de desenvolupament sostenible** amb l'objectiu que els ecosistemes marins siguin sans i resilents i puguin aportar els serveis ecosistèmics que precisen uns sectors econòmics marítimes robustos.
42. **Exigir a l'Estat espanyol recursos de l'AGE per al desenvolupament de les competències en recerca oceanogràfica** transferides el 1982 i que mitjançant la tasca de l'ICATMAR contribueixen a la implementació de les polítiques marítimes i pesqueres europees.

EMPRESA, INDÚSTRIA I SERVEIS

L'empresa, motor d'una economia productiva, innovadora i sostenible

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La Catalunya del futur té el repte d'esdevenir un dels motors econòmics d'Europa, i ser-ho per l'única via possible: un teixit empresarial divers, competitiu i sostenible. Per això hem de construir un model econòmic basat en l'economia productiva, la digitalització dels models de negoci i una xarxa logística capdavantera. I per fer-ho cal aprofitar el talent humà a partir de la formació, la recerca i la innovació, i mantenir l'estat del benestar per contribuir a una major igualtat social i sostenibilitat ambiental.

1. **Catalunya ha de pensar en gran:** som un país petit en l'àmbit territorial –o tan petit com Dinamarca o Finlàndia– i per això és fonamental pensar en gran. No disposem ni de reserves de matèries primeres, ni de grans infraestructures. Per tant, només podem ser competitius en capital humà, en valor afegit, en qualitat del treball, en intangibles com els nostres valors, o en la confiança entre institucions, administració i iniciativa privada, en la capacitat de col·laboració i coordinació.
2. **L'administració ha de tenir una visió emprenedora i ha de contribuir a impulsar projectes estratègics per al país.** I alhora, qualsevol projecte que busqui la complicitat de les administracions públiques ha de partir d'una inequívoca responsabilitat social. Ser capaços de posar en valor la visió emprenedora de l'administració i la responsabilitat social dels projectes empresarials té un efecte multiplicador. Per això, cal substituir la cultura de la desconfiança per la cultura de la col·laboració.
3. **Cal passar de l'economia del volum a l'economia del valor.** L'economia del volum busca rendiments a curt termini, sense pensar en les conseqüències a mitjà i llarg termini. En canvi, el que necessitem és mirar cap al futur pensant en una economia de valor, que busca rendiments sòlids i sostenibles i que genera un sistema econòmic més estable. Els models de negoci basats únicament en el volum, que no incorporen les externalitats negatives que generen, han d'evolucionar cap a models centrats en el valor.
4. **L'equitat de gènere aporta benestar a les persones i rendibilitat a les empreses.** Defensar la igualtat de gènere sempre és, simplement, una qüestió de justícia, de drets i d'oportunitats. Però alhora, hem de saber aprofitar i reivindicar que quan les institucions, les organitzacions i, en general, quan qualsevol grup humà està equilibrat des del punt de vista de gènere s'enriqueix la intel·ligència col·lectiva, es prenen millors decisions i s'estableixen millors relacions interpersonals.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#SobiraniaEconòmica

Apostar pels sectors tractors de l'economia catalana

La pandèmia de la covid-19 ha demostrat un altre cop la importància de renovar el nostre teixit productiu amb un enfocament inequívoc cap a la digitalització i l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible. En particular, per assegurar que totes les empreses trobin fórmules per identificar i aplicar un model de negoci sostenible i que contribueixi al bé comú.

Catalunya té un teixit empresarial molt característic, marcat sobretot per la mida de les seves empreses i pel pes dels sectors econòmics tradicionals. Concretament, existeixen un total de 627.693 empreses, de les quals tan sols un 0,4% tenen més de 200 treballadors.

Així doncs, és fonamental potenciar l'estratègia de reindustrialització i relocalització a escala europea i reivindicar-la en els fons del Pla de recuperació europea i del nou Marc Financer Plurianual 2021-27. La mateixa Comissió Europea ha llançat l'aposta pels ecosistemes industrials europeus que només poden ser factibles des d'una base territorial i enllaçats a través de la cooperació interregional i transfronterera.

Cal consolidar els sectors de més valor afegit com els pilars de l'economia de Catalunya, identificant els projectes tractors dels sectors amb més capacitat de creixement i desenvolupament, com per exemple:

- **Biotecnologia.** Construir el nou Hospital Clínic amb la visió de convertir-lo en un pal de paller de l'ecosistema d'innovació i recerca biomèdic de Catalunya, i crear entorns semblants al voltant de tots els hospitals de referència.
- **Digital.** Continuar enfortint l'ecosistema digital de Barcelona amb *partners* com el BCN Tech City i construint fórmules per expandir aquest ecosistema a altres ciutats aprofitant l'auge del teletreball.
- **Indústria de la mobilitat sostenible.** Reconversió de les plantes que Nissan acabi abandonant i col·laboració amb SEAT i la indústria auxiliar per dissenyar una indústria de la mobilitat catalana que pugui ser competitiva a deu anys vista.
- **Economia circular.** Com a element clau per a la transició ecològica, és imprescindible portar a la pràctica una estratègia de gestió de residus que aposti pel residu zero, amb la implementació de sistemes d'economia circular per a una transformació dels residus amb ecodisseny i processos de gestió innovadors, que permetin deixar d'utilitzar models obsolets i contaminants com les incineradores de residus.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La crisi de la covid-19 està tenint un efecte devastador per al teixit empresarial i ha posat al descobert les febleses i debilitats del país amb el tancament d'una part substancial de les empreses, especialment les dedicades al turisme de masses de poc valor afegit. Alhora, la crisi també està servint per posar sobre la taula la necessitat de revalorar altres activitats econòmiques, com els serveis de cura i de neteja, que han resultat essencials en aquest context de crisi sanitària. I una tercera constatació ha estat adonar-se de la falta de reacció en la fabricació de productes essencials posant de manifest el dèficit industrial en sectors estratègics.

Per fer front econòmicament a la covid-19, el govern ha posat en marxa el Pla per a la reactivació econòmica i protecció social (CORECO), amb l'objectiu principal de relançar l'economia i l'activitat empresarial amb una estratègia que planifica la inversió pública més gran de la història de Catalunya, amb més de 31.700 M€ d'inversió que, fins al 2032, serviran per implementar vint projectes

transformadors. S'han establert quatre eixos estratègics (economia per a la vida, digitalització, transició ecològica i societat del coneixement) i un eix transversal que serveixen per estructurar una resposta àgil, efectiva i transversal a la crisi social i econòmica derivada de la covid-19.

D'altra banda, s'ha creat el Comitè assessor Catalunya-Next Generation EU, que col·labora en la identificació i promoció de projectes que optin als recursos dels fons europeus de recuperació. Finalment, també s'ha creat el Grup Treball Catalunya 2022 per a l'aprovació de l'estratègia "Catalunya 2022" dedicada a analitzar els escenaris postcovid-19 i els projectes de futur.

La plena digitalització de la societat catalana, en tots els seus àmbits, ha de ser un objectiu de país per poder aprofitar tot el potencial social, econòmic i democràtic que ofereix l'era digital. La innovació digital esdevé, avui en dia, una condició bàsica per a la competitivitat i un motor de progrés econòmic. La crisi de la covid-19 ha accelerat molts canvis que s'estaven produint, entre els quals la digitalització de tots els sectors econòmics, ha obert noves oportunitats i ha fet més eficients moltes activitats econòmiques.

Proposta destacada

1. **Implantar un nou model de relació entre el sector públic i el sector empresarial basat en la col·laboració** de tots els agents involucrats en la innovació, la competitivitat i la qualitat. Aquest nou model de gestió i col·laboració es basarà en les línies següents:
 - a) **Identificació i promoció de processos de col·laboració entre empreses** per afavorir el seu creixement i l'augment de la competitivitat. Aquesta col·laboració pot culminar en processos de fusió empresarial per crear projectes de major escala, més competitius i tractors del conjunt del sector amb acompanyament per part del govern del procés de negociació amb suport institucional i amb les fórmules financeres adequades a cada cas, des de la concessió de préstecs (participatius o no) fins a l'entrada al capital de les empreses (per un termini curt o més llarg de temps). La identificació i prioritització dels espais de col·laboració i, en particular, de la idoneïtat de promoure processos de fusió empresarial, serà determinada a partir de l'evolució de la concentració o de l'atomització empresarial a Catalunya respecte a la dinàmica global del sector, així com les quotes de mercat de les empreses en relació amb els seus mercats rellevants.
 - b) **Agilització dels procediments administratius** que facilitin l'actuació de les persones emprenedores, autònoms i empreses del nostre país mitjançant el desplegament de la llei de facilitació de l'activitat econòmica i la potenciació de la Finestreta Única Empresarial a tot el territori.
 - c) **Creació de nous instruments de finançament** per a les empreses a través de l'ICF, que permetin l'accés al finançament de les iniciatives privades amb unes condicions avantatjoses sempre que compleixin els requisits d'impacte econòmic i social marcats pel govern.
 - d) **Facilitació de l'acompanyament en les empreses de caire industrial** en una situació més complicada per tal de revertir aquesta situació o de cercar, de manera proactiva i amb la participació directa en el capital si cal del govern, iniciatives innovadores que puguin impulsar una indústria verda i enfocada a assolir els objectius de desenvolupament sostenible.

- e) **Generació d'espais de contacte entre l'ecosistema innovador** i la resta de teixit productiu, comercial o turístic del nostre país per facilitar i acompanyar els processos de digitalització del teixit arreu del territori.

Digitalització

2. **Aconseguir que la fibra òptica arribi a totes les empreses del país.** Executar el pla FIBRACAT amb tota la seva extensió per tal de fer arribar a finals del 2022 la fibra òptica a tots els municipis del país.
3. **Crear el hub tecnològic de recerca i innovació de la Mediterrània.** Catalunya, amb un dels ecosistemes digitals i de recerca més potents d'Europa, ha de garantir un impacte territorial molt més equilibrat d'aquesta activitat i generar la infraestructura necessària i les condicions perquè aquest sector sigui una palanca més potent de reconversió de la resta de l'economia.
4. **Enfortir l'ecosistema digital català creant aliances** i coordinació amb les entitats i institucions que hi participen i construir fórmules per expandir-lo amb força més enllà de Barcelona.

Sostenibilitat

5. **Establir un pacte nacional econòmic i industrial** que assumeixi els objectius de lluita contra el canvi climàtic i la millora de la qualitat ambiental. Cal definir unes ràtios que relacionin l'evolució de l'economia i la reducció d'emissions atmosfèriques per tal de garantir el control de l'efectivitat de les mesures adoptades, evitant que un descens de l'economia pugui distorsionar els resultats i les accions que cal dur a terme.

Innovació

6. **Implantar un programa de mentoria per a pimes a gran escala.** La mentoria s'ha demostrat que és una de les eines més eficaces per reduir la ràtio de mortalitat de les empreses i augmentar-ne els beneficis. Cal ajudar les pimes catalanes a reorientar el model de negoci davant la crisi del coronavirus i els grans canvis tecnològics i culturals que s'estan produint, posant a disposició de les pimes fórmules de mentoria a través de les institucions que n'estan oferint sota una campanya coordinada i de gran abast impulsada pel govern de Catalunya.
7. **Fomentar els processos d'innovació empresarial** ideant mecanismes que permetin incrementar la col·laboració entre els potents centres de recerca catalans amb el teixit empresarial, especialment a les pimes.
8. **Facilitar i regular adequadament les noves formes de treball i d'organització empresarial** per tal d'augmentar la satisfacció i la implicació laboral i la competitivitat empresarial

Inversió

9. **Alinear, simplificar i enfortir els recursos, les institucions i les organitzacions que es dediquen a la captació d'inversions estrangeres a Catalunya.** Actualment, hi ha diverses institucions que treballen en aquest àmbit. Caldria alinear-les amb el Catalunya Invest, del Departament d'Empresa, i sumar-hi l'esforç d'altres iniciatives per tal d'augmentar i millorar la capacitat d'aconseguir inversió estrangera.
10. **Crear un instrument d'inversió que permeti impulsar projectes empresarials de creixement** a Catalunya. Hi ha projectes empresarials que poden fer un salt endavant però que necessiten la complicitat de l'entorn, l'accés a fonts de finançament i la confiança entre actors. L'administració

pot ajudar en aquests tres fronts a través d'un instrument d'inversió orientat als grans projectes empresarials de país.

Finançament

11. **Estructurar un clúster de serveis financers de Catalunya.** El sector financer a Catalunya està format per unes 450 empreses que ocupen, globalment (no sols a Catalunya), gairebé 100.000 treballadors. Cal vertebrar els bancs actuals i futurs, el sector assegurador, les societats de gestió d'actius (*asset management*), la gestió de patrimonis i el capital risc amb el potent pol tecnològic que ja té Catalunya per conformar un ecosistema d'innovació financera que sigui un referent europeu i que doni suport a l'empresa catalana i serveis a la ciutadania.
12. **Revalorar el paper de l'ICF com a banca pública** dinamitzadora de l'activitat empresarial alineada amb les estratègies de desenvolupament sostenible de l'administració.

Internacionalització

13. **Impulsar un pla d'acceleració de la internacionalització de l'empresa catalana.** La meitat de les exportacions de Catalunya les fan 200 empreses. Són empreses grans, amb un volum d'exportacions superior als 50 milions. És a dir, les empreses amb capacitat per exportar amb força a Catalunya són poquíssimes si ho comparem amb el total d'empreses que exporten (1,2%, 200 de 17.234), i encara menys si ho comparem amb el total d'empreses de Catalunya (0,04% 200 de 500.000). Per tant, hem d'incentivar la cooperació i col·laboració empresarial amb les oficines d'ACCIÓ arreu del planeta per tal d'ampliar a més empreses la capacitat exportadora.

Administració eficient

14. **Consolidar i donar a conèixer la Finestreta Única Empresarial (FUE).** Cal esdevenir una administració eficient i facilitadora de l'activitat econòmica, que estimuli l'emprenedoria, que posi fi a la burocratització i que elimini les barreres innecessàries a l'activitat econòmica i industrial.
15. **Instar a l'adopció d'un règim simplificat de l'impost de societats per a pimes.** Malgrat que no es tracta d'un impost, la competència de gestió de la qual sigui actualment assumida per la Generalitat, es considera necessari impulsar un règim simplificat de l'impost de societat (IS) a les pimes. Malgrat les diferents reformes, encara hi continua havent una diferència notable entre el tipus nominal i el tipus efectiu a causa de l'existència de múltiples deduccions. Una diferència que, segons dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT), és creixent per nivell d'ingressos. Això significa que pel mateix tipus nominal vigent (25%), les empreses més grans paguen un tipus efectiu molt més baix. Aquest règim tributari per a empreses de petita dimensió que tinguin en compte les característiques de les microempreses i les petites i mitjanes empreses: tipus únic del 20% sense possibilitat d'acollir-se a deduccions, que sovint requereixen obligacions addicionals que les pimes no poden satisfer.

Lluita contra el frau

16. **Combatre la morositat i el frau fiscal** creant consciència social per tal que el defraudador no sigui ben vist, per evitar la competència deslleial i que els proveïdors financin els compradors.

COMERCÇ

Un model comercial equilibrat i connectat

A) HORIZÓ REPÚBLICA

El comerç és un pilar fonamental de l'activitat econòmica i social als municipis. La República ha d'afavorir un model de comerç urbà amb equilibri de formats, que consolidi el criteri de la localització preferent dins les trames urbanes consolidades, com a element fonamental d'una activitat comercial sostenible i amb responsabilitat social que vertebrï i cohesioni els nostres pobles, barris i ciutats. Un model comercial que cobreixi les necessitats de les persones consumidores i que s'adapti als nous hàbits de consum a través de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Un model que garanteixi la pervivència d'una àmplia oferta de petit comerç independent i eficient, que resisteixi les tendències d'integració vertical del sector.

1. **Fomentar el comerç sostenible i de proximitat** des del producte i durant tota la cadena de subministrament fins a arribar al consumidor i donar suport a les empreses i als actors que intervenen per fer-ho possible.
2. **Apostar per la digitalització per facilitar l'accés a tot el comerç de proximitat**, no només amb la finalitat de fer compres en línia, sinó amb l'objectiu de connectar el comerç amb les persones consumidores, a part de contribuir a l'anàlisi de dades del sector.
3. **Dur a terme una actuació pública que garanteixi l'equilibri de formats comercials** i una oferta sense posicions de domini en benefici de les persones consumidores.
4. **Fomentar les empreses eficients i competitives** que adequïn l'oferta als nous hàbits de consum i que donin resposta a les noves necessitats dels consumidors responsables.
5. **Preservar el comerç urbà** per tal que els municipis siguin més vius, integradors, segurs i actius en el dinamisme social i econòmic.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#SobiraniaComercial

Gravar un nou impost al comerç electrònic per preservar el model de comerç de proximitat.

Per raons de sostenibilitat i de preservació del nostre model de comerç, proposem la creació en l'àmbit europeu d'un impost sobre el comerç electrònic que gravi la singular capacitat econòmica d'aquelles empreses que basen el seu benefici, sobretot, en la venda en línia i que, per tant, no contribueixen a mantenir la funció social que té el comerç integrat en la trama urbana mitjançant les botigues físiques. D'altra banda, aquest impost també ha de servir per gravar aquest nou tipus de comerç que contribueix d'una manera decisiva a generar més congestió a causa de l'elevat nombre d'entregues a domicili i les externalitats negatives per al territori i el medi ambient, el cost de les quals no està assumit per part d'aquest tipus d'empreses. La mesura, que hauria de ser d'abast europeu, pretén protegir el comerç de proximitat, garantir la igualtat d'oportunitats i eliminar competències deslleials que malmeten la sostenibilitat econòmica i mediambiental del nostre entorn.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La crisi de la covid-19 ha resultat devastadora per al comerç, especialment per al considerat no essencial, que va haver de tancar les portes en situació de confinament i que ha patit la forta reducció del consum en les etapes de desescalada. I si per al comerç en general ja ha estat difícil, encara ho ha resultat més per al comerç orientat a sectors com el turisme de masses i l'oci nocturn.

Paradoxalment, hi ha hagut una altra classe de comerç que n'ha sortit molt beneficiat, les grans plataformes de comerç digital que, servint-se de la precarietat laboral dels seus repartidors, han augmentat les vendes aprofitant que la resta del comerç estava tancat. La digitalització del comerç és una opció de futur, però el model de precarietat i d'insostenibilitat que generen les grans plataformes no és el camí que cal seguir.

Davant de la situació d'emergència arran del confinament, el govern de la Generalitat va desplegar un seguit de mesures per esmorteir l'impacte del tancament de comerços a través de moratòries de pagaments, fons de liquiditat o manteniment de contractes, però que no són suficients per relançar el sector. Amb aquesta perspectiva, el govern va engegar el Pla de a la reactivació econòmica i la protecció social amb programes específics per al sector comercial orientats a la reactivació del consum, la digitalització del comerç de proximitat i la creació d'un mercat web (*marketplace*).

La situació actual ens ha ensenyat que el model econòmic està en procés de canvi. Les grans plataformes digitals fa anys que s'estan enduent un gran volum de les vendes de proximitat a través de la compra en línia, a la vegada que molts dels comerços locals s'han vist obligats a abaixar la persiana en no poder competir en preus ni serveis. Tot i així, el teixit comercial dels nostres pobles i ciutats continua sent imprescindible per a la nostra societat. Contribueixen a una vida veïnal de qualitat, a mantenir les relacions interpersonals entre veïns, i posen les persones al centre, proporcionant llocs de treball i fomentant el petit empresari.

Davant d'aquesta nova situació, és evident que el model actual ja no és sostenible i que hem d'evolucionar cap a un nou model híbrid que s'adapti a les noves tendències i als hàbits de consum. El model híbrid és la garantia per a la preservació del comerç de proximitat i sostenible.

Proposta destacada

1. **Implantar un model comercial híbrid entre comerç de proximitat i comerç electrònic** que s'adapti al canvi del model econòmic i als nous hàbits de consum. El nou model serà inclusiu i incorporà la venda presencial i la digital. Un model que es desenvoluparà de forma progressiva adaptant-se a la realitat de cada comerç. El model també permetrà els diferents formats de compravenda i de servei a domicili. Aquest model s'organitza en cinc àmbits:
 - a) **Digitalitzar del comerç de proximitat des de baix cap a dalt** (comerç - barri - districte - ciutat - comarca - vegueria - país). Això vol dir, escoltar el comerç i totes les seves associacions per tal de conèixer de primera mà les seves realitats i necessitats. No tots els comerços són iguals, ni tampoc les zones geogràfiques on estan situats. Per tant, s'ha d'activar un canal de comunicació entre petits empresaris i govern, per recollir les necessitats del sector i aplicar les solucions adients. Alhora, la digitalització del comerç de proximitat ha d'anar acompanyada d'una logística sostenible mediambientalment i respectuosa amb els drets laborals.

- b) **Crear diferents mercats webs organitzats territorialment i sectorialment.** És imprescindible crear diferents espais virtuals de compravenda i/o centrals de compres que responguin a cada realitat territorial. Aquests espais han d'estar estructurats per territoris i per àmbits i s'ha de poder accedir als diferents espais segons les necessitats de cada consumidor. Aquest espai ha de permetre una major presència i projecció per al comerç i més posicionament, especialització i qualitat. Per això, una part important ha de ser la integració entre les diferents centrals de compres i la possibilitat de centralitzar-les amb un sistema de dades obertes que faciliti l'accés del consumidor a l'oferta dels comerços de proximitat. Al mateix temps, aquests espais han de permetre una interacció entre comerciants del mateix sector, afavorir la seva comunicació i apostar per un treball col·laboratiu.
- c) **Incentivar el protagonisme de les petites i mitjanes empreses del territori en la implementació d'aquest nou model comercial en format híbrid i inclusiu.** El desenvolupament d'estructures i plataformes de venda i d'ofertament de serveis a domicili s'ha d'adaptar a les diferents realitats de cada municipi i regió. És per això que és important que les empreses del territori en qüestió siguin les encarregades de dissenyar i estructurar aquests espais que han de permetre l'adaptació dels diferents formats de compra, venda i exposició del producte o servei al consumidor i a la ciutadania en general. El protagonisme de les pimes del territori serà la clau per garantir l'èxit de la implementació d'aquest nou model comercial. El contracte directe amb el comerç permetrà detectar-ne les necessitats i adaptar les estructures a cada context; així mateix, també permetrà que empreses de serveis ajudi a l'exposició del producte de forma virtual, a la creació d'una plataforma de venda en línia i a la possibilitat d'oferir servei a domicili. Aquestes estructures també ajudaran a posar en contacte empreses de serveis de cada territori per desenvolupar aquest nou model comercial.
- d) **Crear estructures que permetin el treball col·laboratiu entre el sector públic i privat per marcar línies estratègiques i plans d'actuació comercial territorial, seguint el model de les APEU (Àrees de Promoció Econòmica Urbana).** El treball col·laboratiu enforteix l'activitat de desenvolupament econòmic dels municipis i les regions. El treball col·laboratiu entre el sector públic i el privat permet crear les condicions idònies per al desenvolupament econòmic tenint en compte els interessos del comerç i els interessos públics. La creació d'aquests consorcis publicoprivats o espais de treball col·laboratiu són l'eina a través de la qual es poden executar i modificar els plans d'acció necessaris en cada moment. En aquests espais hi han de tenir cabuda tant les administracions locals, comarcals i nacionals com els representants de tots els comerços de proximitat. Aquests espais també han de promoure trobades on totes les parts es puguin expressar, votar propostes i prendre decisions col·legiades, així com informar els comerços de totes les vies administratives i econòmiques existents i ajudar-los en els tràmits oficials i a l'hora de recollir queixes i fer propostes i millores per traslladar als òrgans competents. Concretament, en el marc de la Llei 15/2020, del 22 de desembre, de les àrees de promoció econòmica urbana, la Generalitat activarà els mecanismes adients amb la finalitat que els APEUS comencin a funcionar a les nostres ciutats.
- e) **Redirigir les xarxes socials cap a la interacció entre les persones.** És evident que les relacions interpersonals ja fa anys que conviuen entre el món físic i el món en línia i, en gran mesura, les xarxes socials han contribuït a aquest canvi de paradigma. Amb el pas dels anys, però, aquests entorns han anat perdent el component de comunicació bidireccional (empresa-usuari) per convertir-se, en molts casos, en un sistema de comunicació/publicitat

unidireccional (empresa-usuari). Per aquest motiu, creiem que és fonamental retornar a les relacions interpersonals per tal que en el nou model econòmic (híbrid), el comerç mantingui la qualitat de comunicació que té en el seu model actual (presencial). Això implica, necessàriament, professionalitzar aquest servei i posar-lo en mans de petites i mitjanes empreses locals que puguin gestionar l'entorn digital que el comerciant desconeix.

Model comercial

2. **Vetllar pel model propi de comerç i per la defensa de la llei d'horaris comercials** d'acord amb els principis que preveuen la normativa catalana, la reforma horària i la conciliació familiar.
3. **Posar fi a les invasions competencials en matèria de comerç**, atès que les competències ja són exclusives de la Generalitat de Catalunya, i garantir així el desenvolupament d'un model comercial de qualitat i sostenible propi.
4. **Fomentar la formació, l'assessorament i l'acompanyament als comerciants** per fer l'adaptació al canvi de model comercial i als nous hàbits de consum de la ciutadania. Crear plans de digitalització comercial.
5. **Promoure el comerç sostenible i de qualitat**, tenint en compte que no només pel sol fet de ser pròxim un producte ja és sostenible, sinó que el valor afegit del comerç de proximitat ha de ser que tot el procés de realització del producte sigui respectuós amb el medi ambient, així com també la manera de fer-lo arribar fins al consumidor.
6. **Implementar mesures contra l'economia submergida i augmentar el control de l'intrusisme en el sector comercial**, mitjançant la col·laboració entre la inspecció de treball i les administracions locals.
7. **Vetllar per la millora dels salaris dels sectors** vinculats a activitats turístiques i comercials, com l'allotjament o la restauració. Vetllar també pel seu compliment i, si s'escau, modificar els respectius convenis laborals.

Comerç de proximitat

8. **Promoure el comerç de proximitat**, així com els productes agroalimentaris i manufacturats locals i fomentar la funció social del comerç a través de la seva implicació en l'activitat social i cultural del territori.
9. **Elaborar una legislació específica en relació amb els mercats de venda no sedentària** que harmonitzi les normatives existents, sempre respectant les competències pròpies del món local en aquest àmbit.

Funció social del comerç

10. **Fer partícip el comerç en l'activitat social i cultural** dels diferents municipis tot aprofitant les dinàmiques locals i territorials per generar dinamització econòmica i cohesió social.
11. **Incloure el comerç en les campanyes de dinamització i projecció territorial** apostant per un desenvolupament econòmic territorial global, integral i transversal.
12. **Aprovar un projecte de llei per incorporar a l'ordenament jurídic català la regulació de caràcter general necessària per al restabliment de l'equilibri contractual** en els supòsits de canvi imprevist de circumstàncies. Aquesta mesura té com a finalitat desenvolupar el que ja preveu el Decret Llei 34/2020, del 20 d'octubre, de mesures urgents de suport a l'activitat econòmica desenvolupada en locals de negoci arrendats.

13. **Posar en valor i promoure la imatge dels mercats de venda no sedentària.** Treballar per un gran acord entre els ajuntaments per donar un nou impuls als mercats, en col·laboració i participació activa de les entitats representatives dels marxants atès que els mercats són un agent dinamitzador de les economies locals.

TURISME

Un turisme sostenible i equilibrat

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República haurà de vetllar també per la continuïtat de l'especialització turística per esdevenir una destinació de qualitat, fonamentada en un turisme d'alt valor afegit –que no vol dir exclusivament de luxe–, amb una oferta diversificada que ens permeti assegurar la sostenibilitat econòmica, social i ambiental de l'activitat turística, i que contribueixi a fer conèixer a tot el món els trets que ens distingeixen com a nació.

1. **Una actuació pública per a un turisme equilibrat** que fomenti un repartiment territorial de l'activitat turística endront d'un model de concentració de masses.
2. **Una oferta turística de qualitat i sostenible** per atraure un turisme de valor afegit i generar ocupació de qualitat.
3. **La promoció del patrimoni tangible i intangible com un factor de singularitat** per atraure un turisme responsable i vinculat a la cultura i la història.
4. **El foment de la professionalització i la competitivitat empresarial** adequant l'oferta als nous hàbits i donant resposta a les noves necessitats de la demanda global.
5. **Una cogovernança del turisme que aposti per la gestió integral** de l'activitat turística a través de la cooperació entre territoris, institucions i agents econòmics.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#TurismeDePaís

Rellançar un turisme més sostenible i en clau de país.

La crisi de la covid ha deixat al descobert els dèficits i les debilitats del sector turístic del país. Però alhora també ha permès albirar les oportunitats, com poden ser la del turisme d'interior o bé la reconversió de Catalunya cap a **un model turístic més equilibrat que posi al davant la qualitat a la quantitat**. Així doncs, caldrà vetllar pels reptes que ja hi havia abans de la crisi; l'especialització turística, la diversificació i la qualitat de l'oferta i l'equilibri territorial, i és en aquest sentit que caldrà vetllar per la sostenibilitat econòmica, social i ambiental de l'activitat turística, i que aquesta alhora contribueixi a fer conèixer a tot el món els trets que ens distingeixen com a cultura i com a nació.

Així doncs, en el marc de les polítiques públiques per aconseguir la recuperació econòmica del país, l'administració de la Generalitat implantarà un instrument a efectes de promoure el turisme interior. Aquest fons anirà adreçat a la població catalana amb la finalitat que produeixi un efecte multiplicador i la despesa ocasionada també beneficiï altres sectors, a part del sector turístic.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

El turisme ha estat un dels sectors més afectats per la crisi de la covid-19. A part del tancament durant el confinament, les restriccions globals de la mobilitat han deixat unes imatges inèdites d'hotels, passeigs, platges i aeroports buits de turistes. Alhora, la crisi també ha deixat milers de persones del sector turístic a l'atur, i amb unes perspectives de recuperació de l'ocupació que a hores d'ara encara són imprevisibles. L'esperança de recuperació del sector durant les vacances d'estiu gràcies al turisme nacional va ser una il·lusió que es va fer realitat en el cas del turisme d'interior i de muntanya, però que va resultar un fracàs en el cas del turisme de costa i de Barcelona, més vinculat al turisme de masses i d'origen estranger.

Davant la greu situació que ha patit el sector, el govern ha donat suport a la tramitació ràpida d'expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO), així com també ha dut a terme altres mesures com moratòries de pagaments, fons de liquiditat i ajuts als autònoms. Malgrat tot, no ha estat suficient per al sector turístic més afectat. En aquesta situació, el govern ha de liderar la reactivació del sector turístic, basada en la renovació i el relançament de Catalunya com a destinació segura. En primer lloc, cal que un cop superades les restriccions de la mobilitat arribin les ajudes dels fons europeus de recuperació, tant per garantir les polítiques de promoció dels propers anys com la mateixa solvència i continuïtat del sector a curt termini.

Al mateix temps, caldrà recuperar el rol fonamental que exercia el sistema aeroportuari, que els darrers anys havia consolidat una sèrie de connexions intercontinentals que garantien la celebració de fires, esdeveniments i d'un turisme de valor afegit. En el marc d'aquesta promoció com a destinació, cal que siguem valents per enfortir la marca turística Catalunya donant a conèixer la singularitat del nostre país.

Proposta destacada

1. **Elaborar una estratègia de país amb la participació dels sectors que prioritzi una tornada del turisme internacional** a casa nostra la propera temporada d'estiu, posant de relleu els aspectes culturals de Catalunya. L'estratègia hauria de tenir un caràcter territorialitzat, amb la participació dels agents locals, i s'hauria de basar en un model de qualitat que apostés per un augment de la despesa per visitant, la descentralització arreu del país per evitar grans aglomeracions i l'aposta per la diversificació també de l'origen dels visitants i de la desestacionalització.

A part de prioritzar elements culturals, gastronòmics, naturals, etc. que permetessin una descentralització del turisme arreu del país, s'hauria d'apostar per aquelles mesures que puguin associar Catalunya a un destí turístic segur.

Turisme de proximitat

2. **Incentivar el turisme de proximitat a Catalunya.** S'haurien de dur a terme un seguit d'accions amb la finalitat que els ciutadans del país fessin les vacances a Catalunya. En primer lloc, s'haurien de fer diferents campanyes de promoció turística. Complementàriament, es lliurarien

uns bons de despesa que anirien dirigits a les famílies a canvi de passar les vacances en allotjaments turístics del país, per tal de fomentar el turisme en un any que es preveu difícil per al sector. Aquesta mesura tindria un efecte multiplicador per a l'economia catalana. L'objectiu de la mesura seria minimitzar l'impacte econòmic de la crisi de la covid i fer front a hipotètics allargaments de les restriccions de la mobilitat internacional.

La mesura, que aniria acompanyada d'incentius fiscals i subvencions al sector, ajudaria a evitar la caiguda prevista del PIB. El sector turístic és clau per a la recuperació econòmica del país, al marge de la reconversió i reequilibri territorial que també cal plantejar a llarg termini.

Cogovernança turística

3. **Impulsar una nova governança que generi més i millor complicitats** entre societat civil, institucions, territoris i món privat, amb l'objectiu d'implementar polítiques que permetin una gestió integral de l'activitat turística i la capacitat d'actuació de l'administració.
4. **Elaborar un pla de mobilitat turística** basat en la millora de la gestió dels fluxos de visitants i en la modernització de les infraestructures d'acollida turística, que promogui la desconcentració i la diversificació territorial i els itineraris creats per l'Agència Catalana de Turisme.
5. **Posar fi a les invasions competencials en matèria de turisme**, atès que les competències ja són exclusives de la Generalitat de Catalunya, i garantir així el desenvolupament d'un model turístic de qualitat i sostenible mediambientalment i econòmicament.

Economia digital

6. **Coordinar amb els municipis el desplegament del nou decret de turisme que regula noves modalitats d'allotjament com ara les llars compartides**, cedint les competències d'habilitació de llicències als ens locals per tal que puguin modular aquesta regulació a través de les seves ordenances i plans urbanístics.

Ocupació de qualitat

7. **Vetllar per la millora dels salaris dels sectors** vinculats a l'hostaleria, com l'allotjament o la restauració i també pel seu compliment i, si s'escau, modificar els respectius convenis laborals
8. **Col·laborar amb les diferents escoles de turisme d'arreu de Catalunya** per determinar i implementar un pla de formació que aposti per una millor qualitat en els continguts i objectius, amb la finalitat d'assolir una major excel·lència i, per tant, una millor preparació dels futurs professionals.

Promoció turística

9. **Segmentar les polítiques de promoció turística** perquè permetin captar nous perfils de demanda menys sensibles al preu i més vinculats a la qualitat de l'oferta.

Turisme equilibrat i sostenible

10. **Promoure la desconcentració i la diversificació territorial de l'activitat turística** en base al patrimoni tangible i intangible mitjançant plans de foment orientats als ens locals.
11. **Prioritzar la rehabilitació o la substitució d'allotjaments turístics al davant dels de nova creació**, especialment en zones no urbanitzades o escassament urbanitzades, per reconvertir, per exemple, les destinacions turístiques més madures que comencen a presentar importants

evidències d'obsolescència turística. Cal tenir una mirada innovadora en relació amb la normativa urbanística per tal de facilitar els canvis d'usos en aquells edificis en desús de llarga durada.

12. **Elaborar un mapa de les externalitats positives i negatives** que genera el sector turístic als diferents segments (sol i platja, turisme d'interior, turisme de muntanya i esquí), per tal d'avançar en la planificació d'anar erradicant les negatives i de crear-ne de noves de positives, treballant amb l'organisme públic corresponent i amb l'àmbit privat per generar complicitats i crear les eines administratives necessàries per a la transició dels establiments que més impacte negatiu tenen envers el seu territori.
13. **Elaborar un pla territorial sectorial de turisme de Catalunya** amb la finalitat de crear una eina potent de planificació i ordenació sostenible de l'activitat.
14. **Aprofitar la capacitat d'atracció de la Marca Barcelona** per tal de reforçar les sinergies de promoció turística de la capital amb la resta de marques turístiques del país, repartint millor els visitants i fent de Barcelona la veritable porta d'entrada a Catalunya.

Lluita contra el frau

15. **Implementar mesures contra l'economia submergida i augmentar el control de l'intrusisme en el sector dels guies turístics**, mitjançant la col·laboració entre la inspecció de treball i els municipis.

CONSUM

Un mercat més democràtic i conscient

A) HORITZÓ REPÚBLICA

Una república socialment responsable i solidària ha de promoure un consum responsable i conscient de la seva ciutadania, que democratitzi l'economia davant d'oligopolis i grans interessos empresarials i que vetlli per garantir la protecció dels drets de les persones consumidores, com a agents socials i econòmics, mitjançant la implicació d'organismes públics nacionals de consum amb autonomia organitzativa i pressupostària i amb l'impuls i el compliment de normes jurídiques pròpies.

1. **Fomentar el consum responsable** d'acord amb criteris de responsabilitat social, sostenibilitat mediambiental i diversitat cultural i lingüística.
2. **Democratitzar l'economia** amb l'impuls de l'economia cooperativa de crèdit i de consum i garantint la lliure elecció i la competència lleial per evitar les situacions de domini del mercat.
3. **Garantir els drets de les persones consumidores** mitjançant una política d'estat pionera que implanti uns serveis públics de consum, supervisant les empreses i fomentant processos d'arbitratge i mediació.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#DemocràciaEconòmica

Potenciar l'economia social i cooperativa en favor d'un consum responsable i un teixit productiu arrelat al país

En el marc d'una economia global que tendeix a estar dominada per grans oligopolis i cada cop més allunyada dels centres de decisió de la ciutadania, cal avançar en la democratització de l'economia per evitar la concentració de poder en poques mans i les situacions de domini del mercat per part de grans corporacions que sovint prioritzen determinats interessos particulars abans que l'interès general de la societat. El domini de les plataformes logístiques, la deslocalització d'empreses arran del procés, el trasllat de factories per dúmping fiscal, les pràctiques dominants de grans companyies o les clàusules abusives d'algunes entitats financeres en són només alguns exemples.

Des d'aquesta perspectiva, cal enfortir un teixit productiu arrelat al territori i compromès amb el país que alhora es compromet a favor d'un consum ètic i responsable en termes de corresponsabilitat social, cultural i mediambiental. Per tot això, cal estimular l'economia cooperativa de producció i de consum, impulsar l'economia social sense afany de lucre i fomentar la responsabilitat social corporativa de les petites i mitjanes empreses en favor del bé comú. Per tot això proposem:

- a) **Fomentar el consum responsable** en base a criteris de sostenibilitat mediambiental, responsabilitat social i diversitat cultural i lingüística.
- b) **Promoure el consum cooperatiu en sectors estratègics** (energia, telecomunicacions i serveis financers).
- c) **Estimular la responsabilitat social corporativa** de les empreses.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'economia global tendeix a concentrar-se en poques mans i a cercar el màxim benefici en el mínim temps possible, raó per la qual els poders públics opten per regular el mercat per tal de garantir la lliure competència i preservar l'interès general. Tanmateix, la influència de les grans corporacions supera el poder de qualsevol estat, de manera que la Unió Europea ha de ser qui reguli el mercat comú davant les pràctiques fraudulentas de les grans corporacions. El cas de la localització de Google a Irlanda per aconseguir avantatges fiscals n'ha estat un dels darrers exemples.

A l'Estat espanyol el procés de concentració de poder en poques mans de les grans corporacions financeres, energètiques i de telecomunicacions està resultant alarmant. Fins i tot hem vist que les grans empreses no només es guien per beneficis econòmics, sinó també per motius polítics. Així hem vist com, arran del procés català, una multitud de grans empreses es deslocalitzaven fora de Catalunya per condicionar l'opinió de la ciutadania.

A Catalunya, l'Autoritat Catalana de la Competència i l'Agència Catalana de Consum vetllen per garantir la lliure competència i els drets de les persones consumidores davant dels interessos de les grans companyies. Tot i així, per reduir la situació de domini de les grans empreses en la licitació dels concursos públics, el govern va impulsar la tramitació al Parlament de la llei de contractes de serveis a les persones, una llei que van rebutjar la majoria de forces parlamentàries, i que hauria servit per facilitar l'accés a la contractació pública a petites i mitjanes empreses i a l'economia social i cooperativa.

Les entitats del tercer sector social tenen un paper fonamental en la prestació de serveis públics d'atenció a les persones. Aquestes entitats aporten un valor afegit que per la seva naturalesa civil ha ajudat històricament a innovar i a generar noves demandes ciutadanes d'atenció social i de salut. La seva naturalesa de base ciutadana, així com la seva vocació social, comunitària i no mercantil, ha generat una confiança ciutadana vers un teixit assistencial de primer ordre en àmbits en què l'administració no arriba directament.

Propostes destacades

1. **Potenciar l'Autoritat Catalana de la Competència** en la lluita contra els càrtels i l'abús de posició domini i en favor d'una regulació més favorable a l'activitat econòmica. Enfortir l'Autoritat catalana de la Competència per fomentar la lliure i justa competència mitjançant regulacions justes, simples i eficients.

- a) Dotar d'un marc jurídic que permeti a l'Autoritat Catalana de la Competència exercir les seves competències en el control de concentracions reconegudes a l'Estatut i així participar en la decisió del control de concentracions de les operacions que afecten de manera significativa Catalunya.
- b) Identificar l'Autoritat Catalana de la Competència com a Autoritat Administrativa Nacional de Competència a fi i efecte de poder aplicar la normativa europea de competència i participar en fòrums i organitzacions internacionals, com la xarxa europea d'autoritats de competència.
- c) Reformar la llei de l'Autoritat Catalana de la Competència per dotar-la de més recursos i independència de gestió.
- d) Dotar l'Autoritat Catalana de la Competència de funcions de control en l'assignació dels recursos que vinguin d'Europa.

2. **Crear una unitat d'inspecció especialitzada en serveis d'utilitat pública.**

La concentració dels serveis d'utilitat pública (telecomunicacions, energètics, transport, bancaris) en mans d'unes poques empreses està generant una greu situació de sotmetiment de les persones consumidores a aquestes macroempreses. Els greus problemes derivats del fet de conculcar els drets de les persones consumidores s'estan donant especialment en aquests àmbits, en què qualsevol mala praxi comercial genera immediatament un nombre d'afectats molt elevat.

La creació d'una unitat d'inspecció especialitzada en aquests àmbits permetria un control més estricte per tal d'evitar que es produeixin aquests fets i emprendre les mesures correctores adients amb la finalitat de minimitzar l'impacte en la ciutadania.

Consum responsable

3. **Fomentar el consum responsable** amb criteris de responsabilitat social, sostenibilitat ambiental i diversitat cultural i lingüística.
4. **Promoure el català en l'etiquetatge** de productes.
5. **Promoure les finances ètiques** com a eina de suport a les empreses i per als usos financers dels ciutadans i ciutadanes del país.

Cooperativisme

6. **Impulsar l'economia cooperativa de crèdit, serveis i consum** per afavorir la democratització de l'economia i el consum responsable i de proximitat.
7. **Promoure i potenciar el cooperativisme de plataforma de serveis** en l'economia col·laborativa, especialment en la distribució i logística, enfront les formes de concentració capitalistes.
8. **Promoure el cooperativisme per a la recuperació de la sobirania ciutadana en els serveis públics** (aigua, energia...) com a model complementari i suplementari a la gestió directa i al davant d'una visió únicament remunicipalitzadora.

Contractació pública

9. **Aprovar una nova llei que reguli els serveis d'atenció a les persones** amb criteris de qualitat de servei a les persones usuàries i de garantia de drets socials i laborals, en lloc de fer prevaler preferentment els criteris de cost actuals. En aquest sentit, cal seguir avançant en un desenvolupament normatiu que afavoreixi la contractació de pimes i iniciatives de l'economia social i solidària en front de grans corporacions i empreses multiservei.
10. **Promoure els convenis de col·laboració amb el món local** per controlar i sancionar les activitats econòmiques en què s'evidencien situacions de competència deslleial que posin en risc la seguretat del consumidor i la qualitat del servei.
11. **Impulsar la tolerància zero amb els càrtels i la corrupció** en la contractació pública a fi d'evitar males praxis que provoquin un aprovisionament públic no eficient, un dany als pressupostos públics i un sistema empresarial poc competitiu que perd competitivitat.
12. **Impulsar que l'administració pública reclami danys** quan l'administració catalana hagi estat víctima d'un càrtel d'empreses.
13. **Reforçar els mecanismes de col·laboració** entre les administracions catalanes i l'Autoritat Catalana de la Competència per tal de promoure un disseny més procompetitiu de les licitacions públiques i la participació activa dels òrgans adjudicadors en la detecció de càrtels.

Drets de les persones consumidores

14. **Protegir els drets de les persones consumidores i usuàries a través de l'autoritat catalana de la competència** per garantir la lliure i lleial competència en el mercat que eviti l'aparició de càrtels i les situacions de domini i que desvinculi els grans oligopolis dels poders polítics i de les portes giratòries.
15. **Desplegar la llei de consum i augmentar els mecanismes de transparència**, control intern, informació, publicitat i clàusules abusives per aturar pràctiques manifestament contràries als interessos dels consumidors.
16. **Invertir esforços en la implantació de l'OMIC i l'OCIC**, amb la col·laboració estreta de les administracions locals, per agilitar i enfortir la relació amb les administracions i facilitar l'accés de la ciutadania a través de les noves tecnologies. Dotar de l'eina necessària per al treball en xarxa entre les diferents oficines per al tractament de casos reiterats amb les mateixes empreses.
17. **Potenciar l'Agència Catalana de Consum** i impulsar la llei de seguretat en l'adquisició de béns i serveis bancaris i actius immobiliaris.

18. **Transposar la directiva dels drets dels consumidors** i reformes profundes en l'àmbit del dret civil i mercantil perquè l'Estat català esdevingui pioner en normativa de protecció dels consumidors.

Competència

19. **Garantir el respecte dels principis de competència** en els mercats digitals.
20. **Lluitar contra càrtels i abusos de posició de domini** en el mercat, en la defensa dels interessos de les persones consumidores.
21. **Promoure una regulació econòmica eficient amb menys barreres a l'entrada** i respectuosa amb la defensa dels interessos de consumidors i de l'interès general.
22. **Defensar una reforma de la llei de defensa de la competència estatal** que incrementi les possibilitats i les competències de les autoritats competents per poder actuar en els mercats a través de mecanismes, a semblança de la que ja tenen el Regne Unit i Alemanya.
23. **Assegurar l'assignació amb concurrència i de manera procompetitiva** dels recursos que vinguin d'Europa.
24. **Vetllar perquè es tinguin en compte els informes de l'Autoritat Catalana de la Competència** per part dels governs locals, la Generalitat i el Parlament quan alertin de barreres innecessàries a l'accés o a l'exercici d'una activitat econòmica.
25. **Treballar per la competitivitat per valor afegit de producte o servei a les empreses.**

Productes de qualitat

26. **Promoure eines d'autoavaluació adreçades a les empreses** a fi i efecte de valorar el compliment dels objectius de l'Agenda 2030.
27. **Dotar d'eines les administracions locals** per tal de garantir l'excel·lència en l'arbitratge i la defensa dels consumidors i usuaris.
28. **Promoure els segells: qualitat, sostenibilitat, proximitat, responsabilitat i transparència** per proporcionar una eina objectiva de valoració de l'oferta i la feina que fan actors implicats en el comerç i el turisme. El segell avaluarà els productes o serveis que s'ofereixin en cadascun dels aspectes enumerats.

UNIVERSITATS

Una universitat capdavantera per a una república avançada

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La universitat, des de la seva autonomia, ha d'estar al capdavant de la societat en l'estímul del pensament crític i la recerca del coneixement. I fer-ho amb un sistema docent innovador de transmissió del coneixement que reverteixi en una bona formació de l'alumnat i en benefici per a la societat. La República ha de fer possible un sistema universitari català que respongui a les necessitats de la societat i que disposi d'un finançament adequat que li permeti fer les tasques de formació, recerca i transferència de coneixement. Un model universitari que no es nodreixi de la precarietat laboral i que estigui basat en criteris d'excel·lència, transparència i igualtat d'oportunitats.

1. **Un sistema universitari capdavanter, que impulsi el coneixement i el pensament crític** de la societat, que estigui orientat a l'excel·lència, que valori la tasca docent i investigadora i que obtingui reconeixement internacional.
2. **Igualtat d'oportunitats sense barreres d'accés ni sostres de vidre** en l'ensenyament universitari, amb preus públics que tendeixin a la gratuïtat, amb un sistema de beques ambiciós i sense discriminacions per motius de gènere en cap àmbit de la universitat.
3. **Universitats participatives i inclusives socialment i territorialment**, que elaborin un mapa de titulacions acordat i que impulsin sinergies amb centres de formació professional i de batxillerat.
4. **Mecanismes de transparència per garantir el flux d'idees** i de persones amb criteris d'excel·lència i igualtat de condicions.
5. **Finançament homologable al dels països més desenvolupats** (de l'ordre del 1,5-2% del PIB i amb finançament addicional vinculat a un contracte programa) per garantir una oferta d'excel·lència, sense precarització laboral i amb retorn a la societat.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#AutonomiaUniversitària

Impulsar un sistema universitari sense precarietat laboral.

És necessària una revisió del model de recursos humans per tal de reduir la precarietat laboral en la contractació. La situació de la contractació a les universitats catalanes parteix d'una superposició de models i competències entre l'administració de l'Estat i Catalunya que ha comportat dificultats legals per desenvolupar-se i adequar-se a les necessitats de les universitats catalanes. El futur model de recursos humans ha de respectar l'autonomia universitària, treballant des de la confiança mútua entre institucions i universitats, i garantir un finançament adequat que sigui considerat una inversió de futur com a pilar de país. La incorporació de personal a les universitats ha de tenir unes garanties d'avaluació i selecció que permetin l'estabilització d'aquells que assoleixin els objectius marcats i tenir en compte opcions de carreres professionals de trajectòries diverses amb un accés obert.

És necessària una revisió urgent del model de recursos humans a les universitats catalanes que afecti el PAS i el PDI. Aquesta revisió ha de permetre corregir en un termini curt, però amb visió de futur a mitjà i llarg termini, tres problemes greus: l'envelliment de la plantilla de PDI i la necessitat de la seva renovació amb criteris de qualitat, l'adaptació del PAS a les necessitats d'una recerca i docència d'excel·lència, i la correcció en en els dos casos de la precarietat laboral. Aquestes són algunes de les principals propostes per fer-ho possible:

- a) **Suport i valoració de la tasca docent i de recerca del professorat**, amb incentius per als projectes de millora docent i de recerca investigadora.

- b) **Sistema d'avaluació de qualitat i de selecció del personal a les universitats** amb criteris oberts, clars i comprovables que garanteixin el flux d'idees i persones i mecanismes clars de retiment de comptes a la societat.
- c) **Elaboració d'un mapa de titulacions** pactat amb tots els actors del sistema universitari, que permeti optimitzar els recursos evitant duplicitats no justificades i que potenciï les titulacions resultants.
- d) **Oferta suficient i de qualitat en formació universitària no presencial.**
- e) **Adopció de mesures amb perspectiva de gènere** que evitin la discriminació de les dones, les barreres d'accés i els sostres de vidre en tots els àmbits de la universitat.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'arribada de la pandèmia de la covid-19 ha posat en entredit el sistema docent de les universitats que, de cop i volta, s'han vist amb la necessitat de digitalitzar tots els seus procediments davant la dificultat d'impartir formació presencial. Aquesta problemàtica, que també ha de ser vista com una oportunitat per a la innovació docent, requerirà una inversió en tecnologia i formació del professorat però també l'adaptació del l'alumnat a nous mètodes d'ensenyament.

Les universitats catalanes arrossegueu des de fa molt temps dèficits estructurals, especialment pel que fa al finançament, que ha comportat problemàtiques com la precarietat del professorat i la dificultat per accedir a la universitat. Per abordar-ho, el govern va aprovar en el pressupost 2020 la rebaixa d'un 30% del preu de les taxes universitàries per reduir les desigualtats en l'accés a l'ensenyament universitari.

Per fer front als dèficits del sistema universitari, Catalunya ha reivindicat històricament el traspàs de les competències del sistema universitari i de les beques, una reivindicació que no ha estat atesa malgrat que fins i tot ha estat avalada amb sentències del TC en el cas de les beques. Amb aquest panorama, el nou govern haurà d'encarar la difícil situació de la readaptació i digitalització de la formació docent tenint en compte l'actual dèficit de finançament i la manca de competències.

Proposta destacada:

1. **Implementar un sistema de preus i beques universitàries no discriminatori**, que tendeixi a la gratuïtat i que inclogui un model de beques ambiciós i adaptat al calendari de matrícula. Un model integral que garanteixi l'accés a la universitat a tots els estudiants independentment del seu nivell de rendes i que fomenti el rendiment acadèmic i la motivació de l'alumnat.
 - a) **Exigir les transferències corrents i de gestió de les beques pendents** per poder implementar un sistema de preus no discriminatori i un sistema de beques complet que resolgui les barreres d'accés econòmic, reafirmant el que diverses sentències del TC han avalat. La gestió de les beques universitàries no ha estat depenent de l'administració catalana malgrat les múltiples sentències judicials que així ho avalaven. No obstant això, el Parlament de Catalunya mai s'ha desentès de la importància que té i ha demanat el disseny i la definició d'un model català de beques que garanteixi l'accés no discriminatori per motius de renda a les universitats.

- b) **Un model de beques integrat en un disseny general del sistema de finançament de les universitats**, en què el sistema de preus i beques en sigui una part indestriable. El finançament de les universitats ha de ser suficient per garantir docència i recerca de qualitat, i on l'accés dels estudiants sigui amb preus públics assequibles acompanyats d'un sistema de beques ambiciós i ampli.
- c) **Incloure els estudis de grau, màster i doctorat**, i definir, com a mínim, els criteris i els calendaris de les beques per renda, les beques de mobilitat, les beques d'excel·lència i les beques salari.

Emergència

2. Desplegar mesures extraordinàries per fer front a la situació d'emergència:

- Flexibilitzar l'avaluació del curs acadèmic 2020/21.
- Efectuar la matriculació successiva durant el curs acadèmic 2020/21, sense recàrrec ni còmput de convocatòria d'aquelles assignatures que hagin estat suspeses durant la crisi sanitària.
- Ampliar el còmput de permanència en els estudis de doctorat.
- Revisar la llei d'universitats, i aplicar mesures de transferència de competències a la Generalitat, que li permetin impulsar, entre d'altres, l'agilització dels procediments administratius en pro d'una gestió eficient i eficaç.
- Revisar les contractacions del personal amb una competència compartida.
- Impulsar definitivament la transformació digital de les Universitats i centres de recerca, impulsant el teletreball parcial, tant en gestió, com en suport a la recerca i la investigació.

3. Garantir la continuïtat de l'activitat universitària

- Garantir l'accés a la tecnologia i a la xarxa a tota la comunitat universitària per evitar desigualtats mitjançant una partida extraordinària de la Generalitat. Instar les universitats a facilitar la competència digital a tota la comunitat universitària.
- Donar garanties jurídiques per a la realització en línia i no presencial de tots aquests processos. Protocols per no vulnerar la protecció de dades.
- Respectar el principi de llibertat de càtedra en relació amb la metodologia utilitzada amb la situació d'excepcionalitat, proposant sistemes d'aprenentatge.
- Garantir a l'alumnat la matriculació successiva de crèdits matriculats ja en el curs 2020/21.
- Instar totes les universitats a flexibilitzar l'avaluació única ampliant els terminis de sol·licitud.
- Estudiar en els propers cursos retornar el mateix preu a tots els estudis, evitant les desigualtats que generen els preus per grau d'experimentació.
- Evitar la saturació administrativa i burocràtica al PDI i el PAS.
- Adaptar el calendari lectiu dels propers cursos (2020/21, 2021/22) per tal d'evitar decisions sobrevingudes o improvisades.
- Revisar les contractacions de personal que s'hagin vist afectades i prorrogar les ajudes predoctorals.

- Ampliar el còmput total de la permanència en estudis de doctorat i aplicar un ajornament del límit temporal per a la defensa de les tesis, més enllà dels períodes de l'estat d'alarma. I dissenyar els protocols necessaris per facilitar les lectures en línia en aquells casos que s'acordi (també en els casos dels TFM i TFG).

Finançament i competències

4. **Instar l'Estat a un finançament adequat** i al traspàs de competències en l'àmbit universitari per poder disposar d'una llei d'universitats pròpia i flexibilitzar el model de governança universitària (també amb els criteris d'elecció del rector o rectora entre els catedràtics i catedràtiques laborals).
5. **Dotar les universitats s'un finançament basal** per adaptar les mesures de protecció.
6. **Dotar el sistema universitari dels recursos suficients** per tal que pugui impulsar les mesures de promoció de la societat del coneixement en la sortida de la crisi actual.

Professorat

7. **Eliminar les taxes de reposició** i aplicar polítiques de professorat investigador i del personal d'administració i serveis que permetin l'estabilització laboral i el relleu generacional. Revisió del model de recursos humans per tal de reduir la precarietat laboral en la contractació.
8. **Donar suport i valorar la tasca docent del professorat**, amb incentius per als projectes de millora docent, així com també **la tasca de recerca del professorat i del personal tècnic**, amb incentius per a la participació en projectes de recerca.
9. **Promoure el coneixement del català** entre els estudiants i els professors internacionals.

Governança

10. **Instaurar un sistema de governança que garanteixi l'autonomia universitària i el retiment de comptes** definit de manera consensuada entre tots els actors del sistema universitari.
11. **Introduir la perspectiva de gènere en la docència, la recerca i la gestió**. Potenciar les vocacions científiques entre les dones i eliminar els sostres de vidre.

RECERCA I INNOVACIÓ

La recerca com a generadora d'oportunitats

A) HORIZÓ REPÚBLICA

En el segle XXI, la recerca de coneixement i la seva aplicació a la innovació generen les oportunitats que permeten contribuir a crear una societat avançada i un millor desenvolupament econòmic global. La República Catalana haurà de fer una aposta per la recerca i la innovació a través d'un sistema de recerca integral que englobi universitats, centres tecnològics i de recerca, teixit empresarial i administracions públiques en un engranatge conjunt per crear una societat del coneixement amb una economia d'alt valor afegit. La innovació i la transferència de coneixement com a motor de la societat que permet generar oportunitats de país en un món globalitzat.

1. **Sistema de recerca amb visió integral que doni estabilitat i incentivi sinergies** entre universitats, hospitals, centres tecnològics i centres de recerca.
2. **Recerca d'excel·lència que es basi en l'autonomia, la transparència, l'avaluació i el retiment de comptes**, facilitant la participació dels investigadors i investigadores en la gestió del sistema.
3. **Inversió en recerca per al desenvolupament social i econòmic del país** de manera estable, independentment de la conjuntura econòmica, i diversificada per a grans infraestructures, centres, recursos humans i projectes.
4. **Un estat emprenedor com a motor d'innovació** a través de polítiques transversals i de mecanismes de compra pública innovadora.
5. **Transferència efectiva del coneixement** que reverteixi en l'economia mitjançant una bona coordinació entre el sistema universitari i de recerca i el teixit empresarial per garantir l'èxit.
6. **Catalunya com a marca d'innovació** amb una visió àmplia que incentivi la cultura de la innovació de manera transversal.

B) MENTRESTANT, ESPAI DE SOBIRANIA

#EcosistemaDeConeixement

Impulsar el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement promovent una estructuració integral de centres de recerca, independentment de la seva vinculació orgànica a estructures universitàries, amb participació del personal investigador en la gestió i amb un sistema d'avaluació de qualitat i de selecció de personal de recerca amb criteris oberts, clars, comprovables i amb resultats.

Cal establir les mesures necessàries per configurar un model de finançament sostenible i estable per a les universitats públiques, i per establir els recursos econòmics per als centres de recerca, així com

per afavorir la participació de xarxes empresarials en la definició i l'aplicació d'estratègies, especialment en l'àmbit del desenvolupament regional.

Cal promoure i generar una xarxa d'infraestructures amb una política estratègica i corresponsabilitzar les regions de Catalunya en el desenvolupament de les polítiques d'innovació gràcies a la connexió entre educació superior, recerca i teixit industrial.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Durant l'anterior crisi econòmica es van aplicar fortes retallades al sistema de recerca tant pel que fa a projectes, com a estructures i personal. Aquestes retallades van resultar molt perniciosos, ja que els resultats de la recerca demanen temps i esforços continuats. Amb aquestes decisions es va contribuir a expulsar talent i projectes fora del país, i alhora van desaparèixer oportunitats de traslladar a la societat els beneficis de la recerca.

Ara, amb l'arribada de la pandèmia de la covid-19, s'ha tornat a posar de manifest la importància de disposar d'un sistema de recerca avançat per fer front a una situació d'emergència i per al progrés de la societat. I d'altra banda, s'ha tornat a posar de relleu la necessitat de crear un ecosistema innovador en què totes les parts (universitats, centres de recerca, empreses, administracions i ciutadania) puguin interactuar i cooperar per a l'aplicació del coneixement en benefici de la societat.

La societat catalana ha demostrat de manera continuada que valora el talent, les idees i la innovació, però que per fer-ho cal disposar d'un finançament estable i ambiciós per fer polítiques de recerca que ens igualin amb els països capdavaners. Per això és necessari que els recursos de recerca s'inverteixin amb visió integral del sistema, de manera diversificada en centres, projectes de recerca i places d'investigació amb criteris competitiu i d'igualtat d'oportunitats. Un finançament del sistema de recerca independent de les conjuntures econòmiques també farà possible un retorn social amb les màximes garanties i oferir oportunitats professionals per retenir el millor talent i fer que la recerca sigui una eina de millora econòmica i social en benefici del conjunt del país.

Proposta destacada:

1. Aprovar la llei catalana de la ciència com a mecanisme constituent de model de recerca de Catalunya

La legislació marc de què depèn el sistema de recerca de Catalunya és fortament dependent de lleis que no tenen en compte les particularitats del nostre model de recerca. La recerca a Catalunya ha assolit i manté unes quotes elevades d'èxit segons nombrosos indicadors, malgrat les dificultats continuades en finançament i gestió. La implicació i l'esforç fet pels investigadors vinculats a universitats i centres de recerca de diverses tipologies ha permès aquest èxit, que malgrat tot és molt fràgil i que es troba fortament amenaçat. Certament, avui existeix inseguretats jurídica derivada de l'aplicació del 155, de la intervenció de les finances i dels requeriments de retorn de l'IVA d'exercicis passats. Tanmateix, amb la convicció que el món de la recerca rebutja tals imposicions arbitràries, tenim eines a l'abast per edificar un pilar fonamental de la República Catalana.

La futura llei catalana de la ciència ha de dotar el sistema de seguretat jurídica i donar cobertura al conjunt del sistema de recerca amb una perspectiva integral que englobi aspectes tan diversos com els pressupostos, les beques, la carrera professional, el finançament dels recursos humans,

el finançament de projectes, el finançament de centres, la gestió de centres i grans infraestructures científiques i tecnològiques, la divulgació, la vinculació amb la societat, o la implementació de models de recerca i innovació responsables. Aquesta llei també és l'oportunitat per:

- a) Repensar, reorganitzar i projectar el model de recerca del futur, i constituir un nou model de recerca que actuï com a motor i garantia del desenvolupament econòmic i social.
- b) Definir la millor coordinació del sistema en base a un òrgan governamental únic i de caràcter interdepartamental, amb visió integral per a les polítiques de recerca.
- c) Dissenyar el model de gestió dels recursos destinats a finançament de programes i projectes tant en els aspectes bàsics –el calendari, el sistema d'avaluació i concessió– com en el retiment de comptes.
- d) Connectar-nos amb el sistema europeu de recerca i amb el dels països del nostre entorn.
- e) Dotar el sistema amb un volum de finançament per sobre de la mitjana europea i facilitar que pugui mantenir i millorar les posicions capdavanteres assolides durant les dues darreres dècades al servei de la societat.
- f) Connectar la recerca amb l'impuls propi d'un estat emprenedor que transfereix, assigna i prioritza els recursos de forma participada i experta amb tots els agents del sistema.

Emergències

2. Apostar per la recerca per fer front a les situacions d'emergència com la covid-19:

- a) **Continuar amb el lideratge de la Secretaria d'Universitats** per a la coordinació del sistema de coneixement català.
- b) **Crear el repositori sobre l'activitat de recerca a Catalunya vinculada a la covid-19** (i altres situacions d'emergència) permanentment actualitzat amb les contribucions dels diversos agents del sistema científic del nostre país.
- c) **Promoure un mapa actual dels recursos científicotècnics** (catàleg) d'equipament tecnològic i de les seves prestacions, amb potencial capacitat de resposta per a situacions d'emergència. En paral·lel, impulsar un catàleg de personal científic i tecnòleg expert.
- d) **Preveure equips de resposta ràpida per a properes situacions d'emergència.**
- e) **Comptar amb comitès científics assessors per a covid** i altres possibles emergències provinent de les diferents universitats i centres de recerca. I presentar amb transparència la composició i atribucions dels existents.
- f) **Impulsar un progressiu augment de major dotació en els pressupostos**, especialment per a totes aquestes noves activitats telemàtiques i amb els dispositius adequats.
- g) **Fer el seguiment del projectes de recerca vinculats a la crisi sanitària** finançats (Salut 4M€ - dinou projectes).
- h) **Promoure projectes de recerca en àmbits crítics per a la societat** (medi ambient, alimentació, àmbit social de la salut, economia...).

- i) **Promoure projectes de recerca fent especialment èmfasi en els col·lectius d'exclusió social o en risc d'exclusió** i un catàleg de recursos per als col·lectius vulnerables actuals i futurs segons les emergències.

Centres de recerca

3. **Garantir una visió integral dels centres de recerca**, independentment de la seva vinculació orgànica amb estructures universitàries, amb participació del personal investigador en la gestió i amb un sistema d'avaluació de qualitat i de selecció de personal de recerca amb criteris oberts, clars, comprovables i amb resultats.
4. **Avaluar centres de recerca** amb criteris clars, comprovables i amb conseqüències. Garantir informació detallada referent a l'estructura de centres, a la despesa, als tipus salarials i a la captació de fons.
5. **Promoure l'elaboració del conveni sectorial de la recerca a Catalunya**. La recerca es tradueix en molts llocs de treball amb un grau d'alta temporalitat, falta d'estabilització i manca de sous dignes i d'incentius.

Infraestructures

6. **Impulsar les infraestructures de recerca necessàries i projectades per a la reconstrucció del país**, per promoure les bases per a un nou model econòmic més sostenible i competitiu:
 - a) **Donar suport a les infraestructures de recerca** que s'englobin en els àmbits prioritaris identificats per la Comissió Europea en el Pla Next Generation EU per reconstruir l'economia catalana després de l'impacte generat per la Covid-19, així com a aquelles que convergeixin amb el Pacte Nacional per a la Indústria i amb el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement.
 - b) **Desplegar el projecte de la Ciutadella del Coneixement** com una de les principals àrees de coneixement d'Europa, planificant del projecte de recerca a la zona de les Tres Xemeneies de Sant Adrià del Besòs o exigint a l'Estat el destí a activitats de recerca dels locals del Port Olímpic que actualment tenen un ús d'oci nocturn, entre altres projectes estratègics per al país en àmbit de la recerca i transferència del coneixement.
 - c) **Impuls al hub de Biomedicina, Biodiversitat i Benestar Planetari** que s'està desenvolupant a l'espai del Mercat del Peix, a l'àrea de la Ciutadella, i al hub internacional de Coneixement per al Desenvolupament Sostenible i la Pau, que inclourà transició energètica, canvi climàtic i desenvolupament sostenible i que s'ubicarà als edificis de les Tres Xemeneies i la Nau de Turbines.

Innovació

7. **Crear ecosistemes innovadors en què interactuïn la quàdruple hèlix** (universitats/centres de recerca, empreses, administracions i ciutadania) i en què es potenciïn les sinergies entre universitats, hospitals, centres tecnològics i centres de recerca.

Personal investigador

8. **Motivar la tasca investigadora garantint la igualtat de gènere** i que tingui en compte la conciliació amb la vida familiar.

Finançament

9. **Implementar una política de finançament estable** del sistema de recerca, amb l'objectiu d'assolir un finançament del 3,5% del PIB, una aportació pública del 40-50% del finançament global, amb contractes programa de finançament per objectius, finançament directe de contractació de captació/retenció de talent i amb actuacions anticíclics per garantir l'estabilitat del finançament independentment de la conjuntura econòmica.
10. **Establir una fiscalitat que incentivi la inversió en R+D+I del sector privat.**
11. **Impulsar el finançament dels centres amb** un finançament basal que garanteixi oportunitats de partida i una política de contractes programa amb finançament per objectius.
12. **Impulsar el finançament de places** amb el finançament directe de contractació, prioritzant places de captació/retenció de talent a les beques de sortida, i considerar el personal de suport a la recerca com un element fonamental per a la recerca d'excel·lència i l'estabilitat de les institucions.
13. **Impulsar el finançament de projectes** competitius i definir prioritats que tinguin en compte tant els sectors consolidats com els emergents.
14. **Reconèixer la recerca i el desenvolupament com a activitat econòmica**, d'acord amb la normativa de la UE, per tal que, amb caràcter retroactiu, les universitats, els centres de recerca i els OPI tinguin dret a la devolució íntegra de l'IVA suportat.

Governança

15. **Flexibilitzar la governança de les universitats públiques, dels centres de recerca públics i dels OPI** fent més eficients els controls econòmics i de legalitat a què els sotmet l'administració per les actuacions finançades amb fons públics.
16. **Integrar i coordinar polítiques de recerca** en un òrgan de govern amb visió interdepartamental.

Patents

17. **Ratificar l'acord de la patent unitària** i d'adhesió a l'espai europeu de patent unitària.

POLÍTIQUES DIGITALS

La tecnologia al servei de la ciutadania

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha d'esdevenir l'ecosistema ideal per ser el pol tecnològic del sud d'Europa, atraient i generant talent i fent créixer el que ja tenim al país. De fet, ja podem dir que a hores d'ara gran part d'aquest ecosistema ja existeix, especialment concentrat a Barcelona i la seva àrea d'influència. Una república innovadora i referent al món, on els nous models disruptius que la tecnologia facilita puguin evolucionar per ser socialment responsables i que permeti augmentar l'empoderament de la ciutadania i la seva qualitat de vida, que millori la competitivitat de les empreses

i que afavoreixi la qualitat dels serveis i l'eficiència de les administracions públiques. O dit d'una altra manera, posar la potència de la tecnologia al servei de la democràcia i la cohesió social, així com millorar l'impacte d'aquest ecosistema en la resta de sectors econòmics. Un model que situï la ciutadania al centre del cercle de la innovació tecnològica.

- 1) **Crear infraestructures digitals per millorar l'eficiència** dels serveis i la competitivitat mitjançant un bon desplegament de banda ampla i xarxes mòbils arreu del territori.
- 2) **Vetllar per la neutralitat de la xarxa per garantir l'accés als serveis i als continguts digitals** i evitar pràctiques que condicionin l'accés a infraestructures o que vulnerin la lliure competència.
- 3) **Posar la transferència tecnològica al servei de l'empresa, l'emprenedoria i la innovació social** mitjançant un sector tecnològic potent que ajudi les empreses, les institucions i la societat a implementar la innovació.
- 4) **Impulsar una administració innovadora, àgil i propera gràcies a la incorporació de processos eficaços** que facilitin la interacció de la ciutadania –empoderant-la–, i les empreses amb l'administració pública.
- 5) **Entendre la tecnologia com a eina transversal de transformació social i d'economia col·laborativa** al servei de les relacions humanes i del canvi de paradigma entre subministrador i consumidor.
- 6) **Posar la tecnologia a l'abast de tothom**, facilitant la integració de col·lectius en risc d'exclusió digital, la participació ciutadana i la conciliació laboral i familiar.
- 7) **Un país amb ciutats i pobles intel·ligents**, per millorar els serveis i la qualitat de vida de les persones i orientar les nostres vides cap a la sostenibilitat.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#SobiraniaDigital

Crear un sistema públic de sobirania digital. A través d'un pla per a la sobirania digital es promourà l'empoderament de la ciutadania amb una identitat digital que vetllarà pel preservar els drets d'ús de les dades personals, incrementant la sobirania digital. Es crearà un sistema públic de gestió de la informació personal que permeti a la ciutadania saber quins operadors i organismes de l'administració disposen de les seves dades, facilitar l'exercici dels seus drets en relació amb els mateixos i que també serveixi per dur a terme tràmits amb l'administració pública i per guardar còpia dels documents oficials en format digital.

Crear l'Agència d'Innovació, Transformació i Seguretat Digital de Catalunya per impulsar la transformació digital del país: administració, societat i empreses. Una agència que, depenent de la màxima figura del govern, permeti potenciar transversalment la innovació tecnològica, integrant totes les entitats públiques amb competències en tecnologies de la informació i les comunicacions, i potenciar no només el sector tecnològic a Catalunya, sinó desbordar-lo i tenir impacte arreu del país i dels diversos sectors econòmics. Aprofundint, alhora, en la sobirania tecnològica, la neutralitat tecnològica i la transparència:

- a) **Crear una agència amb governança compartida** entre la Generalitat, el món local, les universitats, el teixit empresarial i la societat civil de Catalunya que estiguin interessats i especialitzats en àmbits digitals.

- b) Oferir un nou enfocament de governança de les dades basat en el **desplegament d'una oficina de la dada de la Generalitat i el seu CDO** (*chief data officer*) per tal de gestionar èticament les dades i desenvolupar una política comuna sobre les dades, la seva interoperabilitat i la compartició entre els diversos departaments per tal d'avançar en la millora de les polítiques públiques arribant a tenir una visió 360 del ciutadà per oferir-li els serveis públics de forma eficient i personalitzada.
- c) **Impulsar el projecte de Generalitat Data Driven**, una organització orientada a la dada i centrada en la ciutadania. A través de l'agència, aconseguirem potenciar polítiques transversals a tota l'organització que garanteixin la qualitat de la dada i que permetin al govern prendre les decisions estratègiques d'acord amb l'anàlisi i la interpretació de les dades.
- d) **Apostar per una administració digital**, en què el paper sigui un suport prescindible, repensant tots els tràmits i processos per simplificar-los, ser més àgils i efectius posant la ciutadania i les seves necessitats al centre, utilitzant un llenguatge entenedor.
- e) **Garantir la transformació digital** de l'administració, la societat i les empreses per adaptar-nos a un món canviant, on les competències i els entorns digitals siguin cada cop més presents en la vida de la gent i on es garanteixi la igualtat d'oportunitats i es redueixin les esclatxes digitals.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Amb l'esclat de la pandèmia i la situació de confinament, hem vist com les nostres vides, de cop i volta, es digitalitzaven ràpidament en tots els àmbits, amb els canals telemàtics com a instruments principals de relació social i familiar i la generalització del teletreball com a pràctica laboral. No obstant això, no hem de confondre la digitalització amb la necessària transformació digital del país, repensant tots els processos i activitats que es feien en un món analògic i que, amb la introducció de les tecnologies i les seves potencialitats, poden canviar o eliminar de forma ràpida i sovint necessària.

Així és com, en un espai de temps molt breu i en condicions d'extrema gravetat i resiliència, el govern ha hagut de fer un gran esforç per adaptar ràpidament totes les infraestructures per intentar garantir els serveis amb la màxima eficiència possible i el dret d'accés a la xarxa a tothom, especialment en l'àmbit de la salut, l'educació i els serveis socials, entre d'altres.

En el cas de la salut, ja es partia d'un gran tasca duta a terme durant els darrers anys en la digitalització del sistema sanitari català, però s'ha hagut de potenciar el pla de salut digital, multiplicant les relacions digitals amb la ciutadania, especialment en l'atenció primària, alhora que proliferaven els aparells de comunicació als hospitals per tal de mantenir contacte amb les famílies. En l'àmbit educatiu, s'ha garantit el dret de connectivitat a l'alumnat fent un desplegament de 90.000 connexions 4G, un dels més grans duts a terme en un sistema educatiu europeu, i s'ha potenciat el pla d'educació digital. A Serveis Socials es va apostar per l'intercanvi d'informació constant amb les residències de gent gran i les àrees bàsiques de serveis socials.

L'esforç accelerat per a la digitalització ha estat transversal en tots els àmbits de govern, en què membres d'Esquerra han liderat la transformació digital. Un procés que ha plantejat reptes que caldrà abordar en la propera legislatura per garantir drets civils, socials i laborals, com ara la proliferació de falsos autònoms com a repartidors del comerç electrònic o la regulació del teletreball sense perdre drets.

Tot i així, la digitalització està resultant beneficiosa per a la societat, especialment en termes de sostenibilitat i conciliació laboral, personal i familiar, per exemple. Cal posar la tecnologia al servei de la societat i del teixit econòmic per tal que, a través de la transferència de coneixement i la innovació social, sigui d'utilitat per a la ciutadania.

Proposta destacada

1. **Reduir a la meitat les bretxes digitals en cinc anys de i, en especial, la pobresa tecnològica,** impulsant així el desenvolupament social i econòmic del país i la plena igualtat d'oportunitats.

El concepte de bretxa digital té múltiples factors: territorials, econòmics, generacionals, de gènere, sociològics... I per això parlem, en plural, de bretxes digitals. Aquests factors tenen una correlació forta amb les desigualtats de determinats col·lectius o territoris. Cal identificar correctament cada situació i generar plans per revertir-la, amb l'objectiu d'aconseguir la igualtat d'oportunitats independentment d'aquests factors. Cal treballar amb especial atenció i de forma transversal en el factor econòmic que genera l'anomenada "pobresa tecnològica" i que és estructural a la resta de factors. Així doncs, a continuació, es descriuen en quatre eixos:

Infraestructures, connectivitat i condicions d'accés:

- Desenvolupar les xarxes d'alta velocitat de fibra òptica fins a la llar al 100% del territori, incloent-hi els polígons industrials i les zones d'activitat econòmica.
- Arribar a acords amb petits i mitjans operadors d'àmbit territorial per tal d'augmentar la competència i el bon servei arreu del país.
- Potenciar la connectivitat de la tecnologia 5G i consolidar la tecnologia 4G a tot el territori de Catalunya en un doble eix: aprofitant la compra innovadora per part de l'administració pública i desplegant infraestructura pròpia de la Generalitat.
- Prioritzar dotar de comunicacions d'alta velocitat els nuclis en risc de despoblament per tal d'aturar la pèrdua de població i facilitar l'arrelament.
- Establir amb les grans operadores una "tarifa social" amb l'objectiu que cap família pugui quedar exclosa del mercat de la banda ampla per motius econòmics i lluitar així contra el "desnonament digital".
- Crear un fons per proporcionar equips i connectivitats a llars amb pocs recursos, especialment en el cas de famílies amb menors d'edat o estudiants.
- Potenciar projectes de reciclatge selectiu d'equipament tecnològic en desús, creant cadenes de valor circular que en redueixin la petjada mediambiental. Apostar per la creació de models econòmics basats en la reutilització dels equips i la creació de xarxes de formació i cessió social de la tecnologia.

Capital humà i competències digitals

- Garantir que tots els professionals formats als instituts de formació professional i les universitats tinguin un alt nivell en competències digitals.
- Potenciar els cursos d'alfabetització digital (posant especial èmfasi en els col·lectius més vulnerables, així com en la gent gran), de capacitació i de professionalització.

- Incentivar programes específics per tal de reconvertir trajectòries professionals clàssiques en unes que puguin desenvolupar la seva feina en ambients tecnificats en què calgui tenir unes competències digitals avançades.
- Incentivar la creació d'equips de suport a les famílies amb adolescents amb la finalitat d'acompanyar tots els seus membres en les bones pràctiques en el món digital.
- Crear una línia de beques per tal que cap talent tecnològic català es perdi per falta d'oportunitats el pas a l'educació postobligatòria.

Transformació digital del teixit productiu

- Modificar les regulacions per afavorir la creació d'empreses innovadores. La contínua innovació en l'àmbit tecnològic fa que apareguin noves professions i també noves activitats empresarials o maneres de treballar, com l'exemple dels espais de treball cooperatiu (*coworking*).
- Crear el Pla Pimestic 4.0 per poder recollir les necessitats de transformació derivades de l'economia 4.0 i implementar els procediments per a la transformació digital a les pimes.
- Generar, dins del sector econòmic TIC, una demanda de negoci més sofisticada que permeti revertir en innovació i millorar en competitivitat. Així mateix, potenciar la creació, la consolidació i el creixement d'empreses de base tecnològica amb una visió internacional.

Serveis públics digitals

- Apostar per una administració digital, en què el paper sigui un suport prescindible en tots els tràmits, tant per a la ciutadania com entre departaments i altres administracions. Repensar tots els tràmits i processos per simplificar-los, fer que siguin més àgils i efectius posant la ciutadania i les seves necessitats al centre i utilitzant un llenguatge entenedor. En definitiva, impulsar la transformació digital de la Generalitat.
- Implementar nous serveis digitals en tots els àmbits de gestió de la Generalitat.
- Seguir potenciant el portal OpenData per tal que esdevingui un canal en què la ciutadania crítica pugui fiscalitzar l'acció del govern i sigui útil per al sector que en vulgui explotar les dades.

Pla de xoc per fer front a la covid-19

2. **Impulsar el sector tecnològic del nostre país per crear llocs de treball i millorar-ne les condicions** a través de diversos projectes tractors amb els recursos del fons europeu de recuperació Next Generation, comptant especialment amb les pimes. Aprofitar el posicionament global de Barcelona com a pol tecnològic del sud d'Europa per potenciar una xarxa d'empreses innovadores arreu del territori. Potenciar el suport a la creació d'empreses de base tecnològica per tal que contractin nous professionals i programes específics per a l'adquisició de competències digitals avançades.
3. **Garantir universalment l'accés a internet establint-ho** com un servei essencial durant la pandèmia i en altres situacions similars, per garantir que les operadores privades no puguin tallar el servei a famílies amb dificultats econòmiques.
 - Garantir una connectivitat d'alta capacitat a aquelles llars amb infants i joves en edat escolar per tal d'assegurar el compliment del Pla d'educació digital.

- Estimular la compartició de torres i equips entre les operadores privades de telefonia mòbil en zones rurals on hi ha poca cobertura i potenciar el Pla Catalunya Connecta de desplegament de torres de titularitat pública.
 - Apostar decididament per la creació d'infraestructura de telecomunicacions pública per tal d'acabar d'interconnectar totes les seues públiques del país, oferir l'amplada de banda sobrant a les operadores locals per tal que puguin prestar servei en zones poc rendibles i tornar a valorar la possibilitat de donar servei directe en zones on cap operadora de telecomunicacions està donant servei actualment ni té previst arribar-hi.
4. **Posar la tecnologia al servei de les necessitats socials** apostant per projectes d'acompanyament social, d'atenció comunitària i de cures digitals amb l'objectiu que els professionals puguin prestar en òptimes condicions aquest servei i ser més propers a la ciutadania.
- Seguir desplegant i accelerar el Pla d'educació digital del Departament d'Educació, apostant per oferir connectivitat a tots aquells que ho necessitin i el subministrament d'ordinadors al 100% de l'alumnat i el professorat, així com la formació d'aquests dos col·lectius per treure el màxim rendiment a les eines digitals i millorar les competències a l'hora d'utilitzar-les. Avui en dia, la tecnologia i el seu ús són una eina clau per al desenvolupament dels processos d'aprenentatge, i d'aquesta manera es pretén ajudar els docents perquè tinguin més elements per enriquir el procés d'aprenentatge del seus alumnes.
5. **Potenciar les eines de teletreball lliures i en català**
- Arribar a acords amb el màxim nombre d'empreses fabricants de *software* per a la inclusió del català i l'aranès en els seus productes i fer difusió de la llista de solucions en aquestes llengües.
 - Definir un pla industrial de promoció de les tecnologies lliures i posar en marxa un pla de difusió de les eines de programari lliure que hi ha disponibles per a la ciutadania.
 - Impulsar campanyes per reaprofitar antics portàtils i ordinadors que han quedat obsolets però que poden tenir una segona vida instal·lant sistemes operatius adaptats a les seves especificacions tècniques, augmentant el reciclatge i la reutilització d'aquests equips.

Infraestructures i connectivitat:

6. **Desenvolupar les xarxes d'alta velocitat de fibra òptica** arribant el 2025 al 100% de les llars, als polígons industrials i les zones d'activitat econòmica de tot el territori.
7. **Crear un ens per a la gestió pública d'infraestructures de telecomunicacions** destinades a l'autoprestació.
8. **Apostar per les grans infraestructures tecnològiques** com el corredor 5G, l'ampliació constant del supercomputador de Catalunya (i els projectes que s'hi associen), la connexió intercontinental de fibra òptica o el desplegament d'un "núvol" català que doti de garanties, seguretat i independència el flux de dades del país.
9. **Desplegar en el mercat diverses bandes públiques d'espectre radioelèctric** aptes per al desplegament i el complement de la xarxa d'accessos sense fils, amb l'objectiu de promoure el desenvolupament de la banda ampla en tot el territori i satisfer la demanda creixent.

10. **Arribar a acords amb petits i mitjans operadors** d'àmbit territorial per tal d'augmentar la competència i el bon servei arreu del país.
11. **Crear un fons al servei universal de 5G** a través dels beneficis de les mateixes operadores i empreses tecnològiques per garantir el desplegament ràpid i homogeni a tot el territori.

Capital humà i competències digitals

12. **Garantir que tots els professionals** formats als instituts de formació professional i a les universitats **tinguin un alt nivell en competències digitals**.
13. **Potenciar els cursos d'alfabetització digital** (posant especial èmfasi en els col·lectius més vulnerables així com en la gent gran), de capacitat i de professionalització.
14. **Incentivar programes** específics per tal de reconvertir trajectòries professionals clàssiques en trajectòries que puguin desenvolupar la seva feina en ambients tecnificats en què calgui tenir unes competències digitals avançades.
15. **Incentivar la creació d'equips de suport, en àmbits digitals, a les famílies amb adolescents** amb la finalitat d'acompanyar tots els seus membres en les bones pràctiques en el món digital.
16. **Crear una línia de beques perquè que cap talent tecnològic català es perdi** per falta d'oportunitats el pas a l'educació postobligatòria.

Transformació digital del teixit productiu

17. **Modificar les regulacions per afavorir la creació d'empreses innovadores**. La contínua innovació en l'àmbit tecnològic fa que apareguin noves professions i també noves activitats empresarials o maneres de treballar, com l'exemple recent dels espais de treball cooperatiu (*coworking*).
18. **Crear el Pla Pimestic 4.0** per poder recollir les necessitats de transformació derivades de l'economia 4.0 i implementar els procediments adients que la facilitin.
19. **Generar, dins el sector econòmic TIC, una demanda de negoci més sofisticada** que permeti revertir en innovació i millorar en competitivitat.

Administració digital

20. **Promoure i consolidar una administració digital**, en què el paper i la presentació de documents físics siguin un suport prescindible en tots els tràmits, tant per a la ciutadania com entre departaments i altres administracions. Repensar tots els tràmits i processos per simplificar-los, fer que siguin més àgils i efectius posant la ciutadania i les seves necessitats al centre i utilitzant un llenguatge entenedor. En definitiva, impulsar la transformació digital de la Generalitat.
21. **Crear la identitat digital catalana** per agilitzar amb seguretat tràmits administratius i transaccions comercials.
22. **Crear i promoure el vot electrònic oficial** i potenciar-ne l'ús en tots els àmbits, sobretot en un escenari com l'actual, en què cal evitar aglomeracions per raons de salut pública.
23. **Col·laborar amb el món local per dur a terme la transformació digital de pobles i ciutats**, aportant recursos i alineant les estratègies i objectius que s'han assolir en els propers anys. Evolucionar el concepte de Smart City/Region amb l'objectiu de centrar-lo en les necessitats de la ciutadania i en la sostenibilitat.

Innovació social

24. **Promoure que Catalunya esdevingui el primer *hub* tecnològic amb consciència social i sostenible d'Europa.** Els beneficis de la tecnologia són evidents però, a la vegada, un mal ús pot tenir també efectes negatius per a la societat i el medi ambient. Hem de ser facilitadors de models de negoci innovadors, disruptius i, alhora, responsables amb la societat i el territori.
25. **Implementar nous serveis de salut digital** que, a través de l'analítica de dades, avancin cap a una salut sostenible, de qualitat, equitativa territorialment, segura i adaptada a les necessitats de la ciutadania, personalitzant l'atenció en el pacient i reduint la càrrega de feina als professionals.
26. **Impulsar la transformació digital dels serveis socials** creant una plataforma integrada que sigui útil per a tots els agents i que doni un servei eficient tant als professionals com a la ciutadania. Una plataforma orientada a les dades i que estigui centrada en la ciutadania, per tal de poder garantir l'equitat del sistema i que alhora permeti prendre decisions objectives i justes.
27. **Potenciar el Pla d'educació digital**, desenvolupant totes les línies d'actuació definides en el pla, i dur a terme els projectes de desenvolupament digital al sistema educatiu català, posicionant-lo com un referent en l'àmbit internacional.
28. **Garantir els drets laborals en l'economia digital**, treballant per arribar a modificar el marc laboral a Catalunya amb l'objectiu de flexibilitzar els conceptes de regulació actuals, de manera que no constitueixin una barrera indeguda per a l'accés al mercat, així com per garantir que ofereixen una adequada protecció als treballadors de plataformes, entre d'altres, i que permeten la negociació col·lectiva.
29. **Desenvolupar polítiques actives per potenciar el teletreball** a les empreses i a les administracions públiques amb la finalitat de fer més viable la conciliació familiar, la lluita contra el despoblament, la reducció dels desplaçaments i la protecció mediambiental, al mateix temps que s'augmenta la rendibilitat de les empreses sense menyscar els drets dels treballadors ni els impactes econòmics negatius en zones on les oficines tenen una gran presència.

Innovació tecnològica

30. Impulsar un debat social i una reforma legislativa ambiciosa que permeti a la Generalitat **oferir serveis públics proactius més personalitzats, avançant en la prevenció i la predicció** mitjançant l'analítica de dades i les tecnologies avançades, sempre respectant la privacitat i una gestió ètica de les dades.
31. **Potenciar la Mobile World Capital**, amb la creació mitjançant la fundació, d'un ecosistema líder mundial en l'àmbit de les tecnologies en mobilitat. Fer extensiva, i dotar de recursos, la implantació de la MWeek a tot el territori.
32. **Potenciar i desenvolupar fires i trobades tecnològiques a Catalunya.** Definir i treballar l'estratègia per a la renovació del Mobile World Congress. Potenciar la resta de congressos tecnològics, com ara l'Smart City Expo World Congress i el IoT Solutions World Congress.
33. **Potenciar els plans de digitalització sectorial de la indústria** per tal d'arribar a la indústria 4.0 com a pas previ de l'economia 4.0. Crear un pla específic de suport a la creació i potenciació d'empreses de base tecnològica, amb una especial atenció al sector dels videojocs, amb la creació de nous vivers d'empreses i d'espais d'oficina a preus baixos i desenvolupar una xarxa de mentors i professionals que assessorin i ajudin les empreses en les seves fases inicials i de llançament dels seus productes i serveis.

34. **Potenciar el clúster tecnològic financer *fintech* de Catalunya**, especialitzat en tecnologies digitals aplicades al sector financer, immobiliari i assegurador, creant un entorn innovador i dinamitzador.

Regulació, lliure competència i drets de les persones consumidores

35. **Crear un ens regulador digital de Catalunya**, inserit en l'Autoritat Catalana de la Competència, independent del govern, que adopti les funcions pròpies de regulació digital, que exerceixi el control efectiu de l'activitat de les plataformes digitals i que defensi i potenciï els interessos de ciutadans, empreses i entitats davant dels abusos i les mancances que puguin efectuar les empreses tecnològiques, així com per l'ús de la tecnologia de determinades empreses o col·lectius, i que estableixi canals de mediació i resolució en cas de conflicte entre les parts. Així mateix, desenvolupar la llei de regulació d'algoritmes, que permetrà defensar els interessos i els drets de les persones i empreses catalanes.
36. **Crear un sistema fiscal de l'economia digital** que, entre d'altres, definirà la noció d'establiment virtual a Catalunya, amb l'objectiu d'establir un marc impositiu que permeti gravar aquells serveis digitals que no comporten un cost monetari per a l'usuari però que permeten extreure'n dades.
37. **Feminitzar el sector tecnològic**, dissenyant campanyes específiques per desenvolupar als instituts per fomentar les vocacions científicotècniques en les noies, amb una aposta per formacions STEAM, per potenciar el talent femení, per fomentar la participació de les dones, per visibilitzar referents, per incentivar la paritat arreu i, també, per reflectir la diversitat present en la nostra societat.
38. **Apostar pels estàndards oberts** prioritzant allà on sigui possible el programari lliure. Fer especial èmfasi en la compra de programari i en l'obertura del codi que genera la mateixa Generalitat.

2. REFORCEM L'ESTAT DEL BENESTAR

La crisi sanitària mundial de la covid-19 ha tingut conseqüències directes a la vida de la ciutadania: a més de la salut ha afectat l'economia, la cultura, l'educació, les relacions socials, l'equilibri emocional... Malgrat ser una situació imprevisible, tenim clar que la solució no passa en cap cas per polítiques d'austeritat i retallades. Al contrari, apostem per reforçar els serveis públics i per donar valor a tot allò que garanteixi els drets de les persones i ajudi a enfortir el teixit social.

Això es tradueix en tenir uns sistemes sanitari, social i educatiu forts, eficients i ben coordinats que tinguin la persona al centre. I també vol dir reconèixer la diversitat i garantir els drets de tothom en totes les fases de la vida.

DONES

Una república feminista amb igualtat efectiva entre dones i homes

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República ha de ser la plasmació d'una societat de dones i homes lliures i iguals que comparteixin les responsabilitats, on es garanteixi l'accés en tots els àmbits de representació i la presa de decisions en condicions de paritat. La República ha de vetllar per fer efectius els drets de les dones en igualtat de condicions que els homes en tots els àmbits de la vida pública i professional i escometre qualsevol discriminació o dependència per raó de gènere. Tenint en compte totes les interseccionalitats que fan que no totes les persones se situïn en el mateix punt de partida. Una república on les dones se sentin lliures i segures.

1. **Responsabilitat compartida dels sistema de serveis socials i de les cures.** Replantejar els models productius i transformar l'economia per posar-la al servei de totes les persones i situar les cures al centre del model econòmic, tot blindant el sistema públic de l'estat del benestar. Fer corresponsables les institucions públiques, les empreses i la ciutadania de tot el sistema de

serveis socials i cures que, actualment, recau de manera molt majoritària en les dones i que es tradueix en desigualtats en l'àmbit laboral i personal.

2. **Igualtat salarial i garantia professional per lluitar contra la precarització i la pobresa femenina** i per blindar la igualtat en el món laboral, amb l'objectiu de garantir l'autonomia econòmica de les dones: igualtat retributiva (tancament de la bretxa salarial), superació del terra enganxós que fixa les dones als llocs més baixos de les escales professionals i trencament del sostre de vidre.
3. **Empoderament de les dones amb la garantia d'accés a tots els àmbits de representació i presa de decisions** en la vida pública.
4. **Erradicació de les violències masclistes** des del compromís de les polítiques públiques: la destinació de recursos pressupostaris, la sensibilització i formació de l'àmbit jurídic i cossos de seguretat, la coordinació i dotació pressupostària a les entitats de dones i una resposta unívoca ciutadana de rebuig.
5. **Garantia dels drets sexuals i reproductius**: dret a la maternitat i a decidir sobre el propi cos per tal que les dones puguin obtenir un suport integral i tenir el dret de decidir lliurement.
6. **Dret dels nens i les nenes a una escola i una educació feminista**. Apostar per una escola que promogui el desenvolupament integral dels infants més enllà dels rols tradicionals associats a la feminitat i la masculinitat. Donar eines al professorat per integrar la coeducació com a estratègia de prevenció de la violència masclista. Sensibilitzar i transformar la comunitat al voltant de la igualtat efectiva de gènere per fer una societat més justa i equitativa, potenciant una perspectiva positiva de la diversitat als centres educatius.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#IgualtatEfectiva

Instaurar l'equitat de gènere en la renda, el tracte, el treball i els usos dels temps.

Apostem per prioritzar el benestar de les persones i per una sistema que posi la vida al centre; que deixi enrere els plantejaments capitalistes d'acumulació de riquesa i que entengui les tasques de cures com una responsabilitat social. Una vida digna de ser viscuda, que tingui en compte els diferents punts de partida de les persones i que, per tant, introdueixi les interseccionalitats en el disseny de les polítiques públiques.

Des del govern hem impulsat la llei per a la igualtat de tracte i la no-discriminació per garantir els drets de totes les persones. També s'ha impulsat el primer pla d'acció per a la igualtat de tracte i d'oportunitats de dones i homes a les empreses. I, a més, com a mesura en situació d'emergència sanitària, s'han destinat 500.000 euros a fomentar que empreses i organitzacions elaborin i implementin plans d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes per evitar l'expulsió i la precarització de les dones en el món laboral.

Considerem les violències masclistes com una qüestió d'estat. Per això, s'ha definit un model d'acolliment i d'atenció integral d'urgència per a dones en situació de violència masclista i s'ha millorat el seu desplegament territorial amb l'obertura de nous serveis propis i el finançament d'accions d'acollida. També, s'ha impulsat un pla de xoc en la dotació de la Xarxa de recuperació de les dones que pateixen violència masclista, que ha permès reordenar i dotar la xarxa d'atenció i recuperació de

dones víctimes de violència masclista i dels seus fills per abordar la prevenció, la situació de risc, l'atenció d'urgència i l'acompanyament en el seu nou projecte de vida. El govern ha destinat 16,4 milions a serveis específics destinats a combatre i pal·liar els efectes de la violència contra les dones.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La crisi humanitària que estem vivint aquest darrer any ens obliga a replantejar el món tal com el coneixíem abans d'aquesta pandèmia. Ara que s'ha pogut aturar bona part del sector productiu, el sector dels serveis socials i les cures ha estat essencials per fer front a aquesta situació d'emergència. Paradoxalment, però, es tracta d'un dels sectors amb menys reconeixement social i econòmic. És per això que cal aprofitar el moment actual com una oportunitat per replantejar el model social i econòmic. En termes de corresponsabilitat, les tasques d'acompanyament social i de cura han de deixar de ser problemes individuals o domèstics per passar a ser problemes socials, que s'han d'enfrontar en un marc igualitari i en què totes les parts han d'assumir la seva part de responsabilitat social, tant els homes i les dones com les empreses i l'administració.

S'ha pogut quantificar que, a Catalunya, les tasques domèstiques i les cures no remunerades suposen un cost d'uns 2.700 euros anuals per dona. Per això, les mesures que cal impulsar han de tenir present que ningú es pot quedar enrere i que han de cobrir les necessitats que sorgeixen i posar fi a les desigualtats actuals. Aquestes mesures han d'anar encaminades a replantejar-se les jornades laborals, així com la seva flexibilitat, i han d'apostar per una reforma horària que permeti una millor gestió del temps.

Les dones del sector de les cures i les feines de la llar que es troben en situació d'irregularitat es veuen abocades a l'economia submergida, amb situacions precàries i de vulnerabilitat extrema. Els ajuts de suport a la regularització formen part d'un paquet de mesures del Departament de Treball, Afers Socials i Família en els àmbits de la igualtat, les migracions i la ciutadania davant la crisi de la covid-19, amb un pressupost total de 4,28 ME. El Departament –a través de la Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania– ha posat en marxa una línia d'ajuts per valor d'1,4 milions d'euros per fomentar la contractació de treballadores de les cures en situació d'irregularitat

Proposta destacada

1. **Creació de la conselleria d'Igualtat i Feminismes.** Elevar les polítiques d'Igualtat i Feminismes al rang de conselleria ha de servir perquè les polítiques públiques en la lluita contra la principal causa de discriminació arreu del món siguin transversals i vagin acompanyades de la dotació pressupostària necessàries. Apostem per una mirada global i transversal a través d'una conselleria que ha de ser motor de canvi i de transformació social.

Reforma horària

2. **Impulsar una reforma horària per alliberar temps i facilitar uns hàbits més saludables per a les persones treballadores.**

El dret a la salut i a l'educació són fonamentals, com també ho són el dret a l'habitatge o la necessitat que les persones en major situació de vulnerabilitat puguin disposar d'un ingrés vital mínim per posar els fonaments dels seus projectes vitals. Per tant, s'han d'introduir les interseccionalitats en el disseny de les polítiques públiques.

Defensem que el temps i el treball estiguin repartits amb equitat de gènere i que hi hagi una corresponsabilitat real entre dones i homes en les tasques associades al treball reproductiu. En aquest sentit, proposem la signatura d'un gran pacte social entre les administracions públiques, les empreses i els sindicats i les entitats socials de l'àmbit feminista, per garantir els drets de les dones que volen ser mares i que l'etapa de criança no les porti a renunciar a cap àmbit de realització personal, professional i social.

Durant aquest darrer any, hem pogut veure de manera més clara que mai que l'horari laboral marca el ritme de vida i l'estructura d'ús del temps de la majoria de persones i, per tant, són els responsables de la qualitat de vida i la salut de la ciutadania. En primer lloc, de la lliure disposició de temps de les persones. Un temps lliure que no sempre ha de correspondre al concepte tradicional de conciliació (cura d'infants o de gent gran), sinó que ha de tenir una perspectiva més àmplia: disposar de temps per fer esport, per estudiar, per llegir, per associar-se, etc. En segon lloc, no es pot oblidar que, en la mesura que els treballadors i les treballadores passen la major part del dia a les organitzacions, aquestes també són responsables d'altres aspectes clau per a la salut de les persones, com ara el temps dels àpats. Per això, volem impulsar una reforma horària a les organitzacions, tant públiques com privades; per alliberar temps i facilitar uns hàbits més saludables per als treballadors i treballadores.

3. **Promoure Pactes del Temps en l'àmbit municipal**, tal com recomana el Pacte per la Reforma Horària de l'any 2017 –signat per 110 entitats i institucions–, per aconseguir que l'any 2025 els horaris de Catalunya s'hagin equiparat als dels països europeus i siguin més racionals i saludables.
4. **Impulsar una nova cultura del temps a les organitzacions** a favor de models més eficients i més flexibles per atendre les noves necessitats socials i consolidar el factor temps com a nova mesura de llibertat, equitat i benestar. En resum, assolir més i millor qualitat de vida endreçant els usos dels temps.
5. **Crear una comissió d'estudi per treballar en l'elaboració d'un sistema de permisos, llicències i excedències** que facin compatible la carrera professional amb la vida personal en igualtat de condicions entre dones i homes i que aquesta comissió treballi sobre els pilars de la corresponsabilitat, la flexibilitat horària, els permisos paritaris i el teletreball regulat.

Pressupostos

6. **Impulsar l'elaboració de pressupostos amb perspectiva de gènere.** La transversalitat de gènere és imprescindible en totes les polítiques públiques. És especialment important tenir en compte la perspectiva feminista a l'hora d'elaborar els pressupostos. També calen mesures de seguiment del compliment i de l'eficàcia d'aquestes mesures.

Administració pública

7. **Reforçar el servei d'acompanyament en la redacció i el seguiment de l'aplicació dels plans d'igualtat** en empreses, institucions i entitats de més de 50 persones treballadores, i de mesures d'igualtat en les de menys de 50, com a via per a la reducció de totes les discriminacions en l'àmbit laboral.
8. **Impulsar una estratègia transversal d'acció des de l'administració pública que tingui en compte el cicle de vida**, amb mirada de gènere, per tal de prevenir el masclisme. Empoderar i donar suport a les nenes i a les dones que en siguin víctimes socialment i econòmicament.

9. **Continuar acompanyant totes les organitzacions de treball en la redacció i la implementació de protocols de prevenció i actuació en situacions d'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral.**

Igualtat efectiva

10. **Garantir la igualtat salarial**, amb la complicitat del món sindical i empresarial, per feines remunerades d'igual valor, tant si les fan homes com dones. Incidir en la formació en tot el territori per donar compliment al registre salarial.
11. **Garantir escoles bressol dels 0 als 3 anys** per a les famílies que ho sol·licitin i destinar els recursos adients per a la cura de les persones dependents.

Empoderament

12. Posar en valor, reconèixer, garantir els drets i empoderar **les dones que treballen en les tasques de cura i de la llar**.
13. Posar en valor, reconèixer, visibilitzar i donar suport a **les dones del món de la cultura**.

Violència masclista

14. **Liderar el grup de treball de lluita contra les violències masclistes en el món laboral**, aprofitant que des de la Conselleria de Justícia s'ha creat l'Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista, que ha d'analitzar la resposta judicial i les mesures penals per violència masclista, i que la Conselleria de Salut ha inclòs la perspectiva de gènere en el seu funcionament i en les seves polítiques públiques.
15. **Elaborar un pla d'acció per detectar i protegir les víctimes de les violències masclistes**, que contingui mesures concretes, eines de suport per facilitar les gestions i tràmits com les denúncies, l'assessorament psicològic, etc., de manera que se n'augmenti l'agilitat i es coordinin tots els agents implicats, tenint especial cura de les entitats feministes que des de fa anys duen a terme una tasca imprescindible.
16. **Elaborar un pla d'acció postpandèmia per detectar i protegir les víctimes de les violències masclistes**, que contingui mesures concretes, eines de suport per facilitar les gestions i tràmits com les denúncies, l'assessorament psicològic, etc., de manera que se n'augmenti l'agilitat i es puguin coordinar tots els agents implicats.

Formació

17. **Establir plans de formació obligatòria en perspectiva de gènere**, sensibilització i violències masclistes destinats a tots els professionals del sistema públic, especialment a aquells que intervenen en els processos de violència masclista. Incentivar que es portin a terme formacions a les empreses de l'àmbit privat, ja que considerem que és fonamental tenir les eines necessàries per prevenir, reaccionar, atendre i restablir les persones que són víctimes de violència masclista i d'assetjament sexual i per raó de sexe.
18. **Aprofundir la formació en matèria de corresponsabilitat familiar** i estendre la cultura de la flexibilitat horària i els usos racionals del temps.

Diversitat

19. **Promoure la inclusió social, la visibilització i l'apoderament de totes les dones des de les seves diversitats**: dones lesbianes i trans, dones amb capacitats diverses, dones racialitzades i

de tota edat i condició, tenint en compte també la diversitat de gènere. Així com garantir la seva participació en totes les estructures administratives institucionals, com un reflex de la societat, en condicions de representació paritària.

Dret a decidir

20. **Garantir el dret de les dones a decidir lliurement sobre el seu propi cos i la seva maternitat.**

CIUTADANIA I MIGRACIONS

Una república catalana per a una societat diversa

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana es constituirà com una societat diversa, garantint els mateixos drets i oportunitats per a tothom, promovent la interculturalitat i el plurilingüisme com a riquesa del país i configurant una societat cohesionada, inclusiva i solidària d'acord amb els valors republicans i els drets humans. Una república laica, amb llibertat de creences i conviccions, on les actituds discriminatòries no tinguin cabuda i on la diversitat sigui viscuda i entesa com una cosa natural.

1. **Una república on seran nacionals totes les persones que habitin a Catalunya** en el moment fundacional i que tinguin la voluntat d'adquirir la nacionalitat catalana.
2. **Una república intercultural per viure junts els que som diferents**, desenvolupant una cultura cívica comuna basada en els valors de la democràcia, la llibertat i els drets humans.
3. **Una república laica, amb llibertat de creences i conviccions**, que garanteixi la lliure pràctica de les creences i el pluralisme religiós partint del principi de laïcitat de l'espai públic.
4. **Una república que disposi d'un itinerari d'acollida, d'acomodació i d'accés a la ciutadania**, amb un disseny que marqui que el passat mai pugui hipotecar el futur i que l'esforç es valori com a contracte amb el país d'acollida.
5. **Una república amb una regulació dels fluxos migratoris** des d'una perspectiva real i objectiva de les causes de les migracions per a la bona gestió de les entrades i sortides.
6. **Una república compromesa amb el dret d'asil** i la protecció internacional de les persones perseguides per raó d'ètnia, llengua, opinió política, creença o qualsevol altra vulneració dels drets humans.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

Potenciar l'acollida com a mecanisme de primera interacció social de les persones nouvingudes: desplegament del servei de primera acollida a través de l'empadronament i de les escoles.

El servei de primera acollida s'ha d'entendre com l'accés de les persones immigrades a un conjunt d'eines que els facilitaran l'autonomia personal en la societat catalana, afavorint el procés d'inclusió i de participació.

És, per tant, un servei amb un component d'atenció a les necessitats immediates i, també, de formació en aquells elements que una persona necessita en desplaçar-se a un nou país, en el nostre cas, Catalunya: la llengua catalana, el coneixement del mercat laboral i el coneixement de la societat catalana, el marc jurídic, els serveis públics, les possibilitats de participació social, cultural, política i unes nocions bàsiques de la seva història.

Els més de deu anys d'implementació de la llei d'acollida han estat una experiència d'èxit: ha estat una introducció a la nostra societat molt valorada pels seus usuaris que, a més, ha estat d'utilitat en alguns procediments d'estrangeria. Tanmateix, també ha tingut alguns dèficits a l'hora de poder-hi accedir: no tots els municipis fan una oferta prou extensa i no sempre faciliten l'accés al servei en el moment de l'empadronament.

Cal, per tant, assegurar l'accés de totes les persones immigrades al servei. En aquest sentit proposem:

- a) Que en tots els ajuntaments s'ofereixi a les persones immigrades a Catalunya la inscripció al servei de primera acollida en el mateix moment de l'empadronament
- b) Que en totes les escoles s'ofereixi a les famílies immigrades a Catalunya la inscripció al servei de primera acollida en el primer curs d'incorporació a l'escola.
- c) Que s'ofereixi l'accés al servei de primera acollida a les persones immigrades en el moment d'accés a la formació universitària, professional i en tot tipus d'activitat formativa per a persones adultes.
- d) Que s'ofereixi l'accés al servei de primera acollida, en horaris compatibles amb la feina, a tota persona immigrada que iniciï una activitat laboral a Catalunya.

Per al desenvolupament d'aquestes mesures caldrà un fons extraordinari que serà garantit per llei en una futura reforma de la Llei 10/2010, per a l'acollida de les persones immigrades.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Catalunya és un país divers i cal fer visible aquesta diversitat per tal de construir un país inclusiu que garanteixi els drets de ciutadania i la igualtat d'oportunitats per a tothom. Per fer-ho possible, el republicanisme ha de ser el vaixell insígnia en la lluita pels drets de les dones i els homes dels segle XXI: drets civils i drets humans.

L'arribada de la pandèmia de la covid-19 està colpejant amb més força els col·lectius més vulnerables, amb pitjors condicions per evitar contagis i fer front als confinaments, entre els quals una part molt important són d'origen migrat. A part, la covid també està contribuint perillosament a incrementar l'estigmatització sobre la població migrada, tant pels efectes de contagis com per la crisi econòmica i les desigualtats socials que s'estan generant.

Per pal·liar els efectes més immediats de la pandèmia, el govern ha desplegat mesures urgents en diversos àmbits, tant en l'allotjament i el seguiment de menors no acompanyats, com mesures socials per contractar treballadores de les cures en situació d'irregularitat, així com suport jurídic a l'arrelament social, suport educatiu, etc. Tanmateix, també ha continuat impulsant altres projectes amb què ja s'estava treballant, entre el quals, la posada en marxa del Pacte Nacional per la Interculturalitat.

La problemàtica de la inclusió al nostre país és que les competències sobre regularització de la nacionalitat i dels drets de ciutadania depenen encara de l'Estat espanyol, motiu pel qual ens hem de mobilitzar constantment a favor del tancament dels centres d'internament d'estrangers i presentar iniciatives al Congrés de regularització de totes les persones d'origen migrat. Mentre no ens constituïm en república i disposem de competències plenes, hem de seguir treballant per la inclusió, els drets civils i els drets humans des de tots els àmbits que ens sigui possible.

La fraternitat universal, la solidaritat humana, el codesenvolupament i la interculturalitat són les bases a partir de les quals construir una societat diversa i inclusiva en què hem de seguir treballant.

Proposta destacada

1. Desplegar el Pacte Nacional per la Interculturalitat per una Catalunya oberta i diversa

Catalunya ha viscut la major transformació demogràfica d'Europa en el segle XXI i ho ha sabut fer amb un bon nivell de convivència. Sabem que la transformació viscuda és estructural: la immigració ha vingut per quedar-se i esdevenir ciutadania. Aprendre a viure junts els que som diferents, construir un país cohesionat i divers, requereix fer explícit el nostre model, dotar-nos d'un marc compartit, que permeti a tothom tenir el sentiment de pertinença a una mateixa societat que, alhora, es reconeix diversa. Volem que aquest model de societat garanteixi la inclusió de tothom, fomenti la interacció, valori la diversitat i combati l'odi. En definitiva, volem esdevenir una societat intercultural.

La construcció del sentit de pertinença dels ciutadans i de les ciutadanes dins de la República Catalana depèn de l'assoliment d'un ampli consens social al votant dels valors de la interculturalitat (inclusió, interacció, valoració de la diversitat, respecte, pertinença). La proposta es desplega en les actuacions següents:

- **Promoure la inclusió** (tothom dins i ningú fora), amb mesures com un pla especial per a l'aprenentatge de la llengua catalana. En tots els països amb experiència en immigració, s'han iniciat els processos d'acollida i inclusió dotant les persones novingudes de la primera eina d'autonomia personal: la llengua.
- **Promoure la interacció**: tots hem de fer una passa per apropar-nos, per trobar-nos tots en tots els àmbits. En aquest àmbit, dues actuacions exemplars serien:
 - Impulsar la interacció entre joves també en el temps de lleure: programa Instituts Oberts, de dinamització del temps no lectiu amb activitats de suport acadèmic, esport, art i cultura i lleure educatiu.
 - Impulsar la interacció en els serveis públics, a través de l'eliminació de barreres per accedir a l'ocupació pública per part de persones estrangeres.
- **Valorar la diversitat**, treure partit de les nostres capacitats:

- Eliminar les barreres que neguen la presència als espais públics (comunicatius, institucionals, laborals) de persones de diferents orígens culturals, d'acord amb la diversitat de la mateixa societat. Foment de l'aprenentatge de llengües de la immigració en centres escolars. Fer dels centres amb més alumnat immigrant centres d'atracció per, entre altres motius, el seu plurilingüisme.
- **Combatre totes les ideologies que promouen l'odi**, el racisme i la discriminació:
 - Impulsar un programa de formació ciutadana contra els rumors, el racisme, la xenofòbia, l'antigitanisme i la islamofòbia. Foment de la igualtat i la no-discriminació.
 - Disposar d'oficines per a la no-discriminació, que assessorin en matèria de delictes d'odi de manera gratuïta a tota la ciutadania i per a l'aplicació de la llei d'igualtat de tracte i no-discriminació.
 - Impulsar programes de prevenció de l'extremisme violent, per a la detecció i la intervenció sobre persones que hi han caigut.

Drets de ciutadania

2. **Defensar i reconèixer el dret a vot a tota la ciutadania** a través de la facilitació de l'accés a la nacionalitat, com a horitzó final de la plena ciutadania.
3. **Instar l'estat espanyol a derogar a la llei d'estrangeria i promoure una llei de mobilitat humana** que garanteixi el tracte digne per a totes les persones que emprenen processos migratoris, assegurant la disponibilitat de vies legals i segures que permetin l'obtenció de la nacionalitat per residència en un màxim real de cinc anys i flexibilitzant la concessió de permisos de residència.
4. Treballar, fins que no s'aprovi la llei de mobilitat humana, per la **modificació de la llei d'estrangeria per tal de poder associar automàticament el permís de treball al permís de residència que obtenen els joves migrants menors d'edat en situació de tutela**, amb l'objectiu de facilitar les seves oportunitats laborals i, conseqüentment, millorar la seva inserció social, recordant als municipis l'obligació que tenen d'empadronar-los, encara que no tinguin domicili fix, com a condició prèvia per a la seva regularització.
5. **Vetllar per l'efectivitat del dret a l'empadronament** de totes les persones que viuen en cada municipi, amb independència de la seva situació administrativa, del lloc material on visquin i de les possibles controvèrsies legals en relació a la propietat de l'habitatge, reconeixent l'empadronament com a punt inicial i com a via d'accés als drets bàsics (salut, educació, etc.) i creant un circuit de seguiment i assessorament en els processos d'acompanyament dels nouvinguts amb la implicació de les entitats locals.
6. **Instar a l'Estat espanyol a agilitzar els tràmits per complir el dret a viure en família** per aconseguir el reagrupament familiar de les persones migrades.
7. **Instar l'Estat espanyol al reconeixement de plena ciutadania als descendents d'exiliats de la Guerra Civil** i als catalans i catalanes que van haver d'emigrar per motius econòmics i socials. Persones que no han nascut en territori espanyol i que tenen la voluntat de tenir reconeguts els seus drets i deures a Catalunya.

Treball

8. **Treballar pel dret de totes les persones migrades a tenir una feina**, tot garantint la igualtat d'oportunitats, l'equitat en el món laboral i en la promoció professional i lluitant contra els prejudicis

i estereotips que limiten la seva incorporació a una feina digna (especialment en el cas de les dones i els joves). Promoure l'accés de tots els treballadors i treballadores migrants, més enllà de la seva situació administrativa, al coneixement dels seus drets laborals i a la manera com els poden exercir.

Drets humans

9. **Instar l'Estat espanyol a tancar definitivament els centres d'internament d'estrangers (CIE) i els centres d'internament temporal d'estrangers (CETI)**, per posar fi a la pràctica il·legal de les devolucions en calent i les deportacions i per evitar la irregularitat sobrevinguda.
10. **Garantir el dret d'asil a les persones refugiades** instant l'Estat espanyol a complir les sentències judicials reiterades que l'obliguen a fer-ho, descentralitzar el sistema d'acollida i crear un fons d'acollida per finançar-ho.
11. **Implementar el Pla de drets humans de Catalunya** promogut pel Síndic de Greuges de Catalunya i l'Institut de Drets Humans de Catalunya.
12. **Ratificar el Protocol addicional núm. 16 al Conveni Europeu de Drets Humans**, en vigor des de l'1 d'agost del 2018. El protocol, ratificat per molts estats europeus, entre els quals hi ha França, comporta una ampliació de les facultats consultives del Tribunal Europeu de Drets Humans. D'aquesta manera, es permetria que els més alts tribunals estatals poguessin sol·licitar a aquest tribunal, amb seu a Estrasburg, opinions consultives i l'assessorament oportú abans de pronunciar-se sobre un tema en concret que pogués donar peu a interpretacions conflictives respecte al Conveni Europeu de Drets Humans.

Laïcitat

13. **Promoure la laïcitat com a garantia de llibertat de consciència i de creences** i l'afavoriment del diàleg interreligiós i del coneixement de les diverses tradicions religioses, de pensament i de creença com a mesura per combatre prejudicis i actituds xenòfobes i islamòfobes.

Interculturalitat i llengües

14. **Promoure la interculturalitat i el plurilingüisme de la societat catalana** amb el català com a llengua vertebradora, de cohesió i interacció. Fer entendre que hem de viure junts els que som diferents, desenvolupant una cultura cívica comuna amb els valors de la democràcia, la igualtat, la llibertat i els drets humans.
15. **Fomentar polítiques d'interacció positiva entre les persones d'orígens divers i de promoció del codesenvolupament** com a instruments que promoguin la participació i la igualtat d'oportunitats de la ciutadania.
16. **Promoure la visibilitat de les persones d'orígens divers en tots els àmbits de la societat**, fent èmfasi en les qüestions de gènere i sexualitat per combatre les desigualtats. Desenvolupar accions alternatives per combatre les situacions de precarietat sociolaboral que sovint porten a la feminització de la pobresa.
17. **Combatre la ignorància i l'antigitanisme promovent el coneixement positiu de la cultura gitana**, rescatant la memòria històrica gitana, de manera que sigui difosa i reinterpretada pels ulls de la gent gitana.

No discriminació

18. **Implementar i desplegar la llei per a la igualtat de tracte i la no-discriminació**, aprovada al Parlament el desembre del 2020, per fer front al racisme i la xenofòbia amb l'objectiu d'il·legalitzar les pràctiques discriminatòries per raó d'origen i creença, amb el benentès que la lluita contra la discriminació és una lluita en defensa dels drets fonamentals de tota la ciutadania i que, per tant, esdevé una eina útil per protegir tota la diversitat del nostre país. Aquest marc legal permetrà que el govern de la Generalitat es pugui dotar d'eines per lluitar de manera més efectiva contra el racisme i la xenofòbia i per fer efectiva la voluntat política expressada per totes les forces parlamentàries en l'acord contra el racisme i la xenofòbia signat l'abril del 2019.
19. **Instaurar actuacions d'acció positiva per prevenir el racisme i la xenofòbia** i evitar qualsevol forma de discriminació que es manifesti com a ideologia de dominació i porti a l'exclusió de tots els grups socials.

Acollida

20. **Treballar per oferir més garanties als menors sense referents familiars**, una de les formes de migració més doloroses. Aquesta feina d'aprofundir en les causes que hi ha al darrere de la migració de menors ha de començar, en primer lloc, amb els països i els territoris d'origen, que hauran de ser prioritaris per a les polítiques de cooperació i desenvolupament.

- S'ha de seguir treballant per aconseguir una profunda modificació de la normativa d'estrangeria (lleis i reglament), per tal d'acomplir allò que diu el mateix article 35 de la LOEX: és el deure del govern assolir la plena inclusió. És del tot imprescindible equiparar els drets d'aquests nois i noies amb els de la resta de joves del país, començant per assegurar-ne el dret a la residència i al treball quan es fan adults.
- És necessari seguir dotant el sistema de protecció d'infància dels recursos necessaris per a una bona acollida, que permeti el seu desenvolupament integral com a persones i l'acompanyament fins a la vida adulta, incidint especialment en la seva formació, l'accés a les etapes educatives postobligatòries i la transició a la independència personal.
- I en darrer lloc, però no menys important, cal fomentar la participació ciutadana en la seva acollida, com es fa, per exemple, amb els programes de mentoria. Aquesta participació ha de perseguir un doble objectiu: d'una banda, la transició a la vida adulta, la inclusió social i la participació dels joves en la nostra societat i, de l'altra, ha de facilitar que la societat d'acollida conegui aquests nois i noies, prengui consciència de la seva situació i dissipï, així, la feixuga càrrega de prejudicis i percepcions distorsionades que pesa sobre ells i elles.

21. **Impulsar, cofinançar i desenvolupar l'establiment d'un corredor humanitari per a persones refugiades amb un procés d'acollida integral**: més de 40.000 persones han mort, en els darrers quinze anys, intentant creuar la Mediterrània a la recerca d'una vida segura. Una catàstrofe humanitària de dimensions incalculables i amb responsabilitat directa de les institucions europees i dels estats membres, que no sols no compleixen amb el deure de salvar vides, sinó que sovint han dificultat la tasca de les organitzacions de rescat.

És necessari i urgent l'establiment de vies legals i segures, com ara l'expedició de visats humanitaris segurs i de visats acadèmics, així com l'establiment de programes de reassestament i reubicació i de corredors humanitaris segurs. És en aquest sentit que impulsarem, com ja va aprovar el Parlament de Catalunya durant la passada legislatura a proposta d'Esquerra Republicana i recollint la demanda d'entitats, el desenvolupament d'un corredor humanitari per a desplaçaments forçats que assumeixi, a més, un procés d'acollida integral.

POLÍTIQUES LGBTI

Una república respectuosa amb la diversitat sexual i la identitat de gènere

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha de ser justa i ha de garantir els mateixos drets i oportunitats a tothom. Una república que sigui respectuosa amb la diversitat i estigui exempta d'LGTFòbia, on el dret a la lliure orientació sexual, a l'autodeterminació de gènere i el dret de constituir una família, sigui quina sigui, formi part del seu ADN. Per això cal treballar en l'aprovació d'aquelles lleis que ens permetin assolir l'equiparació legal de les persones LGTBI i el desenvolupament de totes les polítiques que, de manera transversal, ens permetin avançar cap a la igualtat real i efectiva i erradicar la LGTFòbia de la nostra societat.

1. **Drets constitucionals per a la igualtat d'oportunitats de les persones LGTBI** per poder viure amb llibertat l'orientació sexual, l'autodeterminació de gènere i la constitució d'una família.
2. **No-discriminació i lluita contra la LGTFòbia** que vetlli perquè la igualtat sigui efectiva i per garantir el dret de les persones LGTBI a viure amb llibertat i ple reconeixement l'orientació sexual i la identitat de gènere en la seva vida personal, pública i professional en totes les etapes vitals.
3. **Esdevenir referent internacional de respecte als drets humans, la diversitat sexual i la identitat de gènere** per ser present en els organismes internacionals i poder incidir en les polítiques globals.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#DretsLGTBI

Enfortir les polítiques LGTBI des del govern.

En els darrers anys s'han produït avenços significatius en les polítiques i el reconeixement d'alguns dels drets de les persones LGTBI, després d'intenses lluites i reivindicacions des de la societat civil. Algunes d'aquestes victòries van ser legislacions pioneres, com la modificació del Codi Civil el 2005 per permetre el matrimoni igualitari, incloent-hi l'adopció, que va estar precedida pel reconeixement de les parelles de fet iniciada a Catalunya l'any 1998; o l'anomenada llei d'identitat de gènere, aprovada el 2007, que permetia, després d'anys de lluita, el canvi de nom registral i al DNI, tot i requerir-se encara requisits patologitzants.

A Catalunya es va aprovar, l'octubre del 2014, la Llei 11/2014, per garantir els drets LGTBI per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia; una llei treballada des de les entitats i els col·lectius LGTBI que va ser una fita important en el camí de la plena normalització i el reconeixement de la diversitat sexual, afectiva i d'identitat de gènere, i que garanteix el desenvolupament bàsic de les competències que té la Generalitat i que li han estat encomanades en aquest àmbit. Tot i així, encara estem lluny d'assolir la plena igualtat i de posar fi definitivament a les discriminacions contra les persones LGTBI. Tenim al davant reptes pendents, però també l'oportunitat de continuar sent un referent en polítiques LGTBI, avançant en el reconeixement de drets i la plena igualtat.

És per això que caldrà revisar i redefinir les polítiques LGTBI dins del govern, reforçant-les per seguir desplegant-les des de tots els departaments i també territorialment, millorant-ne l'abast i l'eficàcia a l'hora de fer front a les discriminacions i a les realitats que viuen i encara pateixen les persones LGTBI.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Catalunya és un país referent en la lluita pels drets civils, socials i polítics i també ha estat pionera en la lluita pels drets de les persones LGTBI, ja sigui garantint a totes les persones el dret a formar una família o amb l'impuls de la primera llei contra l'LGTFòbia per aturar-ne qualsevol discriminació. En aquesta legislatura, però, davant el clima de repressió de l'Estat en contra de l'independentisme i de la irrupció de partits feixistes a les institucions, la lluita pels drets s'ha hagut de generalitzar en la defensa dels drets fonamentals de tota la ciutadania, així com també de les persones LGTBI.

Tot i que hi ha hagut avenços importants en els darrers anys en matèria LGTBI, cal consolidar els drets aconseguits i seguir lluitant per erradicar les discriminacions. Per això, el govern ha seguit treballant en l'elaboració de la llei per a la igualtat de tracte i la no-discriminació, desplegant la llei contra la LGTFòbia o impulsant el pacte social contra l'estigma de les persones amb VIH.

Els principals assumptes que cal abordar en els propers temps són l'agenda trans, amb la tramitació de la futura llei trans estatal, així com la llei integral LGTBI. Però també altres temes, com les diferents realitats de les famílies LGTBIQ+, la visibilització de les persones LGTBI en tots els espais de participació, la diversitat en l'educació, l'atenció al jovent, a la gent gran, a les persones migrades o refugiades i la recuperació i posada en valor de la memòria LGTBI.

Així doncs, cal seguir impulsant les polítiques LGTBI dins l'agenda política, treballant de manera transversal i amb perspectiva intersectorial i establint estratègies compartides amb l'entorn i el teixit associatiu.

Proposta destacada

- 1. Implementar i desplegar reglamentàriament la llei per a la igualtat de tracte i no-discriminació, el Pla Nacional i la constitució de l'òrgan per a la igualtat de tracte i la no-discriminació**, que ha de donar suport a les possibles víctimes, resoldre les demandes, i investigar i sancionar aquelles que no tinguin caràcter penal, per tal de donar compliment al que disposa la Llei 11/2014.
2. L'erradicació de les discriminacions per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere ha de ser un dels nostres principals objectius com a administració pública, i com a país, i des d'Esquerra Republicana hem treballat intensament en aquest sentit. La Llei 11/2014 ens va permetre disposar de noves eines, i va ser una legislació pionera que ha servit per avançar, amb

accions com la creació de la xarxa de Serveis d'Atenció Integral (SAI) o el desenvolupament i la garantia dels drets de les persones LGTBI. Ara hem de continuar en aquest camí, per millorar la nostra capacitat per lluitar contra la LGTBIfòbia i donar una resposta més eficaç a les víctimes davant la vulneració dels nostres drets, a través de la nova llei per a la igualtat de tracte i la no-discriminació.

Igualtat efectiva

3. **Revisar els formularis i els fitxers administratius de tots els departaments** perquè tinguin en compte les diferents realitats familiars i la identitat de gènere, incloent la de les persones no binàries.
4. **Posar en marxa un programa específic adreçat a les persones grans LGTBI**, amb la finalitat de garantir-los un envelliment actiu i amb dignitat, lluitant contra les discriminacions i evitant el "retorn a l'armari" als espais socio-sanitaris, assistencials i cívics. Incloure també la **perspectiva de la gent gran LGTBI en la futura llei d'adaptació de la societat catalana a l'envelliment**, tenint en compte les aspiracions i les demandes d'aquest col·lectiu per tal de garantir un envelliment amb qualitat assistencial, respectuós i sensible envers la diversitat LGTBI, així com potenciar la seva participació en el Consell Nacional de la Gent Gran.
5. **Revisar els protocols d'atenció de salut, especialment en l'àmbit de la ginecologia**, perquè siguin inclusius i respectuosos amb la diversitat i amb totes les realitats del col·lectiu LGTBI, amb especial atenció a les dones lesbianes i a les persones trans* així com **impulsar el desplegament territorial del model de Salut Trans***.
6. **Assegurar la correcta implementació del Protocol d'accés a tècniques de reproducció assistida**. Difondre el protocol i informar el personal sanitari per tal que conegui les diferents famílies que sol·liciten el tractament, amb l'objectiu que no se sentin discriminades. Invertir més recursos en la xarxa sanitària pública implantant dues mesures complementàries: disminuir les llistes d'espera i augmentar el nombre de centres en tot el territori.
7. **Elaborar un pla per promoure la diversitat sexual i de gènere i la lluita contra l'homofòbia i la transfòbia en l'esport**, per fomentar la participació dels menors LGTBI en l'esport de base, i promoure que centres i clubs esportius incloguin en els seus formularis, tràmits administratius i carnets la diversitat d'identitat de gènere i el nom sentit.

Polítiques trans

8. **Impulsar un abordatge integral de les polítiques trans** fetes des de Catalunya a través d'una legislació pròpia, recollint també les aspiracions i les demandes del col·lectiu amb el més ampli consens possible, i que abordi i resolgui les problemàtiques de les persones trans*, en totes les seves etapes vitals.
9. **Impulsar polítiques actives d'ocupació efectives per garantir la plena inserció de les persones trans* en el món laboral**, encaminades a millorar la formació, la capacitació i les certificacions professionals d'aquest col·lectiu, així com facilitar totes les eines i els mecanismes que permetin posar fi a la precarització que pateixen les persones trans*.

Xarxa pública

10. **Completar el desplegament de la xarxa de Serveis d'Atenció Integral LGTBI**, ampliant-ne la cobertura, l'atenció i la presència en tot el territori i de manera coordinada amb els ajuntaments i

els consells comarcals, així com amb el teixit associatiu, per desplegar accions i estratègies adaptades a cada realitat.

11. **Impulsar en tots els departaments i organismes la presència de personal referent** format per orientar, atendre i acompanyar les persones LGTBI, i en especial les persones trans*.

Educació i conscienciació

12. **Impulsar la creació d'un centre museístic i cultural LGTBI** per reivindicar, interpretar i posar en valor la història del moviment LGTBI a Catalunya, així com les seves lluites, els avenços i les aportacions socials i culturals. **Recuperar la perspectiva del moviment LGTBI** en els programes de memòria històrica.
13. **Treballar des del sistema educatiu per visibilitzar la diversitat familiar** i la realitat de les famílies LGTBI, així com per **integrar aquesta diversitat dins dels plans d'estudi** per tal de donar a conèixer la diversitat sexual i la identitat de gènere i la història del col·lectiu LGTBI.

Solidaritat internacional

14. **Promoure el respecte a la diversitat i a la defensa dels drets de les persones LGTBI en els organismes i les organitzacions internacionals** dels quals formem part, com ara la ILGA.
15. **Dur a terme una política sensible respecte a les persones LGTBI perseguides als seus països d'origen** i disposar de mecanismes d'acollida i d'acompanyament.

JOVENTUT

El jovent s'emancipa camí de la república

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La república no només és una forma de govern, sinó també una forma d'entendre la governança, els drets i els deures. El jovent aposta decididament per una República Catalana que posi al centre la vida de les persones, també els i les joves. Una república amb un nou model de societat: feminista per garantir la igualtat real entre dones i homes; ecologista per construir un país sostenible i compromès amb el planeta; socialista per garantir unes vides dignes de ser viscudes al conjunt de la ciutadania; antifeixista per dotar el país de valors com la tolerància, la multiculturalitat i l'acollida. Una societat on el jovent no sigui discriminat per classe social, gènere, origen ni orientació sexual.

1. **Garantir el vot als 16 anys.** Ampliació del dret a vot a les persones de 16 i 17 anys, ja que els joves a partir dels 16 anys tenen responsabilitats penals, laborals i tributàries. Entenem com un acte de democràcia i justícia atorgar també el dret a sufragi actiu i passiu a partir dels 16 anys.

2. **Garantir l'accés a l'habitatge.** Els i les joves del país paguen una de les conseqüències més grans de la crisi econòmica, el fet de no poder-se emancipar i fer front a les despeses d'un habitatge. Per combatre aquesta realitat, cal regular els preus dels lloguers i obligar per llei els grans tenidors a oferir lloguers socials al jovent més necessitat. Mentre l'Estat no garanteix aquestes polítiques, cal impulsar un programa d'ajudes a les persones joves per poder iniciar el seu procés d'emancipació. Per sortir del típic model de compra i lloguer de l'habitatge i allunyar-nos de l'especulació immobiliària, cal crear nous programes per promoure i promocionar les alternatives de tinença d'habitatge de manera coordinada amb els municipis, desenvolupant polítiques públiques per frenar els desnonaments i garantint l'aplicació de la Llei 24/2015 que va aprovar el Parlament de Catalunya.
3. **Garantir un treball juvenil no precaritzat.** L'alt índex d'atur juvenil, la temporalitat i les males condicions laborals han provocat una precarietat estructural en el jovent del país, i revertir aquesta situació ha de ser una prioritat. Cal posar fi als falsos autònoms en els casos dels *riders* i crear una legislació pròpia per a les pràctiques curriculars per tal de dotar-les d'una remuneració econòmica en tots aquells sectors en què actualment no s'està remunerant, tant a les universitats com en la formació professional. S'ha d'impulsar un servei d'acompanyament que faci tasques d'informació i de mediació entre el jovent i les empreses del país, i gestionar el fons europeu de Garantia Juvenil amb l'objectiu d'aplicar uns criteris propis adequats al jovent català i que no estiguin subordinats a les normatives estatals.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

Demanar l'amnistia per al jovent en lluita.

Les mobilitzacions dels darrers anys s'han saldat amb múltiples casos repressius: per aturar desnonaments; per protestar contra la sentència o durant les vagues del 8 de març i el 21 de febrer, entre d'altres. Cal fer un seguiment dels diversos casos i donar un acompanyament a tots aquells en què hi hagi víctimes dels abusos policials i la repressió. Cal fer complir els protocols d'actuació dels Mossos d'Esquadra per garantir una policia democràtica i exemplar, alhora que **cal** seguir treballant per derogar la llei mordassa.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

En els darrers anys, el jovent ha estat protagonista de les lluites socials, pels drets civils i per l'alliberament nacional. El jovent d'aquest país es va implicar moltíssim en les mobilitzacions per la celebració del referèndum de l'1 d'octubre i en el moviment de protestes en contra de la sentència dels presos i preses polítiques, unes protestes que van comportar un gran nombre de represaliats i represaliades.

Ara, l'arribada de la pandèmia de la covid-19 no ha fet res més que agreujar els problemes estructurals que els joves ja patien arreu dels Països Catalans, especialment la precarietat laboral i la dificultat d'accés a un habitatge digne. A aquests problemes estructurals, la covid hi ha afegit, a part dels problemes de salut, unes restriccions de relació social i de realització personal que afecten tots els àmbits, ja siguin l'estudiantil, el laboral, l'associatiu, l'esportiu, el del lleure o el de l'oci.

Per fer fer-hi front, el govern va haver d'actuar amb mesures d'urgència per pal·liar l'afectació de la pandèmia entre la gent jove. D'entrada, garantint l'alimentació, un allotjament i l'acollida a tots els

adolescents que es trobaven en situació de vulnerabilitat, primer hostatjant en albergs d'acollida els joves migrants, i després intentant facilitar la socialització a través del lleure educatiu durant l'estiu. Després, amb el desconfinament, va caldre reactivar tots els programes que estaven en marxa i que calia reforçar per l'impacte de la crisi: programes de garantia juvenil i d'ajut a l'ocupació, programa de mentoria i d'acolliment familiar, beques per a la igualtat d'oportunitats, pla de lleure educatiu, campanyes per prevenir les violències masclistes...

Amb tot, la pandèmia no s'ha aturat i els problemes estructurals persisteixen, per la qual cosa cal reactivar polítiques públiques amb perspectiva transversal al servei de la gent jove.

Proposta destacada

1. **Impulsar un pla d'emancipació juvenil real:** 6000 habitatges per a l'emancipació del jovent. Mobilitzar i posar les bases per a una política valenta d'habitatge públic català amb vista als pròxims anys. Establir un model d'habitatge públic arrendant el règim de cessió d'ús, assegurant que el sector públic no en perd la propietat i que alhora és accessible. En aquest marc, és imprescindible incrementar l'actual pressupost destinat a l'habitatge per homologar-lo a les inversions europees. D'aquest pressupost, un percentatge s'ha de blindar per ser destinat a polítiques d'accés a l'habitatge per a joves.

Propostes

2. **Lluitar efectivament contra la ludopatia i les addiccions al joc en línia.** Per reduir aquesta xacra social que cada vegada s'està estenent més entre la gent jove del nostre país, cal una reducció dels salons de joc i d'altres establiments vinculats a les apostes a partir de la reducció del nombre de llicències. També cal augmentar els impostos a aquests negocis per tal de fer una campanya nacional de prevenció de la ludopatia i de les noves addiccions i exigir al govern espanyol una legislació més restrictiva amb la publicitat, especialment a internet.
3. **Impulsar el transport públic per al jovent arreu del territori.** En el camí cap a la gratuïtat del transport públic, cal garantir una tarifació integral que s'estengui arreu del país i ampliar la vigència dels títols adreçats als joves fins als 30 anys, en concordança amb la definició que es fa de condició juvenil en la llei de polítiques de joventut. També cal vetllar perquè el jovent tingui veu pròpia en els òrgans de planificació de la mobilitat d'arreu del país.
4. **Desplegar un pla de retorn del jovent.** Totes aquelles persones joves que ho vulguin, han de poder treballar i fer vida al país, i especialment al seu territori, per mitigar el despoblament i teixir un país absolutament vertebrat. Cal tenir en compte que aquestes migracions, interiors i exteriors, són producte de la precarietat laboral i de la falta d'oportunitats. S'ha de dotar la Generalitat dels mecanismes precisos per desenvolupar un pla de retorn del jovent que inclogui mesures d'ocupació, habitatge, transport i formació per fer-lo efectiu.
5. **Impulsar el Pacte nacional per a l'acollida i la inclusió.** Són molts els joves migrants que arriben a Catalunya sols a la recerca de noves oportunitats i que topen amb la xenòfoba llei d'estrangeria. Cal garantir-los una acollida real i efectiva amb la coordinació dels municipis del país i destinar recursos tant per assegurar l'acompanyament i l'atenció psicològica, legal i emancipatòria de tots els menors, com per assegurar la seva inclusió de forma integral. També cal impulsar un acompanyament interdepartamental per garantir la seva integració quan assoleixin la majoria d'edat.

6. **Fomentar el català entre el jovent.** L'ús de la nostra llengua està en perill si no la protegim i la posem en pràctica en totes les esferes de la nostra vida. Cal dur a terme una campanya de promoció de l'ús social del català que estigui enfocada al jovent per tal d'augmentar-ne el nombre de parlants. També s'ha d'oferir una programació audiovisual atractiva en llengua catalana per als joves i per als infants, tant a la televisió pública com en altres plataformes digitals, amb la finalitat de garantir-los una opció d'oci audiovisual en català.
7. **Lluitar per la prevenció de la salut mental i del suïcidi juvenil.** Davant del creixent fenomen social i multicausal, que es revela de manera personal i individual i que esdevé la primera causa de mort no natural entre les persones de 15 a 34 anys a Catalunya, és necessari impulsar un nou model de sensibilització i de prevenció del suïcidi juvenil centrant els nous reptes en l'acompanyament del dol. De la mateixa manera, és oportú desenvolupar nous programes de sensibilització i de prevenció de la salut mental i emocional en l'àmbit de la salut, potenciar l'educació emocional com a factor fonamental per a un bon desenvolupament emocional i crear un model de lluita contra l'estigma social i la pressió estètica per combatre factors de risc que puguin desenvolupar un trastorn mental i/o emocional.
8. **Combatre les violències masclistes i LGBTIfòbiques.** Als espais nocturns i d'oci, majoritàriament freqüentats per joves, a les universitats i als espais públics es produeixen agressions sexistes, sexuals i LGBTIfòbiques. Cal que tots aquests espais estiguin lliures de violències masclistes i LGBTIfòbiques. Oferir un programa integral de prevenció, detecció i abordatge de les violències masclistes per a les universitats i els centres educatius amb la creació d'un programa de coordinació amb tots els municipis per tal que en totes les festes hi hagi punts liles i amb crear un protocol per regular les sales de festa i d'oci nocturn en cas que es produeixi una agressió o per procedir al seu tancament quan discriminin per raó de gènere, identitat sexual i/o origen.
9. **Garantir una educació pública i de qualitat universal.** Cal garantir l'educació universal arreu i que ningú en quedi exclòs per motius econòmics, blindant per llei la rebaixa del 30% de les taxes universitàries i augmentant les dotacions de beques, especialment les beques salari. També s'ha de dignificar i potenciar la formació professional dual a partir de plans d'adaptabilitat amb l'entorn social i econòmic.
10. **Reconèixer el paper de l'associacionisme juvenil català.** L'associacionisme juvenil és un dels grans pilars de la nostra societat, i és garant de la cohesió social i de la difusió dels valors humanistes. Cal blindar l'associacionisme juvenil a partir del desenvolupament de la llei de foment de l'associacionisme i el reconeixement al si de la societat per promocionar-lo i potenciar-lo. També s'han de preservar i potenciar els espais de trobada i de representació de l'associacionisme, com el CNJCat, i els espais de trobada associativa juvenil entre els diferents territoris dels Països Catalans, com el Triangle Jove. Alhora, cal promoure que les entitats juvenils tinguin al seu abast els mitjans i els recursos necessaris per desenvolupar la seva activitat. Per poder aprofundir-hi i falcar des de l'inici aquest reconeixement polític del jovent associat, i posar les polítiques juvenils al centre de la propera legislatura al Parlament, cal treballar perquè la Comissió de Polítiques de Joventut sigui legislativa i no merament informativa.
11. **Dignificar la formació professional.** És necessari posar en valor la proposta formativa que ofereix el sistema FPCAT a través d'instruments d'informació i d'orientació basats en una prospectiva acurada i combatent el biaix de gènere. També cal generalitzar la contractació digna

i acompanyar l'alumnat cap al món laboral amb un sistema de beques salari per a tots els estudis superiors.

EDUCACIÓ

Un projecte educatiu de país

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República ha de bastir un projecte educatiu de país que garanteixi el dret a l'educació per a tothom i que, prenent com a fonament la igualtat, l'equitat i la justícia social, ofereixi una educació gratuïta i de qualitat. Un model educatiu i d'excel·lència que, com a servei públic, garanteixi la igualtat d'oportunitats i la inclusió educativa, prioritzi la millora dels resultats i, en el qual la formació professional sigui un element cabdal en l'equitat i en la competitivitat del sistema productiu.

Un nou model educatiu lleial als valors republicans i compromès fermament amb el poder transformador que pot tenir l'educació per formar la ciutadania de la República Catalana i garantir-ne la cohesió social. L'assumpció de quotes creixents de responsabilitat pública per part de tots els centres educatius, amb independència de la titularitat i del projecte educatiu de cada centre, permetrà avançar cap a la integració del conjunt del sistema educatiu en un model educatiu públic, laic, universal i en català.

1. **Un servei públic educatiu que garanteixi la igualtat d'oportunitats i la inclusió educativa** per tal d'aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat sense cap tipus de discriminació, amb corresponsabilitat de tots els agents de la comunitat educativa.
2. **Un servei públic educatiu que situï l'alumnat al centre del sistema del procés d'ensenyament-aprenentatge.** Un model basat en l'aprenentatge de competències i en la formació integral de l'alumnat. El model d'escola catalana que posiciona el professorat com a peça clau del sistema, i que enforteix l'autonomia dels centres per adaptar-se a la realitat de l'entorn. Un sistema amb una dotació d'equips docents suficient i de qualitat.
3. **Una formació professional amb un efecte positiu en l'equitat i en la competitivitat del sistema productiu,** que consideri les necessitats formatives del sistema educatiu i del model productiu amb visió estratègica, i que integri la formació inicial, ocupacional i contínua.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#EscolaCatalana

Enfortir el model d'escola catalana i el resguardarem de les ingerències de l'Estat.

El model d'escola catalana és un model d'èxit que cal garantir i enfortir. Esquerra Republicana vol aprofitar l'oportunitat de fer ús de la seva força al Congrés dels Diputats per incidir en els canvis legislatius per blindar el model d'escola catalana, especialment en els aspectes següents:

- a) **Preservar el català com a llengua vehicular de l'educació a Catalunya, així com l'occità a l'Aran.**
- b) **Enfortir el model d'immersió lingüística** per assegurar l'aprenentatge de les llengües oficials al final de l'etapa educativa, així com un bon nivell d'anglès i l'aprenentatge d'una quarta llengua en el marc del projecte lingüístic de centre.
- c) **Lluitar contra qualsevol tipus de segregació** dins del sistema educatiu català, mitjançant la retirada del finançament públic d'aquells centres que segreguin per raó de gènere o d'origen social.
- d) **Incrementar les competències en l'elaboració dels currículums** de les etapes obligatòries i postobligatòries per a la Generalitat de Catalunya, la Generalitat Valenciana i el govern de les Illes Balears.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

En molt poc temps, el sistema educatiu ha fet front a reptes molt importants a partir de l'emergència derivada de la covid-19, com ara l'acompanyament emocional i la dotació d'eines i competències digitals a alumnes i docents per tal de garantir la igualtat d'oportunitats per a tots els infants i joves. Des del primer moment, s'ha apostat per obrir les escoles, tot i les dificultats que ha comportat la pandèmia.

L'obertura de les escoles ha estat un èxit col·lectiu de tota la societat. El projecte Escoles Obertes, Escoles Segures garanteix el dret a l'educació i a la socialització de l'alumnat. Gràcies a la corresponsabilitat per part de tothom, alumnat, direccions, professorat i famílies, l'inici i el desenvolupament del curs escolar 2020/21 ha estat un èxit. S'han establert procediments per crear entorns segurs i preservar al màxim l'assoliment dels objectius educatius dels centres.

La gestió de la crisi, ha reafirmat encara més el nostre compromís amb un model educatiu que garanteix la igualtat d'oportunitats, que situa l'alumnat al centre de les polítiques educatives, que posiciona el professorat com a peça clau del sistema educatiu i que impulsa el model de formació professional integral. En definitiva, un model per a tothom i adaptat a les necessitats de transformació educativa del segle XXI. En l'era global, cada vegada més, l'educació traspasa les parets dels centres escolars i esdevé una corresponsabilitat de tota la ciutadania en què tothom –alumnat, professorat, famílies administracions i entorn social– esdevé agent educatiu actiu i compromès.

Proposta destacada

1. Apostar per un sistema educatiu transformador adaptat a les necessitats del segle XXI.

La construcció del model educatiu propi de la República Catalana ens ha de permetre avançar cap a un canvi profund de paradigma educatiu per fer front als reptes del segle XXI. Esquerra Republicana aposta per un sistema educatiu que es basa en un alumnat preparat per esdevenir un ciutadà crític a l'hora de consumir i crear continguts digitals i amb un professorat capacitat per desenvolupar la seva tasca docent amb eines digitals. Esquerra Republicana fa una aposta clara per dotar tots els centres amb els dispositius i la connectivitat necessària per fer possible l'educació del segle XXI, amb docents que treballen en xarxa amb altres centres per a la millora i la qualitat educativa, i en què l'alumnat es connecta amb la societat, les necessitats i les

oportunitats del territori. En definitiva, teixir un sistema educatiu públic de referència alineat amb la Catalunya de la innovació i la prosperitat econòmica.

a) Desenvolupar el Pla d'educació digital de Catalunya 2020-2023.

Catalunya ha de ser un país capdavanter en l'ús educatiu de la tecnologia per a l'èxit educatiu i social. Proposem un pla igualador d'oportunitats amb l'objectiu de fer front a les bretxes digitals, i teixir una xarxa de país de centres digitalment competents. Això comporta:

- Garantir la competència digital de l'alumnat a través dels aprenentatges i l'experiència, per tal de fer front a les necessitats digitals del dia a dia amb ètica i responsabilitat, i de manera que s'acrediti l'alumnat amb un títol de competència digital en acabar l'ensenyament obligatori. Per fer-ho possible, caldrà facilitar els recursos materials per fer front a la bretxa digital de l'alumnat, per garantir la igualtat d'oportunitats. Eliminar les bretxes digitals també comporta impulsar iniciatives per a l'increment de noies i dones en el sector digital i proporcionar acompanyament a les famílies en l'educació digital en l'entorn familiar i personal.
- Fer de l'estratègia digital del Departament d'Educació una oportunitat de detecció de mancances per a la prospectiva i millora constant del sistema educatiu, col·laborant i aixoplugant els coneixements i el talent en innovació i desenvolupament tecnològic de Catalunya per generar noves oportunitats per a tots i totes. A la vegada, fonamentar els canvis i les transformacions amb la recerca educativa, connectant les universitats de Catalunya amb les directrius internacionals.
- Facilitar els equipaments i les infraestructures necessàries als centres per fer front a una educació digital, en línia i/o híbrida, i acompanyar-los i assessorar-los cap a la transformació educativa i digital. A la vegada, apostar per un programari lliure i obert que vetlli per l'ètica en l'ús i la seguretat de les dades de tota la comunitat educativa.

b) Impulsar la cultura del canvi a les escoles i als instituts de tot el sistema.

Des d'una concepció inclusiva i orientadora de l'educació i per a la transformació global del sistema educatiu, cal impulsar la innovació i la recerca pedagògica. D'aquesta manera es poden desenvolupar fórmules organitzatives i metodològiques que responguin a les necessitats educatives de tot el sistema. Ho farem possible a través d'aquestes mesures:

- Incorporar la recerca educativa i la recollida d'evidències per a la presa de decisions, aplicant les directrius i evidències de la política educativa europea i internacional a la política administrativa del país i de l'administració local fins a arribar a la comunitat educativa de cada centre. També cal enfortir les connexions dels centres educatius i la comunitat educativa amb l'ecosistema de la innovació, el teixit associatiu i empresarial i el món municipal.
- Transformar els temps i els espais per afavorir els aprenentatges competencials, donar protagonisme a l'alumnat, possibilitar l'ús dels suports digitals i crear xarxes tant dins del centre com amb l'entorn. Avançar cap a la creació dels centres de referència educativa i fomentar les vocacions STEAM activant les xarxes educatives al llarg del país.
- Generar un nou model de formació del professorat i definir les noves competències docents en el marc del segle XXI. Per fer-ho possible, s'ha de treballar amb les universitats en la formació inicial del professorat com a peça clau i catalitzadora del canvi.

Igualtat d'oportunitats

2. Impulsar el programa plurianual per la igualtat d'oportunitats del sistema educatiu català.

Des de la lògica republicana, orientarem les polítiques cap a la reducció de les desigualtats amb l'objectiu d'ampliar les oportunitats educatives i socials dels nostres infants i adolescents. Per aconseguir-ho, l'equitat ha de ser l'eix vertebrador de totes polítiques educatives impulsades pel Departament d'Educació. La millora de l'equitat educativa és una condició indispensable per la millora dels resultats acadèmics del conjunt de l'alumnat, en definitiva, de tot el sistema educatiu.

La concreció d'aquesta orientació prioritària serà l'aplicació d'un programa plurianual ambiciós, amb dotació econòmica que permeti desenvolupar les mesures següents:

- Desenvolupar el Pacte contra la segregació escolar a Catalunya, que haurà de ser el full de ruta per reduir la segregació escolar territorial i entre centres educatius, amb la finalitat de garantir la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat.
- Garantir l'accés equitatiu a les activitats complementàries, les colònies i les sortides escolars, la gratuïtat del material escolar i l'ampliació de l'alumnat beneficiari de la gratuïtat del servei de menjador escolar. Implementar mesures de suport i acompanyament a les famílies.
- Reforçar i ampliar els plans educatius d'entorn, com a estratègia per avançar en el model d'educació a temps complet.
- Crear una Oficina del Govern, dependent del Departament d'Educació, per a la millor coordinació interdepartamental i interadministrativa (serveis socials, salut, entre d'altres) per tal de millorar procediments com, per exemple, la identificació de l'alumnat amb necessitats educatives específiques.
- Millorar el finançament dels centres del Servei Educatiu de Catalunya, aplicant fórmules més equitatives de finançament, també tenint en compte els nivells de complexitat. Portar a terme un pla d'acompanyament i de millora de les condicions professionals i laborals de les direccions i del professorat dels centres amb complexitat educativa.
- Impulsar un pla de xoc contra l'abandonament escolar prematur.
- Desplegar el model de programes de noves oportunitats com a cartera de serveis conjunta (centres educatius, entitats i SOC), que ha de garantir la continuïtat formativa de tot l'alumnat per potenciar la continuïtat formativa (especialment a l'alumnat major de 16 anys) i la igualtat d'oportunitats en el marc d'una educació inclusiva.
- Crear programes de formació professionalitzadora com a nous recursos intensius en l'etapa obligatòria i postobligatòria.
- Garantir la figura d'una infermera referent de la salut en cada centre educatiu per atendre a l'alumnat amb necessitats de salut als centres educatius i centres d'educació especial, fer promoció de la salut i la salut mental, prevenció de la malaltia, lluitar contra els estigmes, prevenció del suïcidi juvenil, atenció de víctimes de violències masclistes i casos complexos de salut mental.
- Desplegar el Pla escoles lliures de violències, orientat a l'atenció i l'acompanyament de les víctimes de les diferents formes de violències existents als centres i a l'establiment de mecanismes facilitadors de denúncia. Dotar dels recursos i de la formació necessaris tots els centres educatius del sistema educatiu català per esdevenir centres inclusius i lliures de violències per a tot l'alumnat.

- Garantir la figura de l'orientador/a en cada escola, centre de FP, CFA i EOI (i als instituts que no en tinguin).

Formació professional

3. Consolidar el sistema de formació i qualificació professional de Catalunya

La formació professional és clau per a la competitivitat del país i és un element estratègic per millorar el nivell de qualificació professional de les persones, per incrementar-ne l'ocupabilitat i per impulsar la competitivitat de les empreses. L'efectiva implementació de la formació professional requereix d'un impuls institucional decidit per acostar-nos als estàndards europeus, posant l'accent en la governança de la concertació social ja en marxa com a eix central del model. L'aspiració de la formació professional és esdevenir un sistema reconegut i valorat que s'equipari als sistemes d'ocupació, educatiu i universitari, treballant-hi de manera coordinada per aconseguir els seus propòsits.

- a) **Consolidar el model de concertació del sistema FP dual territorialment i sectorialment**, garantint la coordinació dels consells territorials i sectorials amb la participació i el consens dels interlocutors socials i de l'administració educativa i laboral.
- b) **Impulsar els instruments de concertació social** i els específics de la governança del sistema que promou la llei actual, de manera que el diàleg social esdevingui el principal instrument d'orientació del sistema. La formació dual, en alternança, i altres models proposats pels interlocutors socials seran un referent per al futur de la formació professional.
- c) **Avançar en el desplegament de la Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals**, i els òrgans de govern que preveu, a partir dels consensos amb els interlocutors socials, i en coordinació amb el sistema d'ocupació de Catalunya esdevingut de la Llei de 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

Escoles segures

4. **Continuar impulsant el programa Escoles Segures**, amb mesures que permetin desenvolupar un sistema educatiu de qualitat, incliusiu i segur des del punt de vista emocional, pedagògic i sanitari per fer front a les situacions que la pandèmia sanitària de la covid-19 requereixi.

Model educatiu

5. **Apostar per continuar situant l'alumne al centre del sistema educatiu**, protagonista del seu propi procés d'aprenentatge i impulsant la seva capacitat crítica i creativa, en el marc d'una escola que l'acompanyi i l'orienti. Continuar impulsant un model educatiu basat en l'aprenentatge de competències i en la formació integral de l'alumnat, un model personalitzat que garanteixi l'èxit educatiu de tots i cadascun dels alumnes. Apostar per un servei públic educatiu que garanteixi el dret a l'educació a tothom i que, prenent com a fonament la igualtat, l'equitat i la justícia social, ofereixi una educació laica, gratuïta i de qualitat en l'educació obligatòria i postobligatòria, dels 3 als 18 anys. El model educatiu també haurà de potenciar els valors de la sostenibilitat mediambiental i de l'ecologisme durant tota l'etapa educativa.
6. **Definir un pla general d'ensenyaments artístics** que potenciï la seva transformació en línia amb el canvi dels ensenyaments de règim general.

7. **Aplicar un model d'horari saludable** que permeti garantir a l'alumnat una bona alimentació, un bon descans i les condicions adequades per al seu propi aprenentatge i desenvolupament. Incloure com a temps educatiu tot el que passa dins del centre educatiu, des de les 8 fins a les 18 h.
8. **Promoure l'accés i la participació dels diversos sectors de la comunitat educativa en les propostes i les activitats culturals** amb l'objectiu de potenciar la inclusió, la igualtat d'oportunitats de l'alumnat i la construcció d'una ciutadania republicana culta, oberta i integradora.
9. **Fomentar i millorar els vincles entre les famílies i l'escola** per generar un espai de corresponsabilitat que enriqueixi el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat.

Model lingüístic

10. **Desplegar un model lingüístic educatiu plurilingüe i intercultural que potenciï el català, l'occità a l'Aran i la llengua de signes catalana** per a l'alumnat signant, com a llengües vehiculars en tots els nivells de l'ensenyament, coordinant els centres educatius amb institucions i entitats de l'entorn per fer d'aquestes llengües el vehicle d'expressió normal en les manifestacions culturals i públiques i en les activitats de projecció externa i interna, garantint la formació de tots els agents educatius implicats en les llengües vehiculars de l'ensenyament.
11. **Impulsar i reforçar les metodologies d'immersió lingüística en l'educació infantil i primària** per tal de garantir un aprenentatge funcional de la llengua catalana i la transferència a la resta de llengües d'aprenentatge de l'escola i de l'àmbit familiar. Impulsar mesures per donar continuïtat a l'ús del català com a llengua vehicular en l'educació secundària.
12. **Garantir el coneixement de la realitat lingüística, històrica i cultural de l'Aran**, i la seva connexió amb la llengua, la història i la cultura occitanes en l'ordenació curricular de l'educació primària i secundària a Catalunya.
13. **Implantar progressivament l'escolarització dels nens i nenes de 2 anys**, garantint la qualitat i l'equitat educativa, com a mesura que pot contribuir a la consolidació de la població en l'àmbit rural.

Escola inclusiva

14. **Vetllar per una escola inclusiva** que garanteixi l'èxit de tots els alumnes. Promoure un finançament asimètric adaptat a les necessitats reals dels centres i al seu context social, per oferir l'atenció educativa adequada a tot l'alumnat. Incrementar les hores del vetlladors/es per a l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials durant tota la jornada escolar.
15. **Establir un pla d'acompanyament per als centres amb complexitat educativa** i la millora de les condicions professionals i laborals de les direccions i del professorat d'aquests centres, amb la finalitat de consolidar equips altament compromesos a desenvolupar projectes educatius motivadors que redueixin l'abandonament escolar.
16. **Impulsar beques de transport i menjador** i ajuts en el primer cicle de l'educació infantil (0-3 anys) i en els ensenyaments postobligatoris per a totes les famílies que ho necessitin.
17. **Desplegar el model de programes de noves oportunitats** com a cartera de serveis conjunta (centres educatius, entitats i SOC), que ha de garantir i potenciar la continuïtat formativa de tot l'alumnat.

18. Dotar dels recursos i de la formació necessaris tots els centres educatius del sistema educatiu català per esdevenir **centres inclusius i lliures de violències per a tot l'alumnat**.
19. **Reforçar l'atenció socioeducativa de l'alumnat** i la coordinació entre els agents educatius, socioeducatius i de salut que integren la xarxa socioeducativa en cada zona, especialment als centres i zones amb més complexitat educativa, amb la introducció de la figura de l'educador social als centres educatius i en els plans educatius d'entorn.
20. **Garantir la figura de l'orientador/a en cada escola, centre de FP, CFA i EOI** (i als instituts que no en tinguin).

Centres educatius

21. **Continuar apostat per l'autonomia dels centres** que, a partir del projecte educatiu de centre, donin resposta a les singularitats de cada comunitat educativa amb l'impuls d'equips estables de professorat i de formes organitzatives que responguin a les seves necessitats i als objectius fixats.
22. **Redefinir els lideratges en educació**, a través de l'impuls al lideratge pedagògic que han d'exercir les direccions dels centres i la inspecció educativa, amb una aposta clara pel lideratge compartit i distribuït dins dels centres educatius.
23. **Reformar de manera integral la formació inicial del professorat** i la formació permanent per aconseguir que l'ofici docent estigui entre els més qualificats i socialment reconeguts, adequant els seus plans a les necessitats dels sistema i a les innovacions tecnològiques i socials:
 - Adequar l'oferta de màsters de formació de professorat a les necessitats del sistema educatiu per cobrir els dèficits en diferents especialitats.
 - Impulsar l'aprenentatge de les metodologies d'immersió lingüística, avui poc presents, en el grau de mestre.
 - Proposar, a través de la negociació amb l'Estat, la creació d'un grau docent d'educació obligatòria (3-16), amb una part de formació comuna per al professorat d'infantil, de primària i de secundària i una part específica per a cada etapa, que formi en la docència per àmbits curriculars, superant l'organització curricular per assignatures.
24. **Impulsar un cos únic docent**, ja que un model formatiu nou, amb la mateixa durada per als docents d'ambdues etapes, ha de portar a la creació d'aquest cos únic, amb les mateixes condicions retributives i laborals. En aquestes condicions, l'institut escola expressarà tota la potencialitat.
25. **Impulsar una carrera docent** que reconegui i valori la qualitat de la tasca del professorat al llarg dels anys i la implicació en la millora educativa dels centres. Impulsar convocatòries periòdiques de catedràtics i de sènior a les escoles, tal com preveu la llei d'educació.
26. **Negociar la creació d'un cos propi de la inspecció de Catalunya**, amb capacitat per regular les condicions d'accés al cos, amb criteris qualitius i d'acord al model educatiu de Catalunya.

Escoles obertes

27. **Impulsar un projecte educatiu en corresponsabilitat amb les famílies, els ajuntaments i la societat**, que reforci la participació activa de les famílies, que promogui la corresponsabilitat dels ajuntaments com a administració educativa i la interconnexió amb l'entorn. Un projecte educatiu de país capaç de donar una resposta comunitària als reptes educatius i socials.

28. **Reforçar i ampliar els plans educatius d'entorn**, com a estratègia per avançar en el model d'educació a temps complet.

Èxit educatiu

29. **Impulsar un pla de xoc contra l'abandonament escolar prematur** i l'absentisme escolar, amb una inversió específica als centres d'alta complexitat social i amb actuacions d'educació inclusiva i que potenciïn el retorn educatiu i la inserció socioprofessional.
30. **Impulsar l'institut escola com a fórmula per garantir la continuïtat** i la coherència educativa entre les etapes d'infantil i primària i la de secundària, a través d'un projecte únic de transformació educativa i per sumar les experteses i les formacions del personal provinent de cossos diferents.

DRETS SOCIALS

Una república de benestar que garanteixi els drets socials i que valori les cures

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha de néixer amb el propòsit d'esdevenir una societat inclusiva i cohesionada que garanteixi els mateixos drets i oportunitats a tota la ciutadania. Una república de benestar que redistribueixi la riquesa per donar una vida digna a tothom, que lluiti contra les desigualtats per donar a tothom les mateixes oportunitats i que garanteixi els drets socials de tota la ciutadania, amb especial atenció a les persones en situació de vulnerabilitat o en situació de risc de pobresa. Una república on, a partir dels valors republicans, la ciutadania sigui corresponsable del progrés social i avanci solidàriament cap a una societat més justa i igualitària. Una República Catalana que pugui esdevenir un referent en la garantia de drets socials i la igualtat d'oportunitats.

1. **Els valors republicans com a base de la societat** per a una ciutadania crítica, solidària, compromesa i amb vocació transformadora.
2. **Redistribució de la riquesa i lluita contra les desigualtats** per erradicar la pobresa i garantir una vida digna a tothom.
3. **Un enveliment actiu i saludable dins la comunitat** a través de la promoció, protecció i participació de les persones grans a la vida social i comunitària.
4. **Infància i adolescència amb reconeixement de drets, protecció i igualtat d'oportunitats**, especialment aquells que es troben en situacions de major vulnerabilitat, per garantir el seu desenvolupament i el respecte dels seus drets més bàsics, començant pel de viure en família.

5. **Dret a viure amb la màxima autonomia personal** en l'entorn comunitari de les persones amb discapacitats o diversitat funcional a través d'un model de suports i serveis de proximitat per a la vida independent.
6. **El valor del treball de cures com a xarxa de suport essencial** en totes les etapes de la vida, tant en l'àmbit personal i familiar com en el professional.
7. **Replantejament dels usos del temps** per a la millora del benestar de les persones i de les famílies incentivant la corresponsabilitat entre dones i homes, la conciliació vital i la criança positiva, mitjançant la reforma horària, entre altres mesures.
8. **Garantia de no-discriminació** i lluita contra qualsevol forma de violència que impedeixi a les persones la llibertat de viure el seu propi projecte personal, especialment la que s'exerceix contra les dones, els infants, les persones migrades, el col·lectiu LGTBI i les persones amb capacitats diverses.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#BenestarUniversal

Desplegar el nou Pla Eestratègic de Serveis Socials 2021-2024, amb un impacte de 1.875 milions d'euros, per convertir l'acció social en un sistema universal de cobertura global que doni resposta a les necessitats socials al llarg de totes les etapes de la vida d'una persona.

El Sistema Català de Serveis Socials, que és un dels pilars bàsics de l'estat del benestar que ens ha de permetre construir una societat inclusiva, equitativa i socialment justa, es troba al davant del seu gran repte: passar de ser un sistema que atén només una part de la població a atendre més gent, abans i millor, i des del paradigma de la prevenció i la recuperació, per evitar la cronificació, l'agudització i la institucionalització quan aquesta sigui evitable.

Una societat inclusiva i cohesionada és la que no deixa ningú enrere i la que genera les oportunitats perquè totes les persones hi puguin contribuir i participar en igualtat de condicions. Un sistema que millora la qualitat de vida de les persones, que comptaran amb un professional de referència, podran participar en la definició i tindran a la seva disposició un model d'atenció social més proper i adaptat a les seves necessitats, més proactiu i preventiu i amb més serveis de proximitat. Un sistema en què les professionals tindran un paper més actiu i participatiu en la planificació i l'avaluació, disposaran de més temps per fer intervenció individual/familiar, grupal i comunitària i de les eines, tècniques i estructurals, per millorar la seva pràctica professional i la coordinació amb altres sistemes públics de provisió com els de salut, educació o habitatge.

El II Pla Eestratègic de Serveis Socials de Catalunya 2021-2024, aprovat el desembre de 2020, ha de permetre l'objectiu de construir un país socialment just, equitatiu, generador de drets i oportunitats per a tothom. Un país que no deixi ningú enrere.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La pandèmia de la covid-19 ha accentuat problemàtiques socials de tota mena, començant per les persones que ja es trobaven en situació de vulnerabilitat i seguint per les que s'han quedat sense possibilitat d'obtenir ingressos suficients per cobrir les necessitats bàsiques. A això cal sumar les conseqüències del confinament: dificultats emocionals, problemes de convivència..., més complexes en el cas de persones que viuen en habitatges inadequats.

En aquest context, el govern va hagut d'actuar des del primer moment amb mesures d'urgència per pal·liar la crisi: reforçant els serveis de la renda garantida i d'ocupació, finançant projectes d'inserció laboral, creant mesures per a la reactivació de l'ocupació –especialment per a col·lectius vulnerables–, programes per assegurar l'alimentació a la població, targetes menjador, implementant noves fórmules per garantir els drets de les persones, l'acolliment de menors no acompanyats...

La covid també ha posat de relleu la necessitat de donar un valor més gran a la tasca de cures. Això implica l'àmbit personal i familiar i també l'àmbit professional: les persones treballadores de la cura i la neteja, majoritàriament dones i sovint d'origen divers, que han resultat imprescindibles en el context d'una crisi sanitària. La precarietat laboral en aquests sectors és un dels elements que ha posat de manifest la necessitat de plantejar un nou model en què sigui l'economia la que estigui al servei de les persones i no a l'inrevés.

La crisi provocada per la covid portarà previsiblement a un increment de les desigualtats. Davant d'això, caldrà actuar amb polítiques públiques decidides i valentes, posant les persones al centre i fomentant que tothom pugui desenvolupar el seu projecte de vida.

Proposta destacada

1. **Reforçar l'atenció primària de Serveis Socials** amb el desplegament de l'acció comunitària inclusiva, dels serveis d'atenció i orientació a les famílies i la incorporació del suport psicològic, jurídic i administratiu als equips bàsics d'atenció social.
 - a) Pla de transformació digital: 7,7 M€
 - b) Millora del model i finançament de la funció directiva dels Serveis socials bàsics: 10,5 M €
 - c) Reforç i estructuració dels Serveis bàsics d'Atenció social com a porta d'entrada i la qualitat d'atenció: 112 M€

Autonomia personal

2. **Impulsar una nova llei de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència**, amb mirada de gènere, per garantir el dret a l'autonomia de les persones grans i de les persones amb discapacitat, articulant un nou sistema català de promoció de l'autonomia personal i de l'atenció a la dependència tenint en compte tot el cicle de vida, amb la creació de contextos inclusius i un sistema de suports a partir d'una cartera de serveis socials adequada i que posi el focus en la promoció i les capacitats de les persones.

Una nova llei amb la inversió pública necessària per potenciar les capacitats i garantir el dret a decidir de les persones a viure dignament en situació de dependència, per limitacions funcionals i discapacitats, sempre que es pugui a casa seva i en l'entorn domiciliari de proximitat.

El fracàs de la LAPAD (lleï espanyola d'atenció a la dependència) en termes de manca de finançament estatal, burocratització i llistes d'espera, genera la necessitat de canviar de paradigma per atendre les limitacions funcionals de totes les persones des de la prevenció, la creació de contextos inclusius i amb una nova cartera de serveis i suports més flexible i adaptada a les necessitats. Actualment, es destinen uns 1.570 milions d'euros a la dependència, dels quals més de 1.000 són aportats per la Generalitat, uns 250 per l'Estat, 250 més per contribucions de copagament dels usuaris amb rendes més altes i els 70 restants pels ens locals, bàsicament en substitució del copagament de serveis d'atenció domiciliària i teleassistència.

La inversió pública de la Generalitat, que d'acord amb la Llei estatal de la dependència només hauria de tenir caràcter complementari, ha permès que més de 178.000 usuàries siguin ateses avui, havent creat durant el 2017 i el 2019 3.500 noves places públiques residencials, incorporant 40.000 noves persones usuàries dins el sistema des de 2017. Per tal d'augmentar la valorització de les professionals de les cures i millorar les condicions laborals d'un sector clau s'invertiran 236 M€ en la Recuperació i actualització de les tarifes de serveis a persones grans i persones amb discapacitat. L'increment de places d'atenció residencial, la millora de les cobertures poblacionals en serveis i la reducció llistes d'espera es dotarà amb una inversió de 995 M€.

La nova llei haurà d'agilitzar els procediments, augmentar i reorganitzar el finançament dels serveis de l'atenció per l'autonomia i també haurà de ser capaç d'organitzar, en cooperació amb el món local i l'atenció primària de serveis socials i salut, un ecosistema de serveis de proximitat per a l'autonomia, des del domicili fins a l'atenció diürna, passant per fórmules comunitàries (pisos amb serveis, habitatges tutelats...) que evitin la institucionalització residencial innecessària.

Prestació social

3. **Seguir desplegant la llei de renda garantida de ciutadania**, ampliant progressivament els drets de les persones i les llars destinatàries i incorporant els esquemes de l'ingres mínim vital de l'Estat, en una finestra única en benefici de les persones en situació de pobresa.
4. **Intensificar la inclusió laboral** per mitjà del model català de treball protegit (empreses d'inserció i centres especials de treball).
5. **Desenvolupar l'Agència Catalana de Protecció Social**, com a ens unificat i especialitzat en la gestió de prestacions socials de servei, econòmiques i tecnològiques.
6. **Ordenar i compactar les múltiples prestacions per transitar cap a un model integral de garantia de renda bàsica**. Cal avançar cap a un sistema menys assistencialista i més eficient i empoderador: una garantia de renda bàsica universal que impulsi l'autonomia i els projectes de vida personal i laboral de cadascú.

Atenció integral

7. **Posar les cures al centre de les polítiques socials públiques** destinades a sostenir la vida. Cal considerar-les com un sector de l'economia reproductiva i tan important com ho és l'economia productiva. Això inclou l'empoderament dels professionals, en bona part dones, que treballen en aquest sector.
8. **Impulsar l'Agència Integrada d'Atenció a les Persones** establint un model de governança compartida als espais on hi ha interacció entre l'àmbit social i el de salut al llarg de la vida.
9. **Reformar i universalitzar el sistema de serveis socials**, al costat de la xarxa de salut, d'educació, d'habitatge i d'ocupació, fomentant la coordinació i la col·laboració al llarg del cicle vital.
10. **Fomentar uns nous usos del temps** mitjançant la reforma horària, per buscar un equilibri més adequat entre la vida professional i la personal, així com un repartiment més equitatiu de les tasques entre les dones i els homes.

Cicles de vida i famílies

11. **Implementar un nou model d'atenció integral a la infància i a l'adolescència** de base comunitària, amb la creació de l'Agència de Protecció a la Infància i l'Adolescència, a partir de la unificació de l'ICAA i la DGAIA i a partir de processos de territorialització de l'atenció i dels serveis,

de la posada en marxa de proves pilots, de l'extensió de bones pràctiques i de reformulacions d'equipaments, prestacions i equips.

- 12. Situar els infants, els adolescents i les seves famílies com l'eix prioritari de tota l'acció política**, especialment les famílies monoparentals i nombroses, reforçant vincles, treballant les habilitats parentals, els serveis de suport, la criança positiva, la xarxa de serveis d'orientació i atenció a les famílies, i reforçant totes les eines per a la sensibilització, detecció i protecció envers els abusos sexuals i els maltractaments infantils. El desplegament del Pla de suport a les Famílies ha d'intensificar la visió de les polítiques familiars en l'acció conjunta del Govern.
- 13. Impulsar la llei marc de l'adaptació de la societat catalana a l'envelliment** i posar en marxa serveis d'acompanyament, formació i protecció contra el maltractament a les persones grans, així com demanar el traspàs del règim econòmic de la Seguretat Social per a garantir les pensions.

Erradicació de la pobresa

- 14. Impulsar el Pla d'abordatge per a la detecció, prevenció i intervenció social per a la pobresa energètica.** Crear una plataforma telemàtica i un òrgan centralitzat de gestió, amb un augment de la inversió de 15 milions d'euros.
- 15. Implementar l'estratègia integral d'abordatge del sensellarisme**, en cooperació amb els ens locals i les entitats del tercer sector, per garantir el dret a l'habitatge a les persones sense sostre, implantant el Housing First i el Housing Lead a Catalunya.

Acció comunitària

- 16. Desplegar la llei del voluntariat** per potenciar el voluntariat i l'associacionisme com una de les millors formes de participació ciutadana.
- 17. Convertir els equipaments cívics en punts referents de l'acció comunitària de cada barri** (casals cívics, casals de gent gran, hotels d'entitats, cases del mar i ludoteques).
- 18. Impulsar l'acció comunitària i preventiva:** desplegament dels plans d'acció comunitària amb una inversió de 7,5 milions d'euros.

SALUT

Un sistema de salut integral i universal

A) HORITZÓ REPÚBLICA

El nou sistema nacional de salut i social de la República Catalana estarà centrat en la persona i serà públic, universal, equitatiu i integrat, garantirà la qualitat, serà finançat amb recursos públics i estarà orientat a preservar la salut i el benestar de la ciutadania. Un sistema en què la ciutadania es faci corresponsable de la seva salut, disposi de la màxima informació sobre el diagnòstic propi i tingui la capacitat de prendre decisions de manera compartida sobre el tractament que vol rebre.

- 1. Una atenció integral centrada en la persona d'acord amb els valors republicans**, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables i que vetlli pels drets i deures dels pacients.

2. **Un sistema públic, universal, de qualitat, sostenible i equitatiu**, que sigui considerat una inversió de benestar i que sigui capaç de generar prosperitat.
3. **Una ciutadania corresponsable** de les polítiques públiques, subjectes actius de la seva salut.
4. **Una organització territorial integrada i en xarxa**, amb participació efectiva i vinculant dels professionals i representants de la ciutadania.
5. **Un model orientat a l'excel·lència**, fonamentat en la formació contínua per al desenvolupament professional i en la recerca i la innovació per impulsar la transferència del coneixement.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#SalutUniversal

Consolidar les polítiques de lluita contra les desigualtats en salut i de gènere.

Les desigualtats en salut són un fenomen complex que requereix actuar a través de diferents línies vinculades amb l'accés als serveis sanitaris, les actuacions de salut pública i l'abordatge comunitari de les necessitats de salut. A continuació, detallem les més destacades:

1. Desplegar la llei d'universalització de la salut.
 - a) Continuar desplegant el nou model d'assignació de recursos que integra l'indicador socioeconòmic compost, que correlaciona les diferències socioeconòmiques amb les necessitats de salut. La implementació es va iniciar l'any 2017 en 155 equips d'atenció primària amb un entorn desfavorable i s'allargarà de manera progressiva durant cinc anys.
 - b) Continuar abordant des dels àmbits prioritaris les desigualtats en salut: l'atenció primària, com el nivell més proper a la ciutadania i més coneixedor del seu entorn; l'atenció a la salut mental i la salut pública, mitjançant intervencions de prevenció de la malaltia i de promoció de la salut.
 - c) Continuar desplegant l'estratègia de salut comunitària: prioritzar el desplegament de l'estratègia als territoris més vulnerables per la seva situació socioeconòmica.
 - d) Abordatge de la salut mental comunitària integrant serveis sanitaris i socials, amb itineraris i dispositius d'entrada, sortida i acompanyament permanent a les persones i les seves famílies.
 - e) Establir una estratègia de cronicitat, desplegant models integrats de salut i de serveis socials especialitzats per dotar de més eficiència i sostenibilitat sota paràmetres d'atenció centrada en la persona.
 - f) Continuar garantint que les dones sense parella estable i les lesbianes tinguin accés a tècniques de reproducció assistida en el sistema públic de salut.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La pandèmia de la covid-19 ha impactat directament sobre la salut, física i emocional, de les persones i de la comunitat en general arreu del món. En aquest context d'emergència sanitària, s'han mostrat les fortaleses del nostre sistema, però també algunes fragilitats que cal entomar per fer els canvis i les reformes necessàries. És imprescindible planificar i prioritzar estratègies d'enfortiment del sistema nacional de salut que millorin el benestar, la salut i l'autonomia de les persones i de la ciutadania en

general. I cal que aquestes estratègies s'emparin en una nova llei amb el màxim consens possible, que faciliti la participació activa i efectiva de tots els actors socials i sanitaris en el context del segle XXI, en què es dibuixa una realitat nova tant en l'àmbit demogràfic com social.

En la gestió de la crisi, l'atenció primària i comunitària ha sumat esforços de manera corresponsable amb la salut pública per a la detecció, l'atenció, el control i el seguiment dels casos, ha donat suport a les residències, als hospitals de campanya i als hotels medicalitzats a mida i s'han anat diagnosticant més casos.

El 2020 ha deixat més palès que mai que les desigualtats són determinants en la salut de la població i que es necessita una actuació pública que les tingui en compte a l'hora treballar pel benestar i per la salut de forma transversal. Ens aboca al treball en equip més que mai, de forma multidisciplinària, en xarxa, amb flexibilitat, resiliència, capacitat d'adaptació i traspasant fronteres per fer front a un objectiu comú: la salut de les persones. S'han d'aprofitar els aprenentatges que ha aportat l'experiència per establir mecanismes de coordinació eficient amb els altres sistemes públics, com el d'ensenyament, però molt especialment el social. És necessari millorar el model d'atenció a la ciutadania per atendre-la de manera integral.

Proposta destacada

1. Impulsar un nou model d'atenció integrada social i sanitària de Catalunya

- a) **Impulsar un model d'atenció centrada en la persona**, amb visió comunitària, compartit, transversal i interdepartamental en els diferents àmbits: residencial, d'atenció de llarga durada, de l'atenció domiciliària i de l'atenció diürna, en persones en situació de malaltia crònica i de dependència, persones amb discapacitat i persones amb malaltia mental.
- b) **Implantar el model amb flexibilitat**, amb l'objectiu que sigui desplegat en l'àmbit territorial en funció dels recursos i de les necessitats de cada lloc. Aquest desplegament ha de permetre harmonitzar i simplificar la coordinació de la multiplicitat de marcs estratègics (plans i programes interdepartamentals) que afecten els dos sistemes.
- c) **Dissenyar i desplegar una Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària** com a instrument d'operativització dels àmbits d'atenció compartits i amb visió comunitària, a la qual se li assignaran funcions de planificació, finançament, compra integrada de serveis i elaboració de plans operatius territorials. Impulsar els canvis legislatius necessaris perquè aquesta eina sigui possible.

Finançament del sistema

2. **Abordar la necessitat d'incrementar el finançament per tal de garantir la sostenibilitat del sistema sanitari** per assolir objectius explícits i avaluable de millora de l'equitat, la qualitat, la seguretat, la coordinació i l'eficiència, prioritzant aquelles accions i prestacions en funció del seu valor afegit i apostant per la prevenció i la promoció de la salut.

Cal abordar la millora del finançament del sistema sanitari de manera urgent. Al context d'infr finançament crònic que pateix Catalunya, se li ha d'afegir un increment de la despesa produïda per l'acceleració del desenvolupament de nous dispositius tecnològics i de nous fàrmacs, el creixement de la complexitat de l'atenció sanitària secundària a l'envelliment de la població, l'augment de la supervivència i l'increment de la prevalença de les malalties cròniques.

La despesa destinada a salut a Catalunya no és proporcional al seu nivell de riquesa. Si s'apliqués al PIB de Catalunya, el pes mitjà de la despesa sanitària pública en relació amb el PIB de mitjana de l'Estat (6.39%), suposarien 4.000 milions d'euros addicionals. Fent un exercici semblant, en el context internacional per igualar Catalunya amb països que tenen un PIB similar, el dèficit se situaria entre els 4.600 i els 6.000 milions d'euros. El fet que Catalunya no pugui disposar, doncs, de la totalitat del seu PIB, sinó que rebi menys del que genera suposa un greuge cap a una de les grans potes de l'estat del benestar del nostre país: la cura de la salut de la població.

Aquest increment de recursos que reclamem ha d'anar acompanyat de la incorporació de mecanismes i d'eines que garanteixin l'avaluació sistemàtica del cost-efectivitat de les prestacions (dispositius, fàrmacs i altres productes) i dels models d'atenció per part de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitària de Catalunya (AQuAS).

Governança del sistema

3. **Reforçar la governança i el lideratge per part de l'autoritat sanitària**, el Departament de Salut, per facilitar l'alineament i la coordinació de les diferents institucions sanitàries.
4. **Dissenyar i desplegar un quadre de comandament integral del sistema de salut**, adaptat a la nova realitat, amb informació útil i entenedora que ens permeti conèixer i monitorar els diferents recursos sanitaris i socials, facilitant l'alineament dels agents del sistema, la presa de decisions, l'avaluació i la transparència.
5. **Desenvolupar les eines i alternatives tecnològiques que facilitin la presa de decisions** en la governança, la planificació, la gestió i l'atenció.
6. **Reforçar les estratègies interdepartamentals en un context de crisi**, especialment pel que fa a l'àmbit de l'educació, els serveis socials, el treball i l'economia.
7. **Impulsar i promoure la capacitat productiva pròpia del país per garantir l'aprovisionament** i la compra pública anticipada acreditada pels organismes habilitats, facilitant la disponibilitat adequada de materials i medicaments en funció de les necessitats futures. Fer del Sistema de Salut de Catalunya el motor tractor i transformador cap a un nou model social i productiu del nostre país.
8. **Incorporar a l'agenda de les polítiques de salut la perspectiva feminista i les qüestions de salut global**, que impliquen actuar sota els principis de solidaritat i respecte, de manera coordinada i en xarxa, posant la salut pública al centre i aplicant mesures basades en l'evidència. Cal fer l'esforç d'acceptar què és i què implica la salut global, i incorporar-la a l'agenda política d'acord amb els objectius en salut de desenvolupament sostenible de l'ONU. S'han d'establir polítiques de coordinació i col·laboració per al treball en xarxa internacional que faciliti la implicació de les autoritats i de tots els actors concernits.
9. **Elaborar protocols i pautes amb indicacions** explícites i unívokes que incorporin criteris ètics per a l'atenció en un context de crisi sanitària, i que tinguin en compte que, en un context de recursos limitats, la prioritització i, si escau, el racionament, han de garantir l'equitat i evitar la disparitat de criteris.

Salut pública

10. **Reforçar la salut pública, especialment pel que fa a l'adequació de recursos**, per tal d'ajustar l'encaix al sistema de salut i donar més protagonisme a la comunitat. Potenciar l'Agència de Salut Pública i dotar-la dels recursos humans, tecnològics i financers necessaris per complir els seus objectius. La salut pública (SP) és la ciència i l'art d'organitzar i dirigir els esforços col·lectius

destinats a protegir, promoure i restaurar la salut dels habitants d'una comunitat. Cal dirigir aquests esforços cap a l'empoderament de la ciutadania perquè tothom pugui esdevenir agent actiu en la cura de la seva pròpia salut i la de la comunitat a la qual pertany.

11. **Reforçar l'atenció centrada en la comunitat.** La pandèmia de la covid-19 ha centrat l'atenció en la situació de la salut pública, evidenciant la necessitat de disposar d'una xarxa adequadament estructurada i dotada que permeti detectar i alertar sobre la propagació i l'impacte de qualsevol patògen. En aquesta emergència sanitària, també s'ha pres més consciència que l'atenció centrada en els individus no és suficient i que ens cal reforçar l'atenció centrada en la comunitat.
12. **Reforçar la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya amb mecanismes de control i avaluació** d'acord amb la informació disponible. La vigilància epidemiològica contribueix a dissenyar les estratègies per impedir la propagació de malalties i planificar els recursos per millorar la salut de la població, en col·laboració amb les agències de salut pública internacionals (Organització Mundial de la Salut, Centre Europeu per la prevenció i el control de les malalties, etc.).
13. **Intensificar la integració entre la Salut Pública i l'Atenció Primària i Comunitària (APiC)** sumant esforços per oferir una resposta conjunta, seguint el model propiciat pel programa de salut comunitària (COMSalut). Intensificar el monitoratge dels canvis epidemiològics, de l'efectivitat de les estratègies de SP i d'APiC, i de la seva acceptació per part de la població.
14. **Crear sistemes d'informació epidemiològica i de la resta de salut pública integrats amb la part clínica**, ben estructurats i aprofitant tot el potencial de la digitalització i les noves tecnologies, amb el màxim respecte a la confidencialitat i als drets dels ciutadans i evitant mesures que puguin ser discriminatòries o excloents.

Integració de serveis assistencials i socials

15. **Impulsar la integració de serveis i posar les persones i les comunitats al centre de l'atenció**, amb especial èmfasi en la millora de l'experiència dels individus. El sistema de salut ha de poder funcionar amb una doble orientació, envers les persones i envers les comunitats, des d'una perspectiva multidisciplinària i donar resposta integral i integrada a les seves necessitats, en un context de possibilitats il·limitades, però de recursos limitats.
16. **Abordar les debilitats del model d'atenció residencial, equilibrant la gestió entre els departaments de Salut i Afers Socials**, amb la dotació pressupostària i de recursos humans i materials suficients per permetre donar una resposta adequada a les necessitats sanitàries però evitant la sanitarització d'aquest model.
17. **Impulsar el desplegament de la tecnologia orientada en la millora de l'atenció**, aprofitant la capacitat d'adaptació demostrada pels professionals i la ciutadania, especialment en l'atenció primària, i de manera proporcional a les necessitats d'interacció física.
18. **Accelerar el desplegament de l'atenció domiciliària com a model d'atenció alternatiu a l'hospitalització o a la institucionalització de les persones**, a partir de l'experiència adquirida durant la crisi, en què els diferents nivells assistencials actuïn en funció de la complexitat del pacient en cada etapa del seu procés assistencial.
19. **Implementar accions a tot el territori per a la cura de la salut mental i emocional.** La cura de la salut emocional és cabdal i cal articular-la en una sola xarxa de serveis de salut i socials en què la salut mental i el tractament de les addiccions estiguin integrats. Així mateix, cal

territorialitzar aquesta xarxa amb uns serveis i recursos que responguin a les necessitats del territori i als condicionants de l'entorn.

Atenció primària i comunitària

20. **Seguir reforçant l'atenció primària i comunitària (APiC)**, primer esglaó d'accés/atenció a la ciutadania, garantint la qualitat i la continuïtat de les cures amb intervencions d'enfocament protector, preventiu i assistencial, individual i també comunitari. L'APiC és l'element clau de la transformació del sistema de salut. És especialment necessari reforçar-la des de una doble orientació: vers les persones i vers les comunitats, amb proximitat i coordinació amb els altres sistemes –especialment el social en aquells àmbits compartits– i amb els ens locals.
21. **Incorporar els aprenentatges i les innovacions derivades de la pandèmia en l'atenció primària i comunitària.** El paper clau de les infermeres com a professionals imprescindibles en la promoció, la prevenció i l'atenció de proximitat a la ciutadania s'ha de reforçar amb la incorporació als equips de manera estructural d'altres professionals en tot el sistema i tenint en compte la territorialització.
22. **Superar la fragmentació entre nivells assistencials** (primària, hospitalària, sociosanitària i salut mental) mitjançant l'estreta col·laboració i coordinació territorial entre els diferents nivells de l'assistència i garantint sempre l'equitat territorial.
23. **Clarificar i ordenar els fluxos de pacients**, tenint en compte tant els circuits urgents com els programats, per tal que siguin atesos en el dispositiu o recurs més adequat a la complexitat del seu procés assistencial, potenciant el paper de l'atenció primària com a porta d'entrada de la ciutadania i alhora com a eix vertebrador del sistema sanitari.

Empoderament de la ciutadania i dels professionals

24. **Reconèixer i aprofitar la capacitat de corresponsabilitat de la ciutadania**, incorporant-la en els processos de millora del sistema sanitari i social.
25. **Incorporar la participació ciutadana i professional en la transformació de les polítiques públiques de salut.** La participació de la ciutadania en les polítiques públiques, la participació dels professionals en les estratègies del sistema (ordenació, planificació i formació), el paper de l'atenció primària i comunitària, el nou model de salut pública i la integració social i sanitària són elements clau de transformació.
26. **Fomentar la concurrència del màxim nombre d'actors en tots els estadis de l'elaboració de polítiques públiques en salut**, des del diagnòstic fins a l'avaluació, passant pel disseny i la gestió, tot utilitzant els diversos instruments de la democràcia representativa, deliberativa i directa.

Drets de la ciutadania

27. **Assegurar un sistema de salut públic, universal i sostenible que garanteixi la millor accessibilitat als serveis i a les prestacions sanitàries** per part de la població del país. El sistema de salut ha de ser tan equitatiu com sigui possible, també territorialment. Per aquest motiu, s'ha de seguir treballant per tal que prestacions com la interrupció voluntària de l'embaràs es puguin dur a terme al lloc d'atenció habitual.
28. **Posar al centre de l'atenció social i sanitària l'autonomia personal i la capacitat de decisió de la persona**, sempre que sigui possible. En aquest sentit, el sistema de salut de Catalunya ha de desplegar la recent llei d'eutanàsia, aprovada vint-i-sis anys després que Esquerra Republicana fes la primera petició formal per despenalitzar-la.

Model professional

29. **Reformular la formació tenint en compte la perspectiva de gènere**, els aspectes relacionats amb les actituds sobre la base dels valors humanistes i el pensament crític, de la col·laboració amb altres disciplines, la capacitat d'adaptació i la resiliència, per tal d'adquirir aptituds per donar resposta a les necessitats de la població.
30. **Garantir que les estructures i els professionals del sistema de salut i del sistema social estiguin dimensionats de forma adequada** i flexible per evitar la pressió assistencial sistemàtica i continuada i optimitzar la capacitat de resposta en una situació d'emergència.
31. **Consolidar la flexibilitat mostrada pel sistema en el transcurs de la crisi amb la implementació de mesures per superar barreres** (administratives, culturals i actitudinals) amb l'objectiu del desenvolupament dels rols dels professionals en aquells aspectes en què aporten un gran valor afegit.
32. **Promoure la corresponsabilitat dels professionals sanitaris en la presa de decisions relatives a les estratègies en salut** en l'àmbit de l'assistència, però també en el de la gestió, la docència, la recerca i la innovació. Els professionals han de participar de manera determinant en la prioritjació de les que s'han d'aplicar, de com s'han d'implementar i de com s'ha d'avaluar el seu impacte en la salut i el benestar de les persones.
33. **Elaborar polítiques professionals per tal millorar les condicions laborals** i la fidelització del talent format al país.
34. **Promoure l'autonomia en un sentit ampli**, per part dels individus, dels equips, dels serveis i dels centres i organitzacions, i en les seves diferents dimensions, és a dir, la dimensió clínica, organitzativa, econòmica, professional, etc.

Recerca i innovació

35. **Fer de la recerca i la innovació el motor de transformació del sistema**, per aportar solucions a les necessitats de salut del país i afrontar els reptes de futur de la nostra societat.
36. **Potenciar la transferència tecnològica i la innovació** en l'àmbit de la salut com a motors tractors de nou talent investigador, d'inversió i de recursos per enfortir el sistema, i de desenvolupament d'un nou model social i productiu per al país.
37. **Apostar de manera ferma i decidida perquè Catalunya esdevingui un ecosistema de referència** en l'àmbit internacional en biomedicina i ciències de la vida. Aprofitar la convocatòria dels fons Next Generation EU per generar sinergies i destinar recursos estructurals a la consolidació d'aquest hub biotecnològic d'excel·lència.
38. **Protegir i reforçar la singularitat de la recerca i la innovació en salut**, treballant per revertir la iniquitat i l'infrafinançament històric que pateixen els centres d'investigació sanitària, i consolidant els programes estratègics de desenvolupament de les futures polítiques públiques d'R+I del sistema sanitari català.
39. **Implementar nous models en l'avaluació de la recerca en totes les seves dimensions**, centrats en el seu impacte sobre la salut de la població, que tinguin en compte la perspectiva de gènere, i alineada amb els avenços internacionals en impacte de la recerca, integritat i la seva efectivitat.

40. **Promoure la igualtat de gènere en les carreres investigadores**, en els càrrecs de gestió i direcció, així com en tots els òrgans de governança i de presa de decisió científica, amb una composició que tingui en compte la diversitat.
41. **Potenciar la coexistència d'assistència i recerca clíniques d'excel·lència i la retenció del talent** establint marcs que donin suport legal i estructures transversals comunes que agilitzin els processos i posant èmfasi en la promoció del lideratge femení.
42. **Impulsar i reforçar aliances estratègiques entre els agents implicats en la recerca i la innovació** per configurar una xarxa que consolidi Catalunya com aquest hub d'excel·lència en ciències de la vida i de la salut.

Salut digital

43. **Promoure La Meva Salut com una de les portes d'entrada al sistema de salut** i com a eina per copsar l'experiència i les necessitats dels pacients. Desenvolupar també altres eines de digitalització complementàries a la necessària atenció presencial.
44. **Promoure la implementació d'eines i alternatives tecnològiques segures i basades en l'evidència**. La tecnologia ha d'ajudar a avançar en l'equitat i la inclusivitat, tenint en compte els aspectes ètics i la provisió d'una atenció de qualitat, segura i eficient. Es tracta d'incorporar intel·ligència a les dades sense deshumanitzar l'atenció fent una defensa explícita de la confidencialitat, la transparència i el rendiment de comptes. Per fer-ho, però, s'ha de disposar de dades de gran qualitat i de sistemes d'informació robustos i integrats i superar les principals barreres per a la seva aplicació, com ara els problemes d'heterogeneïtat, interoperabilitat i seguretat.
45. **Vetllar perquè es faci una avaluació rigorosa de les tecnologies aplicades** en l'àmbit de salut i el benestar de les persones. En aquest sentit, cal reforçar i potenciar les capacitats de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) com a agència independent d'avaluació de les tecnologies, perquè recomani i orienti en l'adopció de les millors per al sistema de salut i benestar.

ESPORTS

L'esport per a una societat saludable i cohesionada

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha d'apostar decididament per l'esport com a instrument que, en base als valors republicans, beneficïi el creixement personal i la vida saludable de les persones i afavoreixi la cohesió social i la solidaritat humana de la comunitat. Un nou model esportiu basat en la concepció de l'esport com a pràctica universal d'interès públic, que afavoreixi la pràctica esportiva a totes les persones i al llarg de tot el seu procés vital. L'activitat esportiva demana una estreta complicitat entre una societat civil esportiva organitzada i una administració pública que planifiqui, dinamitzi i doni

suport a l'esport com a servei públic de caràcter transversal en totes els seus vessants (econòmic, de salut, educatiu, social i de lleure).

1. **Foment de la pràctica de l'esport i de l'activitat física** per a tothom al llarg de tot el procés vital en base als valors republicans per assolir una societat saludable i cohesionada.
2. **Consideració de l'esport i l'activitat física com a bé essencial** atesa la seva contribució a la salut i el benestar de la població i pels seus valors ètics i cohesionadors de la societat.
3. **Contribució de l'esport als objectius de desenvolupament sostenible (ODS)** a través de la innovació i l'acció comuna per contribuir des de l'esport a un país de prosperitat compartida.
4. **L'esport de base i l'esport femení com a sectors estratègics** per estendre la pràctica esportiva de manera igualitària a tota la societat.
5. **Una administració esportiva que lideri i doni suport a l'esport** com a realitat educativa, econòmica, de lleure, de benestar i salut.
6. **Afavorir sinergies entre tots els agents de la indústria de l'esport** per tal de generar prosperitat i potenciar un sector estratègic per a la salut i el benestar de la ciutadania.
7. **Internacionalització de l'esport català** com a estratègia que permeti participar en els àmbits d'alt nivell de l'esport mundial i que projecti Catalunya al món com a país esportiu.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#EsportCatalà

Promoure la internacionalització de l'esport català a diferents nivells

Els i les esportistes catalans tenen una llarga i notable trajectòria de participació en competicions esportives internacionals. En aquest sentit, el govern ha de fomentar i recolzar els i les esportistes, els clubs i les federacions en la participació en competicions en diferents categories, així com l'organització d'esdeveniments esportius internacionals que segueixin posant Catalunya en el mapa esportiu del món.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'activitat esportiva s'ha vist trasbalsada per l'arribada de la covid-19. D'una banda, la situació de confinament primer i les restriccions de les activitats socials després, han esperonat l'increment de la pràctica esportiva a tota la població, tant en l'aspecte de la salut física com de l'emocional. Un increment, però, que s'ha sustentat en la pràctica de l'esport individual davant el perill de contagi i que ha suposat una presa de consciència de la importància de l'activitat esportiva, encara que al marge del valor social de l'esport de solidaritat, convivència, cohesió i treball en equip.

Justament per la seva índole social, la pràctica esportiva ha estat una de les més afectades per les restriccions sanitàries. La suspensió de competicions i el tancament de centres i d'instal·lacions esportives per evitar l'increment de contagis són exemples de l'impacte negatiu que la pandèmia ha tingut per al sector. Només l'esport extraescolar als centres educatius i l'esport professional d'alt rendiment han pogut mantenir la seva activitat malgrat els entrebancs.

Davant d'aquesta situació, el govern ha actuat amb mesures d'urgència directes per acompanyar el sector davant la gravetat de la situació: ajudes al món federat, a l'esport escolar, als clubs i a les entitats que treballen a partir de l'esport com a eina social, i suport al món econòmic esportiu per tal de consolidar tota l'estructura del teixit esportiu del nostre país. Les empreses han pogut mantenir la plantilla gràcies als expedients de regulació temporal d'ocupació o al pla de xoc de la Generalitat, amb 300 M€, per compensar la pèrdua d'activitat. A més, el govern ha gestionat una línia de finançament amb l'Institut Català de Finances amb un valor de 10 M€, una convocatòria de subvencions de 3,5 M€ per donar suport a les iniciatives destinades a les actuacions especials que tinguin un impacte significatiu en el conjunt del sistema esportiu a Catalunya o de rellevància social i històrica; i 25 M€ per compensar el sector pel tancament de les instal·lacions esportives. Per tot plegat, el govern, a través de la Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física, va elaborar el Pla Nacional per a la Reactivació de l'Esport i l'Activitat Física a Catalunya per fer front als efectes de la covid-19.

Proposta destacada

1. **Impulsar una nova llei de l'esport i de l'activitat física a partir del Pacte Nacional de l'Activitat Física i de l'Esport de Catalunya**, amb una visió àmplia i transversal que escolti i atengui les necessitats i les demandes del sector, donant-la dels valors republicans i que situï les persones al centre.
 - a) Un nou model esportiu lleial als valors republicans i compromès fermament en el poder transformador de l'esport per a la ciutadania i garantir-ne la cohesió social.
 - b) Reconèixer l'esport i l'activitat física com a elements rellevants en la vida de les persones i que pugui ser transversal en l'acció política dels diferents àmbits de l'administració.
 - c) Foment d'estils de vida saludables i de benestar per a tota la ciutadania i promoció de l'activitat esportiva federada i de lleure a tots els nivells i al llarg de tota la vida.
 - d) Finançament a través d'un model públic-privat que impliqui el govern i altres agents del sector esportiu amb la concepció que la inversió en l'esport és inversió en salut, benestar i prosperitat.
 - e) Dotar-se d'una administració esportiva moderna i eficient.

Crisi covid

2. **Dotar de més recursos econòmics i humans** el sector esportiu per pal·liar els efectes derivats de la crisi de la covid-19.
3. **Desenvolupar programes que apropin i consolidin l'activitat física per a tothom i amb tothom**. Aprofitarem la sensibilització que s'ha despertat a la societat de la necessitat de l'esport i l'activitat física per a superar adversitats i com a clau per una millor qualitat de vida física i emocional per establir xarxa comunitària per desenvolupar programes que apropin i consolidin l'activitat física per a tothom i amb tothom, amb una mirada global durant tot el cicle vital, des dels nadons, infància, adolescència fins a l'etapa madura i d'envelliment actiu. A cada edat, noves possibilitats.

Vida saludable

4. **Fomentar la pràctica de l'esport per a tota la ciutadania com a promotora de la salut** a través d'una bona xarxa d'equipaments públics, programes de suport i competicions populars.
5. **Desplegar un programa d'activitat física i esportiva vinculat a la salut** que estableixi relacions directes entre els centres d'assistència primària i els centres esportius, de manera que s'activin protocols mèdics de prescripció d'activitat física per a patologies lleus i que els pacients puguin desenvolupar aquests tractaments als centres esportius sota l'atenció de personal professional qualificat i amb seguiment per part del professional prescriptor.

Pràctica de l'esport

6. **Promoure l'esport femení** amb l'elaboració, en coordinació amb les diferents federacions, clubs, ajuntaments, consells esportius, agents del sector i amb l'Institut Català de les Dones, d'un pla de país d'impuls de l'esport femení, que potenciï la pràctica esportiva de les dones, l'accés sense barreres de gènere a la gestió i la direcció esportiva en qualsevol nivell, així com la participació en totes les professions vinculades a l'esport, i que vetlli per una pràctica de l'esport que preveu i actua davant les violències masclistes.
7. **Promoure l'esport de base** en totes les categories i modalitats esportives.
8. **Planificar i donar suport a l'esport escolar i universitari** com a sectors integrats territorialment en el sistema esportiu general.
9. **Potenciar accions d'esport inclusiu** i reforçar polítiques adreçades a afavorir la pràctica de l'esport per a persones amb diversitat o amb capacitats diferents. En el mateix sentit, facilitar l'accés de la pràctica esportiva als col·lectius socials més desfavorits.

Administració esportiva

10. **Dur a terme una planificació transversal en els àmbits econòmic, educatiu, social, de salut i del lleure.** El model esportiu haurà de ser fruit del consens participatiu i democràtic de tots els sectors i actors de l'esport català.
11. **Reestructurar l'administració esportiva**, simplificant-la, reduint la burocràcia i augmentant-ne l'eficiència.
12. **Impulsar polítiques de gènere** transversals i específiques, en el conjunt d'actuacions de l'administració esportiva.
13. **Enfortir la dimensió pública de l'administració esportiva de Catalunya** amb la integració de tots i cadascun dels agents i interlocutors que integren l'esport al país per poder donar resposta a tots els segments de la població des d'una visió global, integradora i moderna.
14. **Crear i desenvolupar les estructures d'estat públiques i privades** necessàries per homologar Catalunya com a país esportiu a escala internacional.

Relació amb els agents del sector esportiu

15. **Enfortir la governança de l'esport** amb la col·laboració de tots els agents implicats que representen i apleguen els diferents sectors de l'esport de Catalunya.
16. **Fomentar el patrocini, l'esponsorització i el mecenatge** en l'esport per desenvolupar projectes i iniciatives dels diferents agents del sector.
17. **Defensar i promoure la reducció de l'IVA que s'ha d'aplicar al sector esportiu**, actualment d'un 21%.

Voluntariat esportiu

18. **Regular el voluntariat esportiu de manera clara**, els drets i deures que té, les diverses formes que adopta, les mesures per promoure'l i la protecció i cobertura de què disposa.

Equipaments esportius

19. **Renovar i actualitzar el mapa d'instal·lacions esportives** del país en relació amb la inversió en noves infraestructures i la rehabilitació o manteniment de les actuals.
20. **Impulsar els plans de manteniment i reformes** per fer accessibles tots els equipaments esportius per a tots els ciutadans i ciutadanes.
21. **Impulsar la sobirania energètica** amb un pla d'homologació mediambiental i de sobirania energètica per a tots els equipaments esportius del país.
22. **Apostar per la gestió cívica d'equipaments esportius** de manera coordinada i acompanyada amb els clubs, les entitats i els actors esportius dels barris i districtes.
23. **Reconèixer la pràctica de l'activitat física i de l'esport en espais públics i en l'entorn natural** com a espais de pràctica esportiva que cal potenciar i ordenar, vetllant, però, per la seva preservació.
24. **Reactivar les inversions en instal·lacions de tot tipus, reinventant els espais esportius** per fer-los diversos, plurals i capaços de donar solucions a les diferents realitats territorials. Establir recursos especialitzats repartits pel territori, adaptant-los a diferents realitats amb visió territorial, feminista i, alhora, sostenible.
25. **Promoure inversions transversals i amb mirada comunitària** en cada escola de nova creació dissenyada per tal que amb el suport municipal i el finançament conjunt, el gimnàs es converteixi en un espai multiesportiu.

Formació i recerca en l'esport

26. **Fomentar la recerca en l'àmbit de les ciències de l'activitat física i de l'esport** com a factor clau en la innovació i la millora en tots els àmbits.
27. **Potenciar sinergies entre les diferents universitats catalanes** que fan formació en activitat física i esport per esdevenir un model de referència en la formació superior.
28. **Potenciar el CAR de Sant Cugat com a centre de referència** de tots els àmbits relacionats amb l'esport i l'alt rendiment, amb un alt grau d'expertesa en activitat pròpia de cada esport en col·laboració amb els centres universitaris i de recerca de Catalunya.
29. **Seguir vetllant pel reconeixement de les professions de l'esport** i per la seva actualització.

Alt rendiment

30. **Continuar potenciant el CAR de Sant Cugat** com a únic centre europeu de referència internacional en l'alt rendiment esportiu en esports d'estiu i d'hivern i com a contribuïdor a la formació integral d'esportistes.
31. **Fomentar la coordinació amb els centres de tecnificació** d'arreu del país conjuntament amb les federacions i les entitats esportives catalanes.

32. **Visualitzar l'esport femení de rendiment** com a motor de promoció de la pràctica esportiva i la creació de dones referents.

Esport com a motor econòmic, de turisme sostenible i diversificat

33. **Considerar l'esport com un sector econòmic estratègic** de valor per al país a través d'un suport al conjunt de la indústria de l'esport.
34. **Dissenyar un pla de desenvolupament econòmic territorial** centrat en el sector esportiu.
35. **Apostar per un model de turisme esportiu de país**, diversificat i territorialitzat, a partir de les destinacions de turisme esportiu i de l'aprofitament dels recursos naturals i culturals del territori, sempre vetllant per la sostenibilitat.

Candidatura olímpica

36. **Recolzar la candidatura de Barcelona-Pirineus** per acollir els Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern 2030, entesa com a oportunitat en un marc ecològic, social i econòmic sostenibles a partir d'un ampli consens territorial, social i polític.

3. RECONCILIEM LA FEINA AMB LA VIDA

Una de les conseqüències més evidents de la crisi derivada de pandèmia ha estat la destrucció de llocs de treball, tot i que també ha intensificat fenòmens com el del teletreball i ha posat de relleu la importància per al funcionament de la nostra societat de feines, especialment aquelles relacions amb les cures de les persones, que fins ara no havien gaudit del reconeixement social que ara gaudeixen.

Paral·lelament, la irrupció cada cop més intensa de la tecnologia i les noves formes de produir, consumir i relacionar-se entre persones treballadores i empreses també han generat nous reptes que s'han d'abordar des de la perspectiva dels drets de les persones treballadores.

En tercer lloc, una legislació laboral que, des de les darreres reformes laborals és una eina gens útil a l'hora de garantir els drets laborals posa de relleu la necessitat d'apostar, a manca d'un marc català de relacions laborals, per la concertació entre els agents socials, territorials i el Govern de Catalunya com a element de governança que, a partir de la coresponsabilitat, garanteixi un model de polítiques actives d'ocupació adaptat a les necessitats socials i territorials i un model de relacions laborals garant dels drets de les persones treballadores com a contraposició de la precarietat actual existent en el mercat de treball.

Aquestes idees es concreten en les propostes que Esquerra Republicana posem sobre la taula i que es detallen en els següents apartats del programa electoral.

TREBALL, AUTÒNOMS, RELACIONS LABORALS I PENSIONS

Una república amb treball i condicions laborals dignes

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha de ser capaç de bastir un mercat laboral que garanteixi una bona ocupabilitat de les persones per tal que puguin exercir el seu dret i deure al treball, digne i de qualitat, en igualtat de condicions, amb seguretat en la feina, amb participació en la presa de decisions de les empreses i amb concertació social en les relacions laborals.

En aquest sentit, el model de relacions laborals ha de permetre que les persones treballadores puguin desenvolupar la seva tasca professional sense discriminacions i amb igualtat efectiva per tal de trencar amb la segmentació horitzontal i vertical entre dones i homes. Les relacions laborals de la República han d'estar basades en la negociació col·lectiva i la mediació, el diàleg social i el reconeixement de les parts amb un model de cogestió i corresponsabilitat dels treballadors i treballadores a l'empresa, impulsant l'economia social i garantint uns serveis públics de qualitat per a la generació d'ocupació.

La pluralitat sindical és un clar reflex de la pluralitat de la societat. Un sindicalisme nacional i de classe fort ha de ser una de les principals eines per avançar en la cohesió social i combatre les desigualtats, ja sigui als centres de treball a través de la negociació col·lectiva o en la seva tasca com a interlocutors socials. La República ha de treballar per enfortir un sindicalisme nacional i de classe com a contrapoder de les grans corporacions i del sistema econòmic del gran capital per construir una societat més justa i igualitària. Les treballadores i treballadors seran la base de la república que volem edificar.

La República Catalana ha de tenir un sistema de pensions de repartiment sostenible i de solidaritat intergeneracional, que ha de pivotar sobre tres pilars: contributiu, universal i complementari. El contributiu ha de ser sostenible per si mateix a partir de les aportacions dels treballadors, sense que el seu finançament pugui restar afectat pel vessant universal o no contributiu.

1. **Un marc català de relacions laborals que garanteixi el dret al treball digne i a un sistema de protecció social adequat** en què la negociació col·lectiva i el diàleg social siguin vertebradors de les relacions laborals, amb la mediació i l'arbitratge com a eixos principals, amb corresponsabilitat i cogestió a l'empresa, impuls de l'economia social i serveis públics de qualitat.
2. **La plena ocupació com a política pública, amb un salari digne i la reducció de les desigualtats salarials**, amb l'increment del salari mínim interprofessional a 1.250 euros i amb l'establiment d'una escala salarial 1/12 per a una equitat retributiva més justa i l'erradicació de la bretxa salarial.
3. **Reforma horària i un nou model productiu sostenible** que gestioni l'eficiència per sobre de la presència, que incentivi el teletreball i que redistribueixi l'ús del temps per conciliar la vida personal, familiar i laboral.
4. **Impuls de la formació professional i de la formació permanent al llarg de la vida** per garantir un accés amb qualificació adequada al mercat laboral, que acompanyi les persones en la millora contínua de la seva trajectòria professional i que s'adapti a les necessitats reals i canviants de les empreses.
5. **Suport a l'emprenedoria i al treball autònom**, amb una administració àgil, amb progressivitat contributiva en funció dels ingressos de l'activitat, baixant la quota a nivells homologables europeus, fomentant mesures com bonificacions i vacances fiscals i amb l'equiparació de drets amb les persones treballadores per compte d'altri.

6. **Un gran acord social i econòmic per definir el nou model sociolaboral i de generació d'ocupació**, el model sindical de representativitat, la legislació, el fons de garantia salarial, el model d'indemnitzacions, les causes de la contractació i una legislació pròpia d'empreses en crisi, tot lligat al manteniment de l'activitat i dels llocs de treball.
7. **Un sindicalisme republicà compromès amb la societat**, amarat dels valors republicans de llibertat, igualtat i fraternitat, als quals s'hi han de sumar els valors feministes i ecologistes per tal d'afrontar amb garanties els reptes socials i tecnològics que presenta el món d'avui i del futur.
8. **Un accés a la jubilació més real i just**, amb uns requisits que s'ajustin a totes les etapes d'una persona en el decurs de la seva vida laboral i **amb el manteniment de l'aportació de la cotització dels treballadors** per garantir i millorar l'actual nivell retributiu de les pensions.
9. **La creació d'un sistema de pensions de repartiment sostenible i de solidaritat intergeneracional** basat en tres pilars (contributiu, universal i complementari), que faci més real i just l'accés a la jubilació i creant **un fons de reserva de pensions** que asseguri el cobrament de les pensions ja concedides i que garanteixi els drets dels cotitzants i futurs pensionistes.
10. **Un redisseny del sistema de prestacions no contributives**, com a element socialment integrador i, si s'escau, com a via de reincorporació al món laboral mitjançant instruments que en millorin l'ocupabilitat.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#TreballDigne

Millorar l'ocupabilitat de les persones i la formació per apoderar-les en el mercat laboral.

Per millorar l'ocupabilitat de les persones és necessari disposar d'un Sistema Públic d'Ocupació de Catalunya potent, que pugui donar resposta efectiva a les necessitats de les persones situant com a prioritàries les qüestions següents: l'impuls de les polítiques actives d'ocupació, amb especial atenció a la segmentació per a col·lectius amb menor ocupabilitat, l'orientació laboral i la territorialització de les polítiques actives d'ocupació. En aquest sentit, les mesures i propostes per assolir aquest repte seran:

- **Impulsar el sistema d'ocupació i el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya amb la inversió necessària i la seva adaptació a les necessitats individuals de cada persona per tal de poder obtenir un treball digne i de qualitat aplicant les eines que permet la digitalització.** També servirà per contribuir al desenvolupament sostenible dels territoris i per fomentar la competitivitat i la productivitat de les empreses.
- **Implementar un sistema de qualificació i formació professional per a l'ocupació** que promogui la formació al llarg de la vida, que millori l'ocupabilitat de les persones treballadores, tant desocupades com ocupades, i que els proporcioni les competències professionals que requereixen les empreses.
- **Establir un model d'orientació professional en l'àmbit laboral** que esdevingui un instrument eficient i de referència per a les persones en les seves transicions escola-treball i entre llocs de feina.
- **Prioritzar els col·lectius més vulnerables** en el disseny i l'accés als serveis i programes d'ocupació, especialment els joves no qualificats, els aturats de llarga durada, els més grans de

45 anys, les dones i, en el seu conjunt, les persones amb menys recursos o en risc d'exclusió social.

- **Aprofundir en la vinculació entre polítiques actives i passives d'ocupació**, tant en l'àmbit de la renda garantida de ciutadania, com també reclamant el traspàs a la Generalitat de les competències en la gestió de les prestacions d'atur i altres ajuts, subsidis estatals i els fons per a les polítiques d'ocupació, creant mecanismes que permetin estabilitzar els serveis i donar-los continuïtat en el temps.
- **Implementar progressivament el model de la concertació territorial** com a instrument eficaç perquè les polítiques passin a ser dissenyades des dels territoris, evitant així duplicitats d'administracions, millorant la seva eficàcia, afavorint la col·laboració dels diversos agents econòmics, socials, comunitaris i educatius del territori, adaptant bé les polítiques a les necessitats i a les oportunitats del món local.

#MarcLaboral

Una llei de participació institucional de Catalunya dels agents econòmics i socials per a la concertació entre agents socials

Per tal de poder gaudir d'un model de treball digne i sostenible, cal garantir la qualitat en les condicions de treball i la productivitat per generar projectes empresarials viables. A aquesta síntesi, s'hi ha d'arribar a través de la concertació social, el diàleg social i la col·laboració entre el sector públic i els agents econòmics i socials si volem un mercat laboral amb més capacitat de generar i distribuir socialment la riquesa. Els espais de concertació han de servir, entre d'altres, per convertir en norma allò acordat en aquests espais i per poder millorar el que regula la legislació en l'àmbit laboral, especialment respecte a les darreres reformes laborals, que han estat nefastes per als treballadors i treballadores del nostre país.

Així mateix, en la **voluntat de desplegar el model propi d'autoempresa**, cal fomentar nous models de creixement a partir de mesures innovadores i de la cooperació entre treballadors i treballadores autònomes, així com la millora de les condicions sociolaborals del treball autònom a Catalunya. En aquest sentit, detallem les mesures al si dels organismes existents i les accions de proposta a emprendre següents:

- a) **Iniciar el procés legislatiu per a la llei de participació institucional de Catalunya dels agents econòmics i socials**, que doni resposta a la seva acreditació i atribució per a un correcte funcionament dels agents econòmics al si de les institucions i que alhora reculli el que les normes de dret prelatiu ja esmenten respecte als agents socials.
- b) **Impulsar en l'àmbit organitzatiu, territorial i de suficiència financera el Consell de Relacions Laborals**, que actua com a taula de trobada i de concertació entre els agents socials. Ha de ser l'eina bàsica per al diàleg social i el canvi cap a un nou model productiu d'empreses de qualitat i treball digne i, alhora, ha d'estar orientat al territori. En aquest sentit, i a proposta del govern, s'abordaran prioritàriament, entre altres mesures: l'establiment d'un salari mínim de referència, l'impuls per a la concertació en el sector d'atenció a les persones, la revisió dels criteris que cal tenir en compte davant la necessitat d'ordenar serveis essencials en matèria de vagues, així com la potenciació per mitjà de la negociació col·lectiva de les disfuncions laborals que es generen en alguns sectors per mitjà de la subcontractació.

- c) **Potenciar el Consell de Treball Econòmic i Social** com a òrgan consultiu i prepositiu vers els canvis normatius, fecund en relació amb consensos i espai de trobada dels agents socials.
- d) **Apoderar el Tribunal Laboral de Catalunya** com a òrgan independent de resolució de conflictes extrajudicials, amb l'obertura del servei dels conflictes que es puguin suscitar en el sector públic a Catalunya.
- e) **Reforçar la Inspecció de Treball** com a eina per a la garantia de la vigilància i el control de les relacions en el món laboral, fent èmfasi en aquells àmbits en què, bé d'ofici o provinents de la concertació, calgui fer-hi incidència. Crear el nou cos de Subinspector Laboral, Escala de Seguretat i Salut Laboral com a cos de l'administració de la Generalitat de Catalunya.
- f) **Potenciar l'Institut Català de Seguretat i Salut laboral** com a organisme que ha de permetre fer un pas endavant en la millora de les condicions laborals i alinear-se amb els principals referents europeus en aquest àmbit. L'ICSSL ha d'esdevenir l'organisme tècnic de referència a Catalunya en matèria de prevenció de riscos laborals i millora de les condicions de treball que faciliti un model productiu de qualitat en una economia responsable i sostenible. Un organisme capdavanter, que assoleixi el reconeixement a l'escala internacional i amb capacitat per promoure la cooperació de totes les institucions i organismes implicats en els diversos aspectes de la PRL.
- g) **Impulsar els programes de coordinació derivats d'expedients de regulació** amb el Servei públic d'Ocupació (EROSOC), així com amb el cooperativisme (EROCOOP).
- h) **Establir les línies bàsiques per a una responsabilitat social** i un compromís social de les organitzacions petites i mitjanes de Catalunya, per mitjà de la transformació del portal RSCat, així com la concertació de les línies d'avaluació necessàries per dotar les organitzacions dels elements de visualització de corresponsabilitat amb la societat.
- i) **Consolidar les mesures operatives i de difusió del Pacte Nacional per a la Reforma Horària.**
- j) **Ampliar l'Observatori del Treball i el món productiu**, amb la difusió del catàleg de productes d'anàlisi del mercat laboral, per mitjà d'eines TIC responsives.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Una de les principals conseqüències de la crisi econòmica derivada de la covid-19 ha estat el tancament d'empreses i, per tant, un augment molt ràpid i elevat dels nivells d'atur. En aquest sentit, una de les principals preocupacions és saber quantes persones treballadores en situació d'ERTO podran retornar al seu lloc de treball de forma normal.

La crisi també ha posat de manifest la importància de determinats col·lectius laborals que fins ara no havien estat prou valorats, com les treballadores de la cura i de la neteja, indispensables en un context de crisi sanitària, o la proliferació de repartidors a precari de les plataformes de comerç electrònic que es van beneficiar de la situació de confinament. Dos exemples que han posat de manifest, una vegada més, la precarietat del nostre mercat laboral. Per fer front a aquestes realitats, el Departament de Treball ha actuat amb contundència, amb l'obertura d'expedients a través de la Inspecció de Treball, en casos com els dels falsos autònoms de la indústria càrnia, les hostesses d'esdeveniments i les cambres de pis (Las Kellys).

Davant d'aquesta situació de crisi sobtada i generalitzada, el Departament de Treball, Acció Social i Famílies (TASF) ha pres mesures com les ajudes de fins a 2.000 euros a treballadors autònoms amb una dotació de 236 milions d'euros, el reforç de plantilla del SOC per atendre el volum de tramitacions, en especial en relació amb la RGC i els ERTO, el manteniment de pagaments a empreses i entitats proveïdores de serveis, la inserció laboral de persones vulnerables, etc. En aquest sentit, també s'ha implementat el Pla de xoc per a l'ocupació, dotat amb 59 milions d'euros i destinat a donar suport a la inserció laboral de diferents col·lectius: persones aturades, treballadores autònomes, microempreses o ens locals, entre altres accions. De la mateixa manera, també s'ha actuat per trobar solucions de present i de futur per reduir els impactes del tancament d'empreses, especialment de l'àmbit industrial, com ha estat el cas de Nissan, entre d'altres.

En l'àmbit de les relacions laborals, però, també han irromput amb força fenòmens com el teletreball que, amb les condicions que pertocquen, pot ser una pràctica molt beneficiosa per fer guanyar eficiència i productivitat a les empreses, contribuir de manera remarcable a la sostenibilitat ambiental i millorar la qualitat de vida de les persones mitjançant la conciliació personal, familiar i laboral.

Davant d'aquesta crisi global, cal un sindicalisme fort per defensar els drets socials i laborals i que s'empoderi per plantejar noves formes de treballar i de guanyar-se la vida dignament a través del desenvolupament econòmic sostenible, l'economia social i cooperativa, el repartiment del treball o la reducció de les desigualtats salarials.

Proposta destacada

1. **Establir el salari català de referència per lluitar contra la precarietat laboral.** El treball ha de ser digne i sostenible en un marc de concertació social que permeti avançar en la lògica de models de treball sostenibles econòmicament i socialment.
 - a) **Aplicar un salari català de referència com a salari mínim propi**, tant en el marc de la concertació social i la negociació col·lectiva, com en les clàusules socials en la contractació pública.
 - b) **Desplegar la concertació de polítiques actives** al territori a través dels ens locals.
 - c) **Fixar les condicions laborals mínimes del marc català de relacions laborals** en l'àmbit de la concertació social i portar a terme un pla de xoc contra la temporalitat i la precarietat laboral.
 - d) **Definir un model de treball amb suport per a persones amb discapacitat** que afavoreixi la seva integració real en el mercat laboral per a una millor inclusió social en l'empresa ordinària.
 - e) **Promoure un pacte social per a la igualtat en el treball** que avanci en la igualtat salarial i de responsabilitat entre gèneres per tal de superar la diferència actual del 20% en els salaris entre homes i dones. Garantir, amb la complicitat del món sindical i empresarial, la igualtat retributiva per a feines d'igual valor, tant si les fan homes com dones. I establir un sistema de permisos, llicències i excedències que facin compatible la carrera professional amb la vida personal i familiar en igualtat de condicions entre dones i homes.

Treball autònom

2. **Programar una reforma del marc fiscal al treball autònom que amplii la base de cotització.**
Cal permetre a emprenedors i autònoms reduir les càrregues inicials, així com disposar d'una tarifa plana, vacances fiscals i activitat a temps parcial. En concret, s'ha d'establir una cotització reduïda per a totes aquelles persones autònomes amb una facturació inferior a la del salari mínim interprofessional i possibilitat de diferir el pagament de l'IRPF en els primers anys d'activitat. No és una competència de la Generalitat, però forma part de l'horitzó republicà, i es pot vehicular mitjançant una negociació bilateral o a través d'una proposta acordada al Parlament de Catalunya.
3. **Impulsar mesures específiques de finançament per als projectes empresarials:**
 - a) **Ajuts en forma de garantia per al finançament de projectes** que afavoreixin la posada en marxa i la consolidació dels seus negocis.
 - b) **Accés a sistemes alternatius de finançament** a través d'àngels inversors dels cercles més propers als treballadors autònoms.
 - c) **Ajuts perquè joves acollits al Programa de Garantia Juvenil** es constitueixin com a treballadors i treballadores autònoms, ajuts per a majors 50 anys i ajuts als treballadors autònoms que contractin joves acollits al Programa de Garantia Juvenil.
 - d) **Programa de suport a la creació d'autoempreses** com a política activa d'ocupació, continuïtat i millora del programa Consolida't per a la consolidació, l'enfortiment i la reinvençió del treball autònom.
 - e) **Elaboració d'un programa pilot de coworking per a treballadors autònoms** per tal d'impulsar programes de cooperació amb altres autònoms com a fórmula de creixement dels seus negocis.
 - f) **Revisió i constitució del Consell del Treball Autònom** com a fòrum de debat i discussió dels aspectes clau per a la millora del treball autònom a Catalunya.

Treball garantit

4. **Proposar la implantació d'un programa de treball garantit**, finançat pel Banc Central Europeu i administrat per les administracions locals i regionals. La política macroeconòmica s'ha de gestionar amb l'objectiu prioritari de la plena ocupació amb estabilitat de preus. Allà on l'oferta laboral privada no arribi s'ha d'oferir una opció pública voluntària, el Programa de Treball Garantit, amb un sou i unes condicions laborals dignes per a tothom que ho demani. Aquests llocs de treball han d'atendre les necessitats socials identificades per les administracions locals, en tot allò que tingui a veure amb la cura de les persones, les comunitats i el medi ambient. Aquest Programa de Treball Garantit ha de funcionar com un mecanisme amortidor del cicle econòmic, que utilitzi l'ocupació i no l'atur com a eina de control de la inflació.

Salari digne

5. **Proposar incrementar el salari mínim interprofessional fins a situar-lo en un mínim de 1.250 euros mensuals**, d'acord amb les recomanacions de la Carta Social Europea, i reduir així les desigualtats salarials per la part baixa de l'escala.
6. **Impulsar l'establiment d'una escala salarial 1/12 per garantir una major equitat retributiva**, en què la part fixa del salari més alt no superi més de dotze vegades el salari més baix. Aquesta mesura permetria regular les diferències màximes dins les empreses i en l'administració pública.

7. **Eliminar la bretxa salarial de gènere** promovent la transparència retributiva a les empreses, així com el reforç i el compliment de la igualtat retributiva en el treball.
8. **Regular la subcontractació de serveis** per evitar que sigui usada com un mecanisme per reduir costos salarials i que les externalitzacions no signifiquin una justificació per a l'acomiadament procedent. Per fer-ho efectiu, cal igualar les condicions de les persones treballadores subcontractades i desarticlar la cessió il·legal de treballadors i falsos autònoms.

Polítiques d'ocupació

9. **Transformar les polítiques actives d'ocupació**, incrementant els recursos propis i garantint la igualtat d'oportunitats i l'equilibri territorial, que enforteixi la relació entre el sistema d'ocupació, el servei d'ocupació i el territori en el desplegament d'estratègies d'orientació efectives potenciant l'intercanvi d'informació, apoderant les persones davant la complexitat del mercat laboral i fent eficient la inversió en formació ocupacional adaptant-la a la realitat del teixit productiu.
10. **Impulsar els plans locals d'ocupació com a eina adreçada als col·lectius de més difícil inserció laboral** i no com a eina per cobrir necessitats de contractació dels ens territorials. Els plans locals d'ocupació han de ser un pont entre una situació temporal de desocupació i el món laboral, i per això han d'anar acompanyats d'un programa de formació i d'inserció que garanteixi que aquests plans, anomenats actualment de "treball i formació", garanteixin el dret subjectiu a l'ocupabilitat dels que hi participen, així com la seva inserció efectiva.

Reforma horària

11. **Impulsar la llei de la reforma horària** per fomentar un nou model de productivitat sostenible que gestioni l'eficiència per sobre de la presència i que redistribueixi l'ús del temps per afavorir la conciliació de la vida laboral, personal i familiar.

Formació professional

12. **Potenciar la formació professional (FP) dual i en alternança**: catalogar les especialitats demanades al mercat laboral i potenciar-les, orientant la demanda real de les empreses, així com detectar les especialitats emergents del futur.
13. **Promoure la formació permanent al llarg de la trajectòria professional** per garantir un aterratge amb formació adequada al mercat laboral i el reciclatge permanent en funció dels canvis.
14. **Impulsar la formació per a la transformació verda i digital** mitjançant els fons europeus de recuperació.

Marc català de relacions laborals

15. **Iniciar l'elaboració del Codi Català de Treball.**
16. **Iniciar relacions efectives amb l'Organització Internacional del Treball (OIT).**
17. **Establir un protocol de connexió entre la sanitat i la salut laboral**, amb l'objectiu de millorar la gestió de la incapacitat laboral i de contribuir a la millora de les condicions de treball i de la societat en general. Detectar possibles malalties professionals comunicades al canal de Salut i dur a terme el canvi de contingència de malaltia comuna a contingència laboral i les mesures preventives adequades i conseqüents.

Reforma laboral

18. **Continuar exigint la derogació de les reformes laborals** impulsades pels governs del PP i del PSOE. Retornar la capacitat negociadora als treballadors, a la cultura laboral del diàleg, al respecte pels drets adquirits i a la negociació col·lectiva.
19. **Impulsar un model salarial lligat a la negociació col·lectiva**, en què els sous estiguin referenciats al cost de la vida, al creixement del PIB i a la situació dels sectors i de les empreses a Catalunya.
20. **Reformular les modalitats de contractació laboral**, establint una nou sistema de tipologies contractuals adequat a l'entorn competitiu de la UE.

Libertat sindical

21. **Promoure la derogació de l'article 315.3 de la llei orgànica del Codi Penal** per posar fi a la repressió contra sindicalistes i fer efectiu el dret de vaga.

Treball digne

22. **Posar fi a la temporalitat endèmica que afecta**, entre molts d'altres, el sector sociosanitari i de l'educació, sectors essencial per a la vida i el progrés social i cultural. També és necessari que tots els treballadors i treballadores públics gaudeixin dels mateixos drets evitant, per exemple, l'abús en la temporalitat de la mateixa administració pública.
23. **Intensificar accions preferents per a les persones en situació d'atur de més de 45 anys**, per tal de garantir-los una jubilació digna.
24. **Impulsar un pla de xoc contra la destrucció d'ocupació** mentre duri la crisi sanitària.
25. **Prohibir els acomiadaments mentre duri la crisi sanitària** en empreses que tenen ERTO.
26. **Regularitzar de manera urgent i permanent les persones migrants** en situació administrativa irregular. Tothom és necessari per sortir d'aquesta crisi.
27. **Normativitzar acuradament el teletreball** com a mètode de treball, amb visió de futur i tenint en compte criteris mediambientals i de conciliació de la vida personal i laboral.
28. **Emprendre les anàlisis de propostes sobre el repartiment del treball** i l'establiment de la jornada laboral de 35 hores per a tothom (incloent si la realització de la jornada ha de ser en quatre o cinc dies).
29. **Reclamar la transferència de la gestió de les polítiques passives d'ocupació** i, en concret, la de les prestacions i subsidis d'atur en el marc d'un model de gestió integral territorialitzada de les polítiques d'ocupació.

Pensions

30. **Blindar el sistema de revalorització anual de les pensions** d'acord amb les variacions de l'IPC per evitar la pèrdua de poder adquisitiu dels pensionistes i el retorn progressiu del poder adquisitiu perdut al llarg dels anys de congelació a les pensions més baixes.

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDARIA

Una república amb una economia democràtica, plural i justa

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha de bastir un model català d'economia pel bé comú que sigui plural i centrat en les persones, impulsant la democratització de totes les fases del cicle econòmic i prioritzant la satisfacció de les necessitats i les aspiracions de les ciutadanes i els ciutadans per sobre del lucre.

- 1) **Transversalització de les polítiques públiques promotores i dinamitzadores de l'economia social i solidària.** Incorporació de l'economia social i solidària en tots els àmbits formatius i educatius.
- 2) **Impuls d'un mercat social que fomenti el consum i l'estalvi responsable i ètic** entre la ciutadania i els diferents agents econòmics.
- 3) **Desenvolupament de l'economia social i solidària** comptant amb el municipis.
- 4) **Desplegament d'un sistema fiscal favorable a l'economia social i solidària**, amb la finalitat de mantenir l'ocupació i de promoure la reactivació econòmica.
- 5) **Emprenedoria col·lectiva** com a forma de generació de noves empreses i activitat econòmica, específicament en l'àmbit del cooperativisme.
- 6) **Ús i gestió comunitària de béns públics** mitjançant el reconeixement i la promoció d'experiències ciutadanes relacionades amb l'ús comunitari d'espais públics susceptibles de ser ceditats a les iniciatives de l'economia social i solidària que impulsin la transformació social a través de l'economia de les cures, el consum, l'accés a l'habitatge i la salut, entre d'altres.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#EconomiaBéComú

Crear el Consell Català de l'Economia Social i Solidària, de manera conjunta entre el govern de la Generalitat, la Xarxa de Municipis per a l'Economia Social i Solidària i l'AESCAT, per a l'elaboració consensuada d'un Pla estratègic per a l'economia social i solidària a Catalunya.

Aquest ha de ser un espai de diàleg i de governança amb l'administració, de caràcter paritari i transversal per a la planificació estratègica de l'economia social i solidària i en què es consensuïn les línies estratègiques, així com un espai que s'encarregui i sigui el garant de l'execució dels plans nacionals d'ESS i de fer-ne l'avaluació posterior.

El Consell Català de l'ESS haurà d'estar compost tenint en compte els criteris territorials. La proposta de mesures de promoció i reforç s'haurà de formular atenent les diferents realitats territorials del país (municipis, comarques, i el país).

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Els valors del cooperativisme i l'economia social i solidària donen resposta a les necessitats socials i econòmiques de la població en un context d'incertesa i de desconcert com l'actual. L'excursionista situació a què ens ha abocat la crisi sociosanitària ha posat sobre la taula la importància de la capacitat que tenen les organitzacions de resoldre i cobrir necessitats de forma comunitària i solidària. En aquest context, cal fer valdre la resiliència de la societat catalana i la multitud d'iniciatives, públiques i privades, per contribuir a minorar els efectes de la covid-19. En concret, realçar les xarxes formades per cooperatives i entitats de l'economia social i solidària de tota mena que han esdevingut clau per sostenir la vida, tant pel que fa a les cures, com a la conciliació o l'economia.

L'economia social i solidària catalana té una doble dimensió: a partir de l'activitat socioempresarial i a partir de les economies comunitàries. Ambdues incorporen pràctiques transformadores, com la governança democràtica, la limitació del lucre, l'apoderament comunitari, les polítiques retributives equitatives, l'arrelament territorial, l'equitat de gènere, la diversitat cultural, la transició ecològica, la intercooperació i les sostenibilitats col·lectives. Ambdues volen inspirar la transformació del sistema econòmic actual en un altre de sostenible, democràtic, solidari, equitatiu i feminista.

Per això, l'economia social i solidària ha de continuar desenvolupant-se i ha de ser un dels motors del creixement econòmic i d'ocupació, per això ens cal fer un salt endavant en el reconeixement de l'economia social i solidària i el cooperativisme en general, i, en particular, del rol fonamental del tercer sector social en la cobertura i la garantia dels drets socials de la ciutadania. És evident, també, que el municipalisme té un paper clau en el reforçament de l'economia social i solidària i que la suma i la coordinació d'esforços de les administracions públiques per pal·liar els efectes de l'actual crisi sanitària, donant impuls a l'ESS, prenen un protagonisme i una responsabilitat especial.

Proposta destacada

1. **Impulsar el Programa de foment de l'economia social i solidària amb la Xarxa Territorial d'Ateneus Cooperatius i els Projectes Singulares per a la Intercooperació** com a elements estratègics.

Treballem per dinamitzar, multiplicar i estimular les iniciatives i les potencialitats de l'economia social i solidària i per crear riquesa al territori i ocupació estable i de qualitat. Aquest programa permetrà ampliar la tasca de difusió de l'economia social i solidària a la societat en general i, en particular, en tots els àmbits del govern, promovent el treball autònom col·lectiu i les diverses formes de l'economia social i solidària, especialment les cooperatives, com a generadors d'activitat econòmica. El repte a assolir és el de l'articulació cooperativa de nous sectors productius, tecnològics i socials arrelats als territoris de referència.

El Programa de Foment de l'Economia Social i Solidària, a través de la Xarxa d'Ateneus juntament amb el Programa Singulares, permetrà:

- a) Donar suport al cooperativisme i a les empreses socials i solidàries en processos de creixement i consolidació a través de la intercooperació.
- b) Donar suport a la creació de noves cooperatives, empreses socials i solidàries i també de nous llocs de treball en l'economia social i solidària.
- c) Establir formes de col·laboració i cooperació entre l'Economia Social i Solidària i les petites empreses de capital i autònoms per tal d'enfortir i pluralitzar l'economia catalana i guanyar resiliència, escala i impacte.

- d) Garantir, durant els tres primers anys de vida de la cooperativa, un servei d'acompanyament i de suport destinat al projecte.
- e) Promoure l'economia col·laborativa a través de cooperatives i cooperativisme de plataforma, com a reforç de l'accés a mesures de protecció social i salvaguarda dels drets i obligacions laborals.
- f) Habilitar línies d'incentiu específiques per al creixement de l'economia social i solidària, especialment en sectors estratègics, com la innovació, l'alimentació, el coneixement, la transició energètica, la logística, l'habitatge, l'atenció a les persones, les finances ètiques i la mobilitat.
- g) Fomentar els instruments específics de suport públic per a la internacionalització de l'economia social i solidària, especialment l'empresa cooperativa i el tercer sector social, com a resposta a la crisi social i econòmica a conseqüència de la covid-19.
- h) Promoure el consum de productes i serveis de l'economia social i solidària, reflectint els valors que hi són associats: proximitat, qualitat, justícia social, ecologia, sostenibilitat i democràcia.

Acció legislativa

- 2. **Tramitar i aprovar la llei de l'economia social i solidària** per enfortir el reconeixement de l'economia social i solidària i el cooperativisme en general i, en particular, el rol fonamental del tercer sector social en la cobertura i la garantia dels drets socials de la ciutadania per permetre impulsar la transformació cap a un model productiu responsable, sostenible i solidari amb les persones.
- 3. **Impulsar la llei del tercer sector social** amb consens i participació dels principals agents de l'àmbit. El seu contingut haurà d'anar coordinat amb la resta de normativa legislativa i reglamentària existent en els àmbits dels serveis de prestació a les persones i de les iniciatives en el marc de l'economia social i solidària.
- 4. **Impulsar una llei catalana d'acció concertada** que garanteixi la qualitat i el servei centrat en la persona i que tingui com a eixos vertebradors els principis de l'economia social i solidària, entre ells la governança democràtica, el no lucre i la millora de la comunitat i l'entorn, en la provisió de serveis socials i d'atenció a les persones.

Programes cooperatius

- 5. **Enfortir i consolidar els ateneus cooperatius** com a estratègia territorial de desenvolupament econòmic cooperatiu i social que promou l'emprenedoria col·lectiva, la creació de llocs de treball, les empreses cooperatives i els ecosistemes cooperatius d'economia social i solidària.
- 6. **Reforçar les línies de promoció i suport de projectes singulars per a cooperatives**, vetllant per la seva implantació arreu del territori, a través dels mecanismes públics establerts o d'altres d'anàlegs, optimitzant-ne el funcionament i la coordinació.
- 7. **Establir programes de col·laboració i cooperació entre l'economia social i solidària i les petites empreses de capital i autònoms** per tal d'enfortir i pluralitzar l'economia catalana i guanyar resiliència, escala i impacte.
- 8. **Crear un programa específic de suport als ecosistemes cooperatius i d'economia social i solidària** per fer créixer el consum de productes i serveis de l'economia social i solidària, reflectint

els valors que s'hi associen: proximitat, qualitat, justícia social, ecologia , sostenibilitat i democràcia.

9. **Promoure un programa específic de promoció de l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús** al costat de les polítiques d'habitatge públic com a generador d'un nou model de política d'habitatge a Catalunya que eviti l'especulació en relació amb aquest dret bàsic.

Ètica

10. **Crear línies compartides entre l'àmbit públic i les finances ètiques i cooperatives** per a l'accés al finançament als projectes i organitzacions de l'economia social i solidària.
11. **Impulsar línies específiques de promoció a les mutualitats, les finances ètiques i les economies comunitàries** per fer créixer el seu coneixement i usos entre la ciutadania.

Formació, innovació i internacionalització

12. **Crear i reforçar les accions per incorporar l'economia social i cooperativa als diferents àmbits d'aprenentatge i formació:** Programa "Itinerari Educatiu d'Economia Social i Finances ètiques" a les escoles i instituts de Catalunya i Programa de crèdits lectius sobre Economia social i solidària a les universitats.
13. **Generar programes de suport a la transformació digital i la innovació** a les organitzacions de l'economia social i solidària.
14. **Reforçar els instruments específics de suport públic per a la internacionalització** de l'economia social i solidària, especialment l'empresa cooperativa i el tercer sector social, com a resposta a la crisi social i econòmica a conseqüència de la covid-19.

Governança

15. **Mantenir i reforçar els programes de suport específic al funcionament i la governança de les entitats del tercer sector social**, especialment el programa de suport a la governança democràtica i el programa de foment de l'equitat de gènere al tercer sector social de Catalunya.
16. **Incorporar les regulacions més eficients i eficaces en totes les normatives** i processos que es despleguin, per tal d'alleujar les càrregues reguladores imposades a les empreses de l'economia social i solidària i agilitzar la simplificació administrativa.

4. RECONNECTEM EL TERRITORI

Catalunya és un país divers territorialment parlant, però sovint això ha provocat desequilibris també. Revertir aquesta situació és garantir equitat per tots els territoris i oportunitats. És apostar per una Catalunya en xarxa, un país ben connectat, amb transports públics eficients i amb infraestructures al servei de l'economia productiva i la ciutadania. És reconnectar el territori per esdevenir uns pobles, barris i ciutats on tothom pugui viure amb benestar i tingui l'oportunitat d'accedir a un habitatge digne a preus raonables.

POLÍTICA TERRITORIAL

Un territori equilibrat i ben connectat

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana és l'oportunitat per redissenyar un model territorial més equilibrat, que faci dels nostres municipis indrets més habitables i amb millor relació amb l'entorn natural. Un país divers, ben connectat, amb transports públics eficients i amb infraestructures al servei de la ciutadania i de l'economia productiva. Uns pobles, barris i ciutats on tothom pugui viure amb benestar.

1. **Equilibri territorial i ecoeficiència en l'urbanisme**, amb un model de viles i ciutats compactes, complexes en els seus usos, socialment integradores i amb una protecció estructural dels espais lliures i de connexió ecològica.
2. **Mobilitat de baix impacte ambiental i de gran cohesió social**, amb l'aposta per una combinació de sistemes de mobilitat intermodals, que prioritzi el transport públic i inverteixi en ferrocarril tant pel que fa a passatgers com a mercaderies.
3. **Infraestructures sostenibles al servei de l'economia productiva** i planificades amb criteris de rendibilitat socioeconòmica, d'avaluació del cost i d'impacte social, territorial i mediambiental.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#PacteInfraestructures

Un Pacte Nacional d'Inversió en Infraestructures al servei de l'economia productiva i de la mobilitat sostenible que abordi les necessitats del país.

El dèficit de la inversió de l'Estat en infraestructures a Catalunya ve de lluny, fet que genera problemes estructurals d'un bon servei de mobilitat per la manca de manteniment de les infraestructures actuals com penalitzar les oportunitats de futur de l'economia productiva del país.

L'actual *statu quo* institucional, amb un repartiment de la titularitat de les infraestructures entre diverses administracions, així com els plans d'inversió, requereix posar sobre la taula nous mecanismes que ajudin a assolir amplis acords realitzables i compromesos en els *tempos* i les inversions

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Paradoxalment, la pandèmia de la covid-19 ens ha mostrat d'una manera crua quines són les necessitats humanes més bàsiques que no ha resolt l'urbanisme. De cop i volta, la necessitat de disposar d'espais oberts i de relació amb la natura s'han demostrat vitals i imprescindibles per afrontar una crisi sanitària i suportar físicament i emocionalment una situació de confinament.

La soledat del confinament, la densitat de població, la necessitat de relació social i de gaudir del sol i de l'espai verd són aspectes que ens ha portat la pandèmia que ens comporten la necessitat de repensar el territori com a xarxa d'hàbitats, de relació amb la natura i de comunicacions a diferents velocitats. La ciutat com a hàbitat ha de ser part del paisatge i imbricat en l'entorn natural. L'arquitectura i l'urbanisme han d'acceptar que l'espai verd s'apodera de la ciutat. Com a resultat, ciutat, verd i paisatge han de ser una mateixa cosa i no tres. Per tant, això comporta un canvi substancial en el planejament territorial, ja que és necessària la reformulació d'un planejament en què els espais verds com a rius de vida en siguin l'essència, relligant el territori i les urbs, per tal que el resultat sigui un tot; on les nostres ciutats i pobles no siguin el centre sinó una part. En aquest nou planejament transversal, els connectors verds i corredors naturals han de passar a ser essència i no circumstància.

El país ha fet un canvi de mentalitat en molts aspectes, i entre els quals hi ha la sensibilitat i el respecte al medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic. És en base a aquest canvi, i de la defensa que des d'Esquerra Republicana sempre hem fet de la protecció mediambiental, que creiem que podem fer un salt qualitatiu. De fet, en els darrers anys s'han tirat endavant iniciatives com la llei contra el canvi climàtic, la llei de protecció i ordenació del litoral o els plans directores no sostenibles en l'àmbit del Pirineu i de la Costa Brava, que van en aquesta direcció.

El reciclatge del teixit urbà existent, així com els nous creixements, cal projectar-lo tenint presents els objectius de desenvolupament sostenible inclosos en l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, i a l'empenta del Pacte Nacional per a la Transició Energètica i les Lleis de Canvi Climàtic i de Sostenibilitat. En aquesta direcció, cal impulsar la tramitació i aprovar la nova llei de territori que propiciï un canvi de model de les polítiques urbanístiques i territorials.

La construcció és també un sector amb una alta incidència en tots aquests paràmetres, des del mateix procés constructiu fins a la seva vida útil i la seva possible desconstrucció final. En tot aquest recorregut hi ha una despesa d'energia i de materials (des de l'extracció de la matèria primera i la

seva transformació industrial, fins a la posta en obra i la pròpia eficiència energètica dels edificis durant la seva vida útil) que avui en dia hem de reconsiderar molt seriosament des del punt de vista de la sostenibilitat. Hem d'apostar per la rehabilitació i la regeneració urbana, ja que només així podrem treballar per no augmentar la petjada ecològica, respectar el patrimoni construït i avançar cap a un parc més sostenible.

Cal articular una nova visió de país d'una Catalunya en xarxa. Es posa de relleu la necessitat de repensar un model territorial que sigui equilibrat, equitatiu i solidari, enfront d'un model centralitzat ineficient i insostenible. Un país articulat en xarxes que ordenin i respectin assentaments, comunicacions i paisatge. Per fer-ho, les polítiques públiques ens han de guiar en el procés de presa de decisions davant les necessitats d'inversió i modernització, la gestió i l'adaptació de la nova comunicació, mobilitat, producció, lleure, coneixement, formació o habitatge, a la nova realitat que ens deixa la pandèmia de la covid, amb el foment del teletreball, amb el retorn als valors naturals sostenibles i saludables. Per justícia, però també per eficiència, aquest nou model ha d'estar basat en l'equitat territorial, tot reconeixent el pes i la importància del fenomen urbà, el creixement de les ciutats a nivell global, i el reconeixent de Barcelona com a capital, tot constituint aquesta xarxa de ciutats que volem per Catalunya.

El dret a l'accessibilitat, peça fonamental en una societat lliure i emprenedora, cal garantir-lo amb vies de comunicació òptimes i també amb la tendència a garantir l'accés amb transport públic a tots els nuclis de població de Catalunya, amb la revisió dels actuals modes i concessions del transport per carretera i la implementació de tecnologies diverses. El transport públic a les àrees urbanes té alguns reptes que cal resoldre a curt termini, de caràcter tarifari, de governança i millora de la connectivitat i d'inversió en infraestructures. El gran repte de la regió metropolitana de Barcelona és la inversió en infraestructures del transport públic, metro i Rodalies, però també a la xarxa d'estacions d'autobusos interurbans.

El context que s'albira per als temps postpandèmia és favorable per al reforç del ferrocarril com a sistema de transport i comunicació. La proposta és, doncs, que tot el sistema ferroviari en el seu conjunt sigui prioritari en les inversions d'infraestructures en els propers anys, amb el corredor del Mediterrani per a mercaderies, una xarxa coherent i ràpida de trens regionals i el pla de xoc per a Rodalies. El sistema de connexió amb trens regionals a Catalunya pateix la manca d'inversió històrica del conjunt de la xarxa ferroviària i l'anquilosament del sistema pel fet de tenir la major part de línies en via única.

Per fer tot això possible, cal fer una inversió pública en infraestructures, que implicarà un impuls econòmic per a la generació de llocs de treball, que han de fomentar el transport públic i la logística de mercaderies per afavorir la tendència reindustrialitzadora. Inversions que millorin l'eficiència i que vagin en la línia dels objectius de desenvolupament sostenible 2030 i de la mitigació dels efectes del canvi climàtic.

Proposta destacada

- 1. Aprovació de la llei de territori per garantir un model d'utilització del sòl sostenible, eficient i competitiu que tingui en compte la diversitat territorial.** S'ha d'afavorir, en el canvi de model, la preservació del sòl no urbanitzable, el paisatge, l'avaluació ambiental de l'urbanisme, la desclassificació del sòl, la desurbanització d'espais no ocupats, la participació ciutadana i la transparència en la generació de les plusvàlues urbanístiques.

- a) **Dibuixar un model de viles i ciutats compactes**, complexes en els seus usos, socialment integradores. Amb el ben entès que el territori, les nostres viles i ciutats estan ja construïdes i l'acció ha de ser no tant construir i fer, com diagnosticar, comprendre, resoldre, millorar i regenerar. Per tant, el paper i l'objectiu de la nova llei del territori no ha de dependre tant de definir i ordenar un creixement equilibrat com de diagnosticar el territori, les nostres ciutats i viles per definir les estratègies de resolució i millora dels conflictes existents territorials i urbans des d'un creixement i una manera de viure equilibrada, saludable, benestant, justa i responsable.
- b) **Tenir en compte la realitat dels ens locals de Catalunya** i reconèixer la diversitat municipal del país, pensant també en els que tenen menys capacitat tècnica i menys complexitat urbanística i social.
- c) **Dissenyar una nova estratègia de verd urbà**, amb una protecció estructural dels espais verds i de connexió ecològica en què el paisatge i l'entorn natural s'integrin al model urbà.
- d) **Relligar la política urbanística i territorial amb la llei del canvi climàtic i la declaració d'emergència climàtica**. Hem de superar els simples mecanismes de mitigació, i un model de planejament excessivament estàtic, per avançar cap a un nou sistema de planejament adaptatiu, més flexible, que ens permeti anar adaptant el territori en funció de l'evolució dels riscos. Un gran repte que exigeix, així mateix, dotar-nos de nous recursos econòmics, amb una nova fiscalitat verda, per poder fer front als desafiaments plantejats.
- e) **Actualitzar els instruments de planejament territorial** –les estratègies en la terminologia de la llei de territori– començant per abordar el repte d'ordenar els espais més sensibles als efectes climàtics. Hem de ser capaços, a través del nou planejament d'ordenació territorial, d'identificar a escala territorial els principals riscos climàtics i de concretar les directrius de desenvolupament per abordar-los amb èxit.
- f) **Fer front a la vertebració dels sectors d'activitat econòmica**, configurant les bases d'un planejament molt més equitatiu en termes territorials, que permeti la redistribució econòmica dels ingressos i que garanteixi la solidaritat entre territoris.
- g) **Racionalitzar i integrar el planejament a escala municipal** configurant plans més abastables, amb temporalitats concretes i mecanismes de seguiment, i amb més flexibilitat per adaptar-se a la variació substancial de les hipòtesis de partida. Una nova generació de planejament, més concret i que garanteixi un major compliment de les seves determinacions, entre les quals hi ha d'haver assegurar que el sòl vinculat a un ús residencial està al servei del dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat.

Planificació territorial i urbanisme sostenible

2. **Desplegar els instruments de la nova llei de protecció i ordenació del litoral** que ens han de permetre, a través del Pla de protecció i ordenació del litoral i dels respectius plans d'usos del litoral i de les platges, fer front a un dels principals riscos climàtics que tenim plantejats: la regressió del nostre litoral al llarg de les properes dècades. Uns nous instruments que no només han de garantir la preservació dels espais litorals, sinó també aturar la pèrdua de biodiversitat i permetre la recuperació dels ecosistemes martimoterrestres. És important, així mateix, desplegar el Conservatori del litoral de Catalunya que ens ha de permetre salvaguardar i recuperar la part del litoral més amenaçada per la urbanització i l'artificialització, a partir de l'adquisició pública del sòl.

3. **Adaptar el planejament urbanístic al planejament territorial vigent**, evitant aquelles transformacions que siguin innecessàries i assegurant que el sòl que es desenvolupi respecti les directrius i estratègies fixades pel planejament territorial. S'ha d'evitar el desplegament de planejaments obsolets contraris al principi del desenvolupament urbanístic sostenible o a altres principis de l'ordenament urbanístic. En aquest sentit, és necessari articular un programa que permeti ajudar els municipis en la renovació del seu planejament, prioritzant aquells planejaments més obsolets o les previsions del planejament territorial.
4. **Promoure noves estratègies que abordin amb èxit una planificació coordinada entre les diferents administracions** a escala supramunicipal de les principals àrees urbanes del nostre país, prioritzant l'aprovació del Pla director urbanístic metropolità, que enllaci la capital del país amb la resta del territori, garantint el model d'estructura nodal interconnectada. S'ha de garantir, així mateix, el respecte del principi de diferenciació per a aquells municipis més petits i amb menys capacitat de gestió urbanística. La diversitat constitueix un bé que cal protegir i la política territorial i urbanística ho ha d'assegurar.
5. **Revisar la llei 31/2010 de l'Àrea Metropolitana de Barcelona** per adaptar-la a un nou model territorial que reconnecti i equilibri el territori amb la realitat metropolitana, i permeti millorar les seves competències i finançament.

Hàbitat urbà, arquitectura i sostenibilitat

6. **Impulsar la rehabilitació i la regeneració urbana: un nou model d'urbanisme basat en el reciclatge del teixit urbà existent, en la rehabilitació i la regeneració urbana sostenible**; sense augmentar la petjada ecològica, recuperant aquelles edificacions existents i posant-les al dia, sense necessitat de consumir més sòl i respectant els seus valors patrimonials. Uns creixements en altura només en aquells àmbits on sigui possible, garantint el valor paisatgístic, que evitin el malbaratament dels recursos limitats.
7. **Garantir la preservació del sòl no urbanitzable i del paisatge, del verd, amb més avaluació ambiental i garantint una major ecoeficiència** dels teixits urbans i de les obres d'urbanització amb nous camps d'avaluació. El marc legislatiu ha d'afavorir la desclassificació del sòl, la desurbanització i la renaturalització d'espais no ocupats o obsolets.
8. **Integrar de manera decidida la planificació territorial i les seves estratègies amb la planificació urbanística**, abordant el reciclatge del sòl i la supramunicipalitat amb un repartiment no redundat d'equipaments i d'infraestructures i amb un tractament, també supramunicipal, del sòl no urbanitzable i del paisatge.
9. **Revisar l'actual programa de Plans Directors Urbanístics** d'acció econòmica, d'infraestructures i d'acció social, culminar la realització dels catàlegs de paisatge pendents i establir normes i criteris per a la instal·lació d'infraestructures de generació d'energia.
10. **Innovar en el planejament com a eina per definir les estratègies de resolució i millora**, no com a projecte de creixement i ordre, dels conflictes territorials i urbans existents, en un territori construït. Implementar els projectes urbans i paisatgístics havent dut prèviament a terme un estudi i anàlisi de sistema i necessitat. Dur a terme projectes capaços de diagnosticar els conflictes per construir solucions des de l'arquitectura i el paisatge en l'àmbit del bé públic i, per tant, prèviament i com a base estratègica de les eines de planejament.

11. Diagnosticar els habitatges. La implementació d'aquest nou model d'urbanisme ressenyat, basat en el reciclatge del teixit urbà existent, en la rehabilitació i regeneració urbana; comporta també conèixer els habitatges de Catalunya. La crisi del Covid ha posat de manifest les mancances dels habitatges de Catalunya. Mancances principalment en habitabilitat/salut: superfície/volum per persona, llum natural/asseïllament, ventilació/estanqueïtat, confort tèrmic/acústic, flexibilitat, accessibilitat, intimitat, espais multifuncionals, relació interior/exterior, materials no saludables. Cosa que ha posat de manifest disfuncions en la salut física, mental i percepció de benestar i salut dels seus habitants. I per tant l'obsolet del decret d'habitabilitat. En conseqüència, cal:

- a) **Revisar i reformular el decret d'habitabilitat** en un nou Decret incorporant una nova normativa que doni solució a les mancances d'habitabilitat/salut manifestes en aquesta crisi i exposades anteriorment, enfocada a la rehabilitació i millora dels nostres habitatges. Aquest decret incorporarà altres aspectes vinculats a l'habitabilitat i transversal com eficiència energètica, soroll, materials, més salut i flexibilitat.
- b) **Reformulació de la cèdula d'habitabilitat** amb nivells/categories segons el grau de regeneració assolit a imatge de la certificació energètica. Aquests nivells/categories haurien de diferenciar els habitatges i per tant el seu valor de venda i lloguer.
- c) **Implementar mesures de recàrrecs fiscals** als grans tenidors per habitatges no rehabilitats d'acord al nou Decret d'habitabilitat.
- d) **Implementar descomptes fiscals als petits tenidors per habitatges rehabilitats** d'acord al nou Decret d'habitabilitat.
- e) **Implementar de línies de crèdit tou avalades pel Govern**, per la rehabilitació integral d'habitatges per els grans tenidors.
- f) **Implementar de línies de crèdit tou i subvencions a fons perdut** per la rehabilitació integral d'habitatges per als petits tenidors.
- g) **Implementar l'ús dels vells materials tradicionals saludables** de manera sistemàtica com la fusta com element de construcció.
- h) **Recàrrecs fiscals en l'ús de materials no saludables**, a partir d'un coeficient mig com a ràtio de materials saludables definit en el nou decret d'habitabilitat a implementar, com a documentació a incorporar a la cèdula habitabilitat i a la certificació energètica.
- i) **Sistemes de control de l'administració** per evitar que les millores subvencionades per a l'administració repercuteixin a l'alça en els lloguers dels arrendadors.
- j) **Nova legislació en relació als materials no saludables** per tal de regular al seu ús la seva erradicació de les edificacions existents com seria el cas de l'amiant i de tant altres. Reformulació de les ITEs per definir determinats materials no saludables com a deficiència greu d'acord en la nova legislació sobre el tema.
- k) **Implementació de programes per afrontar la rehabilitació dels edificis afectats per patologies greus com l'aluminosi.**
- l) Programes específics i dotació pressupostària per poder afrontar els programes de rehabilitació i **regeneració** urbana, en municipis prioritzant cascs antics.

- 12. Dotar econòmicament un programa d'actuacions de rehabilitació edificatòria** en el medi urbà d'acord amb la DA 5ª de la Llei d'Urbanisme, en el marc del programa que l'Estat Espanyol inclogui dins el Fons per la Recuperació de la Unió Europea que té una dotació prevista per a Espanya de 140.000 MEUR. (Un programa com aquest esdevé una oportunitat amb dades de l'ITEC de donar feina a 80.000 persones addicionals si s'arribés a la mitjana de la població activa d'Alemanya, Bèlgica, Itàlia i Holanda que es del 4. També pel compliment de l'agenda 2030 catalana i pel desplegament de les propostes de rehabilitació contingudes al Projecte de Pla Territorial Sectorial d'Habitatge pel que fa a zones de rehabilitació prioritària i nombre d'habitatges).

Habitat urbà, salut i benestar

- 13. Treballar l'espai intermedi complex entre l'habitatge** (domèstic-privat) i el carrer (barri/ciutat-públic/col·lectiu) com el primer nivell de relació social. És necessari generar espais d'interacció social previs a sortir al carrer, espais segurs i amables, espais intermedis. Espais domèstics socialitzadors.
- 14. Promoure la xarxa quotidiana de carrers com a eixos cívics** que han de permetre recorreguts a peu, amb continuïtat i útils, és a dir que, a més de poder enllaçar, han de servir per a les diferents activitats i han de tenir la socialització com a objectiu. Cal enllaçar espais verds i públics amb activitats comercials, culturals i de lleure.

Construcció sostenible

- 15. Impulsar l'ús de la fusta constructiva a través d'un Pla estratègic per a la construcció en fusta a Catalunya.** La fusta és l'únic material de construcció natural, renovable i inesgotable que existeix, i gràcies a l'evolució tecnològica que ha experimentat en els darrers anys ja s'ha situat com una opció real, competitiva i d'elevada demanda en el sector de la construcció. Quant a la sostenibilitat, un major ús de la fusta en la construcció contribuirà molt directament a la descarbonització dels processos d'aquest sector, reduirà de forma considerable l'extracció massiva d'àrids i minerals, beneficiarà l'eficiència energètica i aprofitarà un recurs disponible com a matèria primera. Per aquest motiu, cal fomentar l'associacionisme productiu, obrir una línia d'ajuts a projectes i obres de construcció i rehabilitació i promoure l'ús de la fusta també per als equipaments públics.

Infraestructures viàries d'alta capacitat

- 16. Implementar la vinyeta com a eix central del model de gestió de totes les vies d'alta capacitat** per reduir el cost per als usuaris i usuàries, fent-lo més equitatiu i proporcional per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Així mateix, la implementació de la vinyeta permetrà tenir l'opció d'adoptar acords de col·laboració publicoprivada amb el model de gestió i no de concessió i amb un marc de relació i regles del joc nou, racionalitzar la xarxa i tancar definitivament projectes de desdoblaments reiteratius i innecessaris i poder millorar els itineraris del trànsit de mercaderies internacional, reduint costos, contaminació i evitant els trànsits per poblacions. D'altra banda, la seva implementació alliberarà recursos econòmics en dues direccions: hi haurà costos actuals que es podran destinar a altres polítiques prioritàries i també a incorporar nous recursos econòmics que, un cop feta la gestió, permetran destinar els excedents a la millora del transport públic.
- 17. Racionalitzar la xarxa viària d'alta capacitat entesa en el seu conjunt com una unitat,** per a la qual cosa cal descartar propostes de desdoblaments, perllongaments o construcció de noves

vies que es considerin reiteratives i que no estiguin justificades per altes intensitats mitjanes diàries (IMD) de trànsit en els corredors corresponents, com el Quart Cinturó.

18. Prioritzar inversions en les actuacions següents:

- Sector nord: execució del desdoblament de l'N2 amb connexió amb la C-32; finalització del desdoblament de l'N260/A26 entre Figueres i Besalú i la variant d'Olot.
- Sector Llobregat: enllaç de l'A-2 –AP-7 / B-30, túnels de Vallirana i l'N-340; finalització de la connexió de la C-16 amb l'A-2 a Viladecavalls-Abrera.
- Sector ponent: finalització del tram de l'A14 a Lleida-Alfarràs.

Infraestructures viàries convencionals

19. Centrar les inversions a la xarxa convencional en actuacions urgents per a la millora dels trams amb més risc d'accident i IMD superiors als 5.000 vehicles/dia, unes actuacions que acumulen 120 km distribuïts en deu punts d'actuació.

20. Establir un pla d'inversions en tecnologia en el conjunt de la xarxa convencional que permeti millorar la seguretat en la conducció, així com la necessitat de garantir l'accés rodat en condicions a tots el nuclis de població.

21. Crear un programa d'inversió especial a l'Eix Pirinenc, entre Olot i el Pont de Suert-Vielha. Aquest programa de l'Eix Pirinenc ha de comptar amb la participació del territori per definir les prioritats, establir els calendaris d'actuació i generar propostes alternatives. Els eixos previstos en aquest pla són: connexió Olot-Ripoll, Ripoll Puigcerdà per la collada de Toses, la Seu d'Urgell-Sort pel port del Cantó, Ponts-Tremp pel port de Comiols, Sort-Vielha pel port de la Bonaigua, Tremp-Pont de Suert pel port de Perbes i el tram Berga-Guardiola de Berguedà.

Aeroports

22. Impulsar un nou Pla estratègic de l'aeroport de Barcelona, que haurà d'incloure un nou model de la distribució dels slots actuals de les companyies de baix cost (en espera de quines es queden i de quina demanda fan). Potenciar destinacions estratègiques internacionals i intercontinentals. Preservar els espais naturals que envolten l'aeroport i aplicar totes les millores tecnològiques necessàries per augmentar aquests vols sense necessitat d'ampliació.

23. Revisar l'actual Pla immobiliari a l'aeroport de Barcelona, per destinar menys sòl a activitats terciàries i estudiar les noves necessitats de sòl paraindustrial i logístic en combinació amb els ports de Barcelona i Tarragona.

24. Apostar per una estratègia coordinada dels aeroports de Catalunya, que potencii l'estratègia més efectiva per cada un. Amb una bona connexió de transport públic i de mercaderies dels quatre aeroports entre ells i amb els ports, amb les seves respectives ciutats i amb Barcelona.

Ports

25. Avaluar l'impacte dels creuers i del conjunt de l'activitat al port de Barcelona i implementar mesures més estrictes respecte a l'emissió de contaminants dels vaixells amarrats, fomentant la transició energètica. Aprofitar la conjuntura actual per revertir l'impacte mediambiental del sector dels creuers a la ciutat.

26. **Redissenyar l'estratègia d'activitat dels ports de Tarragona i Barcelona**, en lloc de l'estratègia de creixement continu, que dimensioni la capacitat pel que fa a les mercaderies per recuperar la competitivitat i orientar part de l'activitat en la direcció dels nous paradigmes de la logística i la industrialització, propiciats o acompanyats per l'estratègia de la implementació del 5G.

Mobilitat urbana i interurbana

27. **Continuar amb la implantació i l'extensió de la xarxa de busos ràpids (BRCat)** que permeti cobrir les deficiències ferroviàries en alguns casos i com a mesura de promoció del transport col·lectiu.
28. **Implementar la T-Mobilitat** com a eina tarifària, però també com a eina de gestió de la mobilitat, en el sistema del transport públic a l'ATM.
29. Fer possible, pel que fa a la governança, el **desenvolupament de la llei de finançament del transport públic**.
30. **Realitzar el paquet d'inversió en infraestructures a curt termini**: acabar i connectar les línies 9 i 10, la nova L8 entre la plaça d'Espanya i Gràcia, el TrampCamp entre Tarragona i Salou, encarregar a FGC la gestió de la línia Lleida-Manresa i fer un pla de xoc per al sistema de Rodalies.
31. **Establir un sistema integral de mobilitat sostenible amb l'horitzó de garantir la connectivitat amb i entre les capitals de comarca**, millorant la coordinació horària de tota la xarxa de transport públic de Catalunya, incloent trens i autocars, per tal de reduir i optimitzar els temps dels viatges.

Sistema ferroviari

32. **Exigir a l'Estat espanyol les inversions en Rodalies** i millorar la coordinació actual per fer més efectius els temps dels recorreguts i l'oferta a tot Catalunya.
33. **Garantir la connectivitat amb Barcelona** des de les ciutats ubicades a 50km amb les millores al conjunt de la xarxa ferroviària.
34. **Millorar la connectivitat entre poblacions de l'àmbit de la Regió Metropolitana de Barcelona**, sense haver de passar per la capital, amb prioritat pel ferrocarril. En aquest sentit, cal fer les inversions necessàries per fer possible el cinturó orbital ferroviari entre Vilanova i Mataró, passant per Vilafranca, Terrassa, Sabadell i Granollers.
35. **Impulsar millores en els serveis, les infraestructures i els sistemes de seguretat de Barcelona com a ròtula del sistema ferroviari**, sense oblidar la construcció de l'estació de la Sagrera, com un dels passos que han de servir per reequilibrar la ciutat i la zona Besòs-Sagrera, i la reforma de l'estació de Sants.

Corredor del Mediterrani

36. **Exigir a l'Estat espanyol les inversions en el corredor del Mediterrani de mercaderies** que requereix la construcció d'una línia exclusiva i segregada de la xarxa convencional, amb doble via i ample internacional.
37. **Prioritzar l'execució de les obres que permetin un recorregut continu de sud a nord**, accessible als ports de Tarragona i Barcelona, com a objectiu prioritari a la instal·lació de l'ample internacional mitjançant el tercer carril als trams Castellbisbal-Martorell i Tarragona-Castelló.

Trens regionals

38. Establir l'objectiu en l'horitzó 2030, de la millora i el desdoblament de totes les línies ferroviàries amb connexió. Cal realitzar les inversions en la xarxa de trens regionals prioritant les millores estructurals i de sistemes de seguretat, així com els desdoblaments dels trams que permetin la connectivitat amb l'objectiu de garantir més freqüència i reduir el temps dels trajectes

Governança, finançament i agenda

39. Remodelar el marc normatiu que permeti la col·laboració publicoprivada amb retribucions justes però allunyades d'operacions especulatives i en què el pes de les decisions i el control recaigui sobre les administracions i no sobre els oligopolis.

40. Promoure l'Agenda Catalana d'Inversions en Infraestructures com un pacte entre tots els interlocutors (administracions, societat civil), que parteixi dels mínims voluntaris de cada administració i tutelat per institucions alienes a les administracions, que garanteix l'estudi i la posterior execució de les infraestructures planificades.

HABITATGE

Una república que garanteixi el dret d'accés a un habitatge digne

A) HORITZÓ REPÚBLICA

El dret a accedir a l'habitatge és una peça clau de l'estat del benestar. L'homologació de les polítiques públiques que el facin possible i el seu finançament, amb els referents europeus que puguin ser equiparables, són una necessitat i una obligació. Tenim el repte de millorar l'actual ràtio del cost d'habitatge en relació amb la renda disponible de les famílies i de prevenir tensions de preus derivades de factors de demanda no derivats de l'ús habitual de l'habitatge. La política d'habitatge ha de preveure noves formes de tinença i ha de tendir cap al valor d'ús d'aquest i no només cap al valor d'inversió, fomentant el creixement del parc de lloguer i, especialment, el parc subjecte a algun tipus de protecció pública. La rehabilitació des de la millora de l'actual parc d'habitatges esdevindrà prioritària a Catalunya, de manera conjunta amb la regeneració d'àrees urbanes al servei de la cohesió social.

- 1. Garantir el dret subjectiu a l'habitatge a tota la ciutadania.**
- 2. Incrementar el parc d'habitatge existent sotmès a algun tipus de protecció pública,** prioritàriament en règim de lloguer social i dret de superfície, per garantir la seva perdurabilitat en el temps.
- 3. Millorar l'actual ràtio del cost d'habitatge en relació amb la renda disponible de les famílies,** prevenir tensions de preus relacionades amb factors de demanda no derivats de l'ús habitual de l'habitatge.

4. **Garantir la dació en pagament** i la cancel·lació de deutes vinculats a l'adquisició de l'habitatge amb una llei de segona oportunitat.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#DretAlHabitatge

Desplegar i reforçar les mesures per limitar els preus del lloguer i la prevenció de l'exclusió habitacional

Aprovar la llei d'arrendaments urbans catalana (LAUC) que estableixi entre altres qüestions una major durada dels contractes de lloguer, garantint l'estabilitat a llogaters i propietaris i acompanyant la llei de contenció de rendes ja vigent per tal de reforçar-ne l'efectivitat. En aquest sentit, cal aprofundir en el desplegament, el seguiment i l'impuls generalitzat de mesures que optimitzin l'efectivitat de la llei de contenció de rendes per garantir l'accés a l'habitatge a un preu assequible arreu del país i especialment a les zones de mercat tens.

Paral·lelament, amb independència de les situacions provisionals de moratòria temporal que es puguin donar, cal seguir aprofitant tot el marge competencial per generar eines (jurídiques, socials, econòmiques, etc.) per prevenir i evitar les situacions d'exclusió habitacional (produïdes, per exemple, pels desnonaments de famílies en situació de vulnerabilitat sense alternativa habitacional), mentre duri la pandèmia i no s'hagi produït una recuperació econòmica suficient.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La crisi generada per la pandèmia de la covid-19 ha evidenciat com mai diverses realitats. D'una banda, l'impacte vital de l'habitatge en les condicions de vida en una situació extraordinària com és un confinament i, de l'altra, el risc i l'impacte de perdre l'habitatge com a conseqüència de la crisi econòmica produïda per la pandèmia, fet que ha posat moltes famílies en una situació sobrevinguda de vulnerabilitat o que ha accentuat les situacions de vulnerabilitat pre-pandèmia. En relació amb el primer punt, durant el confinament es va posar de manifest la necessitat de disposar d'un habitatge digne, amb una superfície adequada, amb condicions d'habitabilitat acceptables i amb accessos a l'exterior per fer suportable la salut mental i emocional en una situació de confinament en el marc d'una crisi sanitària. En relació amb el segon punt, la pèrdua d'ingressos familiars com a conseqüència de la pandèmia ha generat noves situacions de vulnerabilitat i ha agreujat les que ja existien. L'acumulació d'impagaments està generant una onada de situacions en què el risc de pèrdua de l'habitatge s'ha convertit en una realitat diària, davant d'un govern de l'Estat que exhibeix una gran falta de previsió i sensibilitat envers aquesta realitat i que ofereix solucions tardanes i insuficients. La crisi no ha fet res més que accentuar les dificultats d'accés a l'habitatge i l'emergència habitacional que ja arrossegàvem i que es tradueix en l'execució de desnonaments de les famílies més vulnerables o en l'ocupació d'habitatges per part de famílies vulnerables que es veuen abocades a fer-ho per necessitat i subsistència.

La Generalitat no disposa de totes les competències ni dels recursos per fer front a aquesta situació d'emergència, però està utilitzant totes les eines que té al seu abast per intentar pal·liar-la. Un exemple d'això han estat els decrets llei impulsats pel Departament de Justícia per, a través del Codi Civil Català, limitar el preu dels lloguers i evitar l'especulació en els preus de l'habitatge, i el decret llei per aturar els desnonaments mentre duri la pandèmia. Dos decrets llei que, malgrat que tenen

tota la bona intenció, corren el risc de ser suspesos per l'ordenament jurídic espanyol, com ja va passar anteriorment amb la Llei d'emergència habitacional, suspesa pel TC.

Paral·lelament a la gestió de l'emergència habitacional que estem vivint, cal seguir treballant en aquelles polítiques estructurals que a llarg termini canviaran l'escenari d'accés a l'habitatge i que l'evidencien concebut-lo com un pilar fonamental de l'estat del benestar. En aquest sentit, l'augment del parc d'habitatge social, amb l'objectiu d'assolir el 15% de solidaritat urbana, i la promoció de la rehabilitació i la renovació sostenible del parc d'habitatges existent a Catalunya, ha de ser un objectiu de país, si entenem l'accés a l'habitatge com un dret subjectiu de les persones, com una peça clau de l'estat del benestar com ho puguin ser la sanitat, l'educació, les pensions i la dependència, tot i el seu diferent reconeixement jurídic i pressupostar en el marc català i espanyol. En aquest sentit, cal homologar les polítiques públiques d'habitatge en relació amb els referents europeus més avançats. Unes polítiques que s'han de centrar a assegurar un finançament adient i una intervenció administrativa i de control macroeconòmic sobre el mercat quan sigui necessari, dins dels marges que permet el model social i econòmic europeu. Cal garantir que el preu de l'habitatge i el cost d'accés no es dispari en relació amb l'evolució de la renda familiar, evitant comportaments econòmics anòmals amb greus conseqüències socials, com ara l'increment de les desigualtats i l'exclusió social.

En aquest sentit, el present programa representa una reivindicació de la plena vigència del marc conceptual iniciat amb la Llei 18/2007, del dret a l'habitatge, les seves modificacions i les lleis que la complementen, com a paradigma per a la garantia del dret d'accés a l'habitatge. I per tant, per al reconeixement del dret d'accés a l'habitatge com un dret subjectiu dels ciutadans i les ciutadanes, amb obligació de resultat a les administracions, exigible jurisdiccionalment, més enllà de l'actual declaració de les polítiques d'habitatge com a servei d'interès general.

Proposta destacada

- 1. Impulsar l'accés a l'habitatge homologant les polítiques públiques d'habitatge a les dels principals referents europeus i incrementant el pressupost fins a assolir el 0,4% del PIB.** Impulsar, també, grans consensos polítics i de canvis legislatius imprescindibles, d'acord amb l'esperit de la Moció 102/XII del Parlament de Catalunya, per tendir a la garantia d'accés universal a l'habitatge. Aquesta homologació implicaria, entre d'altres mesures:
 - a) Incrementar el pressupost de les polítiques públiques d'habitatge per tal de situar-nos en la mitjana europea amb l'objectiu d'assolir una dotació pressupostària de 1.000 MEUR anuals,** o l'equivalent a un 0,4% del PIB català, prioritzant els eixos del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge, pendent d'aprovar, per donar resposta a l'emergència habitacional.
 - b) Establir un pacte per l'Habitatge 2020-2030. Revisar i reimpulsar el Pacte Nacional per l'Habitatge 2006-2017,** del 8 d'octubre del 2007, amb l'objectiu de recuperar un full de ruta compartit entre els diferents actors polítics, socials i econòmics.
 - c) Aconseguir el retorn social del rescabament bancari de fa una dècada,** a través de la defensa de la proposició de Llei del grup parlamentari d'Esquerra al Congrés dels Diputats, mitjançant la cessió del domini a la Generalitat del 30% del parc d'habitatges de la Sareb a Catalunya, situat en municipis de demanda acreditada o amb demanda de la mesa d'emergència.
 - d) Modificar el Codi de Consum** per facilitar els drets d'informació, tanteig i retracte en els casos de **titulitzacions hipotecàries.**

- e) **Desplegar de la Llei 24/2015, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica**, especialment pel que fa a la disposició final quarta, que assumeix el compromís de dur a terme un projecte de Llei de modificació de la Llei 18/2007 i un projecte de Llei de refosa i millora de les disposicions legals vigents en matèria del dret a l'habitatge i de lluita contra la pobresa energètica.
- f) **Avaluar l'efectivitat i el grau d'implantació de l'impost sobre els habitatges buits** creat per la Llei 14/2015, modificant, si s'escau, els elements essencials del tribut per millorar la seva aplicabilitat.
- g) Exigir l'adequació del Pla estatal d'habitatge RD106/2018 a les emergències actuals, per tal de **promoure, dotar de pressupost i finançar l'adquisició de sòl i habitatge per ampliar el parc públic**. Reforçar el vigent programa de l'ICF de finançament per a l'adquisició d'habitatge amb destí al parc de lloguer social de Catalunya.
- h) **Impulsar que tots els municipis disposin dels instruments de planificació previstos per desplegar polítiques d'habitatge i de concertació amb la Generalitat**, ja siguin a través de programes d'actuació concertada als municipis de demanda residencial forta i acreditada o bé a través de plans locals d'habitatge, amb l'objectiu de poder diagnosticar les necessitats d'habitatge social, programar i desenvolupar els programes de sòl o d'habitatge adients, mobilitzar les reserves de sòl per a habitatges amb protecció oficial (HPO) i desplegar els mecanismes d'intervenció administrativa que resultin necessaris.
- i) **Donar resposta a les necessitats específiques dels municipis petits quant a la normativa aplicable**, per tal d'adaptar-la a les realitats dels municipis més petits, ja que sovint limita i en dificulta el desenvolupament habitacional.

Parc d'habitatge

2. **Augmentar el parc d'habitatge social** (amb vista a assolir el 15% de solidaritat urbana). S'han de centrar els esforços a contribuir a l'assoliment d'un parc d'habitatge social homologable a la mitjana europea i a facilitar la renovació i la rehabilitació del parc d'habitatges, a partir de mesures com les següents:
 - a) **Aprovar el Pla erritorial sectorial d'habitatge** pendent des del desembre del 2018 per a l'inici del còmput del compliment del mandat de solidaritat urbana consistent a dotar els municipis inclosos en àrees de demanda acreditada d'un mínim del 15% del parc d'habitatge destinats a polítiques socials, en un termini de vint anys.
 - b) **Garantir la viabilitat de les promocions d'habitatge protegit**, especialment les privades, per estimular l'increment de promocions amb l'objectiu que això reverteixi en un augment del ritme de creixement del parc d'habitatge social.
 - c) **Impulsar un instrument financer que gestioni de forma integral un fons d'inversió social per a la construcció i el lloguer d'habitatge social**. El fons permetria addicionalment, en nuclis de població poc poblats que no estiguin en àrees tenses, finançar la compra d'habitatges a rendes mitjanes i baixes, imposant criteris socials en les clàusules d'interès, durada i retorn.
 - d) **Vincular els ajuts a la rehabilitació al Pla per al dret a l'habitatge i al no desplaçament de residents**, amb mesures com, per exemple, la revisió el sistema de subvencions per a la rehabilitació.

- e) **Promoure la millora de l'accessibilitat a l'interior d'edificis i als seus accessos**, sent proactius amb la detecció de problemes d'accessibilitat, habitabilitat, insalubritat i millora de l'habitatge; establint una major coordinació entre serveis socials, salut i habitatge, i fomentant la instal·lació d'energies renovables i d'aïllaments tèrmics al parc existent, així com amb mesures per a la lluita contra la **pobresa energètica**. Per a tot això s'haurà de dotar econòmicament un programa d'actuacions de rehabilitació edificatòria al medi urbà, de declaració d'àrees de conservació i rehabilitació, dins del fons per a la recuperació de la Unió Europea, incloent també la recuperació dels nuclis antics.

3. Remoure, mitjançant les iniciatives legislatives adients, certs aspectes de fiscalitat que dificulten el desplegament del parc d'habitatge:

- a) L'ampliació de les deduccions aplicables als arrendadors en l'IRPF quan els llogaters siguin entitats que gestionen programes d'habitatge social o la mateixa administració pública. Actualment, les deduccions del 60% només són aplicables si el llogater és l'usuari final de l'habitatge, fet que dificulta el desplegament dels programes de cessió d'habitatge.
- b) L'ampliació del fets imposables als quals s'aplica l'IVA superreduït del 4% a l'execució de l'obra dels HPO i a les adquisicions de sòl per a la construcció d'HPO.
- c) L'ampliació de l'IVA superreduït del 4% a les constitucions de dret de superfície o a la transmissió per a la promoció d'habitatge de protecció oficial (HPO), mesura tendent a a favorir els patrimonis públics de sòl i habitatge.
- d) L'extensió de l'IVA superreduït a qualsevol obra vinculada a la rehabilitació d'habitatges: accessibilitat, eficiència energètica, habitabilitat, salubritat..., atenent que hi ha intervencions que tributen al 10% i d'altres al 21%.

4. Planificar de manera conjunta l'habitatge protegit com un sistema metropolità que depèn de l'aprovació definitiva de del Pla director urbanístic metropolità, desplegant les competències urbanístiques previstes a la Carta Municipal de Barcelona. Per la seva idiosincràsia específica, el dret a l'habitatge a l'Àrea Metropolitana de Barcelona és clau en relació amb el conjunt de Catalunya.

Observatori de l'habitatge

- 5. Crear i impulsar l'Observatori Català de l'Habitatge** com a organisme autoritzat per a l'estudi, la consulta, la proposta, el seguiment i el monitoratge del compliment i la implementació dels plans, mesures i accions previstes en matèria d'habitatge, que neixen de les necessitats de cada municipi formalitzades en els instruments de planejament urbanístic i d'habitatge. Aquest observatori serà l'organisme encarregat de la governança del Pla territorial sectorial d'habitatge (PTSH) i vetllarà perquè es vagin complint les ràtios d'increment dels parcs i, en cas necessari, per ajudar on calgui i quan calgui remonent obstacles i contribuint a l'assoliment de l'objectiu compartit. Addicionalment, caldrà fer un seguiment sobre l'eficiència de les mesures legals i s'hauran de poder fer propostes de modificació si no arriben a complir la funció social encomanada, etc.

Accés a l'habitatge

- 6. Continuar treballant per a la regulació catalana dels preus dels lloguers.** Defensar la competència del Parlament de Catalunya en dret civil per a la regulació dels arrendaments urbans, així com també del preu, quan s'escaigui.

7. **Desenvolupar un Pla de captació i mobilització de l'habitatge ja existent.** Serà un pla orientat a usos i polítiques socials, a través de fórmules diverses, en funció de la situació i les circumstàncies, com l'adquisició, la cessió, els incentius fiscals i l'expropiació, etc., que contribueixin a incrementar el parc d'habitatge social.
8. **Desenvolupar un Pla integral de repoblament, destinat als micropobles i als nuclis rurals.** Serà un pla amb l'habitatge com a eix central per tal de mobilitzar el parc existent i facilitar-ne la creació de nou on sigui necessari, impulsant les fórmules alternatives de tinença d'habitatge. Es dotarà de recursos tècnics i econòmics per als municipis i comptarà amb diverses fórmules, en funció de la situació i les circumstàncies, com l'adquisició, la cessió, els incentius fiscals o l'expropiació.
9. **Millorar l'accessibilitat als ajuts al pagament del lloguer** pel que fa al lliurar de rendes que s'hi poden acollir per **minimitzar la taxa de sobreesforç** i evitar que les famílies hagin de destinar més del 30% dels ingressos al cost d'accés a l'habitatge.
10. **Impulsar polítiques actives de mediació**, acompanyament, cessió, intercanvi i/o adquisició per **mobilitzar els pisos** que la gent gran vagi alliberant per tal que passin al mercat de lloguer assequible.
11. **Explorar noves fórmules d'accés a l'habitatge per als joves**, com el cooperativisme, o la cessió d'ús, vehiculat a través d'un servei específic d'impuls a l'emancipació residencial en coordinació amb les polítiques d'acció o de seguiment social del Departament d'Afers Socials.
12. **Impulsar fórmules alternatives de tinença d'habitatge**, com a mecanisme per garantir l'accés a l'habitatge a tota la població, especialment els col·lectius més vulnerables. Treballar per impulsar i dotar de recursos i eines financeres els projectes de cooperativisme i d'ajuda mútua, la masoveria urbana o altres mecanismes que també faciliten l'accés a l'habitatge.

Emergència habitacional

13. **Promoure l'Estratègia catalana integral per a l'abordatge del sensellarisme** per garantir el dret a l'habitatge a les persones sense sostre i sense habitatge, i implantar el Housing First i el Housing Lead a Catalunya.
14. **Redissenyar la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió Social** per atendre les diferents necessitats, etapes i situacions d'exclusió habitacional associades als problemes d'accés a l'habitatge, en col·laboració amb el tercer sector social i en coordinació amb les polítiques d'acció o de seguiment social del Departament d'Afers Socials.
15. **Treballar en la reducció de les llistes d'espera de les meses d'emergència i dels sol·licitants d'habitatge protegit**, mitjançant una bateria de mesures efectives i abordant el problema del real·lotjament, que actualment s'està cronificant.
16. **Revisar i reformular el decret d'habitabilitat** per donar solució a les mancances dels habitatges que han posat de manifest disfuncions en la salut física, mental i percepció de benestar i salut dels seus habitants. Això comportarà la reformulació de la cèdula d'habitabilitat segons el grau de regeneració assolit, a la vegada que caldrà promoure, mitjançant la fiscalitat i l'accés al crèdit, la rehabilitació d'acord amb el nou decret d'habitabilitat. Adoptar sistemes de control per part de l'administració per evitar que les millores subvencionades repercuteixin a l'alça en els lloguers dels arrendadors.

- 17. Promoure una nova legislació en relació amb els materials no saludables** per tal de regular al seu ús la seva erradicació de les edificacions existents, com seria el cas de l'amiant i de tants d'altres. Alhora, establir recàrrecs fiscals en l'ús dels materials no saludables.
- 18. Implementar programes per afrontar la rehabilitació dels edificis afectats per patologies greus com l'aluminosi.**
- 19. Dotar econòmicament un programa d'actuacions de rehabilitació edificatòria al medi urbà** amb els recursos del fons per a la recuperació de la Unió Europea i dur a terme programes específics per a la rehabilitació i la regeneració urbana en municipis i prioritant els nuclis antics.

5. REACCIONEM DAVANT L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

Davant la situació d'emergència climàtica que vivim, hem de donar una resposta ferma que impliqui el conjunt de polítiques públiques energètiques, ambientals, de sostenibilitat, d'inclusió, de salut pública, econòmiques, de benestar i qualitat de vida que ens permetin avançar cap a un model de societat basat en el benestar ambiental.

L'Horitzó és la transformació de les nostres societats, cap a una societat més sostenible, respectuosa amb els animals i que impulsi un model energètic 100% renovable, de km 0, democràtic i lliure d'oligopolis. Volem abanderar les polítiques verdes per esdevenir el referent verd del sud d'Europa.

MEDI AMBIENT I ENERGIA

Un model mediambiental sostenible, integral i innovador

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República Catalana implantarà un model mediambiental sostenible, innovador i integral en què la salut i el benestar de les persones, la qualitat de l'aire i la qualitat de l'aigua, integrant la producció i el respecte i la protecció del entorn natural, en siguin els eixos centrals. Una república que aposti decididament per la sostenibilitat i el residu zero, que impulsi la transició energètica cap a les energies 100% renovables, la producció de quilòmetre zero lliure d'oligopolis i l'autoconsum, que implantí una nova cultura de l'aigua i que dugui a terme una política integral de gestió del territori que faci possible l'explotació racional i sostenible dels seus recursos naturals. En un planeta on els recursos naturals són finits i el canvi climàtic és un fet, la República Catalana tindrà el deure i la responsabilitat de canviar cap a un model productiu sostenible i de consum responsable que garanteixi les necessitats de les generacions futures.

1. **Acció vers l'emergència climàtica** amb el compromís de prendre mesures per a la reducció d'emissions contaminants i la millora de la qualitat de l'aire.
2. **Una estratègia energètica de país i de futur sostenible**, amb una aposta per les energies 100% renovables, la producció de quilòmetre zero, l'autoconsum, les xarxes intel·ligents de gestió i la democratització del mercat energètic amb uns preus justos i lliures de monopòlis.
3. **Una estratègia de gestió cap al residu zero**, amb la implementació de sistemes d'economia circular per a una transformació dels residus amb ecodisseny i processos de gestió innovadors. Elaborar un pla de tancament de les incineradores.
4. **Una nova cultura de l'aigua eficient i sostenible**, amb un sistema integrat del cicle de l'aigua que tendeixi a la gestió pública, garantint un subministrament mínim i recuperant els aqüífers i els cabals ecològics.
5. **Preservació i conservació de la biodiversitat**, feta des de la gestió del medi natural, posant en valor els serveis ecosistèmics i el seu caràcter multifuncional, i els usos econòmics i de lleure que el medi natural té.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#TransicióEcològica

Intensificar l'aportació catalana a la lluita contra el canvi climàtic.

Encarar el repte global que suposa el canvi climàtic i els seus impactes exigeix una transformació profunda dels actuals models energètics i productius i un compromís mundial al més alt nivell.

L'escalfament global no és exclusivament un problema ambiental, també ho és a nivell social i econòmic. Aquesta incidència aflora i seguirà aflorant i esdevé una qüestió cabdal que afecta la biodiversitat, el model econòmic, la mobilitat, el comerç, la sobirania alimentària, l'accés a l'aigua i als recursos naturals, les infraestructures i la salut.

Per aquest motiu, influirà cada vegada més en les polítiques mundials, nacionals i locals. A la República Catalana tenim al davant el desplegament de la Llei de canvi climàtic. En aquest petit racó de món, nosaltres, com a país que assumeix aquesta llei, comencem a agafar la responsabilitat i no eludim el compromís, l'assumim plenament.

- **Implementar de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic.** Una llei pionera a l'Estat, i capdavantera en l'àmbit europeu que fa seus els acords de la Conferència Internacional sobre Canvi Climàtic de París, que va entrar en vigor el novembre del 2016.
- **Donar suport a l'aprovació de la llei de canvi climàtic en l'àmbit estatal** per coordinar la resposta davant l'emergència climàtica.
- **Reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.** La reducció prevista per a l'any 2030 és del 40% respecte a l'any base (1990), del 65% per al 2040 i del 100% per al 2050. Aconseguir que Catalunya redueixi tant les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle com la vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic, afavorir la transició cap a un model neutre en emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i, alhora, transformar el model de producció i accés als recursos naturals i energètics.

- **Reforçar i ampliar les estratègies i els plans** que s'han elaborat durant els darrers anys en l'àmbit del canvi climàtic. Promoure i garantir la coordinació de tots els instruments de planificació sectorial relacionats amb el canvi climàtic i la coordinació de totes les administracions públiques catalanes, i també fomentar la participació de la ciutadania, dels agents socials i dels agents econòmics.
- Esdevenir un **país capdavanter en la investigació** i l'aplicació de noves tecnologies que contribueixin a la mitigació i també a **la reducció de la dependència energètica de Catalunya** envers recursos energètics externs, a la descarbonització i a la desnuclearització fins a assolir la sobirania energètica.
- **Fer visible el paper de Catalunya al món**, tant en els projectes de cooperació com en la participació en els fòrums globals de debat sobre el canvi climàtic.
- **Impulsar la tramitació de les noves lleis per a la sostenibilitat ambiental:**
 - a) Llei de transició energètica que promogui el model 100% renovable, 100% democràtic i de quilòmetre zero.
 - b) Llei de residu zero a partir de l'economia circular.
 - c) Llei de qualitat ambiental (especialment emissions de tota mena).
 - d) Nova llei d'estalvi i reutilització de l'aigua.
 - e) Llei de protecció dels animals.
 - f) Llei de biodiversitat.
 - g) Llei del bosc.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Davant de l'emergència climàtica que estem vivint, ens cal d'una vegada per totes tirar endavant la revolució ecològica que faci possible una transformació global. I aquest canvi global ha de dependre de descarbonitzar les vides, per canviar el model energètic, per reduir i transformar els residus. La crisi de la covid ens ha fet adonar de com és de necessari fer possible un planeta més saludable per poder gaudir de vides saludables. I això ens obliga a assegurar la sostenibilitat ambiental i a construir la sobirania alimentària.

És imprescindible avançar cap un model d'energia 100% renovable, de major eficiència, que fomenti l'autoconsum, les xarxes intel·ligents de gestió i la democratització del mercat energètic, lliure de monopolis i amb uns preus justos. Amb una estratègia de gestió de residus que aposti pel residu zero amb la implementació de sistemes d'economia circular per a una transformació dels residus amb ecodisseny i processos de gestió innovadors, que permeti deixar d'utilitzar models obsolets i contaminants com les incineradores de residus. Garantir un ús més eficient dels recursos naturals, com l'aigua, fent-ne una explotació racional i equilibrada territorialment, garantint un subministrament mínim i recuperant els aqüífers i els cabals ecològics. Per descarbonitzar les nostres vides, també hem de canviar el sistema de transport: reduir l'impacte dels vehicles privats en favor del transport públic. Emancipar-nos dels oligopolis, d'una economia que no ens situa al centre i d'un model d'estat que no ens té en compte.

Proposta destacada

1. Impulsar un Pacte Nacional per a la Transició Energètica per un model energètic 100% renovable, de quilòmetre zero, democràtic i lliure d'oligopolis.

Cal un Pacte Nacional per a la Transició Energètica, que hauria de ser essencialment transversal i comportar un canvi cap a un model energètic més just i sostenible que hauria de tenir com a horitzó d'arribar al 100% renovable el 2050. Arribar a aquest horitzó es tècnicament possible i socialment necessari. La transició energètica ha de servir per:

- a) Passar d'una elevada dependència exterior (75%) a una baixa dependència exterior fins a assolir la sobirania energètica.
- b) Passar d'una estructura vertical (en què una empresa agrupa totes les activitats del mercat energètic) a una estructura horitzontal.
- c) Canviar d'una generació centralitzada (poques centrals i molt potents) a una de descentralitzada, de quilòmetre zero i neta.
- d) Transformar un model rígid (el consumidor no pot abocar energia a la xarxa) en un model flexible i adaptable.
- e) Passar d'un mercat concentrat (molts pocs operadors) a un mercat competitiu.
- f) Posar fi a les inversions en grans projectes sobre el territori i apostar per unes inversions diversificades i menys agressives amb el territori que prioritzi els espais antropitzats.
- g) Posar fi a una fiscalitat desincentivadora en què no es premien les bones practiques per poder aplicar una fiscalitat sostenible.

No es tracta només de substituir les fonts d'energia més brutes per unes de més netes, sinó que es tracta també de posar el ciutadà al centre del model energètic. Els ciutadans de la podran consumir, generar, emmagatzemar i vendre energia elèctrica, fent-se responsables del seu consum, amb un rol actiu i participatiu.

Eixos bàsics de l'estratègia energètica:

- **Garantir el dret fonamental d'accés a l'energia:** pla d'actuacions específic per fer front a la pobresa energètica.
- **Impulsar un programa per a la rehabilitació energètica** de les llars més vulnerables.
- **Garantir l'abastament energètic de Catalunya:** digitalització de l'energia amb la implementació de les xarxes elèctriques de distribució intel·ligents (*smart grids*).
- **Aconseguir uns alts nivells d'estalvi i d'eficiència energètica:** renovació energètica del parc d'edificis cap a un consum gairebé nul. Desplegament ambiciós del vehicle elèctric. Pla d'eficiència energètica a la indústria.
- **Maximitzar la utilització de les fonts d'energia renovables autòctones.**
- **Desplegar l'autoconsum fotovoltaic** i de la generació elèctrica distribuïda.
- **Impuls de les comunitats energètiques** com estratègia per fomentar l'autoconsum col·lectiu, reduir despeses i facilitar la implantació de projectes per a l'ús privat.

- **Implantar les energies renovables**, ampliant la penetració d'aquestes en la generació elèctrica.
- **Fomentar la recerca i la innovació energètica**: potenciar la recerca en tecnologies solars, emmagatzematge elèctric i xarxes elèctriques intel·ligents.
- **Democratitzar l'energia i fomentar la participació de la societat**. Empoderar la ciutadania per fer possible el canvi de model, convertint-se en un agent, actiu, participatiu i responsable.
- **Exercir les competències plenes en el marc de la UE**: llei de transició energètica i disseny d'una nova institucionalitzat, legislativa i executiva, amb la creació d'una Autoritat Reguladora del Mercat de l'Energia funcionalment adequada a la transició.
- **Mostrar la transició energètica i les energies renovables com una oportunitat** d'innovació, de reactivació econòmica i de formació especialitzada.
- **Incrementar les línies de suport de l'ICF per a la transformació energètica** per ajudar a les empreses que vulguin liderar propostes innovadores i energèticament sostenibles.
- **La Generalitat com a primera productora d'energia renovable**: en l'àmbit dels edificis públics es fixarà com a objectiu la rehabilitació energètica i es seguirà treballant en la implantació de sostres solars.

Governança

2. **Crear una conselleria específica per donar resposta als reptes de l'emergència climàtica**. Cal impregnar de verd totes les polítiques públiques i un espai potent de governança, que aglutini l'acció davant el repte de la transició ecològica: L'energia, l'aigua, els residus, l'aire i la biodiversitat. I que treballi coordinadament i en sintonia amb la resta de departaments per donar compliment de l'Agenda 2030.
3. **Establir un pacte nacional econòmic i industrial que assumeixi els objectius de lluita contra el canvi climàtic i la millora de la qualitat ambiental**. S'han de definir unes ràtios que relacionin l'evolució de l'economia i la reducció d'emissions atmosfèriques, per tal de garantir el control de l'efectivitat de les mesures adoptades, evitant que un descens de l'economia pugui distorsionar els resultats i les accions que cal dur a terme.
4. **Fer efectiu l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica**, de caràcter finalista i per nodrir el Fons Climàtic i el Fons de Patrimoni Natural.
5. **Impulsar la transversalitat dels criteris de sostenibilitat en tots els departaments** per assegurar una acció integral en les estratègies, els plans i els programes que es puguin desenvolupar en altres àmbits fora dels estrictament relacionats amb el medi ambient i la transició ecològica.
6. **Impulsar la inspecció pública ambiental amb la creació d'un cos d'inspecció**.

Biodiversitat

7. **El marc legislatiu ha de garantir la conservació i la millora del medi natural**, així com nous models de tenença i ús del territori, mitjançant la cessió, la custòdia, la tutela, els contractes de gestió, etc. Per poder exercir polítiques coherents, la Generalitat ha d'assumir totes les competències de gestió i protecció del medi, àdhuc del sistema costaner i les aigües marines.

Aigua

8. **Impulsar un Pacte Nacional de l'Aigua** i una estratègia catalana per a la contaminació hídrica zero.
9. **Impulsar plans de conservació d'aigua en tots els usos de l'aigua**, tant en àmbits urbans com agrícoles i industrials. Els plans de conservació de l'aigua permeten reduir les necessitats d'aigua subministrada, mitjançant metodologies estandarditzades, a través de mesures de conservació i eficiència, actuant en tots els àmbits, tant el de l'oferta (eficiència en el transport i distribució de l'aigua) com el de la demanda (ús racional dels consums dels usuaris). Així, inicialment, cal incorporar el principi de la conservació de l'aigua i avançar en l'establiment d'objectius d'eficiència i conservació d'aigua per als organismes proveïdors i/o consumidors d'aigua tant urbans com agrícoles en el tercer cicle de planificació hidrològica del districte de la conca fluvial de Catalunya corresponent (2022-2027), que actualment està elaborant l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).
10. **Promoure la modificació del Pla hidrològic de l'Ebre per garantir els cabals ecològics**, l'equilibri mediambiental i fer un ús eficient de l'aigua.

Energia

11. **Treballar per a la plena sobirania energètica de Catalunya**, que permeti una democratització de l'accés a la producció i el consum d'energia 100% renovable. Assumpció de les competències en centrals nuclears i els seus residus d'alta i baixa intensitat, establint una estratègia a curt, mitjà i llarg termini a Catalunya.
12. **Impulsar l'estratègia per l'hidrògen verd**, que permeti impulsar projectes a petita escala de forma distribuïda a tot el territori.
13. **Impulsar la creació d'un consorci que fomenti la col·laboració interadministrativa i públic-privada** per al desenvolupament i la gestió conjunta de projectes d'energies renovables finançables amb fons europeus.
14. **Transposar la normativa europea sobre les comunitats energètiques** i impulsar el seu desplegament arreu de Catalunya.
15. **Promoure una auditoria dels costos reals del sistema elèctric**: models de producció, transport i distribució, amb l'objectiu de modificar l'actual sistema de subhasta elèctrica i situar el deute real de tarifa elèctrica.
16. **Impedir pràctiques oligopolístiques en els sectors energètics**, mitjançant la modificació de les lleis bàsiques, per adoptar mesures per a la separació efectiva de la propietat i la gestió de les xarxes de distribució i la participació descentralitzada en la implementació de la normativa i els controls.
17. **Treballar per substituir la producció d'energia nuclear per fonts energètiques netes i sostenibles**, tot elaborant un calendari de tancament de les centrals nuclears i un pla de substitució de generació d'energia i de reconversió dels llocs de treball.
18. **Treballar per a la recuperació de la gestió i la titularitat de les centrals hidroelèctriques**, assegurant el retorn als municipis i territoris afectats.
19. **Reforçar l'estratègia de biomassa de Catalunya** dins el Pla de l'energia renovable del govern, per impulsar la gestió forestal sostenible i contribuir a la transició energètica.
20. **Definir el sistema d'infraestructures bàsiques per a la garantia del subministrament energètic** que han d'estar sota control públic. Establir un sistema de gestió de l'energia a

Catalunya que garanteixi les inversions necessàries, que sigui sostenible econòmicament, que eviti el monopoli privat i que garanteixi l'accés al recurs per a tothom. Consolidar l'ICAEN com l'organisme públic amb competències reguladores que assumeixi la supervisió del sistema energètic català, des de la certificació de les matèries primeres fins a la verificació dels costos de producció que defineixen el preu de mercat, amb un model 100% renovable, lliure d'oligopolis, que potenciï la producció de quilòmetre zero i ens acosti a la sobirania energètica.

- 21. Prohibir nous sistemes de generació d'energia amb un fort risc d'impacte ambiental al medi, com per exemple el *fracking*.**

Residus

- 22. Establir les bases d'una estratègia catalana cap al residu zero**, que prevegi mesures integrals en tot el cicle de vida dels productes i dels mateixos residus com a recursos que cal aprofitar dins de sistemes d'economia circular, tot combatent la pràctica de l'obsolescència programada dels productes de consum.
- 23. Impulsar una estratègia per fomentar l'ús dels envasos reutilitzables a la compra** (carmanyoles, pots de vidre...) per eliminar l'ús de les bosses de plàstic.
- 24. Aprovar una llei d'embalatges per reduir els envasos** que s'utilitzen en tota la cadena de producció i de valor dels productes. Ha de contemplar un pla sectorial perquè siguin aquestes, conjuntament amb l'administració, els principals promotors dels canvis.
- 25. Promoure una estratègia municipal cap al residu zero:**
- Eliminar les barreres al reciclatge. Exigir en aquelles compres públiques en què sigui possible, uns percentatges de material de reciclatge.
 - Fomentar l'estratègia de compostatge de quilòmetre zero fet amb el suport del món agrari.
 - Fomentar la creació de sistemes de responsabilitat ampliada del productor que es facin càrrec de la despesa de la recuperació i el reciclatge d'aquells productes posats al mercat reconvertits en residus (tèxtils, envasos comercials i industrials, mobles, matalassos, etc).
 - Revisar els fluxos de tractament de residus municipals i anàlisi situacional (revisió dels que necessiten infraestructures del Precat20).
- 26. Implementar de manera descentralitzada les polítiques d'economia circular**, a través de la revisió de la transposició de la directiva europea de residus, per fer efectiva la implementació de la responsabilitat ampliada del productor.
- 27. Impulsar la implantació de tecnologies basades en l'ús de materials i recursos caracteritzats per la seva ubiqüitat i reciclabilitat**, minimitzant l'ús de materials crítics i de recursos escadussers quan l'obtenció o el reciclatge d'aquests materials impliqui una clara falta de sostenibilitat.
- 28. Elaborar un pla de tancament d'incineradores** i de plantes de valorització energètica destinades a la crema i/o a la valorització energètica de residus municipals i industrials.

Contaminació

- 29. Establir una estratègia catalana cap a la contaminació atmosfèrica zero.** Prioritzar un pla específic de mesures per accelerar l'assoliment dels objectius de reducció del 20% de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle dins dels projectes Estratègia Catalana d'Adaptació

al Canvi Climàtic (ESCACC) i Pla de l'energia i canvi climàtic. S'integraran els plans d'actuació contra el canvi climàtic i la lluita contra la contaminació atmosfèrica per potenciar-ne l'efectivitat i el control, a més d'afavorir la seva implantació en els sectors i agents implicats.

30. **Aplicar un impost sobre el carboni per tal de desincentivar la seva emissió** i estimular l'aparició d'un nou model de producció i consum descarbonitzat i basat en l'economia circular.
31. **Establir mesures urgents contra les emissions de partícules contaminants dels vaixells de gran tonatge als ports.**

BENESTAR ANIMAL

Una república que protegeixi els drets dels animals

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha d'assumir la responsabilitat de dissenyar una societat amb una escala de valors diferent, respectuosa amb els animals de companyia, de granja i salvatges, en entorns rurals i urbans. Les catalanes i catalans volem un país que respecti els drets d'aquells que no es poden defensar, els animals, als quals s'ha de procurar una vida digna de benestar i en les condicions suficients per tal que es puguin desenvolupar amb autonomia.

Catalunya ha estat capdavantera en la regulació de la protecció dels animals i a adaptar la legislació civil al marc europeu, reconeixent que els animals no són béns sinó éssers sensibles que poden experimentar patiment i benestar. La República Catalana haurà de ser exemplar en el respecte als animals i en la protecció dels seus drets.

1. **Assegurar el benestar dels animals i la seva protecció** per part de les persones, prevenint i perseguint el maltractament animal, la crueltat i la violència cap als éssers vulnerables.
2. **Establir i desenvolupar un model d'explotacions agràries sostenibles** econòmicament, ambientalment i socialment amb respecte als animals.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#BenestarAnimal

Avançar cap a un etiquetatge de la producció animal que doni la màxima informació a la persona consumidora i que, entre d'altres, informi sobre l'origen dels productes, el tipus d'explotació on s'han fet i les pràctiques de benestar animal que s'hi apliquen.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Amb l'arribada de la pandèmia de la covid-19, vam viure com durant les setmanes de confinament les espècies animals recuperaven terreny als hàbitats humanitzats i els animals de companyia van poder gaudir de l'espai acompanyats dels seus tenidors mentre la majoria de persones romanien tancades en confinament. Malgrat aquest breu parèntesi, seguim vivint en un món on l'espècie humana s'ha apoderat de bona part de l'espai i on les espècies animals sobreviuen en hàbitats restringits, posant en perill el fràgil equilibri entre la natura i la biodiversitat.

Durant els darrers anys, Catalunya ha estat capdavantera en la protecció dels drets dels animals. Ho va ser l'any 1988 amb la llei de protecció dels animals i el 2003 amb la reforma de la llei per evitar el sacrifici d'animals als centres d'acollida afavorint-ne l'adopció i prohibint les baralles d'animals i els espectacles que els fan patir, com l'exhibició d'animals salvatges al circ. Igualment, Esquerra Republicana va donar suport a les iniciatives legislatives presentades per a la prohibició de les curses braus i, respecte als correbous, va regular la celebració de l'esdeveniment per procurar que els animals no siguin maltractats durant el transcurs de l'espectacle.

Igual que el feminisme i l'ecologisme, hi ha corrents i moviments socials que es van obrint pas i van sensibilitzant la ciutadania, com és el cas de l'animalisme. Cada vegada més es va avançant cap a una major empatia envers els animals i cap a un major rebuig del seu patiment, una conscienciació que ens han de comprometre a fer polítiques més ètiques envers les altres espècies animals. Pas a pas, hem d'anar transformant la conducta humana i construint un món on l'espècie humana convisqui en equilibri amb l'entorn natural i amb respecte pels drets dels animals. Per tot això, cal garantir el benestar dels animals i, per tant, desenvolupar la legislació necessària per a la seva protecció.

Proposta destacada

1. **Elaborar una nova llei de protecció dels animals** i desplegar-la reglamentàriament per tal que pugui ser efectiva. Una llei que concebi els animals de companyia com a part de la família, que els faci centre d'imputació de drets per a protegir-los del maltractament i a una alimentació, cures veterinàries i entorn adequat al seu benestar.

Animals de companyia

2. **Reforçar la xarxa de centres d'acollida d'animals domèstics**, en col·laboració amb el món local, que treballin de forma respectuosa i establint protocols de cura dels animals domèstics durant la seva estada i regulant-ne les condicions higienicosanitàries. Per fer-ho possible, cal destinar més recursos i millorar la coordinació i la col·laboració entre institucions.
3. **Potenciar el seguiment de l'abandonament i el control del creixement poblacional dels animals de companyia** abandonats a través de l'esterilització.
4. **Impulsar la sensibilització sobre la tinença responsable** d'animals de companyia.
5. **Promoure espais públics i equipaments on es permeti l'accés d'animals de companyia**.
6. **Establir el règim de tinença i cura dels animals domèstics en cas de separació o trencament** modificant el dret civil de Catalunya per aprofundir en els drets dels animals i de les persones que s'hi relacionen.

Ramaderia sostenible

7. **Reforçar aspectes de benestar dels animals en la normativa existent sobre ordenació ramadera** respecte a la cria, la reproducció i la producció a les explotacions ramaderes, el transport d'animals, el seu sacrifici i la presència d'animals vius en certàmens oberts al públic.
8. **Elaborar un pla estratègic de ramaderia sostenible**, com a oportunitat per continuar apostant per dissenyar el futur d'aquest sector al nostre país, desenvolupant oportunitats per a la ramaderia extensiva. Donar suport a les empreses d'economia familiar agrària i continuar condicionant l'atorgament de llicències de granges d'alta càrrega ramadera al compliment de criteris de benestar i sanitat animal i de criteris mediambientals.

Alimentació

9. **Promoure Catalunya com un pol d'atracció per a la innovació i la digitalització del sector agroalimentari** a partir de la implantació de sistemes productius agrícoles i ramaders sostenibles amb un monitoratge de dades i amb la diversificació de proteïnes a través d'una nova llei de la dieta que garanteixi un model d'alimentació equilibrada i saludable.
10. **Promoure els productes de proximitat** a través de la contractació pública i fomentar l'alimentació equilibrada basada en els beneficis de la dieta mediterrània i l'alimentació sana.

Animals salvatges

11. **Continuar desplegant el pla estratègic del cos d'agents rurals**, destinant-hi mitjans humans, materials i tècnics per fer-lo un cos de policia mediambiental i de col·laboració en la gestió del medi ambient, responsables de vetllar per la conservació del nostre medi natural i el benestar dels animals.

6. RELLANCEM LA CULTURA

La cultura conté els nostres llenguatges, l'educació i la comunicació, l'art, la ciència i la història. La cultura és el receptacle més inclusiu de la diversitat de les experiències de les persones que componen la nostra societat; i és també la suma de les expressions, reflexions, propostes i projectes que deriven d'aquelles experiències i que contribueixen al procés de construcció d'un nou marc de convivència en el qual tota la ciutadania tingui els mateixos drets i deures i el mateix compromís amb el bé comú.

Una societat culta és una societat informada i amb criteri i, per tant, amb capacitat de progrés social i econòmic. Posar la cultura al mig de la societat és dotar-la d'un poderós instrument de canvi social, d'una palanca que actuï sobre la base d'un sistema educatiu inclusiu i transversal, plurilingüe amb el català com a llengua vehicular, capdavanter en igualtat de gènere i fonamentat en l'aprenentatge de l'autonomia personal. Posar la cultura al centre de les polítiques públiques vol dir enfortir el nostre teixit cultural professional, associatiu i empresarial.

L'impacte de la covid-19 sobre la nostra economia i la qualitat de vida de les persones ha estat terrible i malauradament un dels sectors més afectats ha estat el de la cultura, és per això en que ens cal un pla de reactivació amb polítiques de recuperació que prioritzin el sector cultural, que puguin reprendre la seva activitats en millors condicions, no considerant com a normalitat el lloc d'on es venia prèviament a la crisi.

Comprendre el sentit transformador de la cultura és una de les claus del projecte republicà i independentista. Només amb una connexió estreta entre el sistema educatiu, el sistema cultural i el sistema de comunicació trobarem les millors oportunitats d'eixamplar els segments socials compromesos amb el progrés, l'equitat i la cohesió social. Deixem la cultura al centre de la societat i no només millorarà el benestar, sinó també, i principalment, la qualitat democràtica de la societat.

CULTURA

Una república creativa amb una ciutadania crítica

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La llibertat republicana, per definició, persegueix l'absència de dominació, i, per això, el moll de l'os de les polítiques republicanes és l'empoderament de la ciutadania. L'accés de la cultura en el sentit més ampli, que inclou el coneixement, l'educació i la comunicació, és un pilar d'aquest empoderament ciutadà. Per això el dret a la cultura és tan decisiu i per això parlem de cultura com a bé essencial, com a servei públic i com a pilar necessari del benestar. Són diversos els factors que condicionen l'accés i la pràctica de la cultura, com el nivell educatiu, de renda o el sistema comunicatiu. Les condicions específiques de cada individu i cada col·lectiu acaben condicionant la possibilitat d'accedir a la cultura i de desenvolupar la creació artística, per la qual cosa la cultura ha de ser inclusiva i adaptada a les necessitats de tothom. Per tant, cal detectar talents i crear itineraris que afavoreixin l'equitat en la creació dins d'un sistema cultural integrat, accessible i sostenible des del punt de vista econòmic i mediambiental.

La lliure pràctica cultural ha d'esdevenir la columna vertebral dels valors cívics, ha de quedar establerta com un dret constitucional bàsic i ser considerada el quart pilar de l'estat del benestar. Cal garantir l'accés lliure i universal a la cultura com un dret fonamental inalienable, que fomenti el pensament crític, afavoreixi l'accés al coneixement, impulsi la creativitat i estimuli el gaudi cultural en totes les seves formes d'expressió. Els Països Catalans tenen en la seva cultura una de les millors cartes de presentació, i la República és una oportunitat per donar-la a conèixer al món.

1. **Un país que faci de la cultura com a bé essencial el quart pilar de l'estat del benestar**, generalitzant la pràctica i el gaudi de la cultura en totes les seves formes, fomentant la conservació, la difusió i l'accés al patrimoni cultural i garantint el creixement i la qualitat de la producció cultural.
2. **Un país culte, cohesionat i fort en la seva identitat**, que promogui la interculturalitat i que impulsi la creació lliure, el pensament crític, l'empoderament ciutadà i el gaudi estètic com a fonament de la cultura entesa com a tal, més enllà del mer entreteniment.
3. **Un país creatiu, que promogui el talent** i en què l'excel·lència de la creació catalana sigui l'objectiu del conjunt de les polítiques culturals públiques.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#ProjeccióCultural

L'Institut Ramon Llull, la carta de presentació de la cultura catalana al món.

La Generalitat té la competència exclusiva de la projecció internacional de la cultura catalana, fet que facilita les actuacions pròpies en matèria d'internacionalització i reconeixement de la cultura catalana al món.

Dins d'un món globalitzat no sempre resulta fàcil ser capaç d'individualitzar una cultura en concret, més encara si tenim en compte que les cultures més internacionalitzades tenen sempre al seu costat un gran estat i no pas un estat en contra. La cultura ha estat definida molts cops com el poder suau dels estats, una manera d'apropar-se als altres països i de seduir els seus governs o la seva gent. La força de la capacitat del fet cultural per situar en el mapa un país ha de ser tinguda en compte com a una eina estratègica de l'acció exterior del govern de la Generalitat. Per fer-ho, cal disposar d'un programa concret que combini la voluntat d'exercir la diplomàcia cultural amb la necessitat de promocionar la cultura catalana i els seus creadors i obres.

La proposta d'Esquerra Republicana és redissenyar les polítiques i les accions actuals per tal de concentrar i vertebrar els recursos i els esforços que actualment s'hi dediquen amb la finalitat de fixar com a prioritària la millor presentació cultural a l'exterior. En paral·lel, es treballarà en col·laboració amb la resta de departaments per a la inclusió d'aspectes culturals en totes les activitats de la Generalitat a l'exterior. Cal, igualment, incrementar i reforçar el nombre d'oficines culturals a l'exterior per tal d'establir convenis de col·laboració cultural amb altres governs.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

El tancament d'espais culturals com a conseqüència de la covid-19 i la limitació en la programació cultural en les diferents fases de confinament ha portat als creadors i empreses de la cultura a una situació límit. Paradoxalment, vam viure com durant la situació de confinament el consum de la cultura va proliferar a través del consum audiovisual, evidenciant la cultura com un bé essencial per la necessitat humana d'entreteniment i creixement personal, que generalment no va revertir en benefici econòmic per als autors. Tot i això, també ha permès visualitzar un sector cultural viu, reivindicatiu i amb ganes de posar-se a disposició de la ciutadania i de les administracions per aportar amb el seu talent solucions a la situació actual.

Per fer front a aquesta situació límit, el govern va haver de posar en marxa urgentment un pla de rescat per a la cultura per superar el confinament, amb 31 milions d'euros a disposició del sector cultural a través de l'ICEC, línies d'ajuts directes i de crèdit i subvencions a través de l'OCIC. Unes mesures que es van haver de reprendre amb la segona onada de la pandèmia, en què una altra vegada es va posar a disposició del sector cultural un paquet d'ajudes de 8,4 milions d'euros per compensar les pèrdues per cancel·lació, subvencionar segons l'import del caixet i ajudar al finançament de les despeses. El govern també va aprovar la declaració de la cultura com a bé essencial. Per tal de fer efectiva aquesta declaració, cal concretar-ho normativament mitjançant una llei que garanteixi els drets culturals en els termes que marca la UNESCO i de la Declaració Friburg.

L'ecosistema cultural del nostre país és ric i divers en allò que fa referència a la seva capacitat de creació de talent, i és també complex pel que fa a la gestió de les polítiques culturals. Hem de ser capaços de bastir un veritable sistema cultural integrat i interconnectat, un sistema cultural de Catalunya basat en aliances de cooperació i coordinació entre els sectors de la creació, la producció i la difusió culturals i els diferents nivells de les administracions públiques del nostre país. Cal comptar també amb la complicitat i la participació activa de la ciutadania en la definició de les polítiques culturals per construir plegats estratègies que apropin la creació a tots els sectors socials.

És el moment de redefinir, repensar i revisar les estructures de la gestió cultural i els mecanismes de la presa de decisions per tal d'adaptar-los i actualitzar-los a una ciutadania que demana coordinació institucional, transparència, avaluació dels resultats i participació.

Proposta destacada

1. Rellançar la cultura. Pla per a la reactivació del sector cultural

L'impacte de la covid-19 ha estat especialment profund en un sector que, tradicionalment, no ha disposat de suficient finançament públic i privat i en el qual les conseqüències de les mesures adoptades de distanciament entre persones han obligat a cancel·lar gran part de les activitats. Per això cal un pla de reactivació amb polítiques de recuperació que prioritzin el sector cultural.

Això vol dir ajuts per tal de protegir el teixit cultural de l'impacte que ha tingut durant la crisi i impulsar mesures de reactivació del sector per reprendre la seva activitat en millors condicions, no considerant com a normalitat el lloc d'on es venia prèviament a la crisi, sinó potenciant la cultura com a pilar de la construcció d'una ciutadania d'arrel republicana culta, informada i crítica i alhora com un sector econòmic de proximitat no deslocalitzable i d'alt valor afegit per la creació de riquesa i la construcció social.

- a) **Augmentar la despesa en cultura a 200€/habitant com a país**, amb el compromís del Govern d'aportar un 35%, és a dir, 70€/habitant. Cal un acord de país, que, mitjançant la Mancomunitat Cultural, comprometi a tots els nivells d'administració: Generalitat, ajuntaments i diputacions.
- b) **Promoure ajuts a professionals de la cultura** per construir els marcs adients perquè es puguin adaptar a aquest món canviant i afavorir l'aplicació de les recomanacions del CoNCA sobre les propostes per a la millora de la condició professional en el món de la cultura. Impulsar de manera decidida una cultura de base híbrida que combini els elements presencials amb les formes més innovadores de virtualització de l'activitat cultural, amb programes d'ajuts per a la digitalització dels diferents sectors, creació de nous suports i noves plataformes de distribució a la xarxa.
- c) **Dur a terme campanyes d'impuls de la cultura** per donar a conèixer les produccions culturals i els seus creadors i creadores, que traslladin seguretat i il·lusió a la ciutadania per recuperar els hàbits culturals i augmentar el nombre de públic amb la incorporació de nous segments de la societat.
- d) **Reclamar la rebaixa de l'IVA cultural al 4%** i, fins a finals del 2021, al 0%. És una mesura que considera la cultura com un bé de primera necessitat, que en millora l'accés i, per tant, també la democratització.
- e) **Impulsar de manera especial a l'audiovisual**, per tal dinamitzar l'activitat econòmica i projectar una imatge de país, com a sector estratègic que crea imaginari i referents.
- f) **Crear un Pla Únic d'Equipaments Culturals (PUEC)** per donar suport als ajuntaments en els seus projectes d'inversió en infraestructures culturals.
- g) **Dotar els plans integrals i d'impuls de les arts visuals, música, dansa, arts escèniques i circ** per tal de poder desplegar-los en tota la seva amplitud.
- h) **Avançar en el desplegament del Pla de museus 2030**, dotant-lo d'un calendari d'inversions.
- i) **Impulsar polítiques transversals de suport al foment de la lectura, la creació literària, l'edició i la distribució editorial** i facilitar l'accés als conjunt de la ciutadania als serveis de les biblioteques públiques de Catalunya.

Governança

2. **Enfortir la Consell de la Mancomunitat Cultural** incorporant-hi una representació dels municipis.
3. **Desenvolupar el Programa Cultura 2030** com a programa integral del govern de la Generalitat, amb la implicació de totes les conselleries del govern, el CoNCA i el Consell de la Mancomunitat Cultural per promoure la creació de projectes híbrids que relacionin la cultura amb altres àmbits

per tal d'assolir els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de la Unesco.

4. **Redefinir les estructures del Departament de Cultura i la governança dels seus equipaments i organismes adscrits** per tal d'adaptar els seus objectius a la realitat actual.
5. **Actualitzar els plans integrals actuals** dels diferents sectors culturals amb la finalitat d'adaptar-los a les necessitats actuals.
6. **Garantir una governança de la cultura que afavoreixi les xarxes de col·laboració de tots els actors públics, amb la participació de la ciutadania**, per impulsar polítiques culturals que afavoreixin el dret d'accés de la ciutadania a la cultura, el dret a la creació cultural i d'excel·lència en tota la cadena de valor de la cultura.

Comunicació

7. **Elaborar una nova estratègia comunicativa per a la cultura** que permeti arribar al màxim nombre possible de persones: augmentar la promoció i la difusió de les creacions culturals a través dels mitjans de comunicació tradicionals i de la recuperació d'un canal televisiu cultural que emeti les vint-i-quatre hores. Crear noves formes de prescripció i distribució dels continguts culturals a través de les xarxes socials, persones influenciadores i plataformes tecnològiques públiques i privades.

Cohesió

8. **Crear el Programa Cultura Inclusiva (PCI)** per tal de superar els condicionaments socials o econòmics que actualment limiten la participació i l'accés universal a la producció cultural.
9. **Assegurar una presència suficient i equilibrada d'equipaments culturals** distribuïts per tot el país, tant de caire local com nacional.
10. **Promoure la introducció d'accions en clau de perspectiva de gènere, interculturalitat i amb l'expressió de les diferents cultures existents** i la seva interrelació de manera que en sorgeixi un enriquiment mutu.

POLÍTICA LINGÜÍSTICA

El català, llengua cohesionadora d'una societat plurilingüe

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha de vetllar pel respecte dels drets individuals i col·lectius de tota la ciutadania, i la llengua n'és un exemple paradigmàtic. A Catalunya es parlen prop de 300 llengües, per tant, la societat catalana és plurilingüe. En aquest context, el català, l'occità i la llengua de signes catalana (LSC), com a llengües pròpies de Catalunya, han de ser les llengües de la República, que

les ha de dotar de les eines adients perquè es preservin al territori que els és propi i garantir-ne el futur. El català ha de ser la llengua de cohesió del conjunt de la ciutadania: és el vehicle d'expressió d'una societat, és el tret característic d'una cultura i és patrimoni també dels habitants no catalanoparlants del país. De la mateixa manera, cal vetllar pel manteniment i l'aprofitament de la diversitat lingüística de la República i garantir que cap persona no pugui ser discriminada per raó de llengua.

1. **Un marc jurídic garant dels drets lingüístics de tota la ciutadania**, en què el català i l'occità, juntament amb la llengua de signes catalana, com a llengües pròpies, siguin les llengües de la República Catalana.
2. **Els Països Catalans, l'espai natural de la llengua catalana**, on cal aspirar a la plena normalització de l'ús de la llengua en tots els àmbits.
3. **La pluralitat lingüística com un valor col·lectiu i una oportunitat** en l'economia del coneixement per tal que les llengües parlades i signades siguin promogudes en tots els àmbits.
4. **L'educació, el planter de la ciutadania poliglota** mitjançant un sistema educatiu universal, inclusiu i d'acollida que no faci diferències per raó de llengua i que, preservant el model d'immersió lingüística que converteix el català en llengua vehicular de l'ensenyament, estigui orientat al plurilingüisme. La llengua de signes catalana ha de ser, juntament amb el català, la llengua vehicular de l'ensenyament en el cas de l'alumnat signant.
5. **Una administració eficaç, respectuosa i modèlica en l'atenció de la diversitat lingüística**, mitjançant l'establiment regulat dels usos administratius de les llengües que es parlen. El català ha de ser la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques, sense perjudici que la ciutadania pugui ser atesa en altres llengües si és necessari i sota el criteri de disponibilitat lingüística.
6. **Un espai català de comunicació** en què caldrà regular els operadors de serveis perquè promoguin els valors de la diversitat lingüística i les polítiques lingüístiques de la República Catalana.
7. **El català, una llengua amb presència al món**, amb un estat català que vetllarà pel seu ús i reconeixement en tots els organismes internacionals.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#OficialitatLingüística

Reemprendre les iniciatives polítiques per assolir l'oficialitat del català, l'occità i la llengua catalana de signes a l'Estat espanyol i a la Unió Europea

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya determina, en l'article 6, que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. En el mateix sentit, la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística, en l'article 20 defineix la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius. I la Llei d'educació fixa el règim lingüístic derivat de l'Estatut, que en l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia i, per tant, determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català. També la llengua occitana, denominada aranès a l'Aran, és la llengua pròpia

d'aquest territori i és oficial a Catalunya, d'acord amb el que estableixen l'Estatut, la Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran i la llei de política lingüística. Igualment, l'article 50.6 estableix com a principi rector de les polítiques públiques la garantia de l'ús de la llengua de signes catalana. D'acord amb la Llei 17/2010, del 3 de juny, la llengua de signes catalana (LSC) és la llengua pròpia de la comunitat de signants de Catalunya.

Així doncs, per abordar la situació sociolingüística actual al Principat, sobretot pensant en el binomi castellà-català, cal partir d'una anàlisi realista de la realitat. I aquesta anàlisi no pot portar a cap altra conclusió que, entre aquestes dues, la llengua que està en inferioritat objectiva de condicions és el català, i és aquesta la llengua que necessita defensa i foment. Aquest ha de ser l'eix central de la política lingüística mentre Catalunya sigui una autonomia. Des d'aquest punt de vista, cal desterrar qualsevol forma de discriminació lingüística perquè pugui existir igualtat de condicions; no una igualtat genèrica i abstracta, sinó una igualtat real que abordi i garanteixi els drets lingüístics dels parlants que exerceixen com a ciutadans en unes situacions concretes i que han de poder viure-les amb total normalitat usant el català, l'occità o la llengua de signes catalana en el cas de la comunitat de signants. Per això, proposem:

- **Instar l'Estat espanyol i la Unió Europea perquè el català i l'occità siguin llengües oficials** al Parlament Europeu. La Unió Europea està constituïda com una unió d'estats, de manera que les llengües que s'hi reconeixen són les oficials de cada estat membre, fet que sovint deixa de banda les llengües i les cultures que no tenen un estat propi que les defensi. Això queda ben palès en el cas de l'Estat espanyol que, lluny de reconèixer la plurinacionalitat i el plurilingüisme, s'expressa únicament en castellà, l'única llengua de l'Estat que és reconeguda com a oficial a la Unió Europea. Segons els Tractats de la Unió, això no hauria de ser un problema, ja que qualsevol estat pot demanar l'oficialitat d'una o de més llengües que formin part del seu territori.
- **Donar compliment a la ratificació de la Carta de les Llengües Regionals o Minoritàries.** L'any 1992, el Consell d'Europa va aprovar la Carta de les Llengües Regionals o Minoritàries per promoure les llengües pròpies d'Europa, a les quals no se'ls reconeixia l'oficialitat, un tractat que ha estat ratificat per la majoria d'estats, també per l'Estat espanyol i, recentment, pel francès. Però, en tot cas, la ratificació de la Carta no ha comportat que el català i l'occità siguin considerats en peu d'igualtat amb les llengües oficials de la Unió, ni que se les hagi promocionat en l'àmbit europeu; el Parlament Europeu, al marge del reconeixement de les llengües oficials dels estats membres, ha d'emprendre les accions necessàries per reconèixer també totes aquelles llengües cooficials en diferents regions dels països membres de la Unió Europea. La llengua catalana és un element fonamental per a la vertebració, la cohesió i la identitat dels Països Catalans, així com l'occità ho és per a la Val d'Aran i Occitània; la diversitat lingüística és una de les principals riqueses de què gaudeix la Unió Europea i totes les llengües han de ser objecte de reconeixement, protecció i promoció sense que calgui el suport d'un estat al darrere.
- **Instar a l'aprovació d'una llei de llengües que reconegui com a llengües oficials a tot l'Estat espanyol** el català, el basc, el gallec, l'aragonès, l'asturleonès, l'occità i les llengües de signes, admetent així la realitat plurilingüe de l'Estat per garantir els drets lingüístics del conjunt de la ciutadania en l'àmbit de l'administració i els serveis públics i promoure'n l'ús en els mitjans de comunicació i en les relacions comercials.
- **Promoure la modificació del Reglament del Congrés dels Diputats** per tal que el català, el basc, el gallec, l'aragonès, l'asturleonès, l'occità i les llengües de signes, siguin llengües d'ús i de treball en la seva activitat.

- **Aprovar i blindar l'equiparació de les denominacions català i valencià** com a sinònimes i intercanviables. És necessària una llei que reculli, juntament amb el nom de valencià, històric i que identifica de manera més immediata les persones catalanoparlants del País Valencià, l'equivalència amb el nom de català, denominació igualment històrica i, a més, acadèmica, internacional i general a la resta de l'àrea lingüística. Es tracta només de fixar en una llei de manera inequívoca allò que els tribunals –des del Constitucional fins al Superior de Justícia Valencià, passant pel Tribunal Suprem– ja han avalat: més de quaranta sentències judicials corroboren l'equivalència dels termes *català* i *valencià* i reconeixen la unitat de la llengua. Així, superant la disparitat de noms, evitarem que l'Estat espanyol i diverses entitats públiques i privades tractin valencià i català com si responguessin a dues realitats lingüístiques diferents amb la intenció d'impedir qualsevol avenç social de la llengua.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

El darrer pilotatge per part d'Esquerra Republicana de la Secretaria Política Lingüística va suposar la posada en marxa de projectes fonamentals que van culminar amb èxits com ara l'aprovació de la llei del cinema, la llei de consum, la llei de l'occità i la llei de la llengua de signes catalana. Va ser l'època en què es van impulsar campanyes com la de *Parla'm en català*, que es van obrir les oficines de garanties lingüístiques, que es va posar en marxa la Casa de les Llengües i que es va fomentar el català com a llengua vehicular de l'escola amb les aules d'acollida i els plans educatius d'entorn.

Des d'aleshores ençà, i amb el canvi de titularitat, poca cosa més s'ha fet. Cal, doncs, recuperar el nivell d'acció abandonat el 2010; és necessari revertir la paralització i activar tots els mecanismes que han de permetre el desenvolupament efectiu d'unes lleis que són garants dels drets lingüístics de la ciutadania.

Ara, amb la crisi de la covid, s'ha fet palesa un cop més la discriminació que pateixen el català, l'occità i la llengua de signes catalana com a llengües pròpies de Catalunya en l'àmbit del consum. Així, en un moment en què s'ha disparat el comerç electrònic i el consum de productes audiovisuals a través de les plataformes digitals de distribució de continguts, hem comprovat com la presència del català en el sector digital és realment minsa; un fet, d'altra banda, que es repeteix en àmbits com ara la justícia o l'etiquetatge dels productes.

Per tot plegat, cal estimular que la Secretaria de Política Lingüística, juntament amb la resta d'administracions del conjunt del domini lingüístic, treballi perquè la normalització del català continuï avançant i perquè la ciutadania pugui disposar de l'ús real de la llengua catalana en tots els àmbits.

Proposta destacada

1. **Impulsar el català en el món audiovisual i digital, una oportunitat i un repte per a la llengua catalana.** Avui que les dades mostren un retrocés clar de l'ús social de la llengua entre les noves generacions, és necessari engegar noves accions que acompanyen les que ja existeixen en aquest àmbit estratègic. Ara bé, per tal d'evitar els apriorismes i afinar el diagnòstic, cal identificar les mancances del context actual i desenvolupar polítiques lingüístiques que siguin eficaces en aquest sector clau audiovisual i digital, per aquest motiu cal treballar conjuntament, amb els experts i especialistes, per tal que l'aplicació de les polítiques sigui immediata. Alhora, cal aprofitar al màxim la legalitat establerta i explorar noves vies per fer present el català en aquest àmbit d'ús.

- **Donar compliment a la Llei del Cinema.** En aquesta línia, l'article 17 de la Llei del cinema de Catalunya estableix que les empreses distribuïdores de les pel·lícules, quan les “distribueixin per canals diferents de la projecció en sales d'exhibició cinematogràfica”, han d'incloure “la versió en llengua catalana en el menú lingüístic” si prèviament s'han “estrenat a Catalunya doblades o subtitulades en català”; les empreses distribuïdores, doncs, tenen l'obligació de garantir que totes les pel·lícules que s'han estrenat doblades o subtitulades en català en sales de Catalunya enviïn aquesta versió en les mateixes condicions en què s'envia, per exemple, la versió en altres llengües a tots els canals de distribució -televisions, plataformes digitals, DVD, etc.- després de l'estrena a les sales. Vetllarem perquè es compleixi aquest precepte. No és admissible, ara que la crisi del coronavirus ha fet encara més visible la minorització que la llengua catalana pateix al sector, que les plataformes digitals de distribució de continguts no ofereixin versions en català existents dels productes en exposició i, encara menys, quan bona part de les produccions han rebut finançament públic de les administracions catalanes per al doblatge o la subtitulació.
- **Més presència de productes audiovisuals produïts, doblats o subtitulats en català i en occità.** Continuarem defensant una quota mínima obligatòria de pantalla de productes produïts, doblats o subtitulats en català i en occità; els continguts hauran de ser igualment accessibles a la comunitat de signants usuària de la llengua de signes catalana. A la vegada, cal dotar pressupostàriament el foment del doblatge sonor i de subtítols de les noves produccions que aquestes plataformes realitzin, de la mateixa manera que s'ha fet amb el cinema tradicionalment. Tanmateix, no n'hi ha prou amb el fet d'oferir la versió en català de les pel·lícules o les sèries de més èxit. Són necessaris canvis substancials. En aquest sentit, i amb relació a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, cal reformular aquesta eina imprescindible que, d'altra banda, ha de disposar de la inversió necessària per tal d'arribar al públic infantil i jove a través de la creació d'una oferta novedosa i actual que fidelitzi l'audiència del futur.
- **Fomentar la creació de continguts en català a les xarxes socials.** Tot pensant en el jovent i en l'univers que els envolta, treballarem per fomentar la creació de continguts en català a les xarxes socials per pal·liar l'absència de referents en aquest àmbit i acabar amb la invisibilització que sovint pateix el català. Alhora, impulsarem estratègies que permeten una producció ben diversa i l'assoliment de fites quant a nombre de seguidors o quantitat de visualitzacions amb la intenció de difondre el català a internet i fer créixer el percentatge d'usuaris de la llengua al sector. La vitalitat del català en algunes xarxes amb un nombre elevat de persones que aposten per comunicar-se en aquesta llengua o la viralització d'algunes etiquetes lligades al món catalanoparlant mostren que és possible ocupar aquest espai i normalitzar la llengua catalana en aquest àmbit.
- **Presència del català en les tecnologies de veu digitals.** Finalment, enllà de les generacions més joves, actuarem perquè el català tingui presència en les tecnologies de veu al món digital. El català ha d'estar present en els assistents de veu que hi ha al mercat, però també ha de poder ser la llengua dels aficionats als videojocs, dels consumidors d'aplicacions orientades a les relacions personals, de la interfície de qualsevol plataforma digital i, en general, de totes les tecnologies de la informació i la comunicació, element estratègic per al desenvolupament ple de la llengua en tots els àmbits d'ús. Oferirem suport, recursos i guies que permeten el creixement del català en aquest sector i responguin a l'esforç que la llengua requereix en el moment present.

Normalització lingüística

2. **Vetllar per l'aplicació efectiva dels programes d'immersió lingüística en tots els nivells de l'ensenyament** i atendre les possibles mancances que hagi pogut patir el sistema en els darrers anys o que hi pugui haver, eventualment, en el futur.
3. **Repensar el model institucional, acadèmic i dinamitzador actual del Consorci per la Normalització Lingüística** per tal de donar resposta als nous reptes que la configuració lingüística i cultural –present i futura– de la societat catalana suposa.

Etiquetatge

4. **L'etiquetatge en català com a segell de qualitat i garantia de drets lingüístics de les persones consumidores.**

El català ha de ser present a tots els productes que es venen a Catalunya (alimentació, farmàcia i parafarmàcia, tèxtil, automòbil, informàtica...). L'article 34 de Drets lingüístics dels consumidors i usuaris, de l'Estatut del 2006, afirma que "Totes les persones tenen dret a ésser ateses oralment i per escrit en la llengua oficial que elegeixin en llur condició d'usuàries o consumidores de béns, productes i serveis. Les entitats, les empreses i els establiments oberts al públic a Catalunya estan subjectes al deure de disponibilitat lingüística en els termes que estableixen les lleis." És necessari, per tant, regular per tal que es respecte el dret lingüístic en català de les persones consumidores i usuàries quan compren o sol·liciten un servei; la ciutadania ha de poder interactuar amb la seva llengua quan adquireix productes. En aquest sentit, cal aconseguir que no només s'etiqueti en català allò que es produeix i es ven solament a Catalunya, sinó que estigui etiquetat en català qualsevol producte que es vengui a Catalunya; cal fer efectiu l'article 50 de Foment i difusió del català, de l'Estatut, que exposa en el punt 4 que "Els poders públics han de promoure que les dades que figurin en l'etiquetatge, en l'embalatge i en les instruccions d'ús dels productes distribuïts a Catalunya constin també en català." A hores d'ara, el percentatge real de productes etiquetats en català a Catalunya no arriba al 10%, tot i que la Llei del Codi de consum de Catalunya estipula que els consumidors catalans tenen el dret de rebre en català la informació obligatòria d'aquests productes. Emprendrem accions per revertir aquesta situació.

Empresa

5. **Crear les eines adequades per ajudar les empreses catalanes a comunicar-se en llengua catalana i occitana.** Informar les empreses que la Generalitat de Catalunya disposa de diversos recursos que les poden ajudar a incorporar el català en el desenvolupament del seu negoci, així com en la distribució i la promoció dels seus productes i serveis.

Països Catalans

6. **Continuar estrenyent els laços i la col·laboració institucional** entre la Generalitat de Catalunya, la Generalitat Valenciana, el govern de les Illes Balears, el govern d'Andorra, l'administració regional francesa, l'Ajuntament de l'Alguer i els ajuntaments de la Franja de Ponent per tal d'aprofundir i coordinar les polítiques de normalització lingüística arreu del territori. Fer efectius els acords de la Declaració de Palma sense dilacions per tal d'afavorir processos de consolidació de la llengua en tot l'àmbit dels Països Catalans.
7. **Restablir la reciprocitat de tots els mitjans audiovisuals de l'espai comunicatiu en català, i també en occità,** de ràdio i televisió. Cal una llei que tingui com a premissa bàsica la correcció del desequilibri lingüístic en els mitjans de comunicació, actualment en detriment absolut del

català, i que fixi la lliure recepció i la reciprocitat de les emissions de tots els mitjans de tota l'àrea lingüística, si més no dels públics, tal com disposa la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries. Aquesta norma, signada el 1992 i ratificada el 2001 per l'Estat espanyol, estableix – en l'article 11.2– que els estats signants “es comprometen a garantir la llibertat de recepció directa de les emissions de ràdio i de televisió dels països veïns en una llengua usada en una forma idèntica o pròxima d'una llengua regional o minoritària, i a no oposar-se a la retransmissió d'emissions de ràdio i de televisió dels països veïns en aquesta llengua”. Continuar potenciant, a més, la creació conjunta de continguts audiovisuals i l'intercanvi de productes que contribueixin al reconeixement de la diversitat dialectal de què disposa el català i a trencar amb la por d'expressar-se en català i en el català individual de cadascú. Aconseguir també la reciprocitat de la programació en llengua de signes catalana i corregir el desequilibri que hi ha als mitjans de comunicació. Atendre les necessitats específiques de les persones professionals de l'audiovisual usuàries de la llengua de signes catalana que no compten en l'actualitat amb cap tipus d'assessorament lingüístic.

Promoció de la llengua

8. **Impulsar campanyes de sensibilització i promoció de l'ús del català i de l'occità**, que incloguin també la llengua de signes catalana i que es difonguin arreu del domini lingüístic amb l'objectiu d'estimular i reforçar l'ús intencional de la llengua. Fomentar l'aprenentatge i l'ús de la llengua de signes catalana. Engagar una campanya promocional del català que exposi que el català és una llengua com qualsevol altra, una llengua corrent, apta per a tots els àmbits d'ús, que no discrimina i que cohesiona la població catalana. Finalment, en paraules de Ferrer i Gironès, dur a terme campanyes per conscienciar els catalanoparlants que tenen “l'obligació cívica i moral de contribuir a ensenyar el català als nous nats”.
9. **Potenciar l'organització d'actes per difondre la cultura catalana en tots els àmbits**. Prioritzar la programació d'espectacles, concerts i activitats culturals en català i occità, especialment els adreçats als infants i joves. La concessió de subvencions, la programació cultural i la contractació de subscripcions i publicitat de mitjans tindran la llengua com a criteri.
10. **Continuar avançant en la promoció i el foment de l'ensenyament i en l'ús internacional de la llengua catalana**, especialment als territoris de parla catalana fora de l'Estat espanyol. Creació del Dia Internacional de la Llengua Catalana. Aprofitar el Dia Nacional de la Llengua de Signes Catalana per reforçar la sensibilització i l'aproximació a llengua de signes catalana.

COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

Un espai de comunicació i de cultura per a una ciutadania lliure i informada

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana haurà d'impulsar un espai català de comunicació que articuli i cohesioni la societat en base a criteris de veracitat informativa, pluralisme ideològic i diversitat cultural, per construir una ciutadania lliure i crítica. La República haurà de disposar d'un servei públic audiovisual fort, independent dels poders governamentals, neutral i ètic, amb un finançament adequat i una producció pròpia de qualitat, que sigui el punt de referència de la indústria audiovisual del país.

1. **Un espai radioelèctric nacional** que, a partir del principi de neutralitat de la xarxa, garanteixi l'accés universal i gratuït de tota la ciutadania al servei públic audiovisual, a través d'uns mitjans de comunicació pròxims i plurals que assegurin l'ús social de la llengua catalana, i que condicioni l'atorgament de llicències al compliment de criteris de corresponsabilitat social.
2. **Una comunicació corresponsable amb la societat**, amb un paper central dels mitjans de comunicació públics, que vetlli per la veracitat informativa, el pluralisme ideològic i l'ètica periodística.
3. **Vertebrar l'espai català de comunicació i de cultura** com a expressió de la realitat cultural i lingüística pròpia, que enforteixi els vincles i la consciència col·lectiva i incentivi l'emissió de continguts produïts als Països Catalans.
4. **Impulsar la indústria audiovisual i cinematogràfica** perquè Catalunya sigui un pol europeu del sector i Barcelona una capital mediterrània de la comunicació.
5. **Invertir en el gran potencial industrial i artístic del país** i atraure les indústries creatives, cada cop més presents en els consums culturals i en l'economia global.
6. **Apostar pels nous formats audiovisuals** i pels nous models de negoci com a generadors d'oportunitats i d'activitat per al sector audiovisual.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#PacteNacionalAudiovisual

Culminar el Pacte Nacional de l'Audiovisual

Cal reprendre els treballs pel Pacte Nacional de l'Audiovisual per tal de contribuir, per mitjà del consens entre tots els agents, a dotar l'audiovisual català de les estructures necessàries per al seu desenvolupament integral. En aquest sentit, el govern de la Generalitat posarà a disposició dels agents implicats, públics i privats, els recursos humans i tècnics necessaris i la seva capacitat d'interlocució amb tots ells. L'objectiu és posar l'ecosistema català de comunicació i cultura al mateix

nivell de possibilitats que les llengües i cultures d'una dimensió similar d'altres llocs del món en el segle XXI.

El Pacte Nacional de l'Audiovisual prendrà com a referència les recomanacions del *Llibre blanc de l'Audiovisual de Catalunya*, elaborat pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) per encàrrec del Parlament, i recollirà com a mínim les mesures següents de foment dels mitjans de comunicació de l'espai nacional:

- Posar al dia les bases per al foment i la promoció dels mitjans de l'espai català de comunicació.
- Potenciar la professionalització del sector i la qualitat dels continguts a través de les polítiques públiques.
- Reconèixer les realitats empresarials aparegudes en l'àmbit dels mitjans de comunicació, com ara les noves formes d'associacionisme i cooperativisme (l'anomenat tercer sector).
- Aprovar un decret de mitjans de comunicació comunitaris d'iniciativa social que emmarqui les mesures de suport al sector.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

Vivim en una era de la comunicació global, en què la desinformació interessada es va obrint camí a través de les xarxes socials en forma de *fake news*. En aquesta conjuntura, els mitjans públics de comunicació catalans han demostrat un compromís absolut amb la veracitat informativa. D'altra banda, vivim en un temps de proliferació de continguts audiovisuals a través de les plataformes digitals, una oferta en què la cultura i la llengua catalanes juguen amb un clar desavantatge, qüestionant així el seu paper com a vehicle normal de comunicació.

La pandèmia de la covid-19 ha significat un gran trasbals, també per al sector de la comunicació. Els mitjans públics de comunicació i de proximitat s'han erigit una vegada més com la referència informativa de la crisi que pateix la societat i s'han bolcat a seguir els esdeveniments per fer una bona informació, des d'una perspectiva crítica i corresponsable. La crisi de la covid-19, a més, ha posat de manifest la debilitat del sector audiovisual català. Durant el primer confinament, va augmentar exponencialment el consum de continguts audiovisuals, especialment a través de les plataformes digitals, unes plataformes en què els continguts de producció i llengua catalana són escassos.

Mentrestant, durant la legislatura 2017-2020, s'han aprovat les lleis de modificació del Consell de l'Audiovisual de Catalunya i de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais (CCMA) i el segon mandat marc del sistema públic audiovisual per al període 2020-2026, amb l'ànim d'enfortir la independència professional dels mitjans públics i instant que les persones que els dirigeixin siguin seleccionades per concurs. Ara, les assignatures pendents per enfortir els mitjans públics són la renovació del consell de govern de la CCMA i la definició d'un nou model, una nova estructura i una nova fórmula de finançament.

Proposta destacada

1. Enfortir el lideratge de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais com a servei públic de comunicació audiovisual.

Dotar la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais d'un nou model, amb els recursos suficients perquè puguin complir les previsions del mandat marc. L'aportació pública es tendirà a equiparar a la mitjana europea que es destina a les corporacions audiovisuals nacionals, tot prenent com a

referència els indicadors que periòdicament publica l'Observatori Europeu de l'Audiovisual. La política d'impuls a la CCMA preveu:

- a) **Una direcció de la CCMA professional**, sota la vigilància i el control d'una presidència i un consell d'administració representatius elegits a través del CAC i el Parlament.
- b) **Una fórmula de finançament suficient i estable** a quatre anys vista, revisable biennalment, emparada pel contracte programa. La CCMA ha de tenir una possibilitat limitada d'endeutament, optimitzar els ingressos comercials i tenir una gestió eficient, austera i sense dèficit.
- c) **Una plantilla proporcionada, rejuenida i diversa**; una organització del treball eficient i flexible, on tinguin cabuda la versatilitat, la mobilitat, l'especialització i la permeabilitat, que incorpori el teletreball i que sigui compatible amb la conciliació familiar i la formació permanent.
- d) **Una estructura senzilla**, amb unitats de direcció i coordinació transversals, i present al territori.
- e) **Una aposta decidida pels continguts adreçats al públic infantil i juvenil** i pels formats nadius per a les xarxes socials.
- f) **Un salt quantitatiu i qualitatiu en la difusió i prescripció de l'obra cultural i musical** dels creadors i artistes del país.

Producció audiovisual

2. **Impulsar un pla de xoc per reactivar el sector audiovisual** a curt termini, no solament en la producció de continguts, sinó també en els àmbits tecnològic, d'infraestructures i de serveis audiovisuals. El pla serà biennal, coordinat entre la CCMA i l'ICEC i consensuat amb el Clúster Audiovisual de Catalunya.
3. **Dedicar els recursos necessaris a la producció de continguts** per tenir una indústria audiovisual potent, innovadora i pluricultural, amb la participació també de l'ICEC i la CCMA.
4. **Impulsar el Pacte Nacional per l'Audiovisual**, amb el màxim de consens possible, que treballi per esdevenir un pol europeu de creació de continguts per a les diverses plataformes audiovisuals.
5. **Promoure la presència de les produccions catalanes i en llengua catalana a les plataformes digitals de distribució de vídeo** a través de la regulació i les polítiques públiques.
6. **Impulsar la creació d'una plataforma global** que difongui la producció audiovisual dels Països Catalans.
7. **Impulsar la Xarxa Audiovisual Local (XAL)** per coordinar els mitjans de comunicació locals en l'adaptació als nous formats i sistemes de distribució, i transformar-los per proveir els continguts de proximitat de manera més eficient i accessible a la ciutadania.
8. **Potenciar les activitats de l'Agència Catalana de Notícies (ACN)** per contribuir a millorar l'eficiència i la qualitat del conjunt del sistema audiovisual de Catalunya.
9. **Instar a RTVE a potenciar Ràdio 4**, produir més continguts al centre de Sant Cugat del Vallès, augmentar l'oferta de TVE en llengua catalana i incloure la versió doblada i els subtítols en català de totes les pel·lícules i sèries que en disposin.

Alfabetització

10. **Impulsar l'alfabetització mediàtica i digital** a través dels mitjans de comunicació públics, el sistema escolar i el teixit associatiu, perquè la ciutadania pugui fer un ús crític dels mitjans, a través de l'adquisició d'habilitats i competències digitals, i per combatre la desinformació, en coordinació amb el Consell de la Informació de Catalunya.

Innovació i recerca

11. **Impulsar de manera decidida la innovació** i el desenvolupament en el sector audiovisual i la participació activa en els projectes finançats per la nova generació de fons europeus (2021-2027).
12. **Donar suport a la creació d'un Institut Interuniversitari de Recerca en Comunicació**, o d'un Observatori de Comunicació, que dinamitzi la recerca amb ambició internacional en coordinació amb la Societat Catalana de Comunicació.

Espai radioelèctric

13. **Impulsar la reordenació de l'espai radioelèctric** per fer efectiva l'alta definició (HD) i la reciprocitat entre TV3, À Punt i IB3 abans del 2023.
14. **Desplegar totes les competències de la Generalitat** de Catalunya en l'àmbit de les telecomunicacions, en defensa del principi de subsidiarietat, per garantir un ús democràtic i neutral de l'espai radioelèctric i l'accés universal al servei públic audiovisual.

Espai europeu

15. **Actualitzar la legislació catalana** (Llei de la comunicació audiovisual, Llei del cinema, Llei del CAC i Llei de la CCMA) **per adaptar-la a la directiva europea** de serveis de comunicació audiovisual, de 14 de novembre de 2018, establir obligacions lingüístiques a favor del català i l'aranès i desenvolupar totes les competències de la Generalitat en l'audiovisual.
16. **Donar suport a la creació de consells reguladors de l'audiovisual** a les diferents comunitats autònomes, en coordinació amb el CAC, i que s'incorporin al Grup Europeu de Reguladors de Serveis de Mitjans Audiovisuals (ERGA).
17. **Impulsar d'un codi de conducta d'àmbit europeu** per promoure el comportament ètic a internet i la protecció dels drets d'autor (*copyright*).
18. **Promoure Catalunya com un centre mediterrani de mitjans i serveis de comunicació** i potenciar la Mobile World Capital com a dinamitzadora de la producció i distribució de nous formats i continguts audiovisuals.

7. RESPONSABILITAT I BON GOVERN

En els darrers temps, hem viscut la repressió d'un Estat que no es comporta com les democràcies avançades del nostre entorn, impedit l'exercici democràtic en el dret a vot, actuant amb violència a les persones que volien exercir-lo i engegant tots els engranatges de l'Estat en contra de la dissidència política, ja sigui de l'independetisme com d'altres sectors contestataris. Així hem vist com els aparells judicials i policials de l'Estat emprenien una acció repressiva amb actitud de venjança vulnerant els drets fonamentals, civils i democràtics que no haurien mai d'haver estat posats en qüestió.

La República Catalana és la nostra gran oportunitat per construir un estat social democràtic i de dret, amb separació real de poders, en que el dret a decidir esdevingui una part substancial d'una democràcia de qualitat, en que es pugui disposar d'un justícia independent que sigui garant dels drets i llibertats per a tothom i un model policial democràtic i de proximitat que estigui veritablement al servei de les persones. Una República Catalana de dones i homes lliures en igualtat de drets i oportunitats.

DEMOCRÀCIA

Una república democràtica amb dret a decidir

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República Catalana s'ha de constituir com un estat democràtic i social de dret que sigui fruit de l'empoderament d'una ciutadania lliure, crítica i compromesa, que vetlli pel bé comú combatent les situacions de privilegi, de domini, de desigualtat i de discriminació. Una república de dones i homes lliures en igualtat de condicions, compromesos a construir una societat més justa i solidària. La República és una oportunitat per exercir una altra manera de fer política basada en el dret a decidir, la participació ciutadana i la democràcia deliberativa, en què tota la ciutadania es faci corresponsable de la república i el bé comú. Una república que, prenent com a marc de referència els Països Catalans, sigui fruit de la lliure voluntat de la ciutadania de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i la Catalunya Nord en el seu respectiu exercici democràtic d'autodeterminació.

1. **Els valors republicans com a base per a una ciutadania lliure, crítica i compromesa** en què tota la societat es faci corresponsable de la república i el bé comú.
2. **El dret a decidir com a fórmula d'empoderament ciutadà** per decidir a través de processos participatius i de consultes populars tot el que ens afecta en la vida pública de manera col·lectiva, lliure i democràtica.
3. **Cogovernança republicana: transparència, govern obert, participació ciutadana, cooperació social i pactes nacionals.** Cal una altra manera de fer política, basada en la democràcia cooperativa en què institucions i societat civil treballin de manera consensuada en el desplegament de les polítiques públiques.
4. **L'educació, responsabilitat de tota la ciutadania** en què totes les persones esdevenen agents educadors per construir una república amb valors compartits.
5. **Igualtat efectiva i no-discriminació**, en què les actituds intolerants i la discriminació no tinguin cabuda en la societat.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#DretADecidir

La democràcia directa en pràctica

En l'actualitat, disposem d'un sistema representatiu per dur a terme les polítiques públiques. Però per viure en una democràcia de qualitat hem de posar en pràctica la participació ciutadana i el dret a decidir com a principis democràtics bàsics.

La cogovernança ha de permetre fer ús de les modalitats de participació ciutadana i cooperació per fomentar el debat polític i social entre la societat organitzada com a base per impulsar la democràcia directa amb un sistema de participació/participació en que les majories respectin les minories. Cal impulsar la democràcia directa per generar debats i empoderar la ciutadania. Una ciutadania proactiva, que no només pugui decidir una opció política cada canvi de legislatura, sinó també donar-li veu i vot per a qüestions transcendents que afecten a la societat.

Califòrnia i Suïssa són dos paradigmes de democràcia directa. Els suïssos han celebrat 600 referèndums a nivell federal des del 1848, i molts més a nivell cantonal o local des de l'edat mitjana. A Califòrnia han tingut lloc uns 360 referèndums des que, fa 100 anys, van introduir aquesta pràctica per combatre la corrupció entre els legisladors.

Tenir la possibilitat i exercir el dret a realitzar consultes ciutadanes és una mostra de societat moderna i saludable democràticament, que participa de forma directa en les decisions socials i polítiques del present i futur del país.

- a) **Impulsar la convocatòria de consultes ciutadanes per afavorir la democràcia directa** i donar veu a la ciutadania a l'hora de decidir sobre aspectes de les nostres vides. Per tal d'arribar a consensos, aquesta proposta requereix arribar a acords i impulsar diferents taules en diversos nivells:
 - **Taules estratègiques** sectorials (educació, salut, turisme, etc.), per a tots aquells temes susceptibles de ser consultats en un o diversos aspectes de les seves matèries competencials. La idea és que siguin espais de treball permanents en el temps, amb reunions periòdiques.

- **Taules conjunturals**, creades *ad hoc* per a temes concrets en determinats moments.
 - **Taules transversals**, creades a partir de diversos àmbits sectorials, sobre els quals tingui implicació una matèria a tractar.
- b) **Crear grups motor per a les consultes entre el mapa d'actors** (entitats, especialistes, professionals, grups d'interès, ciutadania en general) rellevants en cada àmbit estratègic, conjuntural i transversal. És a dir, aquestes taules o grups motor hauran d'estar formades per les principals entitats de cada àmbit sectorial, per especialistes i professionals de la matèria i per representants de la conselleria de la Generalitat de Catalunya que pertoqui al tema en qüestió.
- c) **Constituir una comissió de treball d'anàlisi i propostes de consultes ciutadanes**, en coordinació amb Participació Ciutadana, del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, per tal de coordinar i impulsar les esmentades taules sectorials i els possibles referèndums i consultes ciutadanes que se'n derivin.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'actual legislatura ha estat la de la recuperació de les institucions després de la celebració del referèndum de l'1 d'octubre i de l'aplicació del l'article 155. Un referèndum que era la culminació d'un llarg procés de lluita per l'exercici del dret a decidir i l'autodeterminació. Un procés que es va iniciar amb l'aprovació de l'Estatut del 2005 al Parlament, l'aprovació de la llei de consultes populars, primer, i de consultes populars no referendàries, després, i la petició dels parlamentaris catalans al Congrés dels Diputats sol·licitant la delegació de la competència per a la celebració d'un referèndum d'autodeterminació.

La mobilització pel dret a decidir va passar de les institucions al carrer, començant per la primera manifestació pel dret a decidir el 18-F del 2006, passant per la gran manifestació del 2010 en contra de la retallava del TC a l'Estatut i fins a les massives mobilitzacions independentistes per la Diada.

La reivindicació pel dret a decidir, i més concretament pel dret a l'autodeterminació, va tenir la seva màxima expressió en el moviment de les consultes populars per la independència, començant per la consulta d'Arenys de Munt el 2009 i seguint per les següents onades en més de 500 municipis. El primer gran colofó de tot aquest moviment va ser la consulta del 9-N del 2014, que va resultar ser un gran èxit de participació sobretot per la cooperació entre institucions, societat civil organitzada i ciutadania. El referèndum del 1 d'octubre va ser la culminació de tot aquest procés.

Tanmateix, l'exercici del dret a decidir el nostre futur va molt més enllà del dret a l'autodeterminació. Per ser una societat democràtica avançada, cal que les consultes ciutadanes siguin un instrument periòdic en què la ciutadania pugui decidir de manera directa sobre totes les coses que l'afecten, com fan estats com Suïssa i Califòrnia. I alhora, cal enfortir la cogovernança en què institucions i societat civil treballin de manera cooperativa per tirar endavant polítiques públiques a través de processos de participació ciutadana i pactes nacionals amb un protagonisme actiu dels moviments socials.

És en tot aquest context, que el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència ha estat treballant, primer per recuperar la normalitat sostreta pel 155 i, segon, per impulsar processos de participació ciutadana i innovació democràtica que s'han concretat en projectes com el ParticipaLab i el ParticipaCatalunya.cat.

Proposta destacada

1. **Elaborar una llei de participació ciutadana que posi al ciutadà al centre de les decisions públiques:**
 - a) **Implementar el vot electrònic per desenvolupar projectes de democràcia electrònica** per impulsar la participació sobre la base de la transparència i l'accés a la informació.
 - b) **Redissenyar els processos de presa de decisions públiques** perquè la ciutadania pugui incorporar-s'hi segons els seus interessos i necessitats del procediment.
 - c) **Implementar per defecte l'escolta activa i instruments d'innovació social** en les estratègies de disseny de polítiques, serveis i d'informació a la ciutadania.
 - d) **Fomentar les comunitats de pràctica a tots nivells**, tant internes com externes que permetin el co-disseny, el prototipat i el pilotatge d'iniciatives i serveis i la co-gestió d'instruments de política pública.

Cogovernança

2. **Implantar el sistema de govern obert** agrupant en una sola estratègia les polítiques públiques de participació ciutadana, transparència, accés a la informació i democràcia electrònica de manera transversal a tota l'administració.
3. **Desenvolupar un ecosistema de cogovernança ciutadana** basat en la posada a disposició de la ciutadania d'infraestructures obertes de presa de decisions i l'articulació de xarxes de governança distribuïda incorporant tots els actors, espais i instruments rellevants per a les decisions públiques.
4. **Empoderar la ciutadania mitjançant el dret de decidir i la corresponsabilitat en la presa de decisions** a través de la convocatòria de consultes ciutadanes com a forma habitual de democràcia deliberativa.

Corresponsabilitat

5. **Transformar els nostres municipis en xarxes de comunitats educadores**, corresponsabilitzant tota la ciutadania en l'articulació d'entorns d'aprenentatge i consensuant un sistema de valors compartits que facin efectives les estratègies educatives.
6. **Corresponsabilitzar els mitjans de comunicació** en la veracitat informativa, el pluralisme ideològic i l'educació en valors, fent complir a les empreses de comunicació la seva responsabilitat social en termes ètics, socials i mediambientals.

Drets humans

7. **Vetllar pel compliment dels drets humans universals** de manera efectiva en el desenvolupament de totes les polítiques públiques.
8. **Implementar la llei per a la igualtat de tracte i no discriminació** per combatre qualsevol tipus de discriminació sobre qualsevol col·lectiu social que garanteixi els mateixos drets per a tothom.

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Una administració pública republicana: propera, eficient i transparent

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana es dotarà d'unes administracions públiques transparents, innovadores, participatives i simplificades al servei de la ciutadania. Unes administracions que estiguin finançades adequadament per garantir un bon servei públic i per desplegar l'estat del benestar amb estàndards de proximitat i de qualitat. Una administració simplificada que redueixi a tres els nivells administratius, en millori l'eficiència i clarifiqui el repartiment de les competències a partir del principi de subsidiarietat.

1. **Unes administracions públiques republicanes** amb govern obert, transparència i participació ciutadana.
2. **Una administració innovadora i eficient**, que valori els treballadors públics reconeixent el seu paper clau per garantir els serveis públics i desplegar l'estat del benestar.
3. **Una administració propera, simplificada i descentralitzada** organitzada en dos nivells de govern i en tres àmbits d'actuació territorial, que estigui al servei de la ciutadania i de l'estat del benestar.
4. **Una mancomunitat voluntària i flexible dels serveis municipals** d'acord amb la singularitat comarcal.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#OrdenacióDelTerritori

Desplegar les vegueries com a òrgan substitut de les actuals diputacions.

El desplegament de les vegueries com a òrgan substitut de les actuals diputacions es troba aturat pel contingut de la sentència del Tribunal Constitucional del 2010 sobre l'Estatut d'Autonomia i la Llei de racionalització i sostenibilitat de l'administració local, tot i haver-se aprovat la Llei de vegueries el 2010 i haver-se reformat posteriorment en diverses ocasions. Mentre no es resol el consens sobre la Llei de governs locals i l'assoliment d'un marc competencial com a país que ens permeti el desplegament de la Llei de vegueries i mentre no s'aconsegueixin els consensos polítics necessaris per al seu desplegament, ens cal fer passos endavant en la construcció del país i del territori que ens defineix.

A les Terres de l'Ebre, el Penedès, la Catalunya Central i l'Alt Pirineu i l'Aran s'han de continuar construint i articulant eines útils per assumir aquest lideratge territorial. Algunes eines que ja tenim i que cal potenciar són la representació del govern català al territori i instruments mancomunats; d'altres que cal reforçar són actors socials potents de reivindicació de necessitats, el reforç d'espais mediàtics territorials –aprimat per l'acció de la crisi econòmica– i eines absolutament estratègiques com els mapes i ens territorials de la sanitat, l'educació, la cultura i els serveis socials.

Ens cal treballar la transició de les demarcacions provincials cap a les vegueries a partir d'una doble construcció de baix a dalt, des de l'apoderament local i les mancomunacions de serveis de base comarcal, fins a la descentralització territorial del govern de la Generalitat. Cal generar l'espai de concertació de polítiques entre el govern i la representació del poder local en els àmbits regionals propis com són les vegueries.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'arribada de la pandèmia de la covid-19 va tensar de cop i volta tota l'administració pública, que va haver de treballar precipitadament per seguir oferint els serveis públics a la ciutadania en una situació de confinament de la població i dels treballadors públics, i que va haver de fer una feina ingent de digitalització dels processos administratius. El repte va ser majúscul, i amb diferents graus de complexitat segons el sector públic, però es va aconseguir seguir funcionant, sobretot gràcies a la responsabilitat i al compromís dels treballadors i treballadores públics. Una menció a part mereix el sector de la salut, en el qual ha recaigut la majoria del pes sobre les seves espatlles.

Així, l'arribada de la covid-19 ha servit per accelerar els processos de digitalització i innovació que ja s'estaven duent a terme, però que va caldre reconduir i prioritzar en sectors com els de la salut, l'educació i l'acció social, com ara els programes de gestió de dades per donar suport a la gestió de la pandèmia, els esforços ingents per garantir a tothom el dret a la connectivitat, el reforç de les plantilles per garantir els serveis públics i l'adaptació dels processos d'innovació social a les noves circumstàncies.

A això cal sumar-hi tota la tasca que ja s'estava duent a terme des del govern, en especial l'aposta per la transparència i el govern obert que, entre d'altres, s'ha concretat en la implementació de vint-i-cinc mesures de lluita contra la corrupció, a desplegar processos de participació ciutadana o a desenvolupar el reglament de la llei de transparència amb mecanismes més àgils d'accés a la informació, de supervisió dels codis de conducta i d'implementació de sistemes d'avaluació de les polítiques públiques.

Tot plegat mentre es duia a terme un procés de restabliment d'una certa normalitat en l'administració pública catalana després de la intervenció del 155, tot i mantenir l'anomalia de tenir un nombre significatiu de directius processats i encara pendents de judici.

Esquerra Republicana és un partit amb gairebé 90 anys d'història, amb vocació de servei públic i sense un sol cas de corrupció. Una trajectòria que volem posar al servei d'una administració republicana: propera, eficient i transparent.

Proposta destacada

1. **Promoure l'aprovació d'una llei electoral catalana i la implementació del vot electrònic:**
 - a. **Reivindicar la sobirania sobre les institucions electorals** perquè la governança i la representació siguin coherents amb l'ordenació territorial, en base a les vegueries i comarques, i responguin a les seves necessitats de representació directa.
 - b. **Repensar i actualitzar els procediments electorals** per fer-los més flexibles, més eficaços, més eficients; digitalitzar tant la gestió com l'execució del dret a votar.

- c. **Convertir els processos electorals en eines de participació ciutadana**, promovent la deliberació i la concurrència en processos electorals múltiples, així com en consultes de tot tipus.

Cogovernança

2. **Articular un model de governança, administració i presa de decisions públiques** basat en la planificació, l'evidència científica, la cogovernança i la transparència.
3. **Impulsar el compromís i el lideratge amb els ODS establerts en l'Agenda 2030** en les administracions públiques catalanes.
4. **Garantir que la perspectiva de gènere formi part de totes les polítiques** que desenvolupem com a país.
5. **Establir models de cogestió i de cooperació dels serveis públics amb la col·laboració de la ciutadania**, maximitzant els principis republicans de servei públic.
6. **Crear un dispositiu centralitzat i sobirà de governança de les dades** que vetlli per la qualitat, la interoperabilitat, la reutilització i l'obertura de totes les dades públiques, compatible amb la sobirania dels centres emissors i la seguretat de les dades personals.

Funció pública

7. **Crear un model català de treballador públic al servei de les administracions** basat en la globalitat del servei públic, les necessitats de la ciutadania i els principis ètics dels valors republicans.
8. **Crear un nou sistema d'accés a la funció pública**, de carrera professional i d'incentius, que compatibilitzi els principis del servei públic amb la meritocràcia, l'especialització, el creixement personal i professional i la conciliació familiar.
9. **Dotar l'administració d'equips amb alta capacitat**, ajudant-los a treballar de forma eficaç i eficient, retenint el talent i amb un sistema d'incentius motivador.

Ètica i transparència

10. **Desenvolupar un model de bon govern a les administracions públiques**, orientat a la màxima transparència de les actuacions públiques, a la cogovernança dels afers públics amb la ciutadania i a un enfortiment de la integritat pública.
11. **Implantar un codi intern de funcionament basat en l'ètica, la integritat i la transparència**, de forma capil·lar i a tots nivells, posant en marxa dispositius de prevenció i detecció precoç de corrupció, violència de gènere i discriminació de qualsevol tipus, tant activa com sistèmica.
12. **Establir la Sindicatura de Comptes com a darrer òrgan fiscalitzador** de la gestió de comptes i finances de les administracions catalanes.

Administració eficient

13. **Crear una estructura simplificada i descentralitzada de l'administració** organitzada en dos nivells de govern i tres àmbits d'actuació territorial: el govern estatal, que actua territorialment en vegueries, i el govern municipal.
14. **Digitalitzar l'administració redissenyant tots els processos**, no des de les eines sinó des de l'organització, que s'ha de basar en el treball per objectius i la col·laboració entre unitats i

persones i que ha de comptar amb uns òrgans de control compromesos amb la necessària agilitat i efectivitat d'actuació de les administracions públiques.

Innovació

15. **Promoure una gestió pública basada en els principis de la innovació social** com a motor de generació de serveis i polítiques públiques.

JUSTÍCIA

Una justícia independent, que garanteixi els drets i les llibertats de tothom

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República Catalana de constituir una justícia concebuda com un autèntic servei públic al servei de la ciutadania, com un pilar essencial de l'estat de dret i de l'estat del benestar, que actuï amb plena separació de poders, que doni plena garantia als drets i a les llibertats individuals i col·lectives i que garanteixi l'accés en plena igualtat de tota la ciutadania. Una justícia eficaç, eficient i accessible, ben dotada de recursos, transparent en la gestió, propera a la ciutadania i que garanteixi la normalitat de l'ús de les llengües catalana i occitana. Una justícia compromesa amb la defensa dels drets humans i la justícia universal i que esdevingui referent en la persecució dels crims, sense importar qui els hagi comès i on s'hagin comès.

- 1) **Una justícia, servei públic universal**, que sigui garantia del ple exercici de drets i llibertats, que garanteixi de manera efectiva la tutela judicial i que fiscalitzi fefaentment els poders públics.
- 2) **Una administració de justícia ben dotada de recursos i amb una planta judicial adequada** i de proximitat que garanteixi una bona prestació del servei.
- 3) **Una justícia independent i amb separació de poders**, amb l'establiment d'un òrgan de govern dels jutges, que han de ser elegits democràticament, de manera paritària i amb criteris de mèrit i capacitat per tal de garantir un poder judicial i un ministeri fiscal independents.
- 4) **L'execució penal com a eina de reinserció i la privació de la llibertat com a últim recurs** a utilitzar si no es tenen mitjans menys lesius per a algú que ha comès un fet considerat delictiu.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

Apostar per un bon servei de justícia: nous equipaments, administració i serveis d'execució penal.

Per avançar cap a un sistema de justícia eficient, eficaç i de proximitat, cal dibuixar un mapa de necessitats, planificar les inversions i posar els recursos necessaris per fer-lo possible.

Administració de justícia:

- **Dur a terme el desplegament de nous òrgans judicials** i continuar el desplegament de la nova oficina judicial d'acord amb els criteris d'eficàcia i eficiència judicial.
- **Desplegar l'expedient judicial electrònic en totes les jurisdiccions i partits judicials de Catalunya.** La digitalització ha de dependre d'una correcta formació de tots els intervinents dels procediments, tant judicials –funcionariat– com col·legiats –procuradoria i advocacia–, per tal que esdevingui eficient.
- **Seguir desenvolupant el servei d'acompanyament** de les víctimes al judici.
- **Crear el registre unificat** per a les relacions d'associacions, fundacions i altres entitats civils, i les administracions catalanes. Enfortiment del control i la transparència dels grups d'interès.
- **Completar el Codi Civil** de Catalunya.
- **Potenciar la mediació** i la resolució alternativa de conflictes.

Equipaments:

- **Impulsar nous equipaments judicials:** Fòrum Judicial de Tarragona, jutjats de Martorell i Jutjats de Vic.
- **Impulsar nous equipaments penitenciaris:** Centre Obert de Tarragona, Centre Obert de la Zona Franca i construcció del centre penitenciari de dones de la Zona Franca.

Serveis d'execució penal:

- **Aplicar i desenvolupar el nou pla estratègic d'execució penal d'adults.**
- **Elaborar el pla estratègic d'execució penal juvenil.**
- **Aplicar i desenvolupar el nou pla estratègic del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció** amb un nou model de relació laboral especial penitenciària.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La legislatura actual ha estat marcada per la judicialització de la vida política arran de la celebració del referèndum de l'1 d'octubre i d'un procés judicial en contra del moviment independentista que no ha tingut res a veure ni amb la justícia ni amb la separació de poders. Així hem vist com l'alta magistratura espanyola, tant el Tribunal Suprem com la fiscalia general de l'Estat, feien [gala](#) de la seva ideologia parcial, actuant amb absoluta impunitat, retorçant el dret, trepitjant drets fonamentals i dictant sentències desproporcionades, la qual cosa ha resultat ser una autèntica causa general contra l'independentisme.

La societat catalana i les seves institucions han hagut de fer front a un estat de repressió que ha generat presos i preses polítics, exiliats i exiliades i una multitud de persones represaliades que han estat perseguides per les seves idees polítiques. En aquest context, el govern va haver de centrar els seus esforços a recuperar la Generalitat després del 155, a fer front a la repressió política en totes les seves dimensions i a assumir l'empresonament dels presos i les preses polítiques.

L'arribada de la covid-19 va deixar en un segon terme el procés polític i judicial. Amb la pandèmia i la situació de confinament es va tensar enormement l'administració de justícia, en la qual el govern va haver d'invertir tots els esforços a digitalitzar els processos administratius perquè la justícia ordinària pogués seguir funcionant. Una tensió que també va arribar a les presons, on es va endurir el règim d'aïllament dels interns a causa de la covid i on s'han hagut de facilitar eines telemàtiques per mantenir el contacte social.

Malgrat tot, el Departament de Justícia ha continuat la seva activitat ordinària, desplegant totes aquelles polítiques que les circumstàncies li han permès. És el cas, per exemple, de la posada en funcionament de la Seu Judicial Electrònica, de la inversió en nous jutjats de primera instància i de la millora del model reinserció social amb perspectiva educativa i comunitària. Altres actuacions destacades han estat la política pública de memòria democràtica, ja sigui obrint fosses o efectuant actes de reparació, i el desenvolupament del Codi Civil català limitant el preu dels lloguers de l'habitatge, per exemple.

Proposta destacada

1. Restituir el llibre sisè del Codi Civil de Catalunya.

Des de l'aprovació del primer llibre del Codi Civil Català el 2002 s'han aprovat successivament les lleis corresponents als sis llibres, amb successives modificacions, havent completat enguany l'aprovació de dues lleis:

- Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè, va ser impugnada pel TC en relació amb tres articles relatius als contractes i permutes.
- Llei 10/2017, del 27 de juny, de les voluntats digitals i de modificació dels llibres segon i quart del Codi Civil de Catalunya.

Es troba en procés d'elaboració l'avantprojecte de modificació del llibre quart del Codi Civil de Catalunya per tal de garantir la igualtat de drets i la no-discriminació de les persones amb discapacitat sensorial.

La impugnació del TC a tres articles del llibre sisè posa pals a les rodes a la tasca legislativa més important duta a terme mai a Catalunya en l'àmbit del dret privat, que derogaria les compilacions anteriors del dret civil català. La Generalitat, que té competències exclusives en matèria de dret civil, compta amb una regulació comparable a la dels països capdavanters de la Unió Europea. El llibre sisè és una norma fonamental que constitueix un veritable cos legal propi en dret privat que regularà la vida econòmica a través dels contractes, compravendes i fins i tot procediments hipotecaris. No es limitarà a regular les institucions tradicionals del dret privat, sinó que entrarà de ple en les relacions contractuals quotidianes dels particulars.

El compromís és el de restaurar el llibre sisè del Codi Civil de Catalunya com l'essència del país en la seva plenitud, i com a genuïna expressió de la pròpia personalitat civil, actuant amb la determinació que atorga el dret.

Emergència covid

2. Agilitzar i modernitzar la digitalització de tot el sistema judicial (expedient digital).

3. **Promoure el buidatge de centres d'execució penal de règim ordinari:** classificacions dels 100.2 a tercer grau de tractament, classificacions a tercer grau d'interns amb condemnes curtes o que els resti poc temps per a la llibertat.

Igualtat

4. **Promoure una administració de justícia accessible per a tothom,** que garanteixi la tutela judicial efectiva en condicions d'igualtat mitjançant la gratuïtat dels serveis de defensa per a la ciutadania més vulnerable econòmicament.
5. **Impulsar un bon accés a la justícia en compliment dels objectius de desenvolupament sostenible** (ODS 3, 5, 10 i 16). Per tal d'alinejar-la amb els ODS, cal millorar la visió que té la ciutadania de l'administració de justícia, fent-la propera, eficient, ràpida, àgil, econòmica, adaptable, eficaç, justa, i amb un bon torn d'ofici.

Drets lingüístics

6. **Reconèixer i dignificar els drets de les persones usuàries, consumidores, litigants i sol·licitants a l'ús de la llengua** per poder-la mantenir en tots els àmbits administratius, judicials i oficials, dotant de recursos la seva promoció i aplicació en tot els àmbits i en el programari públic i privat a partir de la presa de la dinamització lingüística.

Mediació

7. **Potenciar mecanismes de justícia restaurativa i eines de resolució de conflictes** amb la mediació com a pas previ a la judicialització de conflictes.

Digitalització

8. **Consolidar la modernització i la immediatesa de la digitalització de tots els àmbits de l'oficina judicial** i de tot el desenvolupament de l'exercici del servei públic de la justícia destinant els recursos de la recaptació de les taxes judicials i a la gestió dels dipòsits judicials.

Planta judicial

9. **Desplegar oferta pública suficient** en tots els àmbits de l'administració de justícia i execució penal, per continuar revertint l'interinatge amb la consolidació, la modernització, la renovació i la valoració social del servei públic de la justícia.
10. **Desplegar l'exercici de les competències en concursos de trasllat i oposicions de notaries** amb la recuperació de la previsió de l'article 147 de l'EAC.

Execució penal

11. **Articular l'execució de sentències com un servei social,** des de l'òptica de la prevenció i en tres nivells. Prevenció primària: accions que s'apliquen abans que es produeixi el problema (per exemple, col·laboració amb el sistema educatiu i la comunitat). Prevenció secundària: accions que s'apliquen quan el problema ja s'ha produït, abans que es consolidi (per exemple, en justícia juvenil). Prevenció terciària: accions que tenen com a objectiu disminuir el dany que ja s'ha produït (per exemple, l'atenció a la víctima i el treball amb el delinqüent per evitar que cometi nous delictes).

MEMÒRIA I REPARACIÓ

Una república amb memòria democràtica

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República Catalana ha de ser un referent al món de la memòria democràtica, la defensa dels drets humans i la justícia universal. El model d'impunitat espanyol, a hores d'ara, ha fet impossible la condemna de la dictadura franquista i el reconeixement de les víctimes de la repressió, fet pel qual no s'ha pogut impartir justícia ni reparar els danys als familiars de les víctimes del franquisme, com tampoc a entitats, partits polítics, etc. La República haurà de ser exemplar en la recuperació de la memòria històrica i en la condemna dels règims totalitaris, per reconèixer les víctimes de crims contra la humanitat, restablir els seus honors i reparar els danys als seus familiars. En aquest àmbit, els pilars fonamentals de la república que farem són els següents:

1. **Veritat, justícia i reparació** com a base de les polítiques públiques de memòria, amb el reconeixement i la reparació de les víctimes de la repressió i jutjant els responsables dels crims comesos.
2. **Exigir l'assumpció de responsabilitats per part de l'Estat espanyol** en la repressió i una actitud de disculpa, revisió i rescabament pels crims comesos pel franquisme.
3. **Memòria republicana de llarg abast** per a la consolidació d'una societat lliure, justa i democràtica.
4. **Promoure la justícia universal** sobre els crims de lesa humanitat amb la creació d'una fiscalia d'estat que impulsi els processos judicials oportuns.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#VeritatJustíciaReparació

Seguir desenvolupant el programa de localització i obertura de fosses i identificació d'ADN.

Per esdevenir una societat lliure, justa i democràtica cal una política de memòria que sigui reparadora dels crims contra la humanitat comesos en el passat. Qualsevol anàlisi de les "polítiques de memòria" posa en evidència diversos problemes que requereixen una reflexió sobre els "usos de l'oblit" que s'ha fet a l'Estat espanyol pel que fa a la memòria de la Guerra Civil i el franquisme. Al davant d'aquest model d'impunitat espanyol que manté les víctimes en l'oblit, cal reparar els greuges i les injustícies que van patir les víctimes del franquisme com a conseqüència de l'aixecament militar feixista del 17 de juliol del 1936, la Guerra Civil i la dictadura franquista.

Per poder treballar en la consolidació de la memòria democràtica, cal seguir promovent que des de la Direcció General de Memòria es facin polítiques de recerca de les víctimes: Banc d'ADN i obertura i estudi de fosses. Així s'haurà de fer una inversió descentralitzada i proporcional al volum de víctimes conjeturades, que impulsi una política activa d'exhumació de restes, identificació de cossos i recerca

de noves possibles fosses, implantant bancs d'ADN descentralitzats, per ubicar-los tan a prop com sigui possible dels familiars de les víctimes.

Mentrestant, i en ús de la seva autonomia, el Memorial Democràtic ha de centrar la seva tasca en la investigació, la divulgació del coneixement i, en col·laboració amb el Departament d'Educació, la inclusió de la memòria històrica en el currículum educatiu dels nostres joves.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La persistència del model d'impunitat espanyol, a diferència dels processos de Nuremberg i de les dictadures llatinoamericanes, ha fet que els crims comesos pel franquisme romanguin sense jutjar. La llei d'amnistia del 1977 va exonerar *de facto* els criminals franquistes i va condemnar a l'oblit les seves víctimes. D'aquesta manera, sota l'aparença d'una transició exemplar, el règim es va reconvertir sense deixar d'ocupar les principals instàncies de poder de l'Estat, sobretot en l'àmbit de la justícia, la policia i el funcionariat de l'Estat.

Per esmenar-ho, Esquerra Republicana ja va intentar en l'època de Zapatero pactar una llei de memòria històrica que declarés il·legal el franquisme i reparés les víctimes pels crims comesos. Però el règim franquista no es va declarar il·legal, sinó il·legítim, motiu pel qual Esquerra Republicana hi va votar en contra.

Des d'aleshores, s'han fet nombroses accions des de la Generalitat de Catalunya per impulsar polítiques de memòria i iniciatives legislatives que anessin en la línia de condemnar el franquisme, reconèixer-ne les víctimes, localitzar les fosses, identificar-ne l'ADN, donar a conèixer els fets succeïts i promoure la dignificació dels espais.

Davant la impossibilitat de jutjar el franquisme, en els darrers anys Esquerra Republicana es va sumar i va donar suport al moviment de la Querrel·la Argentina perquè en exercici de la justícia universal, la justícia argentina jutgés els crims del franquisme. Un judici que, malgrat la seva lentitud, va donant alguns fruits. Mentrestant, Esquerra Republicana seguirà exigint a l'Estat espanyol que desenvolupi les lleis que donin compliment als principis de veritat, justícia i reparació.

Proposta destacada

1. Convertir la Jefatura Superior de Policia de la Via Laietana en un centre d'interpretació de la memòria.

La comissaria policial de la Via Laietana va esdevenir al llarg del temps un centre de repressió on es van cometre atrocitats i on es torturava la dissidència política. Un edifici que, paradoxalment, encara ha mantingut en els darrers temps la simbologia repressora que arrossegava des del franquisme. Ha arribat el moment de posar fi a la trajectòria repressora d'aquesta comissaria i de donar a conèixer tots els crims que s'hi han perpetrat. Per això, Esquerra Republicana exercirà tota la influència de què sigui capaç per acordar amb el govern de l'Estat el traspàs de les dependències policials a la Generalitat per convertir-lo definitivament en un centre de memòria.

Llei de memòria

2. **Desenvolupar la llei de memòria històrica i democràtica a Catalunya** per al reconeixement de les víctimes i la dignificació dels espais públics, així com vetllar perquè la legislació espanyola no contradigui ni interfereixi en el correcte desenvolupament de la llei catalana.
3. **Donar suport a l'aprovació d'una nova llei de memòria històrica a l'Estat espanyol** que declari il·legal el règim franquista, anul·li els judicis sumaríssims i rescabali les víctimes i els seus descendents dels crims que van patir.

Víctimes

4. **Seguir promovent una política activa d'exhumació de víctimes desaparegudes**, identificació de cossos i recerca de noves possibles fosses.
5. **Fer èmfasi en el paper de les dones**, tant com a víctimes directes com pel seu paper de víctimes col·laterals de la repressió patida pels homes, col·laborant amb les diferents entitats públiques i privades, com ara l'Institut Català de la Dona.
6. **Crear un servei d'assessorament de víctimes del franquisme** adreçada a persones individuals, col·lectius i entitats, per al seu assessorament amb vista a ser rescabats pels perjudicis patits tant en l'aspecte econòmic com material i moral.

Dignificació

7. **Renovar el nomenclàtor públic**, tant de carrers com de places, avingudes i equipaments, per eliminar els noms dels que van col·laborar en l'aixecament contra la República i dels responsables de la repressió, substituint-los per noms de persones o entitats que hagin patit persecució durant el franquisme o que s'hagin dignificat en la seva lluita per les llibertats i la República, afavorint la paritat en aquesta reestructuració. Tanmateix, instar els ajuntaments on Franco encara és fill adoptiu o on tingui qualsevol altre reconeixement perquè facin la reparació oportuna mitjançant una moció i un acte de desgreuge als represaliats pel franquisme.
8. **Retirar tots els símbols franquistes** que es mantenen a la via pública, especialment el monument a l'exaltació de la batalla de l'Ebre a Tortosa.

Coneixement

9. **Promoure el coneixement de la memòria històrica**, de l'abast i de les conseqüències de l'aixecament militar del 17 de juliol que va donar peu a la Guerra Civil, així com l'explicació de les accions fetes i les que falten per fer, i promoure que es compleixin els conceptes de veritat, justícia i reparació, a fi de restablir la dignitat dels represaliats i potenciar les polítiques de no repetició.
10. **Col·laborar amb el Departament d'Educació en l'elaboració del projecte educatiu i el currículum acadèmic en matèria de memòria històrica.**
11. **Establir i crear espais i centres de memòria** on es puguin veure les accions i els fets durant tota la dictadura franquista amb espais permanents i exposicions temporals.
12. **Fomentar el coneixement de la memòria democràtica a tot Catalunya a través dels diferents espais de dignificació**, com ara: camp de la Bota, el fossar de la Pedrera, el fossar de Santa Eulàlia, la muntanya de l'Oliva, el turó de la Seu Vella, etc., en col·laboració amb els ajuntaments.

Justícia

13. **Donar suport a la querrela argentina i a tots els procediments judicials** per jutjar els crims comesos pel franquisme, ja que en l'actualitat a Espanya encara no es poden jutjar.

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

**VIA
AMPLIA**
a la independència

SEGURETAT, EMERGÈNCIES I PROTECCIÓ CIVIL

Un model de seguretat integral al servei de la ciutadania

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana assumirà plenes competències en matèria de seguretat pròpies d'un estat. En aquest sentit, haurà de desenvolupar un model de seguretat integral al servei de la ciutadania amb un model de cos policial democràtic i de proximitat que actuï amb proporcionalitat i que sigui efectiu a tot el territori, complementat amb un servei d'emergències i de protecció civil amb mitjans i efectius suficients per fer un bon servei en corresponsabilitat amb la ciutadania.

1. **Un model republicà de seguretat pública**, amb un cos unificat de Policia de Catalunya de base democràtica, de proximitat i al servei de la ciutadania.
2. **Un sistema nacional de salvaments i emergències** ben coordinat, amb uns mitjans adequats i una implantació territorial equilibrada.
3. **Un servei de protecció civil de base popular**, complementària dels cossos de policia i d'emergències.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#SeguretatCiutadana

Desplegar un nou model republicà de seguretat pública al servei de la ciutadania, de base democràtica i de proximitat, amb un cos integral de Policia de Catalunya.

- a) **Impulsar una nova llei del sistema de seguretat pública de Catalunya**, amb una aposta decidida per avançar en la unificació definitiva del Cos de Mossos d'Esquadra, els cossos de les policies locals, els cossos de vigilants municipals i els agents rurals en un sol cos, que hauria de mantenir els principis d'especialització i distribució territorial –sota el comandament de la Conselleria d'Interior–, respectar el paper de les alcaldies com a primers responsables de la seguretat ciutadana als municipis i assumir competències plenes com a policia integral.
- b) **Rellançar el lideratge de Catalunya en la formació en seguretat ciutadana**, amb la remodelació profunda de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC), tant en el vessant lectiu i de *staff* tècnic i administratiu –tot abordant una revisió profunda de tots els plans d'estudi que s'imparteixen en l'Institut–, com en el vessant d'utilitzacions, manteniment i millora d'instal·lacions i equipaments del centre.
- c) **Articular una estratègia pròpia en els nous fenòmens de seguretat internacionals**, desenvolupant les competències policials en relació amb el bioterrorisme, els delictes cibernètics, el crim internacional organitzat, la política antiterrorista i, en definitiva, tots aquells fenòmens que afectin la seguretat i que siguin d'abast internacional.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'actual legislatura ha estat especialment sensible per a l'àmbit de la seguretat i les emergències. En primer lloc, perquè ha estat marcada pel judici a la cúpula del Cos de Mossos d'Esquadra per la seva actuació correcta i proporcionada durant els fets del 20-S i en la celebració del referèndum de l'1 d'octubre del 2017, una actuació que la mateixa Audiència Nacional es va encarregar d'absoldre.

I en segon lloc, per la implicació i la col·laboració absoluta en la gestió de la crisi de la covid-19 a la qual, de cop i volta, s'ha hagut de fer front i que va posar en tensió tot el sistema d'emergències de Catalunya, igual que ho va fer a la resta del món. Una tensió que va poder ser superada per la implicació màxima dels cossos d'emergències i protecció civil, que van haver d'afrontar, sovint amb materials precaris, aquesta crisi sanitària.

Des del primer moment, ha destacat l'acció del PROCICAT com a organisme de protecció civil que ha actuat amb la màxima responsabilitat per salvaguardar la salut i la seguretat civil enfront l'emergència sanitària. Tot plegat, un model de seguretat, emergències i protecció civil que ha calgut reforçar i que, malgrat la seva actuació exemplar, cal millorar pel que fa a les estructures de funcionament.

Proposta destacada

1. Impulsar la creació del cos integral de Policia de Catalunya

Encarar la definitiva formació d'un model de seguretat integral al servei de la ciutadania requereix abordar la configuració del Cos de Policia de Catalunya, que ha de culminar amb la unificació definitiva del Cos de Mossos d'Esquadra i dels cossos de policia local, vigilants municipals i agents rurals. Aquesta és la millor escala organitzativa, ja que permetrà que tota la ciutadania rebí el mateix nivell de servei de seguretat, independentment de l'indret on visqui. Per assolir aquesta fita s'ha de transitar per un procés que exigeix l'aprovació d'una nova llei del sistema de seguretat pública de Catalunya que haurà de tenir en compte els aspectes següent:

- a) **Preveure l'increment de la plantilla d'efectius** de l'escala bàsica del Cos de Mossos d'Esquadra d'acord amb el percentatge d'efectius perduts entre l'any de la darrera promoció i l'any 2018.
- b) **Assolir l'homogeneïtzació dels 216 cossos de policia local:** en el camí cap a la unificació de cossos policials a Catalunya, cal abordar l'homogeneïtzació dels 216 cossos de policia local amb la creació d'una Direcció General de Policia Local que impulsi qüestions importants com la unificació de sous, els serveis de recursos humans, les condicions laborals i de proveïments, un sistema unificat de mobilitat funcional, els processos de promoció i selecció, un estatut i reglaments únics, l'homogeneïtzació de la imatge corporativa i la feminització dels cossos de policia local.
- c) **Treballar per la feminització** dels cossos de policia i l'increment de la formació en feminisme i violències masclistes.
- d) **Reestructurar l'escala de comandament** del CME amb criteris de racionalitat.

- e) **Promoure la participació de la Policia de Catalunya en tots els fòrums professionals de gestió** que són propis de les policies integrals, com ara la mesa antiterrorista, a curt termini, i la integració del cos en les organitzacions professionals d'àmbit supraestatal, a mitjà termini.
- f) **Reclamar i assolir la participació del Cos de Mossos d'Esquadra en els òrgans de cooperació policial** internacional i transfronterera i en els organismes estatals contra l'amenaça terrorista.
- g) **Negociar el traspàs immediat de la competència plena de trànsit i seguretat viària** a la Generalitat de Catalunya sobre el control de matriculació i l'expedició de permisos i llicències de circulació; la capacitat per autoritzar transferències, duplicats i baixes de vehicles; per poder fixar la velocitat en totes les carreteres del territori català; per la pèrdua i la devolució de punts del carnet de conduir, i pel registre de la inspecció tècnica de vehicles.
- h) **Donar compliment a l'Estatut d'Autonomia en matèria de protecció i conservació de la natura, el medi ambient i els recursos hidrològics**, substituint el SEPRONA, de la Guàrdia Civil, pel Cos de Mossos d'Esquadra, com a competència que correspon als agents rurals i als Mossos.
- i) **Negociar el traspàs de competències en matèria de salvament marítim** a la Generalitat de Catalunya.

Seguretat privada

2. **Promoure una llei de seguretat privada per enfortir la col·laboració amb els cossos de seguretat**, limitar la quantitat d'aspirants a vigilant de seguretat en cada promoció (agent de seguretat privada), eliminar l'excés de vigilants que hi ha a hores d'ara, donar cabuda als auxiliars de serveis (agent de seguretat privada), redistribuir l'excés d'escortes privats en casos de protecció motivada per casos de violència masclista i regular les funcions i competències que són pròpies dels vigilants privats.

Emergències

3. **Crear un sistema únic d'emergències** que englobi i coordini el cos de Bombers, ADF, SEM, Protecció Civil, agents rurals i Emergències 112.
4. **Revisar l'avantprojecte de la llei d'emergències de Catalunya** per plantejar un canvi del model de prevenció d'incendis i, si s'escau, de l'actual servei d'extinció d'incendis i salvaments, **en què es prevegi la reconversió dels cossos de bombers voluntaris en personal laboral a través de la creació d'una empresa pública**, tot mantenint només l'escala especial d'aquest cos de voluntaris. Proveir el desplegament real al territori dels equips d'extincions d'incendis i salvament, un cop dissenyat el nou model d'extinció d'incendis i salvaments.
5. **Revisar el funcionament actual del sistema d'atenció ciutadana d'Emergències 112**. Conversió del 112 cap a un sistema únic de gestió de l'emergència que englobi i coordini el cos de Bombers, ADF, SEM, Protecció Civil, agents rurals i el mateix 112.

Protecció civil

6. **Redissenyar el Sistema de Protecció Civil** en el marc d'una política global de seguretat, **amb la implicació de la societat en la seva autoprotecció**. Caldrà modificar la llei de protecció civil, tot fent un plantejament territorial i sectorial, articulant un voluntariat qualificat a les tasques de

prevenció i suport en l'atenció d'emergències i assumint les competències estatals dels plans de seguretat nuclear.

Vigilància forestal

7. **Impulsar una nova llei de les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF) de Catalunya** com a norma bàsica que reguli la seva organització, les seves funcions, les dotacions i el finançament per ampliar i substituir el decret de constitució del 1986, única norma vigent avui. Clarificarem els criteris d'actuació coordinada de les ADF amb la resta de serveis de prevenció i extinció d'àmbit forestal i rural.

8. REOBRIM-NOS AL MÓN

El nostre país sempre ha tingut vocació d'obertura a la Mediterrània, a Europa i al món. Aquesta vocació, malgrat una conjuntura sobrevinguda d'un cert i obligat replegament, provocat per la pandèmia, persisteix i es reforça front a unes tendències més de fons, lligades al ressorgiment dels populismes, que propugnen una visió tancada, egocèntrica i falsament homogènia de les societats.

Ser presents al món, i restar oberts al món, també forma part de la nostra manera de ser. Volem ser més que mai un actor que expliqui a la comunitat internacional qui som, què fem, i què volem ser. I fer-ho de manera co-responsable, assumint els reptes globals i aportant respostes per avançar cap a una governança europea i global més justa i efectiva. Aquesta voluntat només fa que reforçar-se davant l'ofensiva permanent de l'estat espanyol per limitar la nostra presència i acció exterior.

D'altra banda, com a país solidari cap endins i cap enfora, ens sentim compromesos amb la cooperació, la pau i els drets humans, i fermes en la voluntat d'aportar el nostre gra de sorra en aquest àmbits imprescindibles per construir un món més just. Reobrir-nos al món vol dir també relançar el model català de cooperació al desenvolupament i incorporar els valors solidaris de la nostra societat en l'estratègia internacional.

UNIÓ EUROPEA I POLÍTICA INTERNACIONAL

Una república europea compromesa amb una governança global més justa

A) HORITZÓ REPÚBLICA

La República Catalana serà un estat membre de la UE que treballarà per al desenvolupament federal de la Unió. Alhora, contribuirà responsablement a una governança global multilateral, amb una actitud proactiva en la lluita contra els grans desafiaments mundials, des del canvi climàtic fins a la resposta a les pandèmies com la del covid-19, passant per la reducció de les desigualtats. Una república amb una política exterior eficaç i una diplomàcia moderna, que promourà, de manera corresponsable i més enllà dels legítims interessos de país, els principis democràtics, els drets humans, la justícia global i l'agenda pel desenvolupament sostenible. La República Catalana serà reconeguda pel seu

compromís i solidaritat i esdevindrà un actor internacional respectat i valorat pel valor afegit de les nostres aportacions per fer un món més just, més solidari, més inclusiu, més sostenible i més lliure.

1. **Apostar per una Europa federal que superi l'actual model de club d'estats**, una Europa amb institucions, polítiques i pressupostos més ambiciosos, amb la voluntat política i els mitjans necessaris per esdevenir referent mundial de prosperitat compartida, justícia social, lluita contra el canvi climàtic, desenvolupament sostenible i llibertats democràtiques.
2. **Esdevenir un actor internacional responsable i compromès amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS)** i amb una governança global més justa, basada en el multilateralisme, la pau, la democràcia, els drets humans, la justícia social, la seguretat humana i les llibertats.
3. **Contribuir a assolir una veritable governança democràtica de les organitzacions internacionals**, en què es prenguin decisions i acords efectius sobre els grans reptes globals, basades en la solidaritat i el compromís a llarg termini.
4. **Esdevenir un referent i catalitzador de les relacions euromediterrànies**; una república mediatra i ambaixadora de la pau i la democràcia entre les diverses cultures que convivim a la Mediterrània.
5. **Impulsar una política internacional responsable i solidària** vers els pobles oprimits i amb les lluites pels drets i les llibertats d'altres països.
6. **Assegurar el dret a vot amb totes les garanties a les persones que visquin a l'exterior**, eliminant el vot pregat, impulsant el vot delegat i fent una aposta pel vot electrònic.
7. **Disposar d'un model modern, meritocràtic i eficient de diplomàcia**, que partirà de l'expertesa acumulada per la xarxa de Delegacions a l'exterior.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#AccióExterior

Consolidar el model català de política exterior, tot esdevenint un actor rellevant, compromès i actiu en la construcció europea i la governança global.

Consolidar i aprofundir el model propi de política exterior, basat en la promoció dels interessos de país i alhora en la promoció de la democràcia, la pau, la justícia, la solidaritat, el respecte als drets humans i el multilateralisme com a principis estratègics, a través de la presència institucional directa, la participació en espais multilaterals i la promoció de la diplomàcia pública i ciutadana.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

El món ha vist en pocs mesos com la irrupció de la pandèmia de la covid-19 deixava tocada l'economia de diferents països, molts dels quals tot just es recuperaven de la crisi econòmica del 2008 i que, a més, accelerava el creixement de moviments reaccionaris i d'extrema dreta amenaçant els fonaments de moltes democràcies consolidades. Davant d'aquest repte, cal fer una aposta més decidida que mai en l'impuls d'una política exterior responsable a favor dels drets humans, així com amb el compliment dels objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides, i que permeti afrontar amb decisió les diferents crisis globals.

En aquest sentit, el govern ha portat a terme diferents mesures per promoure i consolidar l'acció exterior catalana com un actor internacional compromès i responsable, entre les quals destaquen: la consolidació i l'ampliació de la xarxa de delegacions a l'exterior, amb presència al final del mandat als cinc continents, havent situat Catalunya com un país capdavanter en l'aplicació de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides amb l'adopció de 900 compromisos de govern per assolir els objectius de desenvolupament sostenible (ODS); la consolidació i l'ampliació d'aliances amb actors internacionals; l'enfortiment, la incidència i la participació de Catalunya en xarxes tant europees com internacionals, i el suport continuat a la societat civil catalana a la seva internacionalització.

Proposta destacada

- 1. Seguir defensant i desplegant el model català d'acció exterior**, tot presentant el nostre país com un actor compromès amb la integració europea i amb una governança internacional més justa, i amb ferma voluntat d'exercir els nostres drets democràtics per esdevenir una nova república.

La situació geoestratègica i la voluntat d'existir del poble de Catalunya han retroalimentat la necessitat i la voluntat de projectar-se a l'exterior. Ja sigui en el marc mediterrani, europeu o internacional, el poble català ha generat i participat en intercanvis en tots els àmbits: culturals, esportius, acadèmics, econòmics, polítics, etc. Aquests intercanvis han suposat, sovint, un major coneixement i reconeixement de Catalunya com a nació amb voluntat democràtica d'exercir l'autodeterminació.

Catalunya ha esdevingut un referent europeu i internacional com a actor subestatal. Tot i les traves d'un estat que sempre juga a la contra, Catalunya ha desplegat un model propi de política exterior basat en una pluralitat d'actors institucionals i no institucionals, com les Comunitats catalanes a l'exterior, les delegacions del govern i de l'ACCD i les oficines exteriors d'ACCIÓ, de l'ICEC i de l'IRL. Tots aquests actors han liderat la internacionalització de Catalunya i el seu reconeixement com a actor amb voluntat de ser present al món.

Tot i les evidents dificultats, els fets de la tardor del 2017 van suposar un abans i un després en la projecció internacional. De la nit al dia, vam veure com la dignitat democràtica d'un poble que volia decidir votant, i la repressió impròpia d'una democràcia, van fer que el nostre país aparegués a les portades dels principals diaris de referència europeus i internacionals. L'evident onada de simpatia generada per un dels principals moviments pels drets civils i polítics d'aquell moment, però, no es va transformar en reconeixement internacional. Tanmateix, la lluita democràtica i no violenta del poble i del govern de Catalunya van impregnar dins l'ideari de molts ciutadans del món la imatge de Catalunya com a país de promoció de la democràcia, la pau, la justícia, la solidaritat i el respecte als drets humans.

Tot refermant-nos en els mencionats valors i instruments, en la voluntat d'esdevenir un estat de ple dret dins la Unió Europea i subjecte del sistema internacional i en la necessitat de situar Catalunya en tots els espais multilaterals possibles i amb tota la presència institucional directa que sigui possible, seguirem defensant la necessitat de dur a terme una acció exterior pròpia, tot desplegant i aprofundint en el model que, malgrat l'ofensiva de l'Estat espanyol, hem anat consolidant des del 2015.

Multilateralisme i governança global

2. **Consolidar el nostre model propi de política exterior**, basat en la promoció dels interessos de país i, alhora, en la promoció de la democràcia, la pau, la justícia, la solidaritat, el respecte als drets humans i el multilateralisme com a principis estratègics, a través de la presència institucional directa, la participació en espais multilaterals i la promoció de la diplomàcia pública i ciutadana.
3. **Impulsar i coordinar des del Departament d'Acció Exterior l'acció internacional de tot el govern** i elaborar una estratègia d'influència a les institucions europees i als organismes internacionals.
4. **Desplegar una estratègia de captació d'organismes internacionals** a fi de convertir Barcelona en un *hub* d'aquestes organitzacions.
5. **Esdevenir motors de canvi per reconvertir les organitzacions internacionals en organismes que es regeixin sota una veritable governança democràtica**, mitjançant l'establiment d'aliances amb tots aquells actors amb qui compartim els mateixos valors, per avançar cap a la superació dels grans reptes globals.
6. **Liderar la superació dels actuals reptes que pateix l'entorn mediterrani**, mitjançant la promoció del diàleg com a eina de superació de conflictes i promovent el rol de Barcelona com a capital euromediterrània.
7. **Fixar els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 com a principis rectors de l'acció exterior de la Generalitat de Catalunya**.
8. **Participar tan directament com sigui possible en la governança global**, per exemple en matèria de crisis ambientals i salut pública, posant en valor les nostres aportacions i donant suport a totes aquelles iniciatives sorgides del consens entre actors internacionals.

Acció exterior

9. **Continuar el treball amb les delegacions de la Generalitat a l'exterior**, consolidant-les, defensant-les i ampliant la presència del govern català a l'exterior, sempre amb coordinació amb les agències: ACCIÓ, l'Institut Ramon Llull, l'Institut Català d'Empreses (ICEC), l'Agència Catalana del Turisme (ACT), l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament (ACCD) i la Casa de la Generalitat a Perpinyà.
10. **Elaborar i desplegar els plans geogràfics** continguts en el Pla estratègic de l'acció exterior: Pla Europa, Pla Àfrica, Estratègia Mediterrània, Pla Àsia, Pla Estats Units, Pla Amèrica Llatina.
11. **Fomentar la coordinació i l'impuls de l'acció exterior dels ens municipals i supramunicipals de Catalunya**, especialment de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona.
12. **Potenciar el Registre de Catalans a l'Exterior** i dels seus serveis com a eina de coneixement de la realitat de la comunitat catalana al món.
13. **Elaborar d'un pla director de suport i relació amb les comunitats catalanes a l'exterior**, de forma participada amb les mateixes entitats. Potenciació de l'ensenyament i la difusió del català a través de les comunitats catalanes.
14. **Elaborar d'un pla de retorn** que inclogui tan el vessant assistencial i de retorn digne com la identificació i recuperació del talent.
15. **Mantenir, enfortir i ampliar les aliances i els acords de cooperació bilateral amb governs tant d'Europa com de la resta del món i amb altres actors polítics internacionals**.

- 16. Reforçar la “marca Catalunya” amb la voluntat de transmetre una imatge positiva del país,** posant en valor la nostra excel·lència –i captant la de fora– en diversos àmbits sectorials i el nostre compromís com a societat amb la democràcia i la defensa dels drets humans i amb l’assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible des d’una òptica mediterrània i europea.

Unió Europea

- 17. Aprofitar l’impuls del pla europeu de recuperació *Next Generation Europe* per relançar el projecte europeu,** en base al seu esperit originari d’unitat en la diversitat, i treballar progressivament per a la creació d’una Europa cada cop més federal i més rellevant en les dinàmiques globals.
- 18. Treballar perquè la perspectiva territorial tingui pes en la prioritització i la gestió dels nous fons europeus,** amb l’objectiu d’acostar-los als ciutadans, d’afavorir més cooperació transfronterera/interregional, de reforçar els ecosistemes industrials regionals europeus, alhora que es fomenta una gestió més transparent. Cal avançar en l’aplicació d’un sistema de governança multinivell en què els diferents territoris puguin jugar un paper rellevant a l’hora de prendre decisions.
- 19. Treballar perquè la UE pugui monitorar el respecte als drets fonamentals en tot el seu territori,** i sancionar en cas d’incompliment dels estats membres.
- 20. Continuar treballant intensament per a la designació del català i l’occità com a llengües oficials** de la UE.
- 21. Establir una cobertura legal i uns estàndards europeus que permetin models de vigilància democràtica** equilibrats amb la privacitat de dades i la llibertat d’expressió i de creació.
- 22. Defensar el Model Social Europeu** com a garant dels drets socials i de la cohesió social. Defensar la Unió Europea com a espai de seguretat que permeti a la seva ciutadania la realització dels seus projectes de vida des de la llibertat i la igualtat, generant oportunitats per a tothom.
- 23. Avançar en la via del federalisme fiscal europeu,** tot homogeneïtzant criteris en la tributació dels estats, europeïtzant impostos com el digital o el de les grans empreses transnacionals, creant nous impostos europeus que afavoreixin la transició ecològica i lluitant contra els paradisos fiscals dins i fora de la Unió.
- 24. Treballar per aconseguir un sistema europeu d’asil realment solidari entre estats membres,** que tingui en compte les necessitats de les persones refugiades i que aposti per vies legals i segures d’entrada a Europa.

COOPERACIÓ PAU I SOLIDARITAT

Una república solidària compromesa amb la cooperació, la pau i els drets humans

A) HORIZÓ REPÚBLICA

La República Catalana serà solidària, internacionalment responsable, compromesa amb la cooperació al desenvolupament, la pau i els drets humans i participarà de manera col·laborativa amb la resta d'actors internacionals per donar resposta als nous reptes globals: la crisi del model de desenvolupament, l'emergència climàtica, les pandèmies provocades per la proliferació de malalties infeccioses, l'Agenda 2030, etc. Una república que pot esdevenir un referent internacional en la defensa dels drets col·lectius dels pobles mitjançant el diàleg i la no-violència com a mecanisme per resoldre els conflictes. Un cop es posi en marxa, caldrà rellançar el model català de cooperació al desenvolupament i incorporar els valors solidaris de la societat catalana en l'estratègia d'internacionalització com a carta de presentació del nou estat al món, presentant-nos com un actor responsable, compromès amb el desenvolupament, la pau, els drets humans i la justícia global.

1. **Assumir solidàriament la responsabilitat internacional amb el desenvolupament** de tots els pobles, dedicant com a mínim el 0,7% del PIB a cooperació, fent nostres els ODS i l'Agenda 2030 i actuant sota els paràmetres de Justícia Global.
2. **Actuar coherentment davant els reptes globals**, amb el principi de coherència com a guia de polítiques per al desenvolupament i els drets humans i garantint que les polítiques econòmiques, comercials, socials i mediambientals segueixen aquest criteri.
3. **Defensar un model de seguretat humana compromès amb la pau**, que es doti d'un sistema de defensa i de seguretat que aposti per mecanismes preventius, amb un sistema d'intel·ligència que analitzi les amenaces i els riscos, i que a escala global aposti per la cooperació, el desarmament i la desnuclearització davant dels conflictes internacionals.
4. **Esdevenir un referent al Mediterrani de resolució de conflictes nacionals i territorials**, apostant pel reconeixement de la diversitat i dels drets col·lectius dels pobles que conformen la regió, i promoure el diàleg, la no-violència i la pau en els conflictes a l'Orient Mitjà i al Sàhara Occidental, tot donant suport al principi del dret a l'autodeterminació dels pobles.
5. **Garantir i defensar vies legals i segures** per a qui cerqui refugi tot defensant la vigència i l'actualització dels tractats de protecció internacional i garantint el dret a l'asil.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

#CooperacióInternacional

Fer de la cooperació al desenvolupament la principal eina de diplomàcia pública.

Durant el període de temps en què transitem fins a esdevenir una república sobirana de ple dret que ens permeti participar en els espais de governança mundials, des de la Generalitat de Catalunya hem de potenciar la cooperació com la principal eina de diplomàcia pública, esmerçant el 0,7% dels tributs propis a cooperació internacional al desenvolupament, per enviar un missatge de responsabilitat internacional a l'altura del que proposa l'ONU i que pocs estats assoleixen.

C) ARA, GOVERNANÇA REPUBLICANA

La Generalitat de Catalunya disposa d'una arquitectura legal i organitzativa que li permet desplegar polítiques públiques de cooperació al desenvolupament i foment de la pau: la llei de cooperació al desenvolupament del 2001, la creació de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament el 2002, la llei de foment de la pau del 2003 i la llei de l'Institut Català Internacional per la Pau.

En tots aquests anys, aquestes eines han servit en més o menys grau per vehicular el compromís solidari i per la pau del govern de Catalunya, amb l'acompanyament i el suport de la societat civil, els moviments socials i el municipalisme català. Després d'una etapa negra de retallades i d'un estancament derivat de pròrrogues pressupostàries, el 2020 es va aprovar un primer pressupost per enfilars l'objectiu del 0,7% el 2030. Ara toca posar aquestes eines al dia per poder vehicular aquest mateix compromís adaptant-lo al nou moment polític, econòmic i social en què ens trobem.

Proposta destacada

- 1. Incrementar el pressupost de cooperació amb l'horitzó del 0,7% per al 2030**, tal com es preveu en els acords entre el Departament d'Exteriors i les coordinadores i federacions d'ONG en el marc del Consell de Cooperació de la Generalitat de Catalunya signats el 2019.

Davant la crisi mundial oberta arran de la pandèmia de la covid-19, cal fer un esforç més decidit que mai per la cooperació al desenvolupament i per exercir un rol de lideratge com a institució compromesa i responsable amb el tercer sector.

Aquest increment implica complir amb el compromís pressupostari previst en el Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022 durant els exercicis pressupostaris 2021 i 2022 i acordar un nou escenari econòmic per al pla director 2023-2026 que garanteixi l'increment sostingut de recursos fins a assolir l'objectiu del 0,7% per al 2030.

Per garantir una òptima gestió, es proposa adjudicar anualment l'increment net de recursos previstos al pressupost de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, amb la finalitat de garantir el paper de motor i de lideratge en l'execució de l'ajut oficial al desenvolupament, del qual la Generalitat de Catalunya informa l'OCDE.

Per tal de mantenir el compromís que el 50% dels recursos destinats a l'ajut oficial al desenvolupament es gestionin a iniciativa d'altres actors, en especial a través de les ONG i mitjançant convocatòries de concurrència pública competitiva, es revisaran aquestes convocatòries en el sentit de desburocratitzar-les i fer les més àgils.

Finalment, per garantir un bon sistema de rendició de comptes, es reforçarà la política de comunicació i de transparència i s'incrementaran les avaluacions de les actuacions executades, així com els instruments i els espais d'informació adreçats a la ciutadania sobre resultats i aprenentatges assolits.

Nou context

2. **Defensar la pertinència i la necessitat de la cooperació al desenvolupament en un context de recessió econòmica** per donar resposta a reptes globals que ens estan afectant localment, actuant sobre les causes i rebutjant els discursos xenòfobs que la qüestionen. Desplegar una agenda compartida entre la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i els actors principals, tot reforçant-los: LaFede.cat, les coordinadores d'ONG de Lleida i Girona, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i els ens locals.
3. **Elaborar l'estratègia de la cooperació catalana al davant de la pandèmia de la covid-19** per afrontar-ne els efectes tant en països empobrits, en conflicte, amb fortes desigualtats i sense un sistema de salut fort o en situació de crisi humanitària de llarga durada, com entre la població refugiada o que cerca refugi, tant si està en tercers països o dins de la UE.
4. **Actualitzar el model català de cooperació i aprovar una nova llei de cooperació**, consensuada amb tots els actors, alineada amb l'Agenda 2030 i amb els ODS, que reforci el paper central de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament com a actor executor. Garantir que el 50% de l'AOD sigui executat a iniciativa d'altres actors, en especial d'ONG, i avançar en l'agenda de desburocratització de la cooperació amb la resta d'administracions.
5. **Adequar l'actual pla director de cooperació al desenvolupament** a través dels plans anuals del període a aquest nou context caracteritzat per l'augment de les migracions forçades, l'emergència climàtica, l'impacte de les malalties infeccioses i les crisis humanitàries emergents o de llarga durada. Fer-ho mitjançant un procés de participació obert a ONG, ens locals, universitats, agents socials i resta d'actors de cooperació.

Coordinació i eficàcia

6. **Aprofundir en l'agenda de coordinació** i complementarietat entre actors públics catalans de cooperació, en especial pel que fa a les administracions locals, tot potenciant el paper del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament en aquesta tasca.
7. **Promoure una cooperació concertada amb les ONG, els moviments socials i el teixit associatiu català**, tot reforçant-ne la base social, l'autonomia econòmica i la projecció internacional. Fer de l'enfortiment del teixit associatiu un segell de la cooperació catalana, amb especial atenció a les entitats de les demarcacions de Lleida, Girona i Tarragona.
8. **Reforçar l'Institut Català Internacional per la Pau** dotant-lo del pressupost necessari per esdevenir una institució de referència en l'àmbit del foment de la pau i de la resolució de conflictes per la via dialogada i no violenta, tot vetllant per garantir-ne la independència.
9. **Incidir en el paper de la UE i de l'Estat espanyol en matèria de cooperació**, evitant retallades en aquest àmbit. Participar en la reforma del sistema de cooperació en l'àmbit estatal i europeu per enfortir-ne la descentralització i reforçar el paper i el pes de la cooperació catalana, de la cooperació municipalista i de les ONG.

Finançament, prioritats i coherència

10. **Incrementar el pressupost de cooperació amb l'horitzó del 0,7%** per tal de complir els acords de la Conselleria d'Exteriors amb coordinadores i Federació d'ONG al Consell de Cooperació.
11. **Prioritzar la defensa dels drets humans** individuals i col·lectius, l'equitat de gènere, l'aprofundiment democràtic, la participació de la societat civil, la diversitat cultural i lingüística, el

foment de la pau i la resolució no violenta dels conflictes. Reforçar el suport de la cooperació catalana al poble palestí, al poble saharauí i al poble kurd, entre d'altres.

12. **Desplegar una política pròpia d'acció humanitària i de suport a les persones que cerquen refugi i protecció internacional** i, en especial, entre els pobles sense estat, les minories ètniques, els col·lectius discriminats i les víctimes de tràfic d'éssers humans. Reactivar el Comitè Català d'Acció Humanitària i d'Emergència i dotar-lo d'un pla de treball.
13. **Garantir la coherència de polítiques de la Generalitat de Catalunya amb la política de cooperació al desenvolupament** mitjançant mecanismes de seguiment i d'avaluació clars, transparents i verificables pel Parlament i la societat civil acordats al Consell de Cooperació. Posar en marxa el Centre Català d'Empresa i Drets Humans.

9. REPÚBLICA DE DRETS I LLIBERTATS

HORITZÓ REPÚBLICA

Avui, i des de fa gairebé 90 anys, a Esquerra Republicana treballem per aconseguir que Catalunya esdevingui una República independent. Volem la sobirania plena del país i en forma de República, perquè sabem que és l'única manera de poder construir una societat millor per a tota la ciutadania.

La independència no és només un desig i el nostre principal objectiu, sinó que és una necessitat perquè aquest país se'n pugui sortir, aquests últims mesos ho hem pogut evidenciar més que mai. No hi ha cap altre projecte polític viable i alternatiu per al nostre país i cada vegada som més els que ho creiem. En aquest sentit, sabem que la independència de Catalunya és inevitable. La història ens demostra que quan un poble arriba a la conclusió que vol exercir el seu dret a l'autodeterminació, l'acaba exercint. El que cal dirimir ara, doncs, no és si Catalunya s'autodeterminarà, sinó quan i com.

Després d'una etapa de resistència i persistència davant la crueta de la repressió, i davant la pandèmia mundial que ha aturat el món i ha deixat una crisi sanitària, econòmica, social i emocional, també a Catalunya, ens toca sobreposar-nos i reprendre la via cap a la independència així com reconstruir el país, de manera que les bases de la reconstrucció (incloses en aquest programa electoral) siguin també els fonaments de la República catalana.

MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA I GOVERNANÇA REPUBLICANA: PREPAREM-NOS PER SER MÉS, MÉS FORTS I PER TORNAR-HI

La gent d'Esquerra Republicana venim a transformar el país després de 40 anys d'alternança sociovergent a la Presidència de la Generalitat de Catalunya. Venim a fer les coses diferents. Representem una nova generació, una manera diferent de governar basada en el republicanisme i el bé comú.

I avui som els únics que tenim una proposta clara de com avançar cap a l'objectiu compartit: la via àmplia cap a la independència. És hora de recuperar la iniciativa i de reprendre el camí cap a la República Catalana després d'una etapa de resistència i de recuperació de les nostres institucions.

Per continuar el camí, hem analitzat fortaliseses i debilitats del 2017 i sabem que només hi ha una manera de guanyar: treballar per ser més, per ser més forts i fortes, per construir grans majories que facin encara més inapel·lable i imbatible el nostre projecte i preparar-nos millor en tots i cada un dels àmbits per tornar-hi i guanyar de manera definitiva.

Amb l'anàlisi dels últims anys, sabem que l'independentisme ha crescut i s'ha fet fort perquè ha sabut associar independència a democràcia, i fer de les urnes, la nostra icona, en contraposició amb un estat que precisament el que fa és prohibir l'exercici de la democràcia. També hem avançat quan els diferents actors polítics i socials hem sabut alinear-nos i acordar una estratègia consensuada, amb objectius comuns que preservin la diversitat i pluralitat del moviment. I sobretot, quan hem pogut generar una complicitat entre ciutadania i govern. La força de la gent i el desbordament popular és

una altra de les forteses que tenim com a moviment independentista. L'Estat té jutges, serveis secrets, diplomàcia, monarquia, força policial i repressiva. Nosaltres, però, tenim la força de la democràcia, els vots, i la força de la gent. I l'1 d'octubre es va demostrar que la gent organitzada, si és una massa crítica suficient, és capaç de resistir pacíficament davant d'un exèrcit d'uniformats.

És un aprenentatge per al futur: una mobilització popular d'aquestes característiques desborda qualsevol cos policial o uniformat i redueix molt la capacitat coercitiva de l'Estat.

Més enllà d'aquestes forteses, hem de millorar diversos àmbits si volem guanyar, com el fet de superar les febleses territorials de l'independentisme, especialment en les àrees metropolitanes així com en els àmbits estratègics que volem que siguin eines de país, com són el sindicalisme, els sectors econòmics, i l'univers mediàtic de les cadenes espanyoles, que és molt bel·ligerant. En aquests espais, el nostre projecte és percebut, i presentat pels nostres adversaris polítics, com un projecte que amenaça, exclou i resta drets. És aquí on ens cal treballar per explicar que el que volem és precisament construir una nova República per a tothom i amb tothom. El que busca el nostre projecte és sumar, incloure la diversitat de la nostra societat per construir conjuntament el nostre futur i guanyar drets i oportunitats.

Per això, amb tot el coneixement adquirit, des d'Esquerra Republicana defensem que per seguir avançant hem de seguir el camí de la Via Àmplia cap a la independència. Una via on hi cap tothom i no es deixa ningú enrere. Que aposta per liderar les lluites compartides: com el feminisme, la igualtat, l'habitatge digne, l'estat del benestar o la sostenibilitat. Una via realista, útil i guanyadora.

Aquesta via es concreta en 5 eixos claus per guanyar:

- a) Superar el 50% en les properes eleccions i repetir-ho successivament. Les urnes és on som forts i així ho hem de demostrar sempre que les tinguem davant.
- b) Teixir grans aliances i representar els grans consensos del país, com són la fi de la repressió, el dret a l'autodeterminació, la república com a forma d'estat o el model d'immersió lingüística de Catalunya.
- c) Forçar l'Estat espanyol a resoldre democràticament el conflicte polític i acceptar l'Amnistia i el Referèndum com a úniques vies per resoldre el conflicte amb Catalunya.
- d) Aprofitar tots instruments i espais polítics possibles per millorar la vida de totes les catalanes i catalans en aquesta triple crisi. Gestionar bé, amb governança republicana, reconstruir el país.
- e) Teixir aliances internacionals per explicar la causa catalana al món, aconseguir comprensió i anar forjant complicitats que ens permetin fer el referèndum inevitable.

Dit d'una altra manera, per poder acumular més complicitats i suports per arribar a un proper embat democràtic en condicions de guanyar-lo, des d'Esquerra Republicana apostem per:

1. **Apel·lar a les lluites compartides** i poder liderar i comprometre'ns amb aquells anhels que comparteixen molts conciutadans. Anhels com una salut universal, una educació que permeti la igualtat d'oportunitats, la igualtat entre dones i homes o el dret a l'habitatge són també les nostres lluites.
2. **Defensar el diàleg i la negociació** per poder resoldre el conflicte democràtic entre Catalunya i l'Estat espanyol. Sabem que la via del diàleg i negociació és la millor via per a fer un referèndum d'independència. I davant d'un govern espanyol que diu que vol resoldre el conflicte polític, ens

hi trobaran segur. I ens hi trobaran amb les conviccions intactes i sense ingenuïtats. Defensarem els grans consensos de país, el referèndum i l'autodeterminació. El diàleg i la negociació és la nostra bandera i formarà part de la solució del conflicte polític, segur.

3. **Governar i governar bé**, esdevenir útils des de tots els espais de responsabilitat que els republicans i independentistes tinguem. Aconseguir més responsabilitat ens esperona perquè sabem que podrem tenir més capacitat per transformar la societat. Perquè som aquí precisament per això, per estar al costat de la gent, per millorar la vida de la ciutadania projectant que les institucions que estan governades per independentistes ho fan de forma exemplar i tenen com a objectiu principal també servir les persones i les seves necessitats, ser útils per al conjunt de la societat.
4. **Teixir aliances per avançar** també al Govern de la Generalitat. Volem liderar un govern ampli, un govern independentista i d'esquerres, amb voluntat de sumar aquelles formacions amb qui compartim projecte. I ens presentem com a alternativa clara al PSC que és més sinònim de la repressió que mai, més sucursalista del PSOE i les elits espanyoles que mai, i més titella que mai de l'operació d'estat per aturar l'independentisme. Nosaltres volem abraçar el progrés social i foragitar l'immobilisme de l'esquerra espanyola.
5. **Situar l'autodeterminació al centre de l'agenda política**, ja que és la proposta més inclusiva de totes les que hi ha sobre la taula per resoldre el conflicte. Votar amb llibertat sobre el futur col·lectiu del nostre poble.

Referèndum i Amnistia

És per això que enfortir-nos té com a objectiu realitzar un nou referèndum d'autodeterminació. I que òbviament és necessari que vagi acompanyat de la fi de la repressió com a instrument per a fer política. S'ha d'acabar la desjudicialització de la política catalana i la persecució de l'independentisme a través d'una causa general. La solució en l'àmbit antirepressiu és clara: l'Amnistia, és a dir la llibertat de les persones preses, les persones exiliades i el sobreseïment de totes les causes obertes contra l'independentisme.

Sabem i defensem que el referèndum pactat és el millor escenari, l'opció que genera més garanties i reconeixement internacional immediat. Per això, és l'escenari prioritari, però no l'únic. Perquè no som ingenus i ja hem comprovat que Espanya no és el Regne Unit.

Mai hem renunciat ni renunciarem a cap via democràtica i pacífica que ens pugui portar al nostre objectiu de la independència de Catalunya. Per tant, convé preparar-se, encara amb més motius, per a un eventual escenari de referèndum no acordat. L'Estat ha de saber que la seva negativa a negociar un referèndum, si perdura en el temps, pot desembocar en una acció unilateral de l'independentisme. Aquest escenari exigirà, no obstant això, un suport molt majoritari, i la seva operativitat i eficàcia dependrà sempre de l'acumulació de suports, electorals en primer lloc, però també institucionals, socials, econòmics i mediàtics. Així com de l'exercici de la desobediència civil, una eina totalment vàlida i democràtica.

La unilateralitat és viable i té sentit en la mesura que la fan possible la voluntat, la determinació i una força democràtica imbatible pel seu compromís, per la capacitat organitzativa i per la capacitat de seduir i interpel·lar una majoria social i política.

Es l'escenari que desitgem? No, el que desitgem és l'escenari escocès. Però, per desgràcia, no hi podem renunciar, perquè renunciar-hi, tenint en compte com és l'Estat espanyol, seria el mateix que renunciar a la independència.

És per això que ens hem de preparar en tots els àmbits. No portarem el vaixell contra els esculls, mantindrem tothora la voluntat d'arribar a acords i de prioritzar el benestar dels nostres conciutadans, però també mantindrem una voluntat inequívoca de votar per decidir i de fer complir un mandat popular favorable a la independència.

A més força democràtica, a més suport popular, més capacitat de fer possible el referèndum i guanyar definitivament.

A Esquerra Republicana estem al servei del país i posem la nostra organització política al servei del projecte col·lectiu. Som l'eina més útil per aconseguir l'objectiu de la independència i per tirar el país endavant en aquests moments complicats. Perquè ho fem i ho volem fer, sempre, al costat de la gent.